המחיר: 6.50 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2030 56 עמודים שנה 40 כ"ג תמוז תשל"ו, 21.7.76

העולם הזה



עמוס עוז נאבק על חיין

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס כ„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: „צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

העולם הזה
בלי משוא פנים.

מבחינה זו, לפחות, יש להעולם הזה, היוצא־לאור בימי שלישי בשבוע, יתרון על פני שבועוני־חדשות אחרים בעולם. למרות הנחיתות הטכנולוגית שלו, הרי מבחינת הכיסוי העתונאי מדווח העולם הזה על מאורעות שאירעו יום לפני הופעתו כדבר שבשיגרה. במקרים המצדיקים זאת, מסוגל העולם הזה לדווח גם על חדשות שאירעו ביום הופעת הגיליון.

קל לתאר מה התרחש במערכות שבועוני־החדשות בעולם, כאשר נודע להם ביום הראשון, ה־4 ביולי, על פשיטת צה"ל באנטבה. רוב השבועונים הגדולים היו כבר בשלבי הדפסה או בהכנה לדפוס. אלא שאף שבועון המכבד את עצמו לא היה יכול להמתין שבעה ימים נוספים כדי לדווח על מה שנראה כבר במבט ראשון כסיפור העתונאי של השנה.

רק טבעי הוא שבכל שבועון־חדשות הגון הידהדה באותו יום ראשון הזעקה: „עיצרו את המכונות!" מערכות שלימות הוזעקו, כדי ללקט כל פירור מידע אפשרי על המיבצע ולהכין כתבה כלשהי על האירוע שהסעיר את העולם כולו.

בפעם הזאת שפר גורלנו שלנו, במערכת העולם הזה. הורגלנו לכך שבדרך כלל, כאילו להכעיס ובמיתכון כדי להכשילנו, מתרחשים מרבית האירועים החשובים דווקא ביומי שלישי בשבוע, ובשעות שהדפסתו של העולם הזה כבר הסתיימה. אילו היו מתכנני מיבצע אנטבה בוחרים את יום הי"ד כיום שלישי דווקא, לא היינו תמהים על כך. זה היה רק מחזק את הנחתנו שצה"ל מתכנן את מיבצעיו כך, שהעולם הזה לא יוכל לדווח עליהם במועד. כך, על כל פנים, זה היה בעבר.

למזלנו בוצעה פשיטת אנטבה במוצאי־שבת, במועד התואם את לוח־הזמנים של הופעת העולם הזה. לפיכך נותר לנו מספיק פנאי לסקר את שבועוני־העולם ולראות כיצד עמדו הם בפורענות העתונאית שהתרגשה עליהם, מהסוג שאנו אמונים עליו כמעט מדי שבוע.

■ ■ ■

ניקח, למשל, את שבועון החדשות האמריקאי טיים.

גיליון הטיים שהופיע ב־5 ביולי (כשהוא



שער ראשון

כך נראה השער של המהדורה הראשונה של גיליון מס' 29 של השבועון המערב־גרמני **שטרן**. כותרת השער עוסקת במחסור במים באירופה בעיקבות השרב, כשבתמונת־השער נראית צעירה עירומה שוטפת עצמה במפל מים.



שער שני

וזהו השער של המהדורה השנייה של גיליון מס' 29 של **השטרן**. במקום השער הצבעוני שלמעלה, הודפסה תמונת שחור־לבן שצולמה בעת חזרת משוחררי אנטבה ללוד, כשכותרתה: „השיחרור". התמונה צולמה על־ידי שבתאי טל.

נושא עליך את התאריך של ה־12 ביולי) הכיל כבר שלושה עמודים של דיווח על מיבצע החילוץ, ובהם ארבע תמונות מפס־טיבל קבלת־הפנים שנערך למשוחררים בלוד.

קשה לומר שהדיווח של הטיים על המיבצע באותו גיליון היה מלאכה עתונאית מבריקה ומדוייקת. אם להתבטא בלשון המעטה. אבל קשה גם להאשים את עורכי הטיים וכתביו על כך. להיפך. לשבחם ייאמר שהם הצליחו להכליל בכתבתם את מכסימום הפרטים שפורסמו עד אז ביש־ראל, כולל כמה אי־דיוקים קטנים פה ושם.

והנה, כך הסתבר השבוע, עורכי הטיים עצמם היו אחוזי התלהבות ממיבצעם העתו־



חזרת החטופים

אלה הם שני עמודי הפתיחה של הכתבה על חטיפת מטוס **איר־פראנס** שפורסמו במהדורה הראשונה של השבועון הגרמני **שטרן** ב־8 ביולי. נראות בהם תמונות של ראשוני המשוח־ררים מקרב חטופי המטוס שהגיעו לפאריס, כשעל פניהם הבעות פלצות וחרדה. בעיקבות פשיטת צה"ל על אנטבה הוחלפה הכתבה כולה במהדורה מיוחדת אחרת.



חייל קומנדו פצוע

תצלום זה פורסם על פני שני עמודים בשטרן, במקום התמונות בגלופה למעלה, שהופיעו באותם עמו־דים במהדורה הראשונה של השבועון, אשר הוציא לאור שלוש מהדורות שונות בשבוע הפשיטה על אנטבה. בתמונה נראים חיילי צה"ל מורידים אלונקה עליה שרוע אחד מפצועי צה"ל שנפצעו בעת הפשיטה, כשחובש מחזיק בקבוק פלסמה מעל ראשו. הפצוע מורד ממטוס **בואינג** ולא ממטוס **הרקולס**, בהם הוחזרו המשוחררים. לדברי **השטרן** הועברו הפצועים בניירובי ממטוסי **הרקולס** למטוס **הבואינג** על מנת לקצר את תהליך הבאתם.

קראו היום.

בחירת מוצאי יום השבת, ה־3 ביולי, כיום ביצוע פשיטת צה"ל על גמל־התעופה של אנטבה, היתה אולי מוצלחת מבחינה צבאית ומדינית. מזווית־ראייה עתונאית, לפחות זו של עורכי שבועוני־החדשות בעולם, היה מועד זה בבחינת צרה צרורה.

שכן, במרבית מדינות־העולם יוצאים שבועוני־החדשות לאור ביום השני בשבוע. לא במקרה נבחר דווקא יום זה כיום ההופעה של השבועונים. משך חייו של שבועון, בניגוד לעתון היומי, הוא שבעה ימים. היום השני בשבוע מבשר תחילת שבוע חדש (כמו יום ראשון אצלנו). זו הסיבה גם שמרבית שבועוני העולם אינם נושאים עליהם ת תאריך יום הופעתם, אלא את תאריך מותם — תאריך היום שלפני הופעת הגיליון הבא. שבועונים אחדים נוהגים לציין את משך שבוע חייהם, 18—12 ביולי, למשל.

עבור שבועון היוצא־לאור ביום שני בבוקר או בערב — מה שקורה במוצאי־שבת וביום ראשון הוא בבחינת חדשות מתות, שאינן זוכות לכיסוי בגיליון של אותו שבוע.

נאי הזה. באיגרת המו"ל של הטיים לקוראי העתון (מדור מקביל למדור זה) הועלתה השבוע על נס החריצות העתונאית שאיפיינה לטיים לפרסם את הכתבה בשבוע שעבר.

כתב המו"ל: „איך ייתכן שזה יהיה בעתונכם ביום שני בבוקר כשזה קרה רק בשבת בלילה?" — השאלה המתעוררת בכל פעם כשסיפור מאחר־התרחשות מופיע על דפי הטיים, התעוררה שוב בשבוע האחרון כש־98.5% מקוראינו קיבלו את עותקי השבועון עם הכתבה עשינו את צע אנטבה עצמו. הוא הדפיס עמוד שלם של ציורים, במתכונת הקומיקס, שהסבירו את שלבי הפעולה השונים. גם בסיפור המצוייר עצמו נפלו שיבושים שיש בהם לעורר גיחוך אצל הקורא הישראלי, אבל מבחינת השבועון הצרפתי לא היה בהם אסון.

אתגר דומה עמד גם בפני שבועון־החדשות הגרמני שטרן, שאחרי מות הלייף האמריקאי, כבש לו מעמד כשבועון־המצולם הטוב ביותר בעולם. בגיליון השטרן שעמד להתפרסם אותו שבוע הודפסה כתבה שעסקה בפרשה. הוסיפו בה צילומים של בני־הערובה הראשונים ששוחררו על־ידי חוטפי המטוס וחזרו לפאריס. כאשר נודע לעורכי השטרן על מיבצע אנטבה, הם עצרו את מכונות ההדפסה של השבועון, המתינו לצילומים החדשים שיגיעו מלוד, עם הסיפור המלא על הפשיטה.

למעשה, הופיע אותו שבוע השטרן בשלוש מהדורות שונות, ביגלל מיבצע אנטבה. במהדורה השניה הוצאה הכתבה שהוכנה מראש, ובמקומה הוכנסה כתבה חדשה עם צילומים טריים מלוד. כעבור כמה שעות הוחלף גם שער השבועון ונוצרה מהדורה שלישית.

לא יכולנו שלא להתפעל מהעבודה הבלתי אפשרי.

אילו היתה רשימת־מערכת מעין זו מתפרסמת במדור זה, קרוב לוודאי שהיינו מקבלים תגובות: „או, שוב פעם אתם טופחים לעצמכם על השכם." מישהו ב־טלוויזיה אולי היה מעיר על כך גם כן. אצל האמריקאים זה טבעי ומובן מאליו.

מסתבר גם כי צוות מיוחד של הטיים תיכנן אפילו לשנות את שער השבועון ברגע האחרון. השער החדש, שהוקדש לפשיטת אנטבה, צויר. אולם כשהתברר שהדפסתו תיגרום לאיחור נוסף בהפצת השבועון, נפסל הרעיון. בשבוע בו היה מיבצע אונגדה הסיפור העתונאי הגדול ביותר, הופיע הטיים כשעל שערו ציור של היפושית.

לעומת הטיים, נכשל שבועון החדשות הגדול של צרפת, הפארי־מאטש. בגיליון השבוע שלאחר הפשיטה על אנטבה, הוא לא הצליח להדפיס אפילו ידיעה על מיבצע. את מה שהחסיר באותו שבוע, ניסה הפארי־מאטש להשלים לקוראיו שבוע אחר־כך, בכתבת־ענק, גדושת צילומים וציורים. למרות שלרשות מערכת השבועון עמד יותר משבוע להשלמת הכתבה הופיעו בה אי־דיוקים וטעויות לרוב, שהם תופעה די מקובלת בעבודה עתונאית המתבצעת תחת לחץ.

כך, למשל, פירסם הפארי־מאטש תמונה של משה דיין ליד קברו של יוני נתניהו, כשהכותרת המלווה אותה מסבירה כי דיין מספיד את „סרן יגאל ידין". קל לשער מה היה מתרחש בארץ אם מישהו היה מגלה טעות מסוג זה באחת מכתבות העולם הזה.

לעומת זאת פתר הפארי־מאטש בדרך מקורית את בעיית העדר התמונות ממיבצע אנטבה עצמו. הוא הדפיס עמוד שלם של ציורים, במתכונת הקומיקס, שהסבירו את שלבי הפעולה השונים. גם בסיפור המצוייר עצמו נפלו שיבושים שיש בהם לעורר גיחוך אצל הקורא הישראלי, אבל מבחינת השבועון הצרפתי לא היה בהם אסון.

אתגר דומה עמד גם בפני שבועון־החדשות הגרמני שטרן, שאחרי מות הלייף האמריקאי, כבש לו מעמד כשבועון־המצולם הטוב ביותר בעולם. בגיליון השטרן שעמד להתפרסם אותו שבוע הודפסה כתבה שעסקה בפרשה. הוסיפו בה צילומים של בני־הערובה הראשונים ששוחררו על־ידי חוטפי המטוס וחזרו לפאריס. כאשר נודע לעורכי השטרן על מיבצע אנטבה, הם עצרו את מכונות ההדפסה של השבועון, המתינו לצילומים החדשים שיגיעו מלוד, עם הסיפור המלא על הפשיטה.

למעשה, הופיע אותו שבוע השטרן בשלוש מהדורות שונות, ביגלל מיבצע אנטבה. במהדורה השניה הוצאה הכתבה שהוכנה מראש, ובמקומה הוכנסה כתבה חדשה עם צילומים טריים מלוד. כעבור כמה שעות הוחלף גם שער השבועון ונוצרה מהדורה שלישית.

לא יכולנו שלא להתפעל מהעבודה

(המשך בעמוד 6)



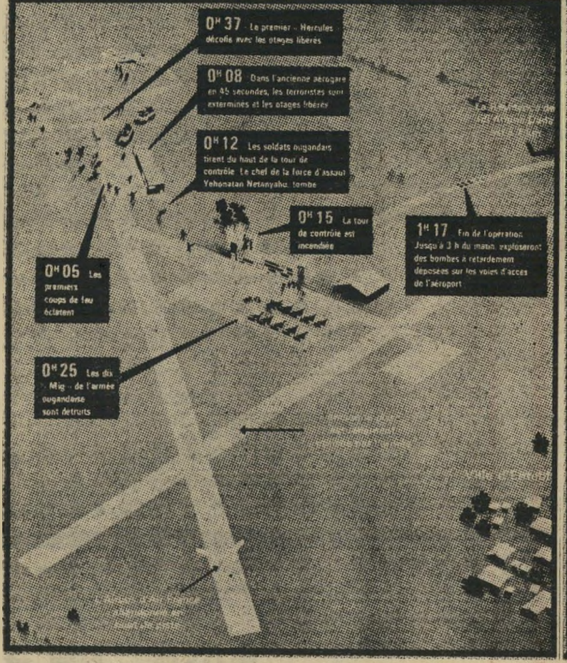

Moshe Dayan enterre le capitaine Yigael Yadin, le héros tué au moment où il remontait dans l'avion

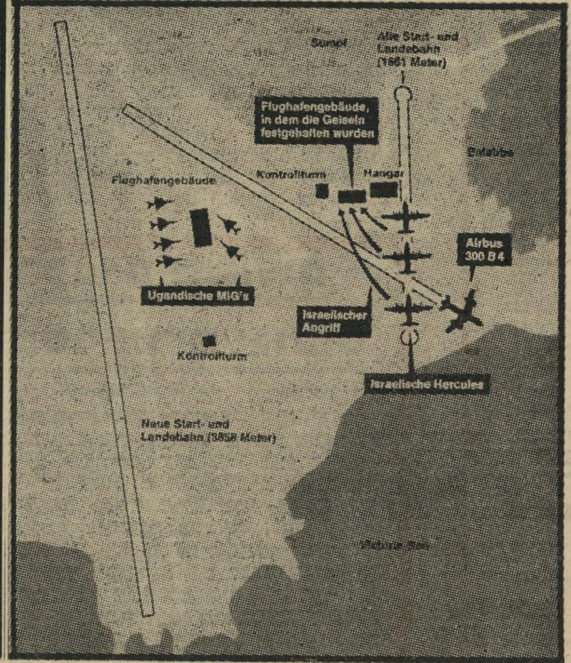
התצלום שלא היה

העתק של השבועון הצרפתי פארי־מאטש על מיבצע אנטבה (שנקרא בשם „מיבצע פידיון" על־פי השבועון הצרפתי.) תמונה זו, שפורסמה במיליוני עותקים ברחבי העולם (כולל בעיתונים ערבים ותוניסיים) לא הותרה לפירסום בישראל. נראה בה קצין חיל־האוויר הנושא על חזהו תווית זיהוי בה רשום „אלוף־משנה ג. הלוי", כשהוא לוחץ בשמחה את ידו של שר־החוץ יגאל אלון כשידו השנייה מורמת כלפי מעלה בהצבעת ניצחון. לדברי הפארי־מאטש זהו טיים מסוג ההרקולס שהנחית את הג'יפים של צה"ל בקמפלה.

„ישראל מנצחת," אומרת הכותרת הצרפתית שמעל התמונה הפותחת את כתבת־השער. תמונה זו התפרסמה עם הכותרת הצרפתית שמתחתיה בשבועון הצרפתי רב־היוקרה פארי־מאטש. כותרת התמונה אומרת: „משה דיין על קברו של קפטן יגאל ידין". דיין עומד, כמובן ליד המצבה שעל קברו של רב־אלוף דויד („דדו") אלעזר. טכס הקבורה בו הוא משתתף הוא של סגן־אלוף יהונתן („יוני") נתניהו, שנפל בפשיטת צה"ל על אנטבה. אבל מרוב בהילות ובשל קוצר הזמן התבלבלו היוצרות אצל עורכי השבועון הצרפתי הנפוץ והם הזדרזו את רב־אלוף (מיל.) יגאל ידין בדרגה וגם קברו אותו.

קוברים את ידין





איזו מפה נכונה?

שבועוני־העולם ניסו לתאר את פשיטת צה"ל על נמל־התעופה של אנטבה באמצעות שירטוטים ומפות. כיוון שלא היו בידם נתונים מדוייקים, פירסם כל עיתון תרשים כיד הדמיון הטובה עליו ציירו. במפה מימין, שפורסמה בשבועון הגרמני שטרן, נראים שלושה מטוסי ההרקולס של צה"ל נוחתים מכיוון אגם ויקטוריה, כשחניון המיגים האוגאנדים שפוצצו הוא משמאל למסלול הנחיתה. בתרשים משמאל, שפורסם בשבועון הצרפתי ל'אקספרס, נראים ארבעה הרקולסים של צה"ל נוחתים בשדה, כשמיקום הטרמינל החדש וחניון המיגים האוגאנדים הוא בכיוון שונה לחלוטין. אולם שני המירשמים סייעו להבהיר לקוראים בצורה פלאסטית מה אירע בעת הפשיטה הישראלית.

תשקיף

מפקד חיל־האוויר ביטל מסיבת־ע'יתונאים

לראשונה בחגיגות יום חיל־האוויר לא נערכה, במיסגרת אירועי יום־החיל, מסיבת הכתבים הצבאיים המסורתית עם מפקד חיל־האוויר, שבה סוקר המפקד את הישגי החיל בשנה האחרונה ומספר על משימותיו בעתיד. המסיבה המתוכננת עם הכתבים הצבאיים, שהיא הזדמנות חד־שנתית למפקד חיל־האוויר להופיע בפני הציבור, בוטלה השנה כימעט ברגע האחרון, ביוזמת מפקד חיל־האוויר האלוף בנימין („בני") פלד.

ישיבת סיעת המערך בוטלה ביגלל חתונה

ישיבת סיעת המערך, שנועדה ליום השלישי בשבוע שעבר, בוטלה משום שבאותו ערב השיא הממונה על הכנסות־המדינה, משה נוירדפר, את בתו, בחתונת־פאר שנערכה ב„גן־האורנים" בתל־אביב.

יושב־ראש סיעת המערך, משה ורטמן, נענה לבקשתו של הממונה על הכנסות המדינה, שביקש ממנו לבטל את הישיבה, כדי שחברי הסיעה יוכלו להיענות להזמנתו ולהשתתף בחתונה.

כאשר כמה ח״כים התרעמו על הביטול, הגן ורטמן על נוירדפר: „הוא מיסכן עכשיו. כולם עולים עליו. צריך לעזור לו. חוץ מזה, אומרים שיהיה שם אוכל טוב."

בחתונת־הפאר השתתפו אלפי אורחים, למרות שהוענו טענות כי אין זו בדיוק הדוגמה האישית שהממונה על הכנסות המדינה צריך לתת לעם בתקופה של משבר כלכלי.

השגריר טון יצא בחשאי לאמריקה

שגריר ארצות־הברית בישראל, מאלקולם טון, יצא בחשאי לוושינגטון.

טון הגיע לישראל לחגיגות העצמאות האמריקאית, אחרי חופשה ארוכה בארצו. נסיעתו החשאית חזרה לארצות־הברית עוררה גל של ניחושים, אם־כי מקורות בשגרירות טענו כי הנסיעה היא פרטית.

הבנקים חובעים פיטורי טאוב

מנהל איגוד הבנקים, ד״ר אשר הלפרין, תבע את פיטוריו של מנהל רשות־ניירות־ערך, יצחק טאוב, על מה שהוא מכנה „ניהול הסתה נגד הבנקים". רשות־ניירות־ערך פתחה בכמעט יועצים בנקאיים להשקעות, הנותנים עצות ללקוחות ללא ידע ואחריות, וגורמים להפסדים כספיים של הלקוח. הרשות תובעת כי רק יועץ־מורשה יוכל לייעץ ללקוחות.

המישטרה נגד מורי־הדרך

המישטרה הכלכלית עורכת בימים אלה מיבצע מקיף כנגד מורי־הדרך לתיירים.

חוק חדש אוסר על מדריכי התיירים להחזיק בידם מטבע זר, אולם רבים ממורי־הדרך התעלמו מחוק זה, מאחר וחלק ניכר מהכנסתם הריאלית מבוסס על מכירת מטבע זר בשוק השחור.

עתה עוצרים שוטרים אוטובוסים של תיירים, מחפשים בתיקי המדריכים, ואם מוצאים בהם מטבע זר, מעמידים את המדריך לדין.

יוחמרו הוראות חגירת חגורות־הבטיחות

יש לצפות לכך שבעתיד הלא־רחוק ייאלצו נהגי ישראל לחגור חגורות־בטיחות בשעת נהיגה, לא רק בכבישים בינעירוניים אלא גם בתוך הערים עצמן. כן תחול חובת החגירה גם על הנוהגים ברכב מיושן, המשוחררים עתה מחגירת חגורות־בטיחות.

הסיבה לכך נעוצה בפסקי־דין שנפסקו לאחרונה בבתי־משפט, שבהם הכירו בתי־משפט בכך שאי־חגירת חגורת־בטיחות, אפילו בשטח שבו לא חלה חובת החגירה, מהווה רשלנות התורמת להיפגעות בתאונה, אם כי בשיעור נמוך של כ־20%.

כתוצאה מכך עומדות חברות־הביטוח להכניס סעיף בתנאי ביטוח הנהגים, שעל־פיו יוכרו להם אחוזי־פגיעה נמוכים יותר, במיקרה של תאונה, אם לא חגרו חגורות־בטיחות.

מישרד־התחבורה יאסור ייבוא רכב לא־חיקני

תוך שנה אחת עומד מישרד־התחבורה לאסור ייבוא של דגמי־רכב אשר לוחי־המכוונים בהם אינו מרופד.

כן עומד מישרד־התחבורה לתבוע מכל ייבואני־הרכב כי ברכב שהם מייבאים יותקנו כל תשע נקודות־הבטיחות שנקבעו על־ידי מדינות השוק המשותף, כאמצעי בטיחות אלמנטריים במדינות־השוק; נקודות אלה אינן עומדות אומנם בתקני־הבטיחות האמריקאיים, שהם חמורים הרבה יותר, בעיקבות מסע־התעמולה של הלוחם למען הבטיחות, ראלף ניידר, אולם הן גבוהות מהסטנדרטים המקובלים בכמה מדגמי־הרכב המייובאים עתה לישראל, בגלל הרשלנות שבה נהג מישרד־התחבורה עד כה.

בלשים חשודים כסרסורים וגנבים

שני בלשי היחידה המרכזית של מישטרת מחוז תל־אביב נעצרו, בתוך שבוע אחד, כחשודים בביצוע פשעים חמורים תוך כדי מילוי תפקידיהם. השניים הם בלשים של מיפקדי הסמים. אחד מהם סמל אלכס טי פוגרף, החשוד כי חי על ריווחי יצאנית, גנב סמים ממחסן־הסמים של היחידה ומכר אותם לנרקומנים. הוא חשוד כי מכר גם מידע לאנשי העולם התחתון על מיבצעים שהמישטרה מתכננת נגדם. הבלש השני, סמל ניב היימן, חשוד כי גנב כספים ותכשיטים בדירות שבהן ערך חיפושים. דובר מישטרת מחוז ת״א, הודה כי השניים הושעו מתפקידם, עד לבירור הפרשה, אם כי הם לא נעצרו.

יצאנית מאשימה פרקליט בנסיון סחיטה

צעירה תל־אביבית, הנחשדת על־ידי המישטרה בניהול בית־כושת בדירתה, התגוננה כי פרקליטה ניסה לסחוט ממנה סכום של 5000 ל״י, בטענה כי הוא שגרם לאי־פירסום שמח בעיתונים.

לדיברי היצאנית איים פרקליטה, שאם לא תשלם לו את הסכום הנדרש, הוא יגרום לכך שבעתיד ידווחו העיתונים על מישפטה, תוך איזכור שמה. הצעירה טוענת כי הפרקליט לא עשה דבר למניעת הפירסום, ורק תודות למאמציה האישיים — לא פורסם שמה עד כה.

אלמוגי מאשים את ריבלין

לאחר הסולחה בין יושב־ראש הנהלת הסוכנות

קומדיה רומנטית בפרשת אוטובה

אל תוך הפרשה החדשה של „מיבצע יונתן" השתרבבה גם פרשה רומנטית, המעניקה לסיפור המיבצע את המימד התקני שזו. מסתבר כי בין חטופי מטוס „איר־פראנס" היה גם ישראלי, שחודיע לאשתו כי הוא יוצא לשיחות־מיזואים ממושך.

הסופר האמריקאי ויליאם („בילי") סטיוונסון, חכותב את הגירסה האמריקאית של סיפור המיבצע, טוען כי חפרשה הסתיימה, כאשר הבעל הסביר לאשתו כי הניע לאונגדה עם משתחררי החטופים, במיסגרת שירות־המיזואים שלו. למעשה, נודע לאשה כבר למחרת החטיפה כי בעלה היה יחד עם מזכירתו בין החטופים הממטוס. הדבר הסתבר כאשר ועד משפחות החטופים יצר קשר עם כל משפחות נוסעי המטוס.

היהודית. יוסף אלמוגי, לבין גיזבר הסוכנות, אריה דולצ׳ין, מסנה עתה אלמוגי את חיציו לעבר משה ריבלין, מנכ״ל הסוכנות היהודית.

אלמוגי טוען כי ריבלין הסית אותו נגד דולצ׳ין וגרם בכך לקרע בין השניים, שהביא, לדבריו שלו עצמו, נזק רב לסוכנות היהודית.

יונה יהב עוזרו של יעקובי

יונה יהב עומד להתמנות בחודש הבא כעוזרו של שר־התחבורה גד יעקובי, במקומו של אהוד („אודי") גרא.

יהב היה בעבר דובר עיריית ירושלים, וכיום הוא מנכ״ל אפת״ח, האגודה החיפאית העירונית לפיתוח תיירות חיפה.

יעקובי ביקש מעיריית חיפה להשאיל את יהב למישרד־התחבורה, ועומד למנות את גרא כסמנכ״ל מישרד־התחבורה לקישרי־חוץ.

הרבנים הרביצו מכות

שני דייני בית־הדין הרבני בירושלים, הרב אהרון כץ והרב אליעזר שפירא, החליפו ביניהם מהלומות במיסדרון בית־הדין הרבני בכירה.

בנוכחות עשרות צופים קיללו הרבנים זה את זה וחטפו תיקים זה מזה, ורק בקושי אפשר היה להפריד ביניהם.

SONY®



לשרותך.

שאל כל אחד...

ברסום סלניק/ר. פאל טיראן

(המשך מעמוד 3)

העתונאית של השטרן, כמו מזו של כמה שבועונים נוספים. הוסיעו בהם תמונות שלא פורסמו ולא נראו בישראל. כך, למשל, אשר היה למצוא בשטרן תמונת ענק שהשתרעה על פני שני עמודים, בה נראים חיילי צה"ל מורידים את אחד מפצועי הפשיטה באלונקה ממטוס.

תמונה זו לא היתה יכולה להתפרסם בישראל מהסיבה הפשוטה: הצנזורה היתה אוסרת את פירסומה. והיא אומנם עשתה כן.

■ ■ ■

וכאן אנחנו מגיעים לנקודה נוספת, המתעוררת מאליה תוך כדי עיון בדיווחי העיתונות הזרה על מיבצע אנטבה.

מסתבר כי בשבועוני־החדשות בעולם ניתן למצוא הרבה יותר חומר מצולם וכתוב על הפשיטה ומה שהתחולל סביבה, מאשר בעתונים ישראליים. חלק מהדברים שהתפרסמו הם אומנם סיפורים המצוינים־מן־האצבע, פרי הדימיון של כותביהם או שמועות־שווא שפשטו ברחבי העולם בעקבות המיבצע.



תעמולה נגדית

תמונה זו, בה נראה הפילדמרשל אידי אמין, לבוש בחליפה אזרחית ומיגבעת לבנה, מבקר אצל חטופי מטוס איר־פראנס באנטבה בימים הראשונים שלאחר החטיפה, פורסמה בעיתוני העולם רק אחרי פשיטת צה"ל ושיחרור החטופים. נראה כי האוגנדים, שצילמו את התמונה, דאגו להפיצה כדי להעיד על יחסן הטוב־כביכול של אידי אמין לחטופים.



ל'אכספרס

שבועון החדשות הצרפתי שהקדיש את שערו למיבצע אנטבה, הכתיר את השער בכותרת: „ישראל — סודות הקומנדו." תמונת השער הורכבה מארבעה צילומים: של תת־אלוף דן שומרון (למטה משמאל), של מטוס **הרקולס**, ושני צילומים שצולמו בעת חזרת החטופים ללוד.



ז'אן אפריק

שבועון החדשות התוניסי, שבעריכת בשיר בן יחמד, המודפס בפאריס, פירסם בשערו תמונה של אידי אמין המשפיל את עיניו מעל מטוס **הרקולס** של צה"ל, ממנו נוחתים צנחנים ישראליים. הכותרת בשער השבוען אומרת: „אחרי המיבצע הישראלי באנטבה."

















קומיקס צה"ל

עמוד ציורים זה, במתכונת חוברות הקומיקס האמריקאיות, פורסם בשבועון הצרפתי **פאריי־מאטש**. בהיעדר צילומים אותנטיים של פשיטת צה"ל באנטבה, מצאו עורכי השבועון לנכון — כמו עורכי עיתונים אחרים בעולם — להמחיש את שלבי המיבצע באמצעות ציורים. ההסברים לתמונות (משמאל לימין) אומרים כך: החל מה־28 ביוני נושא הנשיא אידי אמין ונותן בשם הפיראטים האווירים שחטפו את מטוס **האייר־בוס** לקמפאלה, האולטימטום: שיחרור 53 פרו־פלסטינים עד הרביעי ביולי. בשני בחודש מציגים הגנרלים הישראליים גור וזאבי (נראים בציור השני) תוכנית לפשיטה על גבי תבנית של נמל־התעופה באנטבה. בשלישי ביולי בשעה 23.00 נוחתים באנטבה שלושה מטוסי **הרקולס** כשהם נושאים 85 צנחנים. 20 נוספים מגיעים על גבי ג'יפים מקניה. הישראלים מתפרצים אל הטרמינל (באמצע מימין), פוגעים בטרוריסט המנסה להטיל רימון. הצנחנים השמידים 11 מטוסי מיג ומאה חיילים אוגנדיים (באמצע משמאל). על רקע שדה־התעופה הבוער מובלים המשוחררים למטוסים כשהפצועים נישאים על גבי ג'יפים. הפעולה נמשכה 26 דקות. **ההרקולס** נחת בניירובי (למטה משמאל). הפצועים מועברים לניתוח במטוס שהוכשר לכך. דן שומרון (בדמותו של מוטה גור) אומר: „ההתלטה על ההתקפה היתה קשה יותר מהביצוע." במטהו (למטה מימין) מודיע מוטה גור (הנראה כמו ראש אמ"ן מרדכי גזית) לממשלה: „הם המריאו." הקצינים שלו שותים שמפאניה. גם בעתונים אחרים ברחבי העולם פורסמו ציורים דומים.

אבל חלק אחר מהדברים הם סודות כמוסים, שאסור בשום פנים ואופן לפרסמם בישראל. והנה, מה שאסור לאזרחי ישראל לדעת, יודעים כל קוראי העתונים בעולם. אפילו בעתונים ערביים מופיעות המונות שצולמו בישראל, שאסור לפרסמן בארץ.

זהו ודאי מחדל חמור של הצנזורה. אלא שלמחדל זה יש סיבות.

כאשר הצנזורה בארץ מקדישה את כל מירצה ואונה למטרות פוליטיות, כשהיא פוסלת ומוחקת חומר פוליטי טהור שאין לו כל משמעות ביטחונית — אין פלא שאין בכוחה להשתלט על זרימת מידע ביטחוני חופשי לעיתונות הזרה.

כאשר כמעט כל יחידת דובר־צה"ל מגוייסת כדי למנוע מהעולם הזה אפשרות סיקור עתונאי של מאורע לאומי, אין זה פלא שאין מי שידאג לעניני־הביטחון האמיתיים הכרוכים בכיסוי העתונאי של מאורע זה. הפאשלות של הצנזורה ושל דובר צה"ל בתחום זה הונצחו בשבועיים האחרונים כמעט בכל עתוני העולם — כאנדרטות גלובאליות לחוסר־האונים של פקידים קטנים במדים.

האימרה האומרת כי מה ששוטה אחד מקלקל, לא יצליחו עשרה חכמים לתקן, לא הומצאה בעקבות מיבצע אנטבה. אבל הטיפול שנתנו שילטונות צה"ל לצד העיתונאי של הפרשה, אימת אותה פעם נוספת.

אלי תגר



לה ולי - שמן שיזוף לאוהבים להיות יחד



הקיץ יוצא אתכם "לה ולי" אל החוף עם שמן־שיזוף חדש לאוהבים להיות יחד.

הקיץ – את תמשחי את גופו והוא ימשח את כתפייך בשמן מיוחד וריחני, לשיזוף מתון ולעור השחום.

לשמן־השיזוף "לה ולי" ניחוח נעים ועדין כשל סבון "לה ולי" ודיאודורנט "לה ולי". קחו אותו אתכם הקייץ אל החוף – ותאהבו להיות יחד. גם בשמש.



חדש מעץ הזית

הסברה בחו"ל - אייך?



רציתי להסב תשומת־לב לבעייה שנשתכחה, כנראה. נושא ההסברה — או, יותר נכון, אי־ההסברה של מדינתנו.

אין לי מושג מה המהלכים בקרב הממונים על הנושא בארץ ובעולם. אני מדבר בתור משקיף, הרואה את פני הדברים כפי שרואה אותם כל אזרח העולם שמוגשות לו ערימות־ערימות של הסברה ערבית יעילה וקולעת, ומנגד — דממה מפחידה מצידנו.

אני, במיקרה, סטודנט. ניקח לדוגמה מגזת סטודנטים. שוהה בה מדי יום ריכוז עצום של צעירים, הרוב הגדול סטודנטים מקומיים, השאר זרים. (כמו המנזה, קיימים גם מוסדות אוניברסיטאיים אחרים, שבהם מבקר מדי־יום, שעת־שעה, ציבור ענק.)

מפחיד. קירות ארוכים מרוחים בסיסמאות, כרזות, פוסטרים ושאר מיני תקשורת המונית — פרו־ערבית. דוכנים עמוסים „כל טוב" של מיטב יוצרי התעמולה האש"פית־ערבית.

בדור של נוער מתמרד, בעל תודעה פוליטית עמוקה, בארצות שקטות יחסית, קיים חיפוש מתמיד אחר מוקדי התעניינות והזדהות. אין כר נרחב ופורה לדוש בו כמו זה שלנו — המיזרח־תיכוני.

הציבור הנ"ל, פלוס הציבור הרחב של אזרחים שאינם סטודנטים מקבל, יום־יום, טיפטוף יעיל ומשחד של תעמולה, שקשה לחישאר אדיש כלפיה.

אינני יודע אם התעייפנו מלחילחם ברעל הזה, הנשפך בכמויות, אבל מצידנו — חקיפאון מחריד.

■ ■ ■

יש לחתקיף את ההסברה האש"פית־ערבית, יש לגמד אותה, למחוץ אותה, והדרך היחידה לכך היא ליצור מערכת יעילה אלף מונים מזו של בני־הדודים.

לנצח לגמרי אין סיכוי, אולם לפחות שתועלינה שתי חאמיתות זו בצד זו. שלפחות יוגש חומר משלנו, כך שאותו נתין מקומי, באופן מודע או תת־מודע, ישים ליבו גם למציאות הצד השני של המיתרס, ואז נותר לקוות שבשכל ישר תצטייר תמונה כלשהי, תמונה שיהיה בה חלק גם לאמת שלנו — הישראלים.

איבן־חאלדון, בעבודתו „אל־מוקאדימה — מבוא ל־היסטוריה", אומר: „האדם הוא בור מטבע בריאתו, ולומד על־יד רכישת ידע." אבל אנחנו סותרים זאת. אנו איננו לומדים. לא לקח ולא ניסיון. ממשיכים לשקוע בבור הבורות שלנו־עצמנו, מול פני המציאות כמות־שהיא, ובבורות כללית ביחס להסקת מסקנות. יתירה מזו, אנו מניחים לבני־ערב ללמד את הגויים היסטוריה מעוותת, ומציאות הווה כפי שהיא מצטיירת בעיני הלאומן הערבי. זאת, מבלי להניח על כף־חמאזניים את התורה שלנו, ללמד, „להאיר עיני הגויים."

חייב לבוא שינוי, התעוררות.

כל ילד ערבי שמקבל סטירת־לחי הופך קדוש, מצולם ופופולארי יותר מאלוויס פרסלי. לעומת זאת, חללי הפיגועים שלהם, נשים וילדים שלנו, רק לפעמים־לפעמים מצויינים בשורה וחצי בשולי עמודי העיתון, כאן ובכל מקום. אז זה אולי שייך למדיניות כללית של עיתון או של מדינת, אבל קיימות דרכים אחרות להציג את מילחמת־החיקיום שלנו.

■ ■ ■

הנציגויות שלנו בחו"ל שולחות ארגזים של חומר מודפס, למי שמבקש. לכל היותר אתה יכול לחלק חוברת על חציונות או על קיבוץ, לשכן מלמטה או לחבר שקפץ במיקרה. זה לא רציני.

צריכה לקום כאן מערכת מאורגנת, עם אנשים וחומר יעיל, ולשים קץ — או לפחות להתמודד — לשטיפת־המוח המצויינת של הלאומנות הערבית.

סך־הכל, אזרח העולם הוא שופט המתרוצץ בין ביצועי שתי הנבחרות. בעוד נבחרת אחת — האש"פית־ערבית — מכדררת את כדור־התעמולה בדייקנות ל־מטרתו, זו שלנו איבדה את הכדור, ונותרה קירחת מול יציעים בוחנים. זהו ניצחון טכני מוחץ לסילופים ולאי־האמת.

חסרת לנו אחדה בעולם, כאוויר לנשימה, וכל ניסיון מוצלח לחשפיע על דעת־חקהל לחתייחס לבעייה המיזרח־תיכונית והפנים־ישראלית לאחרונה, באובייק־טיביות, היא מבורכת וחיונית.

דני קובו, פירנצה, איטליה

כלא 6 - בלבן

ברצוני להגיב על הכתבה אודות בתי־הכלא הצבאיים („העולם הזה" 2022). לדעתי, הכתבה לא היתה במקומה, לאור השיפורים שחלו בתנאי־המעצר בכלא הצבאי (לדעתי).

במאמר שהתפרסם, מתאר המחבר את בתי־הכלא הצבאיים כ„סטאלאגים", דבר שהוא נכון כשלעצמו (שכן המילה „סטאלאג" היא קיצור של חמילים ת־גרמניות שטראף לאגה — כלא צבאי). אלא שהמילה „סטאלאג" קיבלה מובן אחר אצל הציבור, בעיקבות אותה סיפורת זולה שתיארה אותם מחנות כריכוז של סוטי־מין וסאדיסטים למיניהם.

לאמיתו של דבר, אין זה נכון לגבי מחנות־הכליאה של צה"ל.

בחיותי חייל נשפטתי פעמיים לתקופות־מאסר „קצ־רות" בכלא 6. בפעם הראשונה היה זה בחודש מאי 1972. נשפטתי אז ל־21 ימי מחבוש, וחיתה זו הפגישה הראשונה שלי עם הכלא. ביליתי בין חומות הכלא שלושה ימים בטרם יצאתי לעבודות־חוץ.

נאמר לי שאני צפוי למעשי־סדום, אבל כאלה ל א ראיתי בתא שבו הייתי, והתא היה ענק (כ־30 מיטות). לא נתקלתי בשום יחסים בין אסירים. חיחס של ה־„נאמנים" אל שאר החיילים היה לבבי, וחאמת היא שחם דאגו יותר מחשאר לנקיון התא ולשמירת הסדר בו.

לאחר־מכן יצאתי לעבודות־חוץ בסיני. היינו באיזור רומני, והעבודה שביצענו לא חיתה שונה מעבודתם של שאר החיילים. בלילה היה עלינו אף למלא את חובתנו כחיילים, ושמרנו עם רובה וכדורים חיים.

עצם קבלת הנשק לא השפיע על האסירים, ולא היו שום אוימים על ה„סגל" (שחיה מורכב משני סמלים, אחד מחם מילואימניק).

על אותה תקופה לא אוכל לספר הרבה, שכן קיבלתי מחילה כעבור שבוע. אולם ידעתי, שאף אם אצטרך לחזור, לא יחיה זה נורא.

■ ■ ■

בפעם השנייה נשפטתי ל־35 ימי־מחבוש, וגם אותם ריציתי בכלא 6. למרות שחגעתי לכלא בשעה 5 בבוקר, עברתי את תחליכי הקליטה באותה שעה, ואף סופקו לי לבנים חדשים, כשחצחרתי שאין ברשותי לבנים.

את שלושת הימים הראשונים ביליתי בין חומות הכלא באפס־מעשה כמעט. ביום ראשון יצאתי, עם עוד כ־20 „אסירים", לעבודות־חוץ בסביבות גשר־אריק. הקמנו „מחנה" שחיה מורכב משני אוחלים ל„אסירים" ואוחל קטן נוסף, ששימש כאוחל־מיטבח. חתנאים חיו יוצאים־מן־הכלל, בחתחשב בכך שכל „אסיר" קיבל מיטה ומיזרן גומאוויר.

ואם עד כאן לא אמרתם די, הרי אני מתכונן לחתחימכם בעובדה נוספת. מדי יומיים, ולעיתים (תלוי במזג־האוויר) מדי יום, עם תום העבודה, היתה משאית לוקחת אותנו לקיבוץ גדות, כדי שנוכל לחתקלח, וניתן לנו אף זמן לחתקשר חביתה, מחטלפון הציבורי שבמשק.

נוסף על כל מה שציינתי קודם, לא מנעו מאיתנו באותה תקופה גם עיתונים יומיים, ואף הגדיל לעשות הקצין האחראי, שדאג לנו לטרנזיסטור, כדי שנהיה מעודכנים בחדשות.

אינני מתכונן לחלאות את חקורא בעוד תיאורים על קורותי בכלא, אני סבור שמה שתיארתי לעיל הינו די והותר כדי לשבור, אחת ולתמיד, את חדימוי השלילי של בתי־הכלא הצבאיים.

נכון שיש, אולי, חריגות פח־יושם, אולם אלה קיימות גם בבתי־הכלא האזרחיים, והרי כל העם צבא. לכן, אין לדעתי הצדקה לחוציא את חכלל מתוך הפרט ולחסיק מסקנות חפוזות בקשר לגורל חחיילים בבתי־חכלא.

א. דן, רמת־גן

גילוי־דעת של אמנים ערבים

מתוך חכרתנו את התפקיד החיסטורי של המילה ושליחותה בחגנה על חזכויות והערכים חלאומיים וחאנושיים — אנו: סופרים, משוררים ואמנים, רואים מחובתנו לחדגיש את עמידתנו לצד האדם בהגנתו על כבודו ושורשיו התרבותיים, ולהדגיש את עמידתנו האי־תנה לצד עמנו בהגנתו על אדמתו ועל השתייכותו.

על־כן אנו מביעים את התנגדותנו נוכח מיתקפת חדמים אשר הביאה לנפילתם של שישה מבני עמנו, בחגנתם על אדמתם ועל זכות השתייכותם. שעה שאנו מגנים מיתקפה זו, אנו מבטאים את התעוררות המצ־פון האנושי בפני הסתערות ה„ניאו־פרימיטיביות", ודורשים העמדת האחראים לדין, אלה אשר הציפו את יום האדמה בעלילות ודם.

יצויין ששפיכות־הדמים במקומות חשונים לא חיתה מיקרית, וראייה היא שבכפרים ובערים אשר בהם לא התגרו „כוחות הביטחון" שם שבתו, חפגינו וערכו עצ־רות־מחאה ללא שפיכות־דמים.

מאז שנת 1948 ועד היום נקטו חמוסדות חממלכ־תיים פעולות שונות ועיקביות לנישול האזרח הערבי בארץ מאדמתו, ולהפיכת כפרינו ל„בתי־מלון", על־ידי כך שהפקיעו מאות אלפי דונמים באמצעות חוקים, צווים שונים ומשונים ובאמצעי־דיכוי, וכן השתלטו על מאות כפרים ועל אדמותיהם לאחר שמחקו כפרים אלה מן המציאות, ושמו ידם על אדמות הווקף.

בני־עמנו במצב של ריבוי טבעי מתמיד, ולפי הסטטיס־טיקה הרישמית מיספרם יוכפל אחרי 17 שנח, ולכן חם זקוקים לאדמות אלו למטרות בנייה, חקלאות ופי־תוח. כפרינו וערינו נחנקים מחמת צפיפות האוכלוסייה ומיעוט האדמות. אם מסתכלים על העיר נצרת־עילית אשר נבנתה על אדמות שהופקעו על־ידי חממשלה מער־בי נצרת וחכפרים הסמוכים, ועל חעיר כרמיאל אשר חוקמה על אדמות שהופקעו מכפרים ערביים סמוכים — אנו רואים שתושבי שתי ערים אלו נחנים ממאות דירות ריקות, כפי שמוכיחים זאת פירסומי הממשלה — בו־בזמן מונעות הרשויות שכירת או קניית דירות אלו מתושבים ערביים שחם זקוקים להם ביותר. עם זאת, השילטונות טוענים ששתי ערים אלו זקוקות ליותר אד־מות של ערבים, ומודיעים על חפקעות נוספות כדי להרחיב את תוכניות־חמיתאר של שתי הערים הנ"ל.

■ ■ ■

לכן, אנו דוחים צווים אלה, אשר מהווים סיבה עיקרית לתוצאות המסוכנות, אשר ליוו את יום־האדמה ואשר עלולים להעמיק את חקרע, ולהפקיע את אפ־שרות חדו־שיח הכנה, ליצירת חתשתית להבנה אמי־תית. לכן אנו דורשים ביטול צווים אלה לאלתר, למען חאינטרסים חאמיתיים של שני העמים.

מתוך חכרתנו לרגישות תקופה זו, אנו רואים חובה לעצמנו לפנות אל בעלי־חמצפון מבין אנשי־הרוח היהו־דיים, ליטול חלקם ביצירת עתיד טוב יותר לשני העמים, וזאת על־ידי התנגדות לצווי־החפקעה הפוגעים בסופו של דבר, ולטווח ארוך, באינטרס האמיתי של חעם הישראלי, ובאינטרס המשותף לשלום המושתת על ח־צדק ועל ההכרה ההדדית בזכויות שני העמים.

כמו־כן חננו רואים, שהגישה הרישמית הנוכחית אינה מבוססת על ראייה עתידית, למרות ה„רוחים" העכשווים החולפים. נתפוך חוא, חדבר כרוך בחש־לכות הרות־סכנה לשני העמים, מעמיק את חפער הקיים ביניהם ומפריע להשתלבות העם הישראלי בנוף חפו־ליטי של האיזור.

בימים אלה, שבהם דנים בבעיית הערבים בישראל בדרגים גבוהים, חננו מאמינים יותר מבכל זמן אחר בצורך בשינוי חגישה הרישמית חקיימת המושתתת על קוצר־ראות פוליטית, ופונים אל התבונה שבנקיטת גי־שה חדשה המכבדת את בני העם האחר, ולוקחת בחש־בון את דינמיות התמורות בתחומים חשונים — במי־שור המקומי, האיזורי והעולמי.

אנו מרכינים ראשינו לכבוד קורבנותינו ועמנו חאי־תן, הנאחז באדמת האבות, ובו־בזמן איננו מאבדים את התיקווה לבלימת הידרדרות היחסים בין שני העמים.

קבוצת אנשי רוח ערבים*, חיפה

* השמות שמורים במערכת.

משקה גדול לילדים גדולים.





מי אוהב את שוופס גדול? אמא ואבא. מי אוהב את שוופס גדול? סבא וסבתא. וגם דוד אלי המצחיק ודודה דסי המגונדרת וטלי ושירי ואני, שעוד מעט אהיה גדול כמו אבא שלי, בעצם כולם. מה אגיד לכם ה"גדול" הזה עושה טוב לקטנים ולגדולים כאחד. וזה יופי. 5 טעמים גדולים של משקה גדול, בבקבוק גדול ובמחיר לא גדול..

גולדן אורנג', ביטר לימון, קולה, לימון ליים, שבּוֹלית, מי סודה.

Schweppes

הגדולים של שוֶופס.

חגי לבנשטין אלון אדלר בן-לם

מכתבים

יום הילד — כן או לא

ברצוני להביא לידיעתכם גילוי שעורר את תשומת־ליבי. בגיליון במחנה מה־30.6.76 התפרסמו שתי ידיעות, בשני עמו־דים שונים.

וראה זה פלא — באחת מהן (עמ' 26) צויין: „מיגבלות תקציביות ומדיניות ה־חיסכון בצה"ל הביאו להחלטת אכ"א־פרט שלא לערוך ימי־ילד בשנת־התקציב הנו־כחית."

לעומתה, בעמ' 2, בידיעה שכותרתה „שבוע חיל־התותחנים ייערך בשבוע ה־

הודעה

מגבלות תקציביות ומדיניות חסכון בצה"ל הביאו להחלטת אכא־פרט שלא לערוך ימי־ילד בשנת התקציב הנוכחית.

הקטע בעמוד 26
לא לערוך

בין האירועים האחרים יצויי־נר, יום הילד, שייערך לילדי המשרתים בחיל, במחנה צב־

הקטע בעמוד 2
כן נערך

קרוב." נאמר: „בין האירועים האחרים יצויינו: יום הילד, שייערך לילדי המשר־תים בחיל במחנה צבא־."

יש למישהו הסבר?

איציק גרובר, רמת־גן

שתי הידיעות הסותרות — ראה גלופות.

למה מפריע מע"מ?

ברצוני לציין שהביטוי מדברי במדור „אנשים" (העולם הזה 2027), איננו נכון. הצעתי אומנם (בהומור, כמובן) לדחות את הפעלת מס־ערך־מוסף, אך הסיבה שלי היתה אחרת מזו שפורסמה. ב־1 ביולי, יום הפעלת המס, החלה חופשת־הקיץ של התלמידים, ובמישרדנו היו הכנות לסכם באותו יום באמצעי־התיקשורת את שנת־הלימודים האחרונה. התכוונתי לכך שאמ־צעי־התיקשורת יהיו עסוקים כל־כך באותו יום בעניין המס החדש, שהדבר „יפריע" לסיכום שנת־הלימודים.

לא אמרתי, איפוא, שמס־ערך־מוסף „מפ־ריע לכל דבר."

ישראל כהן, דובר מישרד החינוך והתרבות, ירושלים

מי מרוויח מכספי הטוטו?

במאמר על מועצת ההימורים (העולם הזה 2026), מאת יגאל לביב, התפרסמו מיספר אי־דיוקים המתייחסים לבנק אוצר החייל בע"מ, המיוצג על־ידי מישרדנו.

בנק אוצר החייל אינו מקבל הפקדות ממועצת ההימורים. המועצה מפקידה כס־פיה בבנקים אחרים ומקבלת מהם ריבית גבוהה. אם המועצה תחליט להפקיד כספיה בבנק אוצר החייל, תיהנה גם היא מריבית גבוהה המקובלת לגבי הפקדות לזמן קצוב.

הכספים היחידים המועברים לבנק אוצר החייל, על־ידי הממונים על ספורטוטו, הם לתשלום הזכיות בטוטו של אותו שבוע. כספים אלה משולמים לזכאים תוך תקופה קצרה ביותר, ועבורם אנו משלמים ריבית כמקובל בבנקים בעד חשבונות עובר־ושב.

הגדרת הבעלות שניתנה לבנק אוצר החייל בע"מ אינה מדוייקת. שהרי הבנק שייך היום לשלושה גופים ציבוריים בחל־קים שווים: החברה לנאמנות של קופת חיילים המשוחררים, קרן־ההשקעות של עובדי מערכת־הביטחון, והקרן לעזרה הדדית של צה"ל.

משה טריוואקס,
יחסי־ציבור, תל־אביב

● יגאל לביב מעיר: הכספים המופ־קדים בבנק אוצר החייל הם 42% מהכנסות הטוטו, שהיו 95 מיליון לירות בשנה החו־לפת. הכספים המופקדים יוצרים תיקרה קבועה, והבנקים משלמים עליהם ריבית של 20% ומעלה. אוצר החייל משלם 6% בלבד.

האיש הקובע במועצה להימורים בעניין זה, חיים גלובינסקי, הוא גם בעל־מניות ומנהל בבנק אוצר החייל בע"מ.



המועמדות בתחרות

מלכת המים 1976

מגיעות לנשפים באוטובוסים

המרווחים של חברת

טיולי הגליל

טל. 03-220819 - 03-223172

מלכת המים 1976

תטוס לאירופה

וחזרה

במטוסי חברת

OLYMPIC

אידיוט עשה אותך!

ביום שלישי בבוקר, 22.6.76, אני פותחת את הרדיו ואת העיניים שלי ביחד, ישר על „רגע של עברית". הנבלות.

ככה, על־הסופה, האוזניים שלי שומעות אותם מקללים אותי! אינעז־דינס, שימותו. מה יש להם? מי עשה להם משהו? יחרבתום. סתם ככה? תיכף כמו שאני קמה מצוברחת, ללכת לעבודה־כל־חיינו? שכבר מהבוקר יהרגו לי את כל היום? מנוולים. דרעקעס. חראים. סססס־אמום! אחחח, שיישרפו.

ושלא תגידו לי שזה לא יפה מצידי, זה היא התחילה. המגעילה הזאתי, מה„רגע של עברית". אז לי מותר גם.

„כמה פעמים אמרתי לך בעבר, שאין אומרים זאתי" — רק תשמעו את הפרי־צופה! כבר הרבה פעמים היא אמרה לנו את זה. ראיתם איך הדבק הזו יכולה להיכנס לנשמה? טיייייינופת!

מה יש?! למה נותנים להגיד בשביל איש — „זהו" — ולא נותנים בשביל אשה להגיד „זאתי"?

בכלל, יותר טוב שהמטומטמת הזאתי תלמד קודם תנ"ך. אני יכולה לשים ת'ראש,



נתיבה בן־יהודה
זה רדיו?!

שאפילו בתנ"ך יש את זה. רגע — איך זה הולך שם — כן: „כי זאתי הארץ, לך נתתי אותה". נו? מה יש למחוראית הזו להגיד עכשיו? בחיי, בלטה. ששש־שכל בכפית. איך מעצבנת. דבר זוועה.

הכי נורא זה הפה שלה המלוכלך. אפילו אם זה הכל נכון, ונגיד שבאמת אני לא „יודעת" עיברית (כאילו שאני יודעת שפה אחרת), אז מה היא חושבת שהיא? מה היא בשבילי, שתעיז להגיד לי, ועוד מעל גבי האתר — ואני זה זו שאומרת „זאתי", אז יוצא מזה שאני אידיוט!

אני אידיוט?! יה־חונטה! חתיכת־שרמוטה! תבואי פה ואני אגיד לך משהו: אידיוט עשה אותך!

טעות לעולם צודקת

זה בידי־בדיוק מה שאמרו עליהם הגשש החיוור: „הלו! זה רדיו?!" איך שהם צדקו!

נתיבה בן־יהודה, ירושלים

בין אש"ף לחזית־הסירוב

פעולת צה"ל באוגנדה היתה כמוצא יחידי לסבך שאליו נקלעה מדינת־ישראל, ולכן היתה פעולה זו בלתי־נמנעת.

אילו ויתרנו, וארבעים אסירים היו משתחררים לחופשי, אזי לא היינו פותרים דבר. להיפך, היינו נותנים יד להמשך סחטנות הטרור בעולם. לכן, במיקרה קונקרטי זה היה צורך להוכיח לחזית־הסירוב של ג'ורג' חבש, שלא נוותר בשום פנים ואופן ונילחם נגד טרור מכל סוג.



אליהו קאופמן
החשש תופה

גם כשהוא טרור של חבש ובאדר־מיינהוף.

אך חששי הגדול תופה בצורה בלתי־רגילה, כשאני רואה את תגובת הציבור הישראלי לפעולה זו. הציבור הישראלי שכח לפתע את כל פישעי ממשלת רבין ואת הדמגוגיה של בגין, ולפתע הם מנהיגי העם הבלתי־מעורערים. הציבור הסיק, דבר גרוע ומסוכן מכל, שעליו להתעלם מן הבעייה הפלסטינית, ואת אש"ף הוא רואה כחלק מחזית־הסירוב שביצעה את חטיפת המטוס לאוגנדה.

ראשית, על הציבור הישראלי להבין שפעולת צה"ל אינה יכולה כלל לכסות על מחדלי רבין וממשלתו, ולהיפך היא רק חושפת את מחדליו. חטיפת המטוס היא עוד חוליה, בשרשרת החוליות המחזקות את הלאומנות הערבית כתוצאה מאי־רצונה של ממשלת ישראל להתייחס לבעייה הפלסטינית. עלינו למצוא דרך להיחלץ מן הסבך והבידוד הפוליטי־עולמי, שאליו נקלענו „תודות" לממשלת רבין־פרס־אלון.

אשר לבגין, עלינו להבין שהאופוזיציה הימנית שלנו תמיד תקפוץ על כל פעולה חיובית שתבצע הממשלה, ולעומת זאת תסתייג עמוקות מכל פעולה שלילית שלה. לכן, אל לנו לייחס חשיבות גדולה לדבריו של בגין בכנסת, שהיו רצופים שטויות. יש לזכור שאש"ף הוא כיום נציגו הרשמי של העם הפלסטיני, ולאלה שאינם מעוד־כנים, רצוי לציין שאש"ף איננו חזית־הסירוב שביצעה את חטיפת המטוס, אלא דווקא גינה את החטיפה.

אליהו קאופמן, ראשון־לציון

שתי האניות, שהשתתפו ביום א' ב„משט ה־הצדקה" הגדול, לרגל יום השנה ה־200 לייסוד ארצות־הברית של אמריקה, עוגנות בנהר האדסון במרכז ניו־יורק. משך שלושה ימים, יבקרו בהן

„ידיעות אחרונות", 6.7.76
סימה רוסין, חיפה

מכוני עיסוי חשודים
כבתי בושת לאמיצים

שני מכוני עיסוי שפעלו בתל־אביב חשודים על־ידי המשטרה כי שימשו מסווה לבתי־בושת לאמודים.

„דבר", 22.6.76
מרדכי דן, תל־אביב

רק 24.00 לייר

Moisturizer
קרם לחות
מעולה לכל גיל.



Outdoor Girl

Outdoor Girl מומחרת על אריזות מפוארות ויקרות ומגישה לך מבחר אופנתי של מוצרי טיפוח ואיפור מעולים במחיר נמוך בכ־50% מחברות קוסמטיקה מעולות אחרות.

מכסימום יופי במינימום הוצאה

מפיצים: הלטיס בע"מ טל' 03-255763: 04-665505

החנות
לה ציפית
2000 שנה!

לונדון מיניסטור
אבן גבירול 30 ת־א

לידיעתך
אצלנו

באבוריום

א. מבחר עשיר ביותר של תקליטי חוץ
ב. תוכל להזמין כל תקליט
ג. פתוח עד חצות רצוף יום יום (14 שעות)

ד. המכירה גם בסיטונות (10.00—18.00 בלבד)
ה. האווירה צעירה, עליזה ומשוגעת
בוא והווכח

מכתבים

נצחון היופי והקרדיט

מה איתכם, חברה? תנו קרדיט לבן־אדם, בחייכם! אני מתכוון, כמובן, לכתבה על מלכת־היופי הישראלית ומיס־תבל, רי־נה מור־מסינגר (העולם הזה 2028).

אל"ף, לא נכון שאב־הטיפוס של מיס־תבל הוא תמיד בלונדית חיוורת וצנומה. היו כבר גם שחורות, ועוד איזה! בי"ת, למה לא תתנו לבחורה החבובה מטיבעון



רינח מור וטדי קולק
למה לא לפרגן

ליהנות לפחות מן הספק, ותפסיקו את השיטה הבטוחה האחרונה, שמצמידה כל דבר טוב שקורה לנו למיבצע אנטבה?

למה שלא תפרגנו לפחות פעם אחת, ותצאו מהנחה שמלכת־היופי הישראלית אולי היתה בכל זאת הנערה היפה ביותר בתחרות, וכבשה את לב השופטים באמת בזכות אישיותה, פיקחותה וחינה, ולא ב־זכות קוטר חירכיים שלה?

מתפלא עליכם.

גדי בורק, חיפה

שטחים מתים

הופתעתי למצוא בגיליון העולם הזה (2027) שוב, את מודעת־הסיסמה שהעולם הזה היה יוזם „תן טרמפ לחייל". הרי, כמדומני, הבעייה נפתרה בעיקבות ההס־דר של הסעת־חינם באגד במימון ממ־שלתי.

האם אפשר ללמוד מהמשך פירסום ה־סיסמה שת„הסדר" הכזיב, ומרבית החיילים ממשיכים לתפוס טרמפ כדי להגיע ליחי־דותיהם ברחבי הארץ?

ובנושא אחר באותו גיליון: האם ה־מערכת אינה יכולה למנוע, לפני פירסום כתבות בעניני צבא וביטחון, „שטחים מתים" שהצנזורה מותירה אחרי שהיא עו־ברת על החומר?

הרי אפשר, מייד עם קבלת החומר מ־הצנזורה, לסלק את העיקבות ולפרסם ב־מקום חריק חומר אחר, או תצלום בנושא הכתבה.

ד. בר־חורין, ירושלים

● העולם הזה היה הראשון שהעלה את התוכנית להעניק לחיילים הסעת־חינם. מסיבות טכניות ואחרות, לא תמיד ניתן למלא את „השטחים המתים" ברגע האח־רון.

מי מקבל את החכנסות?

בעיקבות הכתבה על כפר־הנוער הציוני ניצנים („מוח ציוני לאן," העולם הזה 2027), פנתה קבוצה של מדריכים ומטפ־לים מכפר־הנוער הציוני ניצנים, שליד אשקלון אל מבקר־המדינה, בבקשה שיב־דוק נוהלים לקויים בניהול המוסד.

„בעיקבות הכתבה בהעולם הזה כדאי יהיה למבקר־המדינה, אם הדבר בתוקף סמכותו, לבדוק חריגים נוהליים, שחלקם הועלה בכתבה, וכן להיכן ומי מקבל את ההכנסות מענפי החקלאות, הלול והמשק בכפר־הנוער הציוני" כתבו, בין השאר, המדריכים והמטפלות.

קבוצת מדריכים, כפר־הנוער ניצנים



הנדון:

עונש־המוות יהפוך את הרוצח לקורבן נערץ

ב אותו בוקר, במאי 1977, לא ידע איש את השם מוחמד עלי אל־נבולסי. איש לא יכול היה לנחש כי שם זה יכבוש תוך כמה שבועות את העולם, יעסיק ראשי־ממשלות וגדולי־רוח ויהפוך מושג במאה שפות, מיפאניז עד סוואהילית.

מוחמד עלי, בן 21, פליט ממחנה־פליטים בעמאן שנמצא בביקור־קיץ ברמאללה, התקין פצצה פשוטה, כפי שלמד בקורס בלבנון, על־פי פקודת אירגונו, פלג החזית העממית של ודיע חדאד, יצא להטמין את הפצצה ברחוב יפו בירושלים.

הפצצה התפוצצה לפניי־הצהריים. במיקרה קטלה אשה הרה ושלושה ילדים. במיקרה ראה מישהו את הצעיר השחרחר שהניח איתה. מוחמד עלי אל־נבולסי נלכד בו ביום, על־פי הקלסתרן.

איזו קרה הדבר במאי 1976, היה העניין מסתיים בזה. הוא היה נידון למאסר־עולם, מבלה את ימיו בכלא. אך בקיץ 1976, בעיקבות ההתרגשות של מיבצע־אנטבה, חורתה ממשלה לשנות את המדיניות הקבועה ולהחזיר לתוכעים במישפטים צבאיים לדרוש עונש־מוות.

ההתרגשות בארץ היתה רבה. עיתוני־הערב, שהיו נתונים במאבק קשה על תפוצתם, התחרו ביניהם בתביעות לפסק־דין מוות. תצלומי הילדים שנהרגו התנוססו בראשי העמודים, שילהבו את היצרים. חברי־הכנסת הצטיירים, ניצים ויונים, עטו על המציאה ותבעו את „הוצאת המיפלצת להורג.״

אב בית־המישפט הצבאי, סגן־אלוף מרדכי בן־לולו, עמד לפרוש מן השירות. הוא חשב על עתידו. פסק־דין מוות, שיכה גלים בארץ, יכול היה לסלול לפניו את הדרך לפראקטיקה פרטית משגשגת.

מוחמד עלי אל־נבולסי נידון להיתלות בצווארו עד לצאת נישמתו.

בזה יכול היה הסיפור להיגמר. אך הוא רק החל.

■ ■ ■

פ פסק־הדין היה טעון אישור של הרמטכ״ל, מרדכי גור. הוא הודיע כי ימסור את החלטתו תוך שבועיים.

כעבור יומיים בא המיברק הראשון. חתם עליו האפיפיור, פאולוס השישי, והוא הופנה אל ראש ממשלת ישראל. בשם המצפון ומידת־הרחמים, ביקש לחנן את אל־נבולסי.

אחריו באו אחרים. 120 אנשי־רוח צרפתיים, בהנהגת ז׳אן־פול סארטר, תבעו חנינה, ברומזם שיחדלו מתמיכתם המסורתית בזכות־הקיום של המדינה היהודית, אם זו תבגוד באידיאלים ההומאניים של היהדות. 15 חתני פרס־נובל שלחו מיברק דומה. בזה אחר זה שיגרו את מיברקיהם ראש־הממשלה הבריטי, הנשיא הצרפתי, הקאנצלרים של גרמניה ואוסטריה.

העיתונות העולמית הריחה סיפור גדול, ונכנסה לעניין בהתלהבות.

השבועון שטרן שיגר שלוש חוליות־כיסוי למיזרח־התיכון, והביא סיפור בן 12 עמודים מצולמים על חייו של אל־נבולסי. נתברר כי דודו נרצח בדיר־יאסין, שמישפחתו נמלטה על חייה ב־1948, שאחיו הבכור נהרג בספטמבר השחור בירדן, ואחיו השני ביולי השחור בלבנון. על פני שני עמודים התנוסס תצלום אמו של אל־נבולסי, כשהיא מתבוננת בתמונתו ומתייפחת.

פניו של נבולסי הופיעו בעת־ובעונה־אחת על שערי טיים, ניוזוויק, דר שפיגל ול׳אכספרס.

„רוצח או קורבן?״ שקלה הכותרת בפארי־מאץ׳. „האם מידרדרת המדינה היהודית?״ שאל להמונד במאמר ראשי, שהיכה גלים בעולם. טיימס הלונדוני הכתיר את מאמרו הראשי במילים „פנייה לשכל הישר של ישראל.״

שוש רישתות־הטלוויזיה האמריקאיות הגדולות תבעו לראיין את אל־נבולסי בכלא. דבריו שודרו מחוץ אל חוף, עשו רושם עמוק וגרמו אי־נוחות רבה לקהילות היהודיות. כנסיחירום של הרבנים הרפורמיים תבע חנינה מיידית לאיש.

■ ■ ■

כ כך שחיפו הימים, כן גברה הדראמה הבינלאומית. אלפיים סטודנטים צרפתיים פרצו לתוך השגרירות הישראלית, צעקו „שחררו את נבולסי!״ והעלו את הבנויין באש. בהתכתשות עם המישטרה הצרפתית נפצעו 16, מהם שלושה קשה. אחד מת בדרכו לבית־החולים. הלווייתו הפכה הפגנה של רבבות נגד ישראל.

מהומות חמורות פחות נערכו ליד השגרירויות הישראליות בקופנהאגן, במאדריד, ברומא, בלונדון ובשטוקהולם. ממשלת ספרד הודיעה, כי היא משעה את דיוניה על קשירת יחסים דיפלומטיים עם ישראל. תחנות הגוש המיזרחי האשימו כי „הרוצחים בירושלים״ פועלים בשליחות אמריקאית.

בשעה זו כבר הגיעו הרגשות בעולם הערבי לישיא של שיתחוב.

בעשרות ערים נערכו הפגנות סערות, כשרבבות תמונות של אל־נבולסי נישאות בידי ההמון. ממשלת סוריה, שראתה בפרשה הזדמנות טובה להינקות מן הכתם שדבק בה מאז מיבצע־הרצח שלה בלבנון, קראה לכנס של הליגה הערבית. בכנס הוחלט פה־אחד להודיע לארצות־הברית ולארצות־אירופה שאם יוצא אל־נבולסי להורג, יטיל העולם הערבי אמבארגו של נפט.

השאה של איראן וראש־ממשלת דרום־אפריקה יעצו לממשלת ישראל, בשקט, לחנן את אל־נבולסי. הנשיא ג׳ימי קארטר פנה פומבית אל ממשלת ישראל, ביקש „בשם האידיאלים ההומאניים הנעלים, המשותפים ליהדות ולנצרות, להימנע משפיכות־דמו של אסיר פוליטי.״

בהודעה סודית, שנוסחה בסיגנון בוטה הרבה יותר, תבע יועץ הנשיא, זביגניב בז׳ז׳ינסקי, לשים קץ לאיוולת ולהודיע מייד על החנינה, לפני שיתפיצץ פיו המיבנה העדין של הנוש

חבל התלייה

הסעודי—מצרי—סורי, שהוקם על־ידי אמריקה בעמל כה רב, כדי להגיע להסדר־שלום. מן האי־גרת נדף ריח של אוטיטימטום.

בפצצה שהושלכה לקונסוליה הישראלית באיסטנבול נהרגו הקונסול והמזכירתו.

■ ■ ■

ג וכח גודל האחריות, ביקש הרמטכ״ל הנחיות מן הממשלה.

זו התכנסה לישיבה מיוחדת, באווירה של חירות, במחצית אוגוסט 1977. ריחפה עליה רוח הבחירות הקרובות לכנסת התשיעית.

שלושת עיתוני־הערב זעקו לדם. „אם תיכנע הממשלה ללחץ של עולם עויין ומתנכר, היא תגזור על עצמה כיליון!״ קבע מעריב. „דם הילדים זועק לנקמה!״ זעק הרצל רוזנבלום בידיעות אחרונות. ואילו משה דיין, מהיום הזה, הודיע בפשטות כי „אם אין ליצחק רבין אומץ־לב הדרוש כדי לבצע את פסק־הדין הצודק, עליו למסור את ראשות מיפלגת־העבודה לאלתר לאדם נוקשה יותר.״

יגאל אלון מסר בישיבה כי 18 שגרירים ישראליים ברחבי העולם הזהירו מפני תוצאות מדיניות והסברתיות הרות־שואה, אם יבוצע פסק־הדין. שימעון פרס, שהריח מניין נושבת הרוח, תבע, לעומת זאת, לבצע. יהושע רבינוביץ ואברהם עופר חיזו את דעתם שהמערך יפסיד בבחירות, ושילטון יעבור לידי הימין, אם תינתן חנינה. זבולון המר הודיע, כי המפד״ל תפרוש מייד מן הממשלה אם לא יאושר גזר־הדין. משה קול היה בעד ונגד.

הכריע את הכף יצחק רבין עצמו. הוא קבע ששוב אין עוד אפשרות לסגת. הממשלה הצביעה כרוב גדול להנחות את הרמטכ״ל לאשר את גזר־הדין.

מוטה גור חתם בו־ביום. ביצוע פסק־הדין נקבע לאחד בספטמבר 1977. 56 גברים ואשה אחת התנדבו לכהן כתליינים.

■ ■ ■

כ כך שהתקרב התאריך הגורלי, גברה המתיחות הבינלאומית. היה נדמה כי העולם כולו זנח את עיסוקיו, ועוקב אחרי כל נשימה של צעיר ערבי בן 22 בתא בידוד בכלא רמלה.

ועד עולמי קרא לצום של אנשי־רוח מול שגרירויות ישראל. במישרד ראש־הממשלה נערמו מיברקים נרגשים של אוהדי ישראל, שקראו לחנינה של הרגע האחרון. בין השולחים היו פיאר מנדס־פראנס, יהודי מנוחין, הפיסיקאי הסובייטי המורד אנדרי סאחארוב, מלכת בריטניה, 76 חברי הסינאט ו־45 חברי בית־הנבחרים של ארצות־הברית.

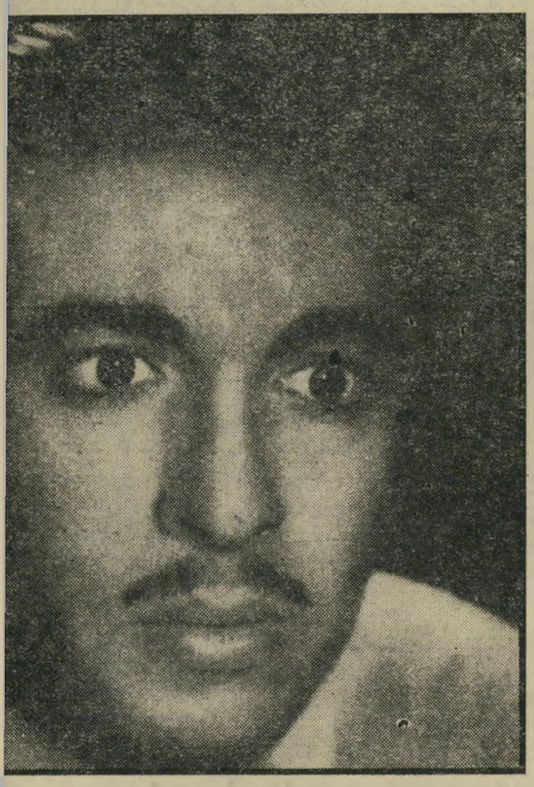
ואז קרא הדבר.

ביום ה־30 באוגוסט, נחתף מטוס של חברת־התעופה האמריקאית טוו״א, שהיה בטיסה שיגרתית מרומא לפאריס. בשעה 14.00 נחת באלג׳יר.

חמשת החוטפים, חברי אירגונו של ודיע חדאד, הודיעו שאם לא ישוחרר אל־נבולסי תוך 6 שעות, ייהרגו בני־הערובה בקצב של אחד בכל חצי שעה. במטוס היו 165 נוסעים, מהם 53 אזרחי ארצות־הברית, 34 איטלקים, 26 בריטים, 17 צרפתים, 11 גרמנים ותישעה ישראלים.

בניגוד לפעמים קודמות, נתקבל מעשה־החטיפה באהדה כללית בעולם, במאמץ נואש להציל את חיי נבולסי. אישים שונים הודיעו כי אלימות גוררת אלימות, וכי עמדתה הנוקשה של ממשלת־ישראל היא הגורמת לאסון־עולמי.

בשעה 20.00 בדיוק הוצא להורג בן־הערובה הראשון — איל־הון אמריקאי, מועצת־הביטחון התכנסה במושב־חירום. תשע ממשלות, שאזרחיהן כלואים במטוס החטוף, פנו במשותף בתביעה נמרצת לממשלת־ישראל לשחרר



את מוחמד עלי אל־נבולסי לאלתר, כדי למנוע שפיכת־דמים נוספת.

ממצריים ומסוריה נתקבלו ידיעות מדאיגות על תכונה צבאית, וצה״ל הועמד במצב־הכן, תוך גיוס מוגבל של כוחות־מילואים.

השגריר האמריקאי ביקש להתקבל תוך רבע שעה אצל יצחק רבין, כדי למסור לו שדר אישי של הנשיא קארטר.

ממשלת־ישראל התכנסה, כשבאריץ שוררת אווירה כללית של היסטריה...

■ ■ ■

ת סדיט דימיוני? בהחלט לא. כל זה סביר. לפחות חלק ניכר מזה קרוב לוודאי. וכמה מהדברים הם אף בטוחים לגמרי.

היום קל לדבר על הנהגת עונש־מוות. זה לא עולה בכלום. זה פופולרי. זהו אמצעי בדוק לרכישת קוראים, בוחרים, אוהדים. כל מופרע ותימהוני יכול עתה לחטוף כותרת בעיתון על־ידי העלאת דרישה זו.

פוליטיקאים מפוכחים יכולים להגיד לעצמם: למה לא? בינתיים נחליט עקרונית להתיר לתובעים במישפטים מסויימים לבקש עונש־מוות. כשיהיו פסקי־דין כאלה, נוכל לשמור אותם במקרר, ולשלוף אותם ככל שנרצה. זה יהיה תהליך מבוקר. תמיד נוכל להחליט כך או אחרת.

זוהי אשלייה נוראה.

עונש־המוות הוא כולו עניין של רגש — והרגש אינו נתון לשליטה.

מבחינה רציונלית, העניין כולו מופרך. אין אף נימוק הגיוני א ח ד המחייב עונש־מוות — ויש עשרות נימוקים הגיוניים השוללים אותו מכל וכל. מבחינה ביטחוני־צבאית, פוליטית, תעמולתית — כולו שלילי.

התביעה להנהגת עונש־מוות היא ריגשית. היא נובעת ממעמקי תת־הכרה האישית והציבורית, ומוטב לא לנתח

(המשך בעמוד 24)

חנוך מרמרי

אנשים נפלאים:

הבדחן

כל יום שישי בצהריים הוא נכנס לקפה־הצמרת ומתחיל למכור את הסחורה הטריה: „תס'יודעים למה ירדנו באוגנדה באמצע הלילה?" הוא שואל ותיכף מרגיע את הבדיחה האחרונה, זאת שחוברה מייד כשנודעו מימדי הפאשלה האוגנדית. הנוכחים פורצים בצחוק רם וכתב־הרכילות רושם את הבדיחה על מפית — עוד אחת שתיכנס להיסטוריה.

הבדחנות היא רק תחביב אצלו — לפרנסה יש לו מקצוע מכובד יותר, אבל היא ממקמת אותו במקום טוב באמצע: בקפה, במסיבות, בטורי־חברה. יותר משיש לו חוש הומור, יש לו חוש בריא ממה לצחוק, וממי. הוא יודע לספר בדיוק את הבדיחות שרוצים לשמוע. הוא הברומטר הלאומי, מד־המוראל, דור שני לבדחנים שהוציאו לאור ולשוק את בדיחות אשכול — וכעבור שנה את בדיחות הנעליים של הצבא המצרי המובס.

הוא לא בעד או נגד משהו. הוא בוחר תמיד במטרות נייחות ומגושמות, ומכניס בהן מטווח חצי מטר, ליתר ביטחון: בעיות־העיניים של שר־האוצר הנוכחי או נשירת־השיער של הקודם, גובהו המצומצם של יו"ר הכנסת, או מידת הפיגמנט שבעורו („יודעים מה זה היד השחורה? זאת היד שלחץ ישעיהו לפורד בבית־הלבן...").

עכשיו, אחרי אנטבה, היתה לו מוזה שופעת: כושים; דבילים; מטומטמים; ירדו־מהעצים; פרימיטיביים; קופים וכו' וכו'. השבוע היו ארבע בדיחות שלו בעיתונים — שיא שלא היה כמוהו מאז הרדאר המצרי. הוא גם התקשר עם מפיץ ידוע, יש לו בראש רעיון גדול: אנטולוגיית בדיחות אידי אמין.

מעשה בבת־מלך ובנסיך־צפרדע



א.

מעשה בבת־מלך, שיום אחד נישקה צפרדע, והצפרדע הפכה לנסיך יפה־תואר. לקה הנסיך יפה־התואר את בת־המלך אל בין השיחים והכניס אותה להריון.

בת־המלך חשבה לתומה שלא כל דפיקה עם נסיך־צפרדע היא בהכרה אושר־ועושר־לעולם־ועד, ואחרי שקיבלה תוצאה חיובית מבדיקת־הצפרדע שלה, החליטה להפיל.

הלכה בת־המלך לוועדה בת שלושה חברים, ושם שאלו אותה איך קוראים לה, כמה ילדים יש לה, וכמה היא מרוויחה בחודש. סיפרה להם בת־המלך, והוועדה זרקה אותה החוצה.

חזרה בת־המלך בדמעות אל אביה, הוא המלך, וזה פנה אל גינקולוג־החצר שלו בבקשת עזרה.

ב.

מעשה בגינקולוג־החצר, שניהל את המחלקה הגינקולוגית בארמון המלך, וגם העסיק הבורת נסיכים צפרדעים יפי־תואר, אשר סיפקו לקליניקה הפרטית שלו אלפי בנות־מלכים שלא קיבלו אישור־הפלה מן הוועדה שהגינקולוג שלנו היה חבר בה.

ג.

היה היו שלושה וזירים בחצר המלך: שר־הצבא, הכהן הגדול וראש־האופוזיציה.

בנוסף לשאר תפקידיהם המלכתיים, ראו השלושה אתגר לעצמם: להכניס את בת־המלך להריון. שר־הצבא צפה כי יוכל בעתיד לתגבר את צבאו בצאצאיה הכישרוניים של בת־המלך, הכהן הגדול החליט כי האלים הם שמצווים על בת־המלך להביא צאצאים לעולם, ואילו ראש־האופוזיציה היה סתם ריאקציונר, ולמרות שהיה באופוזיציה תמך בשני ידידיו מן הקואליציה. הוא פשוט חשב שבת־המלך נועדה לרקום ולהשרירין ולדות, למען גאוות המלכה.

הלכו השלושה לנסיך־הצפרדע.

ד.

היה היו עיתוני בנות־מלכים, אשר בהם אפשר היה לקרוא אגדות על בנות־מלכים. העיתונים האלה כתבו איך צריכה בת־מלך להתלבש ואיך להתאפר וכיצד להסתפר ומה לבשל וכמה לרזות ואיך לעשות קישוטים מראפיה. וכל זה כדי שכאשר תפגושנה בנות־המלכים בנסיכי־צפרדע ותכנסנה להריון, תוכלנה לגדל את הילדים שנולדו מתוך שימחה־שבהרזייה והדווה שבקליעת־סלסילות — ולא תפרענה לנסיכי־הצפרדע שלהן בעבודתם הפוריה.

ולמרות שעיתוני בנות־מלכים אמורים היו לטפל בבעיותיהן של בנות־המלכים, לא נפתרה בעייתה של בת־המלך המעיברת שלנו, מכיוון שעיתוני בנות־המלכים הומצאו ונכתבו על־ידי נסיכי־צפרדע אשר עבדו בבוקר בשביל הכהן הגדול, בצהריים בשביל שר־הצבא, ובערב בשביל גינקולוג־החצר.

ה.

היה היתה בת־מלך שנכנסה להריון ביגלל נסיך־צפרדע, ויום אחד נמאס לה והחליטה לסרס את כל נסיכי־הצפרדע.

ישבו הכהן הגדול, שר־הצבא, ראש־האופוזיציה־הממלכתית וגינקולוג־החצר, וצחקו לתמימותה של בת־המלך. הם ידעו שתמיד אפשר לשכור נסיכי־צפרדע חדשים.

„פעם נסיך אחד מזמבר נסיכה, פתאום היא אומרת לו ,אתה יכול להיות שר־האוצר', אז הנסיך אומר ,למה?' אז היא אומרת ,אתה דופק אותי יותר מרבינוביץ'..." חה חה חה חה חה חה חה.

שוב שחר

לפני שבועיים פורסם בעמוד זה שיר־תהילה לשחר, הלוחם האמיתי.

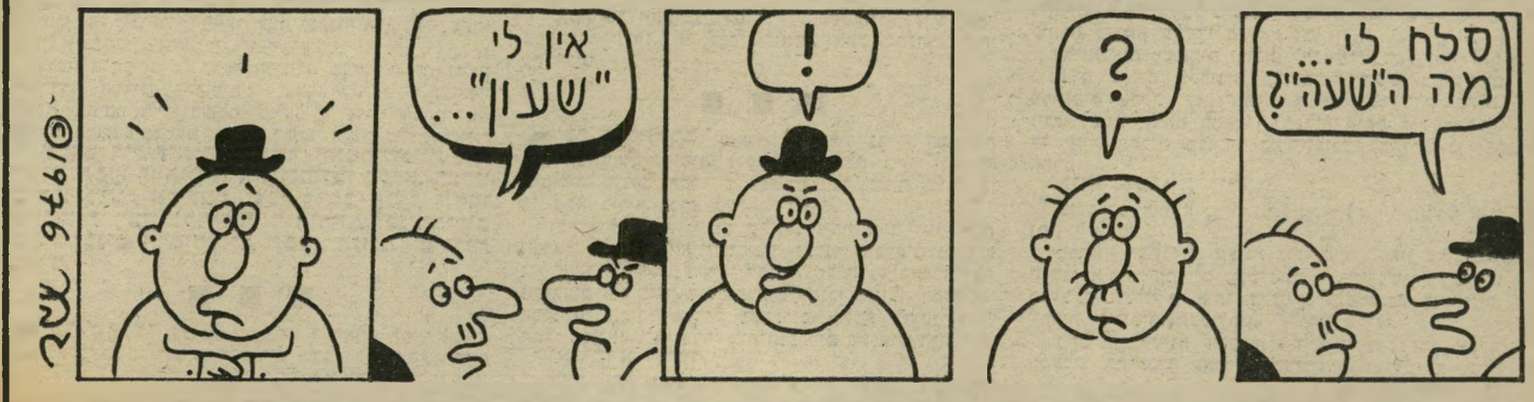
במיקרה ראה הקטע אור אחרי פעולת אנטבה, וקוראים רואי־שחורות נחפזו להסיק כי יש קשר בין שחר הנ"ל וחיילי צה"ל שהשתתפו במיבצע.

הקטע נכתב בעיקבות כתבה שהופיעה לפני חודש בידיעות־אחרונות, ובה סופר כי שחר זה מועמד לצל"ש מישטרתי, בשל דבקותר־במטרה, אומץ־ליבו ותושייתו בעת מירדף אחרי סוחרי־סם, וזאת למרות שגפצע.

שחר, כך התברר מתצלום דיוקנו שפורסם בכתבה, הוא כלב ממישפחת הכלבים, אשר אחיו מחרבנים על הדרכה ומשמשים לתעשיית הנקניק.

אותם שבכל זאת רואים קשר מוזר בין רוח־הקרב הכלבית לזו האנושית, הם, לדעתי, דווקא אנשי־המישטרה וכתבי־הגבורה הליריים של עיתוני־הערב.

עצמות יבשות מאד



העיקר שיש

נניח שאתה איש ממוצע בחברה שלנו. אתה פרענק, אבל אתה לא בתחתית. מעליך יש אומנם המון אשכנזים, אבל מתחתיך יש המון ערבים.

בתור ממוצע יכול להיות ש-אתה קבלן קטן או מנהל-עבודה או פקיד ממשלתי או אפילו מורה.

אבל בתור ממוצע היודע ש-יישאר ממוצע, כי בסך-הכל אתה הרי בכל זאת פרענק. זה לא נעים לך להיות ממוצע. מי רוצה היום להיות ממוצע?

וביגלל זה יש לך דיעות בכל מיני עניינים —

„עם ישראל הוא עם-סגולה, הנפלא שבאומות" ו„כולנו יחודים" (אתה חלק מהעם הזה הנפלא, ומייד זה מעלה לך את הממוצע).

„מי שרוצה יכול להצליח", או „אם יש פרענקים במצב רע — הם בעצמם אשמים בזה," כי „הנה, עובדה — אני הצלחתי" (כלומר, אתה הרבה מעל הממוצע).

„אני אומנם פרענק, אבל אני לא כמו הפרימיטיבים האלה" ועובדה „אני קורא עיתונים, יש לי מיקסר ושואב-אבק, אני הולך לקונצרטים" (זאת אומרת שאתה יותר אשכנזי מרוב הפענקים, וגם זה, כמובן, מעלה לך את הממוצע).



„את הערבים צריך להחזיק קצר" או „אסור לתת לערבים להרים את הראש" (ממוצעותך נמדדת לא רק ביחס לאלה שלמעלה, אלא בעיקר ביחס לאלו שלמטה, ואם הערבים ירימו ראש, חס וחלילה, זה עלול לשבש לך את הממוצע).

לדרוך עליו

אסור להחזיר את השטחים" (אם יחזירו את השטחים, לא יהיו מספיק ערבים, וברור לך מה יקרה — אתה תרד בשפל הממוצע).

אבל אם בכל זאת חדיעות שלך לא מספקות אותך, אתה תמיד יכול לקפוץ הביתה, לצעוק על האישה ולהרביץ קצת לילדים.

ואם גם זה לא עוזר, אתה תמיד יכול לתפוס מישהו חלש ברחוב, להוריד לו את הכובע ולדרוך עליו.

ניצחת, אתה מעל לממוצע.



בני טובים / בני רעים

א. זיהוי פלילי

זיהוי החשודים כבני־טובים או בני־רעים ייעשה על־ידי שימוש בקריטריונים הבאים:

מיון ראשוני — מראה כללי

1. צבע העור — כנטיית צבע הערלבן, כך נטיית החשוד להיות בן־טובים. במיקרה של צבעי־ביניים, יש להפעיל קריטריונים נוספים.

מיון ראשוני — תעודת־זהות

1. שם המישפחה — (חלוקת שמות משפחה לבני־טובים ובני־רעים — ראה ניספח־מחשב 1065 מצורף).
2. ארץ לידה — ארצות אפריקה ואסיה (להוציא ישראל) — בני־רעים. השאר — בני־טובים.
3. ארץ לידת האב (במיקרה שנולד חשוד בישראל) — כנ"ל.
4. כתובת — (חלוקת הרחובות לשכונות — ראה ניספח־מחשב 1066 מצורף. חלוקת שכונות לטובים ורעים — ראה ניספח־מחשב 1067 מצורף).

מיון מישני — חקירה

1. הכנסת האב — מי שאביו משתכר מעל 10.000 ל"י לחודש ייחשב כבן־טובים, אפילו הראו כל הקריטריונים הקודמים כי הינו בן־רעים.

ב. חקירה והעמדה למשפט

1. בן־רעים — בכל מיקרה של עבירה קלה וחמורה, אם יש או אין לחשוד עבירות קודמות, יש להכותו חזק ולהעמידו לדין מחשש הידדרות.
2. בן־טובים —
   א. ללא עבירות קודמות — להזהיר ולשחרר. אם העבירה חמורה — גם להזמין את האב לשיחה. רק במיקרים דראסטיים, ועל פי שיקול־דעת של קצין חוקר, ניתן להעמיד לדין.
   ב. עם עבירות קודמות — במיקרה של עבירה קלה — להזמין את האב, להזהיר ולשחרר. עבירה חמורה — להעמיד לדין, על פי שיקול־דעת של קצין חוקר.

ג. שיחרור בערבות

1. בן־טובים —
   א. עבירות שניתן להשתחרר בערבות — לשחרר בערבות.
   ב. עבירות שלא ניתן להשתחרר בערבות — לשחרר בערבות.
2. בן־רעים —
   א. עבירות שניתן להשתחרר בערבות — לשחרר רק בערבות גבוהה מאוד, שלא יברח. לקבוע התייצבויות יומיות במישטרה. לחייב הימצאות בבית בילבד, ולוודא נוכחות על־ידי ביקורי־פתע מישטרתיים בבית.
   ב. עבירות שלא ניתן להשתחרר בערבות — על פי החוק.

ד. פסק הדין

פסק הדין ייקבע אך ורק על פי הצהחת עורך־דינו של הנאשם, ולא יתחשב בהיות הנאשם בן־טובים או רעים, כי כולם שווים בפני החוק.

ה. גזר הדין

אם הורשע הנאשם בדין, יש להתחשב בעת מתן גזר־הדין בנסיבות הבאות:

1. **אין הרשעות קודמות.**
   א. בן־טובים — רק סטה ברגע של חולשה מהנורמות המקובלות. לפטור בקנס קל או חודש מאסר על־תנאי.
   ב. בן־רעים — תחילתה של הידרדרות מסוכנת. לשלוח לבית־סוהר.
2. **יש הרשעות קודמות.**
   א. בן־טובים — הוכחה למצבו הנפשי הקשה הדורש התחשבות. לנהוג ברכות.
   ב. בן־רעים — הוכחה להמשך דרכו הנלוזה. לקרוע אותו.
3. **עדיין־אופי.**
   א. בן־טובים — בני־טובים העידו שהוא בחור טוב. להקל בדינו.
   ב. בן־רעים — בני־רעים העידו שהוא בחר טוב. שקר. לעומת זאת, לא הביא בני־טובים להעיד בעדו. להחמיר.
4. **רקע סוציולוגי.**
   א. בן־טובים — רקע טוב. להתחשב ולהמעיט בעונש.
   ב. בן־רעים — רקע רע. לבער את הנגע — להחמיר בעונש.

ו. תנאי המעצר

בעת קביעת תנאי־המעצר יש להתחשב בתנאי חייו ומגוריו הקודמים של העציר. לפיכך יש לקבוע:

1. **בן־טובים** — חשמל / מים זורמים / בית־שימוש / מיטה רכה — גומאוויר או קפיצים / פטיפון סטריאופוני / טלוויזיה / ניקיון / ביקורים / עיתונים / ספרים / אוכל סיני או איטלקי — בהתאם למיקרה הספציפי.
2. **בן־רעים** — אור נר או פנס נפט / דלי לחרא / ג'וקים / עכברים / מיזרון על הארץ — קש או סמרטוטים / תיקרה דולפת / קירות טחובים / חפיר־אדמה רקובים ולחם יבש / מכות — יבשות או רטובות — בהתאם למיקרה הספציפי.

ז. לאחר השיחרור

1. בן־טובים — על־מנת למנוע הישנות מיקרים כאלה אצל בני־טובים, יש לדאוג לנ"ל לעבודה, ולהימנע בכל דרך מהטרדתו.
2. בן־רעים — על מנת לגרום לחישנות מיקרים כאלו אצל בני־רעים, יש לדאוג לנ"ל שלא יקבל עבודה, ולהטריד אותו בכל דרך אפשרית.

ח. סיכום

בדרך־טיפול זו, אם תתבצע ביעילות, אנו מקווים למנוע הידדרות בני־טובים אל הפשע, דבר הגורם לעירעור דמותה המוסרית של החברה, ולהשאירו בידיהם של אותם המתאימים לעולם הפשע, דהיינו, בידי בני־הרעים.

תודה רבה ובהצלחה.

ראיון עם מפקד היחידה ללוחמה במקקים

(המשך מעמ' 241)

אני: תגיד לי, יד על הלב — אתה שונא ג'וקים?

המפקד: לא. למרות כל מה שהיה, אני לא שונא ג'וקים.

אני: וערבים אתה שונא?

המפקד: לא.

אני: ויהודים אתה שונא?

המפקד: ניין, ניין.

אני: אבל את אישתך אתה אוהב?

המפקד: אוהב מאד.

אני: את הילדים אתה אוהב?

המפקד: כן.

אני: ואת העם שלנו הנפלא אתה אוהב?

המפקד: יאווהל!

אני: ויהודים אתה לא שונא?

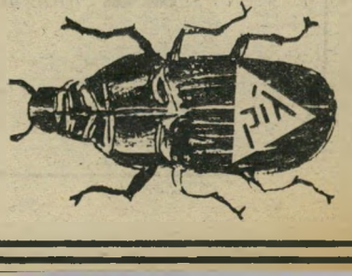
המפקד: ניין, ניין.

אני: וערבים?

המפקד: לא.

אני: וג'וקים?

המפקד: לא, באמת שלא.







כך צריך להאות אותם — בן־טובים (מימין) שאינו יכול להזיק ומזה בן־רעים (משמאל) שכזה פשע.

National



למערכת שתארת לעצמך, דברים שלא חשבת עליהם.

כשאתה חושב על מערכת הסטריאו שהיית רוצה בביתך, אתה מתאר לעצמך מערכת בעלת עיצוב מרשים המשמיעה צלילים נקיים ומופלאים.

אתה חושב על משהו כללי ואינך מתאר לעצמך שמערכת כזו אמנם קיימת ויש בה דברים שלא חשבת עליהם אפילו בדמיונך.

המדובר במערכת הסטריאו SG1020 המתאימה לכל מה שאתה מתאר לעצמך מבחינת העיצוב החדשני, אך יש בה דברים שכלל לא חשבת עליהם.

ראשית, זו מערכת הכוללת מגבר 30W (PMPO)+מקלט רדיו+פטיפון+טייפ קסטות סטריאופוני. שנית, אתה מוצא חידוש מהפכני במקלט הרדיו – במקום הסרט הנע ימינה ושמאלה על לוח כוונון התחנות, יש ב־SG1020 נקודת אור המראה לך במדויק את התחנה הנקלטת, ונורה קטנה הנדלקת אוטומטית ומודיעה לך אם השידור שקלטת הוא סטריאופוני או לא.

שלישית, לפניך פטיפון הכולל דיסקית תקליטים הפועלת חלקות ובמיוחד ללא תנודות, כך שהמחט היורדת על התקליט נקלטת באופן מדויק ביותר ואינה גורמת לשריטות.

זרוע יציבה בעלת ראש משוכח, מעבירה אליך דרך זוג הרמקולים צלילים מדויקים, צלולים וללא כל זיוף.

ואחרון אחרון – ב־SG1020 אתה מוצא טייפ קסטות בעל מערכת אוטומטית לקביעת גובה הצליל בעת ההקלטה, מערכת בקרת צליל בעת ההאזנה ומערכת העצירה העצמית (AUTO STOP) הידועה של נשיונל.

האם חשבת על כל זאת כשתארת לעצמך את הסטריאו שלך?

להשיג בחנויות המובחרות.

מרכז התצוגה אבן גבירול 18 תל־אביב.

National
צעד קדימה אל המחר

National, Panasonic and Technics are brandnames of Matsushita Electric.

פרסום קרמון

אתה והלירה

לירה ישראלית אחת תשכ"ז

רישתות־השיווק מספסרות בבשר

מישרד־המיסחר־והתעשייה העדיף לשווק כבד קפוא באמצעות רישתות־השיווק הגדולות. הסיבה היתה שהן הסכימו לקחת רווח קטן, וכך ניתן היה למכור כבד קפוא לצרכן במחיר נמוך, למנוע התייקרויות של סוגי בשר אחרים.

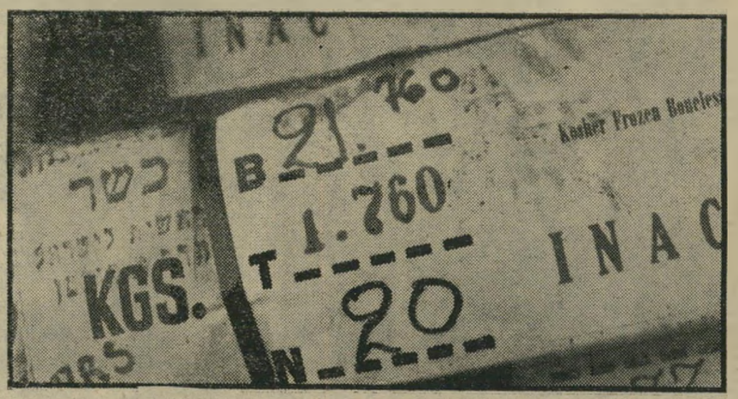
כאשר מכרה הממשלה כבד קפוא ב־16 לירות, הוא נמכר לצרכן ב־17 לירות. רישתות־השיווק הסכימו, כיוון שאין כל עבודה בשיווק הכבד שאינו כולל עצמות, וניתן לחתכו למנות ולמוכרו.

בשבועות האחרונים ירדה צריכת הבשר לסוגיו, בגלל התייקרותו. יבואנים של כבד קפוא נתקעו עם מלאי גדול של כמה מאות טונות, והציעו אותו לרישתות־השיווק במחיר של 16 לירות הקילו, במקום המחיר הקודם של 17.5 לירות. הרשתות מוכרות עתה כבד קפוא במחיר של 22 לירות לקילו. הייבואנים הציעו לרשתות מיבצע־הוזלה מיוחד, שבו יימכר כבד קפוא ב־18 לירות לצרכן.

רשת הסופרמרקטים של החסתדרות סירבה לכך, כיוון שהבטיחה לקנות כבד קפוא שהביא ארצה „המשביר המרכזי", וכדי למנוע הפסדים מן „המשביר" משלמים לו 17.5 לירות הקילו. תחת לקנות מאחרים ב־16 לירות הקילו ולמכור לצרכן ב־17 לירות, מעדיפה הסתדרות לגזול כסף מחבריה כדי למנוע הפסד לייבואנים של „המשביר המרכזי".

הייבואנים הצליחו למצוא לאחרונה רשת חנויות בשם מזון לעובד, שתתחיל למכור את הכבד הקפוא לצרכן ב־17 לירות הקילו. נראה מה תעשינה אז הרישתות הגדולות.

אגב, סיבה קטנה נוספת להתייקרות הבשר, היא מעשה־תרמית שעושה מישרד־המיסחר־והתעשייה. הבשר הקפוא מגיע באריזות שמשקלן הוא 1.7 קילו, וכך גם כתוב על האריזה. מישרד־המיסחר־והתעשייה החליט כי משקל האריזה הוא רק 1.4 קילו, ולעיתים 1.3 קילו. כך הוא מוסיף למשקל הבשר עוד 400 גרם, שהם למעשה אריזה, וכך הוא מייקר את הבשר שמישקלו הנקי האמיתי הוא 20 קילו ולא 20.4 קילו. זוהי דרך פשוטה של הממשלה להגדיל את רווחיה הענקיים מייבוא הבשר.



אריזת הבשר הקפוא
רשום 1.760 ק"ג, נמכר כ־1.3 ק"ג

ההונאה הגדולה בענף המקררים

מקררי ייבוא הפכו למוצר מבוקש, ויותר מ־20 אלף מקררים מייובאים ונמכרים כל שנה, חלק־הארי מאמריקה. למרות שזה מוצר מבוקש, שוררת בורות מוחלטת בין קוניו המנוצלת על־ידי ייבואנים להוצאת רווחים מופרזים תמורת מוצר בלתי־מספק.

כיוון שמרכיב עיקרי במחיר המקרר הוא המיסים (כשני שלישים ממחירו לצרכן), בדאי לבחון מחירי מקררים הנמכרים לפטורי־מס, וכך תיחשף ההונאה.

מקרר מתוצרת „ג'נראל־אלקטריק", שמחירו באמריקה 500 עד 700 דולר, לפי הגודל, נמכר על־ידי סוכניו בישראל לפטורי־מס במחיר שבין 1100 ל־1400 דולר, ועוד כאלפיים לירות. אותו מקרר בדיוק נמכר בישראל לפטורי־מס, על־ידי ייבואן פרטי אחר, חברת „בי־ג'י", במחיר של 600 עד 900 דולר. היינו, בכמה מאות דולרים פחות לכל מקרר! שתי החברות מציעות את המקרר במחיר הזה בבית הלקוח, כשחמחיר כולל הכל.

יבואן אחר, „וסטינגהאוז", מציע אף הוא את מקרריו לצרכן במחיר העולה בכמה מאות דולרים על מחירו לצרכן באמריקה. עובדה היא, שאותם מקררים נמכרים בישראל באותם התנאים ללקוח, במחיר נמוך בכמה מאות דולרים.

מה עושות החברות במאות הדולרים המיותרים שהן גובות מן הלקוח? תרי אינן צריכות לתיתם לחברה האמריקאית. נציגי היבואנים טוענים כי הם מוכרים אותם לאוצר, וכי אם לא יקחו מחיר גבוה בדולרים, יקחו את המחיר הנוסף בלירות. נימוק זה נופל מול הצעות המחיר של „בי־ג'י", שפשוט מציעה אותו מקרר במחיר נמוך יותר בדולרים, מבלי לגבות הפרש בלירות. אולם גם אם צודקות החברות, עליהן להשאיר בידי הלקוח לבחור בין אם ישלם להן בדולרים או בלירות. אחרי הכל, תמורת הדולרים יקבל תמיד בשוק השחור בשליש יותר מאשר אם יתנם ליבואן בשער הרישמי.

המחיר המופרז של „ג'נראל אלקטריק" ו„וסטינגהאוז" יוצר מצב מוזר. באמריקה נחשב המקרר „אמאנה" כמקרר היקר ביותר, כאשר „ג'נראל", „וסטינגהאוז", „הוטפוינט" ושאר המקררים המייובאים ארצה זולים ממנו בחרבה. כיוון שיבואני „אמאנה" גובים מן הצרכן את המחיר האמריקאי בדולרים, יוצא כי המקרר היקר ביותר באמריקה הוא הזול ביותר בישראל, בדולרים.

אגב, גם אירגון־הצרכנים האמריקאי קבע, כי „אמאנה" הוא הטוב ביותר, ורק אחריו באים יתר המקררים שמשמה נחשבים בישראל כשם־דבר.

חיסרון נוסף של מרבית המקררים האמריקאיים, לחוציא „אמאנה": הם בנויים למתח של 110 וולט, ויש להוסיף להם שנאי, דבר המייקר את המחיר, גורם לחימום המקרר ולתקלות נוספות. מקרר „אמאנה" נוצר במקורו למתח של 220 וולט.

תרגילי־הונאה דומים עושים היבואנים גם במקררים הנמכרים ללא פטור־ממס. לדוגמה, תחשיב הוצאות של יבואן של מקרר 22 קוב: המחיר במט"ח ליצרן — 569 דולר, או 4452.71 לירות; הובלה — 547.09; ביטוח — 19.30; המחיר בנמל ישראלי — 5019.10. עתה בא סעיף הקרוי הרמה, והמכוון למנוע מייבואן מתחרה להביא מקרר במחיר זול יותר. משום כך, מרימים את המחיר, כדי שישווה למחיר הייבוא של הייבואן הרישמי. התרמה כאן היא 406.93 לירות; מיסי נמל — 108.52; סבלות — 11.45. סך־הכל המחיר לצורכי מכס — 5546 לירות; מכס — 14,095 לירות. בתוספת עמילות־מכס וחובלה לבית הלקוח, מגיע מחיר המקרר הזה, מדגם „ג'נראל אלקטריק", ל־19,652 לירות. עתה יש להוסיף ביטוח שנתי והתקנה — 800 לירות, שנאי — 250 לירות, מימון ושונות, ומקבלים עלות לייבואן — 21.5 אלף ל"י.

מקרר זה נמכר על־ידי הייבואן הרישמי במחיר של 26.3 אלף לירות, ועל־ידי „בי־ג'י" במחיר של 23.6 אלף לירות. הפרש ניכר גם למשלם עם מיסים.

ברק מערער על זיכוי שטיינברג

היועץ־המישפטי לממשלה, הפרופסור **אהרון ברק**, הורה לערער בבית־המישפט־העליון על החלטת לישכת רואי־החשבון, כי לא היה פסול בהתנהגותו של רואה־החשבון **איסר הוברמן** ממישרד עוזי שטיינברג, בפרשת „החברה לישראל."

בשעתו הגיש היועץ־המישפטי־לממשלה תלונה נגד רואי־החשבון של „החברה לישראל," על התנהגותם בפרשת **מיכאל צור**. לפי החוק, תלונות כאלה נדונות בלישכת רואי־החשבון, שיש לה מעמד של בית־מישפט־מחוזי. הלישכה החליטה בסופו של דבר לדחות את תלונתו של ברק, הרואה בפרשה עניין עקרוני, ומשום כך הורה לערער על החלטתה לפני בית־המישפט־העליון.

רשימת הצנועים

שר־האוצר **יהושע רבינוביץ** נפגש לפני כמה שבועות עם צמרת הסקטור הפרטי, במיפגש סגור שפרטיו פורסמו רק עתה על־ידי **מרדכי צבי** מ„הארץ". המשתתפים הציעו לו פיתרון למצב הכלכלי: אבטלה עמוקה במשק, המכוונת כמובן להורדת שכר העובדים.

העובדה ששורה נכבדה של ראשי הסקטור הפרטי מציעים הצעות שהקפיטליזם המודרני הוריד כבר מזמן מעל סדר־היום, מוכיחה שוב כי הם שרויים עדיין בתקופה שבין שתי מילחמות־העולם.

שנות החמיתון בישראל הוכיחו, כי אבטלה אינה פותרת שום בעייה ומחבלת בהתקדמות המשק, שכן היא מקפיאה את גידול התוצר הלאומי. הבעייה של ישראל אינה שכר גבוה מדי, שכר העובדים בתעשייה חוא פחות מ־60% משכר עובדי־התעשייה בשוק המשותף, לפי דו"ח „בנק ישראל." הבעייה היא חגידול האיטי של התפוקה והייצוא. ומכאן — ההכנסות במטבע זר לעומת ההוצאות הגדולות על ייבוא.

אבטלה לא תשפיע גם על הייבוא, שכן הצרכנים הגדולים של ייבוא המותרות הם בעלי התון השחור, שאבטלה אינה פוגעת בהם, או אנשי הסקטור הפרטי, המציע אבטלה, שאף הוא לא נפגע ממנה.

אולם, לבד מן השיקולים הכלכליים, קיים גם שיקול מוסרי. ראוי לבדוק מי אלה שהציעו לגרום אבטלה עמוקה.

הראשון היה **ארנסט יפת**, מנכ"ל „בנק לאומי," שמשכורתו השנתית עולה על רבע מיליון לירות; **דניאל רקנאטי**, מנכ"ל „בנק דיסקונט," שהכנסתו השנתית עולה על שניים ורבע מיליון לירות, רעיו לבנק **דן טולקובסקי**; **משה בנו גיטר**, שאף הם אינם נזקקים למישרד־הסעד. וכן **דויד גולן**, מנכ"ל „הבנק הבינלאומי"; **ישראל פולק**, בעל תישלובת „פולגת"; **אחרון דוברת**, מנכ"ל „כלל"; **פלק גדיש**, מנכ"ל „אקרילן"; **יוסף פקר**, מ„פקר־פלדה", **ואברהם אגמון**, מנכ"ל חברת „דלק".

כל המצויעים אבטלה נימנים עם המרוויחים הגדולים של ישראל. רובם באים משורות הבנקאות, שהרוויחה בשנת 1975 מיליארד ורבע לירות!

אגב, חשר רבינוביץ סיפר בכנס כי יועצי־לשעבר, הפרופסור **מיכאל ברונו**, דרש אף הוא אבטלה עמוקה, והתפטר משלא התקבלה דרישתו. אם ברונו לא יכחיש זאת, יש בהצעתו כדי להטיל צל כבד על אישיותו.



רקאנטי | **גיטר** | **גולן** | **יפת**

אותם המשתכרים הכי הרבה, מוכנים להנהיג את הצנע הכי חמור — לאחרים

יצחק רבין היה בעצמו באוטבה

ודן שומרון קיבל צ'ק ממכסיקו

■ שכניו של **יצחק רבין** למדו להעריך לאחרונה את מסירותה של אשתו, **לאה רבין**, לבעלה. השכנים שמו לב לנוהג חדש במישפחת רבין. בכל פעם שראש־הממשלה עזב את הבית, ניצבת לאה ליד הדלת ונותנת לו תפוח־עץ. רבין מספיק לאכול את התפוח בדרך, מדירתו ועד למכונית הממתינה לו, ומקפיד בכל פעם לזרוק את שאריות התפוח לתוך פח־האשפה, הנמצא ליד הכניסה לבית.

■ השבוע גילה רבין, בשיחה פרטית, שהוא עצמו מכיר היטב את אוטבה. בשעתו ביקר בזאיר (אז: קונגו) כדי לשכנע את השליטים לאמן את צבאם בישראל. בדרך חזרה נזכר שהוא למד הנדסת־מים, ושהוא משוגע למפלי־מים. הוא החליט לבקר במפל־ויקטוריה המפורסם, בדרך עבר באוטבה.

■ באותה תקופה הכיר רבין את קודמו של **אידי אמין דאדא**, נשיא אוגנדה ד"ר **מילטון אובוטה**. דעתו של רבין: אובוטה היה איש מרשים ותרבותי, בעל חינוך אנגלי מושרש, ולכן לא החזיק מעמד, בעוד ששכנו המזרחי, **יומו קנייטה**, שהוא איש־שבט המעורה בפולקלור של ארצו, מחזיק מעמד.

■ במחיאות־הכפיים הסוערות ביותר בתולדותיו זכה שר־המישטרה **שלמה היוק**, כאשר הופיע יחד עם יצחק רבין בכס של מתנדבי המישמר האזרחי בבאר־שבע. אחרי שורה של נאומים מעייפים, אותם נשאו עסקנים מקומיים ומפקדי־מישטרה, עלה השר על הבמה ואמר מישפט אחד: „אני מאחל לכם שהמישמר האזרחי בבאר־שבע יצליח לפחות כמו קבוצת־הכדורגל המקומית.“ נאומו של השר ארך רק שניות ספורות, אך מחיאות־הכפיים של הקהל הבאר־שבעי ארכו כחמש דקות.

■ בעיקבות נאומו הקצר של שר־המישטרה, הוזמן ראש־הממשלה לנאום. רבין פתח את דבריו באומרו: „אלה שקדמו לי דיברו על הכל — על המישטרה, ואפילו על כדורגל. לי נותר רק לספר לכם על מיבצע אנטבה.“

■ לבאי ישיבת־המערכת הראשונה של עיתונו של **משה דיין**, היום הזה, שנערכה ביום הראשון לפני שבוע בבית דיין בצהלה, נכונה הפתעה. לאחר שדיין ערך לכל חברי המערכת החדשה שלו סיור בגן־העתיקות, כשהוא שם לב בעיקר לשתי עיתונאיות שהצטרפו אליו — **כרמלה זכיש** ממעריב ו**ניצי טל** מהארץ, התכנסו כל הנוכחים לדיון שבו הוגשו עוגות ומשקאות על־ידי רעייתו, **רחל דיין**, ובתו, **יעל שיאון־דיין**. אחרי שעזרה בחלוקת המשקאות, הצטרפה יעל דיין לישיבה, וכך התברר לנוכחים כי יעל תהיה עובדת בכירה במערכת.

■ כשהופיע בשבוע שעבר **עזר ויצמן** במועדון המיסחרי והתעשייתי בתל־אביב, הוא נשאל על־ידי אחד האורחים אם הוא מתכוון להמשיך בפוליטיקה. ענה לו עזר: „אני אספר לך סיפור לי אבא שלי: ‚יהודי אחד היה נוהג להתפלח לרכבת וללחם חבא תחת המושב. בכל פעם שהיה עובר מישהו, היה היהודי סופג בעיטה בישבן. לבסוף שאל אותו יהודי אחר: ‚רב יהודי, לאן אתה צריך להגיע?‘ ענה לו היהודי החבוט והמוכה: ‚אם הישבן שלי יחזיק מעמד, אני רוצה להגיע לווילנה.‘ אני מתכוון להגיע לווילנה.“

■ במיתקפה חזקה על הפרופסור **ייגאל ידין** יצאו השבוע כמה אישים. הראשון שבהם היה מקורבו של ראש־החקלאות **אהרון אזן**, תחת־מלא כל הסביבה של רחוב הירקון (מישרד מיפלגת העבודה) בשחורים ובעובדי־אדמה.“

■ שני העיתונאים **חגי אשד**, מי שהיה כתב דבר, וכתבת־הרדיו **שרה פרנקל**, שהגיעו באחד מימי השבוע שעבר לחצר הירושלמית, הפסידו סיפור עיתונאי ממדרגה ראשונה. כמה דקות לפני שהגיעו אשד ופרנקל, עזבו את המקום מנהיג גוש־אמונים הרב **משה לוינגר** ואחר מאנשי הפנתרים השחורים, **סעדיה מרציאנו**. לוינגר ומרציאנו הגיעו בלוויית שתי צעירות, אולם ערכו כל הערב ויכוחים פוליטיים קולניים ושכחו את הצעירות שהתלוו אליהם.

■ למרות הגינוי־לא־גינוי שבו זכתה ישראל ממכסיקו, בעיקבות פעולת־אנטבה, תגיע בסוף השבוע שעבר לשר־החוץ **יגאל אלון** צ'ק על־סך 10 אלף דולר מאזרח מכסיקאי. לצ'ק לא היה מצורף כל מיכתב, אבל אלון הבין כי הצ'ק הגיע בעיקבות פעולת־אנטבה, משום שהוא נשלח על שמו של „גנרל **דן שומרון**“. אלון העביר את הצ'ק לקרן החנדבות שקמה בשבוע שעבר, וראשי הקרן עומדים להזמין את שומרון לחתום על גב הצ'ק כדי שהוא יוכל להיפרע.

■ איש דימונה, ח"כ **יעקוב** („וֹאק“) **אמיר**, חסיד בשבוע שעבר מכונית הדרה וחשבון־הוצאות־דלק פתוח. לאמיר, מי שחיה עובד בכיר במיפעלי־ים המלח לפני שנבחר לכנסת, הציעה חברה זו לשמש יועץ שלה. כיוון שלחבריי־כנסת אסור לקבל משכורת מלידב משכורתם בכנסת, הגיעו אמיר ומיפעלי־ים המלח להסכם שתמורת הייעוץ שלו יקבל אמיר מכונית וולוו צמודה בלות. כדי להיות בטוח בחוקיות ההסכם, ביקש אמיר חוות־דעת מהיועץ המישפטי לממשלה, הפרופסור **אהרון ברק**. בשבוע שעבר הודיע ברק לאמיר כי, לדעתו, יש בהסכם שלו עם מיפעלי־ים המלח משום ניגוד־עניינים בין עובד למעביד, ואמיר נאלץ לוותר על העיסקה.

■ בישיבת סיעת־הליכוד בכנסת, שאליה הזמין עצמו גם שר־התחבורה **גד יעקובי**, סיפר מנהיג הליכוד ח"כ **מנחם בגין** ליעקובי כי רצה לשלוח מיברק למלכת־היופי **רינה מסינגר־מור**, כאשר נודע לו על זכייתה בתואר מיס־תבל. „רציתי לכתוב בו מיכתב מילה אחת: ‚יופי‘, אבל הדואר אמר לי שזה פחות מדי מילים, ואי־אפשר לשלוח את המיברק. או לא שלחתי אותו.“

■ תכונתו של ח"כ **אברהם מהמד** מהמפד"ל לאחר לפגישות היתה השבוע שוב בעוכריו. הוא הוזמן לווילת־הפאר של התעשיין **חוגי שוויארץ** בהרצליה־פיתוח, לסיבת־קוקטייל שנערכה לכבודו של **דויד פרידמן**, מי שהיה מנכ"ל חבנק לפיתוח התעשייה **דעבר** בימים אלה לקונצרן כלל. האורחים הוזמנו לשעה שש בערב, ומלמד, כדרכו בקודש, איחר והגיע רק בשעה שמונה, כשהאורחים כבר עזבו. הוא פנה לפרידמן ואמר לו: „תרשום שהייתי,“ ומיהר להסתלק מהמקום.

■ בתוכנית האחרונה של מכל־בו־טק **סיפר המגיש דני אל** („דני“) **פאר** על דו"ח תנועה, שאותו קיבל ושעלה לו 200 לירות, משום שלא חגר את חגורת־הבטיחון. אולם את הסיפור האמיתי לא סיפר פאר בטלוויזיה. השוטר עצר את פאר באותו שבוע בו לעגה הכל־בו־טק לשגיאות־התכתיב של השוטרים הרושמים דו"חות. לדברי פאר זיהה אותו השוטר, לקח את רישיונותיו וחלך לנידת שלו. רק כעבור יותר



משה דיין הוא אחד מהארבעה המסמלים, במודעת־פירסומת למשקה איטלקי, את הגבריות העולמית. החברה האיטלקית המייצרת את ליקר־עשבים ידוע בונה את הפירסומת שלה על הגבריות הרבה שאותה מוכיחים אותם ששותים את המשקה. הפירסומאים של החברה האיטלקית לקחו ארבעה כפילים לארבעה אישים, המוכיחים לדעתה את הגבריות: שליט קובה פידל קאסטרו, משה דיין הישראלי, היושב־ראש מאו ונשיאת המודח של ארצות־הברית, ריצ'ארד ניכסון.



אנשים

מ־20 דקות הוא חזר אל פאר להגיש לו את הדו"ח. לפאר התברר כי השוטר ביקש ב־אלחוט לאיית לו את כל ה־מילים שהיה צריך לכתוב ב־דו"ח, כדי שלא תופענה בהן שגיאות־כתיב.

■ הסקופ של כתב מעריב **אורי דן**, אשר ריאיין את אידי אמין דאדא בבוקר ה־פלישה לאנטבה, ממשיך להכות גלים בחוגי העיתונות בארץ. אותו בוקר הופיע ידיעות אח־רונות עם סיפור מאת כתב ה־צהרון בלונדון, **אירן כפיר**, שהודיע כי אמין אינו מוכן להתראיין **על־ידי עיתונאים** ישראליים. רק השבוע התבררה האמת שמאחרי הסיפור. כאשר טילפן דן לאמין, הוא שוחח עם אחד מעוזריו והציג עצמו ככתב העיתון הנפוץ ביותר בישראל. לאחר שדן סיים את השיחה שלו, התקשר כפיר מ־לונדון עם אמין והציג את עצמו גם הוא בפני אותו עוזר כ„עיתונאי מהעתון הנפוץ ב־יותר בישראל." עוזרו של אמין התרגז ואמר לכפיר: „רק עכ־שיו דיברנו עם העיתון הזה," וסירב להעביר את האפרכסת לאמין.

■ איש־המיסתורין **יוסף** („ג'י") **גיבעון** הגיע בשבוע שעבר לישראל עם סיפור חדש. לדברי גיבעון, הוא ניצח על התיזמורת הפילהרמונית של מוסקבה, וזכה בהצלחה גדולה. לאותם שפיקפקו באמיתות ה־ידיעה, נתן גיבעון מיספר־טל־פון מוסקבאי, וטען כי יענה שם המזכיר הפרטי שלו, **ואי־סיוי קרופוחוב**, ויאשר את הסיפור כולו. המיספר במוס־קבה הוא 112־17־15.

■ כשהעיר לגיבעון המנחה ואיש־הרדיו **מני פאר**, כי „יש כאלה שלא מאמינים ל־סיפורים שלך," הזדעזע גיבעון והשיב למני: „אני מכיר שלוש אמיתות: האמת לאמיתה, ה־אמת העיתונאית והאמת הסיפ־רותית." השיב לו מני: „ואני מכיר עוד אמת אחת, האמת הגיבעונית."

■ בפגישה שנערכה בביתו של הסופר **מיכאל** („מיקי") **כר־זוהר**, נידרשו כל הנוכ־חים, חברי מיפלגת העבודה, לשמור בסוד כמוס את אשר יאמר בר־זוהר. רק לאחר ש־כולם היו במתח והבטיחו כי מאומה לא יודלף החוצה, פתח בר־זוהר במיתקפת חריפה על שר־האוצר, **יהושע רבינו־ביץ'**, וטען כי „רבינוביץ יהיה זה שיהרוס את המדינה."

■ ראש המועצה המקומית מנחמיה, **בני שיטא**, שב בימים אלה מגרמניה, שבה סייר עם מישלחת של גופים מוניציפאליים ישראליים. כש־נשאל שליטא לחוויותיו מה־מסע, השיב: „היו חמישה שבועות של חום־אימים ונאו־מים משעממים. אבל דבר אחד הצלחתי — להשיג חמישה תאומים." התברר כי ראש ה־עיירה הזעירה הצליח לכרות ברית־ערים־תאומות עם חמש ערים בגרמניה, מה שיבטיח לו ולעסקניו נסיעות רצופות ל־אירופה בעתיד הקרוב.

■ על אחד הדברים המצחי־קים ביותר שאירעו לו בחיים סיפר השבוע הצייר **יוסף ברנגר**. הוא ערך תערוכה ב־מוזיאון העירוני של בוסטון בארצות־הברית. ערב פתיחת התערוכה ביקשו ממנו המארג־גנים לכתוב את תולדות־חיי־כדי שיוכלו להדפיסם בקטלוג. וברנגר ציין כי הוא נולד ב־ווינה. „אני נולדתי בווינה רק בטעות," סיפר אחר־כך ברנגר. „הורי עברו בווינה באחת מ־המסעות המישפחתיים, ולכן נר־לדתי שם, אבל בסך־הכל הייתי בווינה כמה חודשים." כאשר הגיע ברנגר לפתיחת התערו־כה, הוא שם לב לכך שמארחי־רצו לכבד אותו, ולהזכיר ל־את עיר־מולדתו. התיזמורו־ניגנה ואלסים וינאיים, וההכיבו־היה שטרודלים.



אייבי נתן

החש את עצמו כאחד מניצולי אנטבה, אחרי שהצליח לצאת בשלום מארצו של אידי אמין, טוען מחדש לכתר של אלוף המארחים של תל־אביב. אחת לחודש, ביום ה־13 בו עורך אייבי, בדירה שרכש לעצמו בתל־אביב, מסיבה לכל ותיקי ויוצאי מיזללתו־המפורסמת קליפורניה, ששבקה חיים אחרי שהתמסר כולו לספינת השלום. בתמונה למעלה: אייבי במרכז העניינים במסיבה, כשמשמאלו הנרי בורא, בעל חנות האופנה טד האנגלי, בשאנז־אליזה בפאריס.





■ באי חוג־בית של המיפ־לגה הליברלית בקריית־מוצקי־המתינו שעה ארוכה לבואו שי־המרצה, **דויד שיפמן**, סג־ראש־עיריית תל־אביב, הממו־נה על תיק־התחבורה בעיריה במקומו של שיפמן הופיע לב־סוף **אלכס רוזנטל**, בעל מיפעל ועסקן המיפלגה הלי־ברלית. כשביקשו בעלי־הבי־להבין מדוע בא רוזנטל במקו־שיפמן, השיב רוזנטל: „שר־מן מומחה לבעיות תחבורה עירוניות. כשצריך לנסוע מחוץ לעיר, הוא שולח אותי."





אייבי הוכיח לידידיו הוותיקים כי עדיין אין לו מתחרים, לא בבישול ולא בחיזור אחר נשים. הוא בישל לאורחיו מטעמים הוודיים (למעלה), הגיש להם אותם במו־ידיו, מצא זמן גם לגפף את רב־סרן הצנחנים רונית יער, שהיא קצינת נפגעים ושיקום. בתמונות למטה נראים אורחי המסיבה. מימין: הצנחן־לשעבר ואיש אגד בהווה, יצחק ג'יבלי מחבק שתיים ממזכירות ספינת השלום של אייבי. משמאל: אלוף מישנה (מיל.) עמוס בנין בשיחה עם אלוף אברהם טמיר ראש אגף תיכנון במטה הכללי של צה"ל

הדיאודורנטים

15% הנחה

בין התאריכים 15.8-18.7



bac
הנפוץ ביותר באירופה
בארבעה ריחות
(ורוד, חום, ירוק וכחול)



Taya
דיאודורנט כדורי נוזל
בשלושה ריחות
(כחול, ירוק, ורוד)



Delilah
לאשה המפתה



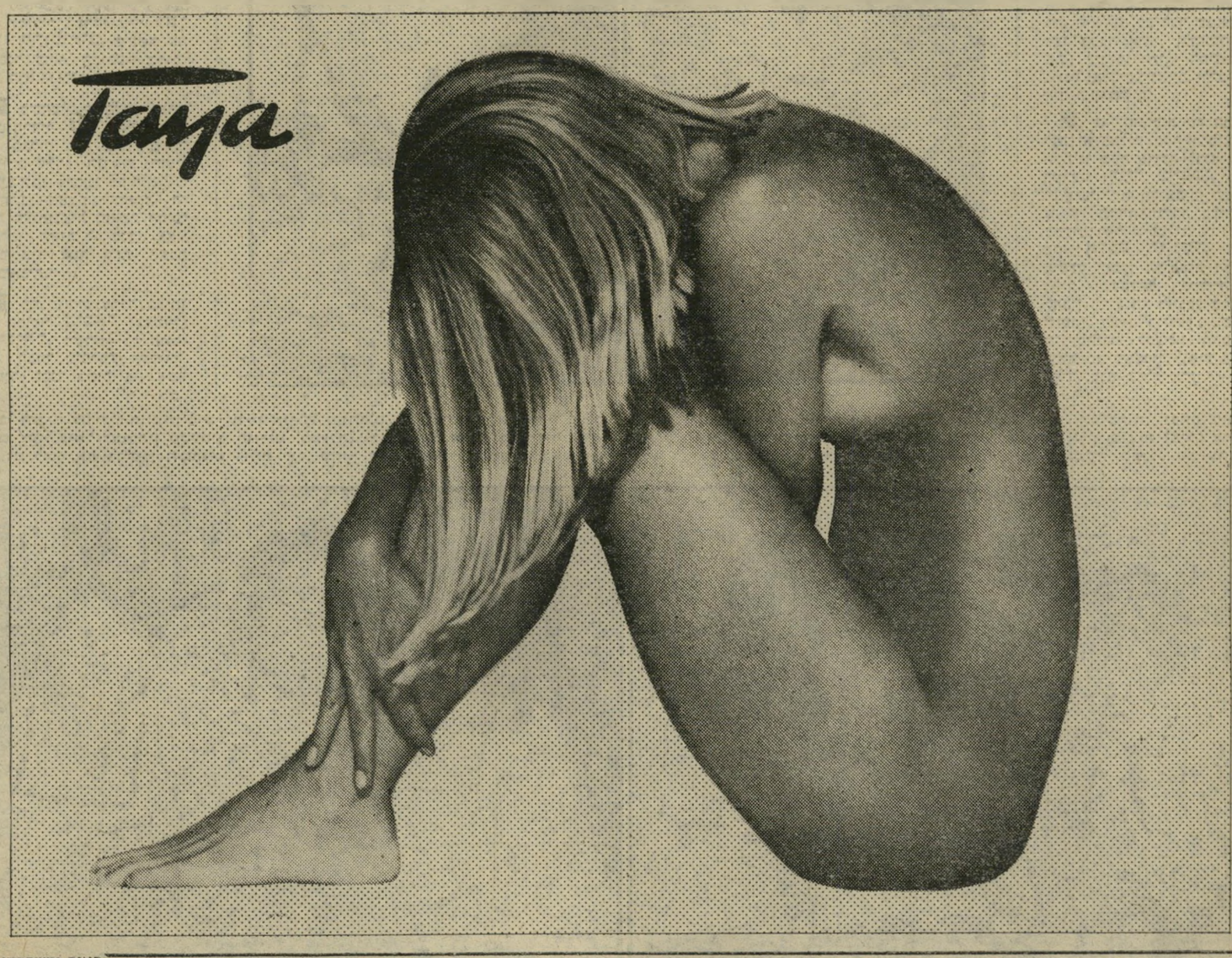
SIR לגבר...



4711
מינחד ויקר
בשלושה ריחות
(חום, ירוק, כתום)



no.1
מספר אחד...
בשני ריחות (חום וירוק)



באור-ורשבסקי

ההקצבות הישירות שמחלקת הסוכנות היהודית למיפלגות הן רק קצה הקרחון. רובן ככולן של מאות מיליוני הדולארים מגיעות למיפלגות

חפש את המטמון

אותות־האזעקה נרשמים מזה שנה ויותר בגיזברות הסוכנות היהודית. כמות התרומות והיקפן יורדת בקצב מסחרר, כאשר הגימוק, הניתן על־ידי המסריבים לתרום או להגדיל את תרומתם, הוא שאין רצונם לתת תרומות למימון המיפלגות בישראל.

כל עוד נשאר גורם מימון־המיפלגות מוגבל לחלק מן התורמים, לא היו ראשי הסוכנות היהודית מתרגשים. אולם השנה הם קיבלו ממש אולטימטום מראשי המגבית בארצות־הברית. אלה הזהירו, בצורה חד־משמעית, שאם לא תחדל הסוכנות לממן מיפלגות, לא יוכלו התורמים למגבית באמריקה לקבל ממס־ההכנסה האמריקאי אישור כי התרומה היא הוצאה מוכרת.

שכן מס־ההכנסה באמריקה תפס אף הוא כי העובדה שמראים לו קבלה, ועליה כתוב שניתנה תרומה למגבית, עדיין אינה אומרת וא־כלום, ועתה דורש מס־ההכנסה האמריקאי אישור בנקאי כי התרומה ניתנה למוסד מאושר לקבלת תרומות. ודאי שמיפלגות בישראל אינן מופיעות ברשימה של מוסדות אלה.

שיכלול ההסוואה

הסוכנות היהודית בנויה בדיוק כמו ממשלת ישראל. היא מכשיר המוציא כספים מן היהודים בחו"ל,



אלמוגי

בתירוץ שהכסף נועד לקליטת עלייה. היא משתדלת להעביר כסף רב ככל האפשר למיפלגות המייוצגות בסוכנות, כאשר הכסף מועבר בכל מיני צורות, תוך שימוש בהסוואה משוכללת ביותר.

עקרונית, מתחלקים הכספים בין הגופים לפי חלוקת כוחם במוסדות הסוכנות וההסתדרות הציונית. כללית, יש למיפלגת העבודה כ־30%, האיגוד העולמי של הציונים הכללים, הסניף העולמי של המיפלגה הליברלית, מחזיק כ־18%. הקונפדרציה העולמית של הציונות הכללית, שהיתה קשורה בעבר במיפלגה הליברלית העצמאית אך שקשריה עימה נחלשו, מחזיקה כ־12% (אולם אנשי ל"ע, שאינם משתתפים בהנהלה הציונית, מקבלים אחוזים כאילו הם ממשיכים להיות קשורים עם הקונפדרציה). הסתדרות המיזרחי והפועל המיזרחי, הסניף העולמי של המפד"ל, מקבלים 10% בערך. תנועת חרות — הציונים הריביזיוניסטים מקבלים כ־13.5%, ומפ"ם 6.5%.

הכספים מועברים למיפלגות הישראליות בכל מיני צורות. רק על אחת מהן — הדרך הגסה והישירה של הקצבה גלויה ללא רמאות — עדיו שיטונות מס־ההכנסה האמריקאי, ביניהלה בא האוטומטום.

ההקצבות הישירות למיפלגות היו בסך של 28 מיליון לירות לשנה, כאשר תנועת העבודה ומפ"ם לא נהנות כימעט מהקצבה זו, מפני שהן שותפות במגבית ההסתדרות ומקבלות מיליונים דרכה. והרי הכל יודעים כי מגבית ההסתדרות היא, למעשה, מסווה למגבית למיפלגת העבודה ולמפ"ם. על כל פנים, הדבר ברור לראשי הסוכנות, שאינם מקציבים כספים למיפלגת העבודה ולמפ"ם, ביגלל מגבית ההסתדרות.

ההקצבה הישירה לא הלכה גם בעבר למיפלגות במישרין, אלא לקרנות המיפלגות שהוגדרו באוזני האמריקאים כ„קונסטרוקטיביות", אף שלא היו אלא קופות מיפלגתיות פשוטות: קרן תל־חי של חרות, קרן ארץ־ישראל של המפד"ל, וכדומה.

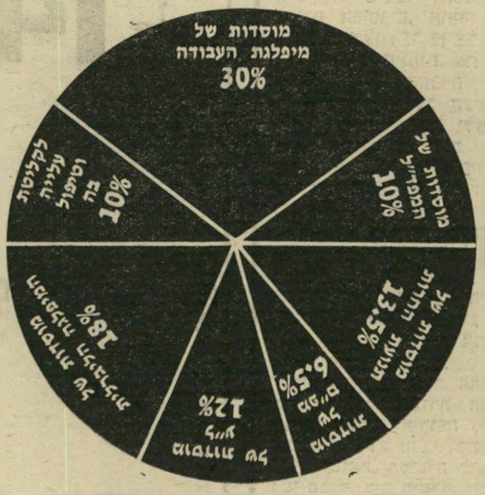
עתה יחול שינוי, אחרי שמס־ההכנסה האמריקאי לא יכול היה עוד להשלים עם רמאות כה גלוייה. הכספים יועברו מעתה ישירות למוסדות ולמיפעלים שמבחינת תפקידם הרישמי הם זכאים לכך שהתרומה להם תנוכה ממס־ההכנסה האמריקאי. מכיוון שמיפעלים אלה משמשים רק ציפור, שבו מועבר הכסף לידי מנגנוני המיפלגות, הרי המיפלגות מקבלות סידור זה ברצון, ומס־ההכנסה האמריקאי עוצם את עינו החמדנית.

הלוואה למימון מיפלגות

מיפלגות ממשיכות לחלוב ולסחוט את הסוכנות, למרות הירידה המדאיגה בהכנסותיה.

התקציב החדש של הסוכנות לשנת 1976/75 הוא בן 502 מיליון דולר בילבד, לעומת תקציב של 702 מיליון דולר בשנה הקודמת. התקציב של 702 מיליון דולר היה על הנייר, ובפועל הוצאו רק 510 מיליון דולר, ביגלל הירידה בהכנסות.

השנה הניחו מראש תקציב של 502 מיליון דולר



כך מתחלק הכסף *

בילבד, אולם גם הוא כולל כמה סעיפי־הכנסה בלתי־ריאליים. למשל, ההכנסה מתרומות נאמדת ב־275 מיליון דולר, כאשר התרומות אשתקד היו רק 205 מיליון דולר. סכום התקציב כולל מענק ממשלתי אמריקאי של 20 מיליון דולר, לעומת הנחה של מענק של 35 מיליון דולר בתקציב הקודם.

ההכנסות כוללות הלוואות של 150 מיליון דולר, כאשר מוצהר כי יהיה צורך בהלוואות נוספות של 64 מיליון דולר, שעדיין לא הושגו. מכאן כי מתקציב של 502 מיליון דולר, 214 מיליון הם הלוואות. אלה תגדלנה את חובות הסוכנות, המשלמת כבר עתה יותר מ־40 מיליון דולר מדי שנה, להחזר החובות.

מתי אין מנוס מלקיחת הלוואות? כאשר יש עלייה, וצריך לגייס כסף בכל האמצעים. אולם העלייה המתוכננת השנה היא רק של 35 אלף עולים, ולקליטת מיספר זה די בתקציב קטן מתקציב הסוכנות. מדוע אין הסוכנות מתאימה את הוצאותיה להכנסותיה, קובעת תקציב הוצאות של 300 מיליון דולר בילבד, כגובה ההכנסות המצופה מן התרומות?

* חלוקה משוערת של ההקצבות הגלויות, המוסווות והסודיות, על־פי ניתוח הנתונים.

התשובה פשוטה. חיקהארי של תקציב הסוכנות אינו מוצא לקליטת עלייה, אלא למימון המיפלגות המייוצגות בסוכנות. התקציב מוצא על ישראלים, ולא על עולים חדשים, והוא מתחלק בין מחזקות הסוכנות לפי מפתח מיפלגתי, כאשר כל מיפלגה מאדירה את השפעתה בישראל באמצעות תקציב מחזקתה. בין זה לבין קליטת עלייה אין ולא כלום.

למשל: ההקצבות לשרותים סוציאליים ובריאות, בגובה של 62.5 מיליון דולר. רק 15% מסכום זה מופנה לעולים חדשים. כל היתר מוצא על ישראלים. 36 מיליון דולר יוצאו השנה על מענקי־זיקנה, כאשר פקידי־המחלקה — רובם ככולם שליחי־מיפלגה — יקבעו למי לתת מענקי־זיקנה ולמי לא לתת. מחלקה זו, כמו מישרד־הסעד השייך למפד"ל, שולט בקולות מקבלי מענקי־הזיקנה.

עוד 7.5 מיליון דולר יוצאו על מימון מעונות לקשישים. השולט בתקציב יקבע איזה קשיש יאוכסן, ואיזה ייזרק לרחוב. סכום של שלושה מיליון דולר יוצא על תעסוקה לקשישים.

אותו הסיפור: 7.2 מיליון דולר מייועדים לעזרה למיקרים קשים. פקידי המחלקה יחליטו מיהו מיקרה קשה, ומי לא.

על חינוך תוציא הסוכנות 161 מיליון דולר. מזה רק 12 מיליון לעולים חדשים. כל היתר לישראלים. 20 מיליון דולר יינתנו כמילגות לחינוך על־יסודי. בידי מחזיקי התקציב לקבוע מי יקבל מילגה, ומי לאו. עוד 27.5 מיליון דולר יופנו להחזקת ילדים בקיבוצים ובמוסדות. הקיבוצים והמוסדות בארץ שייכים למיפלגות. חלוקת התקציב תקבע איזה מיפלגה תגדיל את השפעתה בין הנוער. סכום של 322 אלף דולר הוצא לקניית כפר הנוער בכפר־הרואה של המפד"ל, והפיכתו כפר לנוער דתי מייוחד. זוהי פשוט מתנה של 322 אלף דולר למפד"ל, שתקבל גם השפעה על מוסד הנוער, שימומן על חשבון הסוכנות.



דולצין

15 מיליון דולר יוצאו על טיפול בנוער במצוקה ובילדים בשכונות עוני, באמצעות מועדוני־נוער הנתונים להשפעה מיפלגתית, והמתחלקים בין המיפלגות הקיימות. 13 מיליון דולר יוצאו מקרן־חינוך מייוחדת לרשימה של מוסדות־חינוך לפי החלוקה המיפלגתית. 2.3 מיליון דולר יוקצבו ישירות לגני־הילדים של אירגוני־הנשים הבאים: אירגון אימהות עובדות, ויצ"ו, מיזרחי, האשה הדתית לאומית, אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל.

המיפלגה מתחילה בגן הילדים.

ההקצבה להתיישבות היא של 70 מיליון דולר, ל־210 יישובים, ובהם 200 אלף נפש. רק 5% (חמישה אחוזים!) מופנים לעולים חדשים. הכל לישראלים, לפי חלוקת התנועות ההתיישבותיות לפי המפתח המיפלגתי.

קרן אלמוגי

גם החקצבות לעלייה ולקליטה בנויות כך שהן מאפשרות ניצול מירבי של הכסף להאדרת ההשפעה המיפלגתית. 32.2 מיליון דולר יופנו לקליטה ראשונית ולסיוע כספי, כאשר אנשי המחלקה האחראית יקבעו למי לסייע, ולמי לא. סכום זה יינתן גם כהלוואות לפתיחת עסקים ובתי־מלאכה. ראשי המחלקה יקבעו שוב מי יפתח עסק, ומי לא.

על חינוך יהודי בתפוצות יוצאו 3.8 מיליון דולר — מזה מיליון דולר לשיגור יועצים חינוכיים ומהגיגים רוחניים מישראל. זהו סעיף המייועד לממן נסיעות לחו"ל של עסקני־המיפלגות, כאשר יתחשק להם. הירידה בהכנסות המגבית לא הביאה להקטנת מימון נסיעותיהם או

(המשך בעמוד 22)



חפש את המטמון

(המשך מעמוד 21)

מימון נסיעת המקורבים להם.

סעיפי השיכון כוללים אף הם הסדרים דומים. 824 אלף דולר סיוע לשיכון לזוגות צעירים, לפי המפתח המיפלגתי המקובל. 2.1 מיליון דולר להוספת חדרים למשפחות בדיור צפוף, 7 מיליון דולר לשיכון בהתיישבות העובדת לפי המפתח המיפלגתי, 3.2 מיליון דולר לשיפוץ בתים בעיירות־פיתוח. העסקנים יקבעו ביתו של מי ישופץ.

מכשיר חשוב לאי־פחות להשפעה המיפלגתית טמון בקולות מישפחותיהם של עובדי הסוכנות. מיספרם השנה לא יקטן, ויישאר 3.463 עובדים — כמחציתם עוסקים במינהל, ורק 20% בחינוך ובברי־אות. אין כימעט ספק כי כשני שליש מהם מיותרים, והם מוחזקים רק ביגלל שיקולי־בחירות. אחרי הכל, מדובר במיספר קולות המבטיח יותר ממגדאט אחד.

חיריידה בהכנסות המגבית אינה מדאיגה את לישכת המנכ"ל, שתוציא השנה 182 אלף דולר, לעומת 160 אלף אשתקד. לשיחוד עיתונאים ויחסי־ציבור מייועדים 78 אלף דולר, לעומת 74 אלף אשתקד.

לישכת יושב־ראש הסוכנות, יוסף אלמוגי, תוציא השנה 413 אלף דולר, מזה 35 אלף דולר ל"קרן היושב־ראש", קרן מיסתורית שרק הוא אחראי עליה. 118 אלף דולר תוציא לישכת אלמוגי על המכון לפיתוח מנהיגות (ממש כך!), ועוד 33.6 אלף דולר על שרותים חברתיים (שרותים חברתיים הקשורים בפעילות הסוכנות. ייתכן שהכוונה גם למימון נעורות־חברה).

סכום נוסף, שהוא ממש שערורייה, הוא 36.6 אלף דולר, שיכול היושב־ראש להוציא למה שקרוי "מיפעלים מייוחדים" של המגבית. הכוונה היא לשלם מסעיף זה "הוצאות מינהליות" של אלמוגי עצמו, וראשי־מוסדות שונים שהוא יקבע, אשר יטפלו בהגדלת התרומות לסוכנות.

למשל: אלמוגי יכול לתת לעיתונאי פרסי הוצאות של עשרת אלפים דולר לשם נסיעה וטיפוח בתדמית של אישיות באמריקה. אין כך פיקוח.

3.6 מיליון דולר נוספים תוציא הסוכנות על מימון מוסדות ואירגונים שהיא רוצה בייקרם. בין המוסדות נמנים ועד־הישיבות, מיפעל להכשרת ילדי ישראל, אגודת הסופרים, אוצר מפרשי התלמוד, יד הרב הרצוג, יד בן־צבי, בית שלום עליכם, המישנה היומית, אוצר הפוסקים, מכון הלכה ברורה, החברה ההיסטורית, וכן האיגוד העולמי של העיתונאים.

מה למוסדות אלה ולעלייה? הנה כמה מהם: אגודת הציירים, בצלאל, הבימה, עינבל, מישכן לאמנות עין־חרוד, בית האמנים בירושלים, האופרה הישראלית, קריית האמנים בצפת, התיזמורת הפילהרמונית.

הקצבות תמוהות נוספות של יותר מחצי מיליון לירות לכל מוסד ניתנות לקרן ילדינו, מכון סאלד, מיפעל להכשרת ילדי ישראל (שמקבל הקצבה גם בסעיף אחר), התאחדות הרבנים הפליטים, בית־הספר לפקידים על שם רמז, אירגוני הישיבות בישראל.

מעניינות במייוחד ההקצבות בסך 3.6 מיליון דולר לאגודת העיתונאים, עסקנים מנהיגי יהדות אירופה (למה לא מיהדות ארצות־ערב?), מכבי, סופרים קשישים ניצולי השואה, תמיכות לחגים (אין פירוט), נשי חב"ד, בית ריבקה, ידע־עם, ושורה של כתבי־עת שונים.

כל הגופים הללו מקבלים הקצבות מתרומות הניתנות לעלייה. מתן תרומות אלו הוא עבירה על חוקי מס־ההכנסה באמריקה, ומכשיר בידי נציגי המיפלגות השולטות בסוכנות להגדיל את השפעתם.

אריה ליב דולצ'ין הפך איש חזק במיפלגה הליברלית, בזכות היותו גיזבר הסוכנות. משה קרונה חזק במפד"ל, בזכות היותו בהנהלת הסוכנות. יוסף קלארמן חזק בחרות, ביגלל שליטתו על תקציבי הסוכנות. משה קול השתלט על הל"ע בזכות שליטתו על תקציב הסוכנות.

כך מחלקות המיפלגות לעצמן, ולהארגרת השפעתן בישראל, תקציב של כ־500 מיליון דולר, או כארבעה מיליארד לירות לפי השער הרשמי.

תקציב זה שווה לחמישה אחוזים מתקציב המדינה, אולם החכי־דל הוא שאין עליו למעשה כל פיקוח, ומנצלים אותו ישירות, וביעקיפין ללא הסוואה, לתועלת המיפלגתית הרבה ביותר.

במדינה

העם

האיש החדש

מעולם לא היתה התיזה בארצות־הברית כה מוחלטת כמו עתה — ועל כן חשוב מי יהיה הנשיא הבא

זה יכול היה להיות מעשה סימלי. הממשלה החליטה לנתק את הלירה הישראלית, זו הפעם הראשונה מאז ימי־הראשית של המדינה, מן הצמידות לדולר האמריקני.

אולם מעשה כלכלי זה לא נבע משום מציאות מדינית שהיא. מכל הבחינות — המדיניות, הכלכליות והצבאיות — נשארה ישראל השבוע צמודה לארצות־הברית. זוהי צמידות שהיא גם בילעדית וגם מוחלטת.

לא יתואר מעשה ישראלי חשוב — בשטח כלשהו שאינו מקובל על ממשלת ארצות־הברית. מעשים ישראליים רבים, הנראים במבט הראשון כאילו נעשו מבלי להתחשב באינטרסים אמריקאיים, מתגלים לאחר־מכן כמתואמים־מראש עם ארצות־הברית, או אף מוכתבים על־ידה בחשאי.

כי העובדה המשוטה היא, שהתלות הישראלית בכסף אמריקאי, בנשק אמריקאי ובסיוע מדיני אמריקאי היא עתה כה מוחלטת, עד שכל התמרדות רצינית נגד המדיניות האמריקאית כמוה כאקט של התאבדות.

ממשלת ישראל אף אינה חולמת על אקט כזה. אין היא מוכנה לנצל אף את ההזדמנות הקיימת להתרחבות קשריה הבינלאומיים, העשוייה להחליש את התלות באמריקה ולוא גם במעט. רמזים סובייטיים בכיוון זה נענים בשלילה טוטאלית.

משום כך חשוב לישראל מיהו נשיא ארצות־הברית. וכאשר נתמנה השבוע אדם בשם ג'ימי ארל קארטר כמועמד המיפלגה הדמוקרטית לנשיאות, עברה בירושלים שאלה אחת ויחידה, בסקרנות, בדאגה ואף בחרדה: מי זה ג'ימי קארטר?

יחסי חוץ

מי זה ג'ימי קארטר?

האיש החדש אינו מתאים לדפוסים המקובלים של יחסי ישראל־אמריקה. הוא יפתח את כל החשבונות מחדש

מאז נשמט השילטון מדווייט אייזנהואר, לא היו לישראל בעיות חמורות עם נשיאי ארצות־הברית.

אייזנהואר היה טיפוס קשה מבחינה ישראלית: אדם עקשן, בוטח בעצמו, לא־פוליטיקאי, אידיאליסט, רגזן — תערובת שלא היה קל לעכל אותה בדרך שישראל התרגלה אליה. הלחץ היהודי עליו לא הועיל, ההסברה הישראלית לא השפיעה עליו. במיבחן העליון — כאשר פרץ צה"ל באוקטובר 1956 לתוך חצי־האי סיני — הכתיב אייזנהואר את רצונו לישראל. תוך יממה אחת החליט דויד בן־גוריון להיסוג.

אולם אחרי אייזנהואר הגיע לשילטון אדם שהתאים בדיוק לצרכים הישראליים: דמוקרט, ליברל, איש הצפון־מיזרח.

ג'ון קנדי הצעיר היה נוח לישראל. כאיש המיפלגה הדמוקרטית, היה רגיל למישחקים המיפלגתיים, שבהם ממלאים היהודים תפקיד חשוב. כליברל, היה קרוב למימסד היהודי־האמריקאי. כאיש "אנגליה החדשה", החוף המיזרחי־הצפוני של ארצות־הברית, היה רגיל להתחשב בהשפעת הריכוז היהודי הגדול בחלק זה של ארצו.

יורשו, לינדון ג'ונסון, היה נוח עוד יותר. אף שבא מטכסאס, התחשב פי כמה וכמה מקודמו בהשפעה היהודית, אותה למד להכיר בגיבעת הקאפיטול. תמיכתו הגיעה לשיאה במילחמת ששת־הימים — מילחמה שאושרה מראש על־ידי ארצות־הברית*

* ברגע המכריע נשלח מאיר עמית, אז ראש המוסד, לארצות־הברית, כדי לוודא את העמדה האמריקאית, שבולבלה על־ידי אבא אבן. עמית הודיע כי האמריקאים מעוניינים בהתקפה הישראלית, זכך הוכרעה הכף.





מועמד קארטר (עם אשתו רוזלין ובתו איימי)
הוא לא יהיה בוס קל

ושבה קיבלה ישראל סיוע אמריקאי מוחץ מכל הבחינות.

יחסים אינטימיים. כל זה עלול היה להשתנות בסוף 1968, כאשר נבחר אדם שונה לגמרי: הנשיא ריצ'ארד ניכסון.

„דיק" ניכסון בא מהמערב. הוא צמח בימין הקיצוני, שהיה תמיד חשוד כאנטי־שמי. גרוע מזה: הוא היה איש המיפלגה הרפובליקאית, שעימה לא היו למימסד היהודי מעולם יחסים אינטימיים. גרוע מ־כל: הוא היה בן־חסותו של אותו דווייט אייזנהואר, כיהן במשך שמונה שנים כ־סגנו בבית הלבן, ועלול היה להתגלות כ־יורשו גם מבחינת היחסים עם ישראל.

אולם בעייה זו נפתרה, לא במעט תודות לשגריר הישראלי החדש בוושינגטון, יצ־חק רבין. כאיש־מעשה הבין רבין, כי הסיוע הדרוש לישראל לא יבוא מן הסנ־אט הדמוקרטי, אלא מן הבית־הלבן הר־פובליקאי. הוא בנה יחסים חדשים והדו־קים עם הבית הלבן, עם המועצה־לביטחון־לאומי (היועץ: הנרי קיסינג'ר), עם הפאנ־טאגון ועם סוכנות־הביון המרכזית.

כך פרחו יחסים, שהגיעו לשיאים חדשים של קשר ישראלי־אמריקאי. בספטמבר הש־חור של 1970 פעלו שתי המדינות בתיאום מוחלט, לבלימת הסורים והפלסטינים. ב־מילחמת יום־הכיפורים הגיעה רכבת־הא־ויר האדירה. אחריה בא המיבצע המשו־תף להעברת מצריים לגוש האמריקאי. ול־אחרונה, במשבר הלבנוני, קיים שיתוף־פעולה מוחלט לשבירת השמאל והפידאיון בלבנון, בעזרת הסורים *.

„האם הוא רציני?" מובן שהשיתוף האמריקאי־ישראלי מבוסס על אינטרסים אמריקאיים מוצקים, ואינו כפוף לאישיות זו או אחרת. אך דמותו של הנשיא היושב בבית הלבן, וגישתו לבעיות, יכולות להש־פיע לא־מעט על יישום העקרונות ופרטי המגעים השוטפים.

משום כך היתה חשיבות לשאלה הגדו־לה: מי זה ג'ימי קארטר?

האיש, שיש לו כל הסיכויים להיכנס בעוד חצי שנה לבית הלבן, הוא אדם מסוג חדש: לא דמוקרט ליברלי־צפוני ולא רפובליקאי פראגמאטי מן המימסד התע־שייתי־צבאי.

אין זה סוד כי ממשלת ישראל קיוותה לניצחונו של דמוקרט שיגרתי: יוברט האמפריי המשופש והמוכר, או הנרי ג'ק־סון, שהפך כימעט סוכן ישראלי. בראשית הדרך, לא האמין איש באמריקה ובעולם שיש סיכוי לקארטר.

ואכן — קשה היה לתאר מועמד מתאים פחות: איש הדרום הבזוי, איכר המגדל בוטנים, באפטיסט פרימיטיבי. הכל שאלו, לפני חצי שנה: „האם הוא רציני?"

עתה יש לערוך את כל ההערכות מח־דש. הנשיא ג'ימי קארטר הוא בגדר אפ־שרות בעלת סבירות גבוהה מאד. איזה מין נשיא הוא יהיה, מבחינת ישראל?

חשבון חדש. החיוך הניצחי מטעה. האמת טמונה בעיניים הכחולות הקרות, בסיגנון המאופק והחלק של כומר פרו־טסטנטי, בהופעה הבטוחה של אדם הבו־טח בעצמו, ובעצמו בילבד.

קארטר אינו חייב דבר לקולות היהודיים, לכסף היהודי ולכלי־התיקשורת היהודיים. הוא לא צמח מן המימסד הדמוקרטי הצ־פוני, שבו יש ליהודים חלק כה רב. הוא גם לא בא מן הביורוקרטיה הוושינגטונית, המדינית והצבאית, הקשורה בישראל בקש־רים כה אמיצים. להיפך, הוא משמיע אותה בכל הזדמנות.

אפשר לסמוך על איש זה שיפתח מחדש את כל החשבונות, יבדוק מחדש את טי־רי־המיספרים, יחליט מחדש מה כדאי ל־אמריקה ומה לא כדאי לה. הוא עשוי להפ־עיל, תוך כדי כך, אמות־מידה של אידי־אליזם פרטי, לשפוט על פיהן את הת־נהגותה של ישראל.

קארטר הוא מזיגה אמריקאית טיפוסית של אידיאליזם וריאליזם. בעיני הציני־קאים, זוהי צביעות אופיינית: לזבר כאידי־

---

* עיתון בריטי פירסם השבוע כי יש־ראל מספקת סיוע צבאי נרחב לכוחות ה־נוצריים בלבנון, וכי שליחים ישראליים פועלים בשיתוף־פעולה הדוק עם הפיקוד הנוצרי, שהוקם והמופעל למעשה על־ידי סוכנות־הביון האמריקאית.

אליסט יפה־נפש, לפעול כריאליסט קשוח. אך התערובת מסובכת יותר, והיא בלתי־מודעת לבעליה. יש לה שורשים עמוקים מאד בתרבות האמריקאית.

קארטר בן ה־52, בן העיירה הדרומית, איש צבא־הקבע (חיל־הים), בעל האמבי־ציה הבלתי־מתפשרת וכוח־הרצון הנחוש, אדם המתכנן את כל מעשיו בהקפדה וב־קור־רוח — זהו האיש שיעביר קרוב לוודאי, את יחסי ארצות־הברית — יש־ראל ביקורת חדשה, צוננת ומפוכחת.

הוא לא יהיה בוס קל. גם לא נוח.

מיפלגות

גולדה לא פונקציה

התפטרותו המייוחדת־כמה של המזכ"ל מאיר זרמי, בשבוע שעבר, היתה מערכה חדשה בקומדיה מתמשכת

כשהגיש, ביום החמישי האחרון, מזכ"ל מיפלגת־העבודה מאיר זרמי מיכתב־התי־פטרות לסגנו, ח"כ אברהם גיבלבר, היה גיבלבר אובד־עצות. תגובתו הראשונה היתה לבקש מזרמי לשמור את ההתפט־רות בסוד למיספר שעות. גיבלבר ידע כי בכל ההתפטרויות הקודמות חזר בו זרמי, „אחרי שמישהו אמר לו כמה מילים יפות," ורצה שאם אמנם יחזור בו זרמי גם הפעם, לא תצא פרשת ההתפטרות לעיתונות.

לגיבלבר היתה סיבה טובה לשמור את ההתפטרות בסוד. הוא ידע שפרשת הת־פטרויותיו של זרמי הפכה כבר נושא לבדיחות בתוך המיפלגה ובציבור, ואין איש מתייחס אליהן עוד ברצינות. התו־צאה היחידה של ההתפטרויות והחזרה־מהן היתה שהודבק לזרמי כינוי העובר מפה לאוזן: „מיסטר יו־יו."

בעוד שהתפטרויותיו של זרמי היו בעבר על רקע של אי־מימוש ההבטחות שניתנו לו לחלץ את המיפלגה מהשואה הכספית שבה היא נתונה, היתה ההתפטרות האח־רונה על רקע של פגיעה אישית בו.

בומרנג פוליטי. מיפקד חברי מיפ־לגת־העבודה, שעליו הכריז זרמי בקול תרועה רמה, גווע ונתגלה כבומרנג פולי־טי. לפתע התברר לקהל־הבוחרים כי מיפ־לגת־העבודה קטנה בהרבה מהמיספר בן 300 אלף החברים שעליו היא נהנה להצ־היר. הרבה פחות מ־50 אלף חברי־מיפ־לגה התפקדו.

סכנה נוספת לעסקני העבודה היתה טמונה בכך שבעוד שבשתי הערים, ירו־שלים וחיפה, החל המיפקד מראה לפחות ניצנים של הצלחה, היה הכישלון בעיר הגדולה, תל־אביב, מוחלט. היתה סכנה כי עסקנים ואישים מיפלגתיים רבים, ה־שייכים למחוז תל־אביב, יאבדו את מקו־מם במרכז המיפלגה בעיקבות ירידת כו־חה היחסי של תל־אביב.

המזכיר החדש של מועצת־פועלי־תל־אביב, דב בן־מאיר, העלה רעיון לצרף את שר־השיכון, אברהם עופר, לצוות המארגן את המיפקד. יצחק רבין ויהושע רבינוביץ נתלו ברעיון זה, והזמינו את עופר לשי־חה. עופר הסכים להצטרף לצוות המאר־גן את המיפקד, אך הציג דרישה סבירה: שהוא יעמוד בראש המיבצע.

גם מתנגדיו וגם תומכיו של עופר יוד־עים כי הוא יעלה את אחוז ההצלחה של המיפקד. מתנגדיו טוענים כי עופר יני־קוט שיטות שאינן כל־כך כשרות, ואילו תומכיו טוענים כי עופר הוא בולדוזר וסוס־עבודה במיבצעים מסוג זה.

„עשינו לך עוול!" רבין ורבינו־ביץ הסכימו לדרישותיו של עופר, שכחו בכלל את זרמי. כשנודעה דבר לזרמי, הוא נפגע, לדבריו, משני דברים. האחד: שלא עלה על דעת ראש־הממשלה להזמין אותו לפגישה. השני: שהפקידו את עופר עליו, והכריזו בכך שהוא עצמו נכשל.

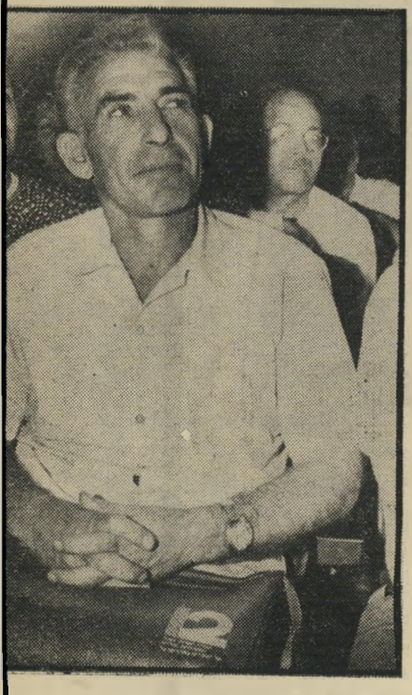
כשמיכתב־ההתפטרות בידיו, טילפן גי־לבר למנכ"ל הבנק לחקלאות, דויד קלד־רון, מי שנחשב כיום כאיש החזק ב־מפא"י־לשעבר. קלדרון הזהיר את גיבלבר שלא להתקשר עם רבין: „זה לא יעזור הפעם," ומיהר לארגן לזרמי פגישה עם גולדה מאיר. לאחר שיחה ארוכה בביתה של גולדה, שבה השתתף גם קלדרון, הס־כים זרמי לחזור בו, אם יתנצל בפניו ראש־הממשלה.

אולם כששמע רבין על הפגישה בביתה של גולדה, הוא רתח מכעס: „איזו פונ־קציה ממלאה עכשיו גולדה במיפלגה? היא לא תגיד לי עם מי להיפגש, וממי לבקש סליחה!" אולם יועציו הסבירו לו שהתפטרותו של זרמי תביא בעיקבותיה לבחירתו הוודאית של עוזי ברעם לתפקיד המזכ"ל.

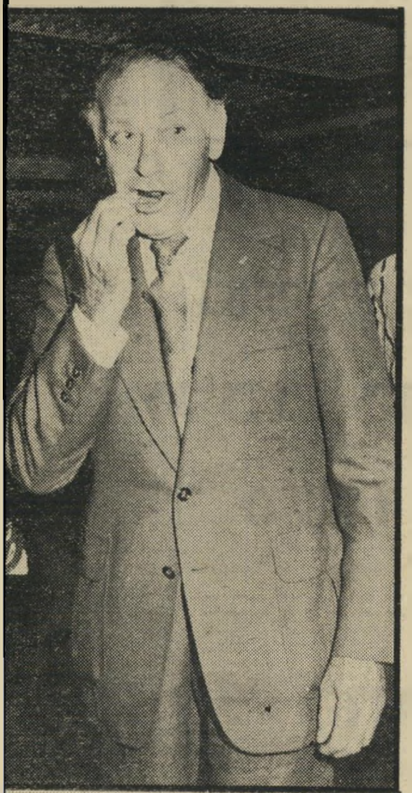
לכך לא היה מוכן רבין להסכים. ברעם, מזכיר מחוז ירושלים של המיפלגה, ובנו של שר־העבודה משה ברעם, היה ממקו־רבי ראש־הממשלה בתחילת דרכו בתפ־קיד זה. לפני מיספר חודשים עבר חתול שחור בין רבין לברעם, וכיום אסור להזי־כיר את שמו של ברעם בטווח השמיעה של רבין.

כשהעמידו את רבין לפני הברירה לב־

(המשך בעמוד 34)



מזכ"ל זרמי
„הוא היה פוקד רע!"



חשר עופר
„הוא יהיה פוקד טוב!"

הנדון

(המשך מעמוד 13)

את גורמיה. מן המוסכמות הוא, בין הפסיכולוגים, כי הכמיהה להנהגת עונש־מוות היא לעיתים קרובות (אם לא תמיד) סימפטום של הפרעה נפשית חמורה.

מי שיפתח תיבת־פאנדורה זו, שוב לא יוכל לסגור אותה. התהליך הרגשי יישמט במהרה מכל אפשרות של בקרה. ממשלת ישראל תתנדנד כפקק על פני נחשולים אדירים של מים עכורים, ותיזרק אל הסלעים.

■ ■ ■

אחד הרעיונות הנפסדים ביותר, שהומצאו כדי להעניק הסוואה רציונלית־כביכול לתביעה שכולה פרי הייצר העיוור, הוא זה: המדינה תגזור דין־מוות על פי־דאיון, אך גזרי־הדין לא יאושרו ולא יבוטלו. הם יהיו תלויים מגד.

בבתי־הכלא של ישראל יישבו עשרות נדונים־למוות. כאשר ילכוד מישהו בני־ערובה ישראליים ויאיים בהריגתם, תאיים ישראל מצידה בהוצאתם של נדונים אלה להורג.

מכל הרעיונות המטורפים, זהו אולי המטורף ביותר.

הרעיון שעשרות נדונים־למוות ינמקו בכלא בישראל, מבלי לדעת מה יעלה בגורלם, כשחייהם יהיו תלויים במעשיהם של אחרים — הוא כשלעצמו מיפלצתי למדי.

אך מיפלצתי ממנה הרעיון שישראל תרד בעיני העולם כולו לרמתה של אוגנדה, ותשחק מישחק של איום מול איום, בני־ערובה מול בני־ערובה.

מבחינה עניינית, ההצעה כולה מופרכת. החוטפים הם אידיאליסטים מטורפים. חייהם שקולים בעיניהם אך מעט לעומת המטרה הפוליטית שאותה הם רוצים להשיג. הוצאת פידאיון להורג בידי ישראל, בשעה שהם מוציאים להורג בני־ערובה ישראליים — לא זה בילבד שלא תרתיע אותם, אלא להיפך — זה יוסיף לאפקט הראוותני־המחריד שהם רוצים להשיג.

בעיני העולם, יהיה זה מישחק מעורר פלצות. לגביו, הוא יראה כמאבק אפל בין שתי כנופיות־טרור, אחת פרטית ואחת ממוכנית. מדינת־ישראל לא תצא נשכרת מהשוואה זו.

וזה לא יציל אף את חייו של אדם אחד מישראל.

■ ■ ■

אולם כל הנימוקים האלה, כיבדי־מישקל ככל שיהיו, אינם מכריעים לגבי. לדידי, ההכרעה היא במישור אחר לגמרי.

באחד הימים הגדולים של מדינת־ישראל ושל הפרלמנט שלה, בתקופת הראשית של המדינה, החליטה הכנסת בהצבעה מצפונית אישית לבטל את עונש־המוות (אף שהוא שרד בכמה חוקים שוליים, שהפכו עתה מוקשים לרגלינו.)

היה זה יום גדול, יום של התרוממות־הרוח, יום שמילא את כולנו גאווה.

מאז, בימים הקשים ביותר של מילחמה וטרור, מעשי־רצח המוניים ותקריות אכזריות, עמד לנו החוסן המוסרי לשמור על הישג זה. מילבד אדולף אייכמן היחיד במינו, שביצע פשעים יחידים־במינם בתולדות האנושות, לא הוצא אדם להורג במדינת־ישראל.

כל עמי העולם יודעים זאת, ומציינים זאת לעיתים קרובות. בכל ויכוח בעולם על עונש־המוות — ויכוח שהוא בכל מקום עימות בין בני־אור ובני־חושך — מוזכר שם ישראל לתיפארת.

אם אני מרים את ראשי ואומר בגאווה „ישראלי אנוכי!" — זוהי אחת הסיבות.

אם אכן השתנה הדבר, ואם אכן שוקלים חברי־ממשלה את שינוי ההחלטה, הרי זה סימפטום מחריד להידרדרות המוסרית של המדינה.

ייאמר הדבר בפה מלא: זהו שיבוש כדה־הומאניזציה של מדינת־ישראל, כיבוי נר נוסף ששימש אור לגויים.

היום שבו יונהג עונש־מוות בישראל — יהיה יום שחור בתולדות המדינה. אבות הציונות ההומאנית יתהפכו בו בקיבריהם. היהדות, שביטלה למעשה את עונש־המוות לפני אלפיים שנה, חרף ציווייה המפורשים של התורה — תכסה ביום ההוא את פניה בכלימה.

אז יהיה זה מאוחר מדי. זו השעה לקום ולמנוע זאת!



הגילוח "עושה" את היום - אומר הגבר: הגילוח המלטף של "שמן" עושה את היום למוצלח ונעים - קובע הגבר המעודכן, המשתמש ונהנה ממוצרי־האיכות של "שמן".

קצף־פלא לגילוח, משחות־גילוח ומי־קטיפה "ולוטה" לאחר הגילוח, מיוצרים לפי מיטב הידע הבינלאומי ומשאירים את העור חלק כקטיפה.

הליטוף שבגילוח - עם מוצרי "שמן" לגבר המעודכן.

שמן

מוצר מצוין של "שמן" כמובן!

פורום ישראל/שוויץ

בטקס בחירת

מלכת המים

1976

אשר יתקיים בתל־אביב ביום ד' 11.8.76

בהיכל התרבות

יחזה הקהל

במיבחר דיגמי האופנה של

איב דה־מרדיקס

חושבי אשקלון, שימו לב!

אירוע מלכת המים 1976

ביום שבת, ה־24.7.76, משעה 11.00 בבוקר,

ייערך בכפר הנופש הצרפתי,

אירוע המוני

יפהפיות ✶ תזמורת ✶

רכיבה על סוסים ✶

דיסקוטק ✶ ליצנים

את המועמדות בתחרות יארח

מנהל הכפר רוג'ר־דויד קוסטר

אולימפיאדה תנ"כית

מירוץ הלפיד



„וילכד שלוש מאות שועלים ויקח לפידים ויפן זנב אל זנב וישם לפיד אחד בין שני הזנבות בתוך ויבער אש בלפידים וישלח בקמות פלשתים".
(שופ' ט"ו 5)

האבקות חפשית



„ויאבק איש עמו עד עלות שחר, וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו ותקע כף־ירך יעקב בהאבקו עמו".
(בראשית ל"ב 25)



הגיע הזמן לנפץ אחת ולתמיד את האגדה כאילו היוונים הם שהמציאו את המישחקים האולימפיים. הישראלים שיחקו אותם הרבה לפניהם. ומי שלא מאמין, שיואיל לעיין שוב בתנ"ך, בעזרת ציוריו של פרי.

קרטה



„וישלך מידו את הלוחות וישבר אותם תחת ההר".
(שמות ל"ב 19)

ריצה



„ויאמר לו רוץ וירץ אחימעץ דרך הככר ויעבר את הכושי".
(שמואל ב' י"ח 23)

הרמת משקלות



הנפה „ויאחז בדלתות שער העיר ובשתי המזוזות ויסעם עם הבריח וישם על כתפיו".
(שופ' ט"ז 3)

השופטים: שמואל א' - וב'



סיף



„ויקח את החרב מעל ירך ימינו ויתקעה בבטנו".
(שופט' ג' 21)

הטלת כידון



„ויך את החנית בקיר".
(שמואל י"ח 10)

קליעה למטרה



„ויקח משם אבן ויקלע ויך את הפלשתי אל מצחו ותטבע האבן במצחו".
(שופטים כ' 16)

מאת: פרי

צל"ג

גולדשטיין מצטרף

ליוניטד־פרס

חבל על הכתב הצעיר והמבטיח של הטלוויזיה **אורי גולדשטיין**. נראה כי הוא הולך בעיקבות רבים שקדמו לו שבחרו בדרך הקלה להשיג את מה שהם חושבים שנקרא הצלחה.

הכתבה על ביקור שר הביטחון **שמעון פרס** בגבול הצפוני (יום שני 19.7) היתה מופת לליקוק־ישבן של עיתונאים־מטעם. גולדשטיין הראה את פרס זוכה בתגרות הערצה, שנראו מבויימות היטב. מצד



מחיק גולדשטיין
יוניטד־פרס בלבנון

הלבנונים המקבלים טיפול מרופאי צה"ל, ומשוחח עם שורה של לבנונים, שעמדו מעבר לגדר הגבול ונראו כמקהלה מדברת. גולדשטיין החליף למיספר שבועות את **יורם המיזרחי**, הכתב הקבוע של הטלוויזיה באיזור הצפון, שיצא לחופשה. אילו היה המיזרחי עורך כתבה זו, היו הצופים זוכים בוודאי לכתבה מאוזנת ואינפורמטיבית על המיפעל ההומני היוצא־מן־הכלל של צה"ל, ולא בכתבת הלל שיטחית לשר־הביטחון, כפי שהוגשה על־ידי גולדשטיין.

מאחרי המסך

צוזורה על הביקורת

של העיתונים

משבר חריף בתוכנית עלי כותרת נמנע ברגע האחרון, לאחר שעורך המדור לביקורת העיתונות של התוכנית, **יצחק לויזה** התפטר וחזר בו.

בשבוע שעבר היה לרועה קטע על פרשת הסיכסוך בין הכתב הכלכלי של הצפרון ידיעות אחרונות וראש הסניף הירושלמי שלו, **צבי קפדר**, לבין עורכיו.

בעיקבות שיחות שהיו למנהל הטלוויזיה **ארנון צוקרמן** עם גורמים מחוץ לטלוויזיה, הוא פסל את הקטע. טענתו הרישמית של צוקרמן היתה כי על המדור בי־קורת העיתונות לעסוק רק בביקורת על קטעי עיתונות שהופיעו, ולא על פרשיות מאחרי הקלעים בתוך מערכות העיתונים.

יצחק רועה, המנסה להעסות על עצמו את גלימת המבקר החופשי, הבלתי־תלוי והבלתי־מצונזר של העיתונות הישראלית, התקומם נגד הצנזורה על תוכניתו שלו עצמו וזכה בגיבוי של עורך התוכנית **ירון לונדון**. לשניים היה ברור כי הניסיון של צוקרמן הוא תירוץ בלבד וכי גזירת הצנזורה הפנימית עליהם היתה תוצאה ישירה של לחצים מבחוץ שהופעלו על מנהל הטלוויזיה.

רועה התפטר וחזר בו רק אחרי שהבין שעמדתו של צוקרמן איתנה ואיננה ניתנת לשינוי. הצופים שמו בוודאי לב לחיתוך והתיקון הבלתי־אומנותי בתוכנית.

איתן אורן ניצח

את דן שילון

המילחמה הגדולה, שאותה ערך הכתב־השעבר של מחלקת החדשות בטלוויזיה **איתן אורן** במנהל מחלקת החדשות **דן שילון**, הסתיימה בשבוע שעבר בניצחון מוחץ של אורן.

לפני למעלה משנה ביקש אורן, שהיה כתב לענייני תחבורה של מערכת תל־אביב, חופשה בת חודשים מיספר כדי לנסוע לחוץ־לארץ. שילון התנגד ולא אישר את החופשה. אורן פנה לעזרת מנהל הטלוויזיה **ארנון צוקרמן** ומנכ"ל רשות השידור **יצחק ליבני**, וכשפניות אלה לא עזרו, נטל את החופשה ביוזמתו ויצא לחו"ל.

כשחזר הודיע לו דן שילון כי הוא מפוטר. אין ספק כי הנסיעה לחו"ל היתה רק עילה לשילון לפטר את אורן. לדעת שילון, אורן הוא כתב טלוויזיה בדרגה נמוכה ואין לו מקום במחלקת החדשות.

אורן פנה לאגודת העיתונאים וזו עמדה מאחריו. אך הנהלת רשות השידור, שהתייצבה לימין שילון, לא הסכימה למסקנות אגודת העיתונאים. ההנהלה ואורן הסכימו על בורר יחיד בסיכסוך ביניהם והבורר שנבחר היה **חיים שור**, עורך על המשמר וחבר הוועד המנהל של רשות השידור.

בינתיים לא עבד אורן ואף לא קיבל משכורת. הוא הצליח לאחרונה לקבל מנגל מחלקת הנוער והחלוץ של הסוכנות היהודית **מרדכי** („מורלה") **בראון** תפקיד של שליח לארצות־הברית, שליחות אליה הוא עומד לצאת בתחילת החודש הבא.

כמתנת פרידה בא פסק הדין של הבורר שור. שור מצדיק מכל וכל את אורן וקובע כי „רשות השידור תאשר לאורן חופשה בת שלוש שנים למילוי שליחות לארמית בחו"ל." עד לצאתו לשליחות תשלם לו הרשות את כל המשכורת המגיעה לו, מפרוץ הסיכסוך. תקופת הסיכסוך וזמן השליחות יכללו בחישובי הותק של אורן. שור קבע גם כי בעוד שלוש שנים ישוב אורן לעבוד במחלקת החדשות של הטלוויזיה, כעובד מן המנין.

החיאטראות לוחמים

בשמעון טסלר

ב־27 בחודש ייקבע במידה רבה גורלו של כתב הטלוויזיה **שימעון טסלר**. לאחר תקופה ארוכה של ברוגזים וברוגזים־נגדיים, שבהם היה טסלר בחופשות ארוכות, ניתן לכתב זה להפיץ ולערוך את התוכנית השבועית מבט שני.

לאחר מיספר תוכניות רדודות, הקרין טסלר בשבוע שעבר מבט שני על בעיות התרבות והתיאטראות בארץ, לאור הקיצוצים האחרונים של מישרד־החינוך־והתרבות בתקציבי התמיכה בתיאטראות. שתי הדמויות המרכזיות בתוכנית היו **לאה פורת**, ממישרד החינוך והתרבות, וח"כ **אורה נמיר**, שהתפרסמה לאחרונה במילחמתה האישית בתיאטרון בימות.

מי שעמד בראש המאבק בקיצוצים, מנהל בימות **יעקוב** („יענקלה") **אגמון**, לא הוזמן לתוכנית. אם כי עוזרת־ההפקה של טסלר, **שרי רז**, שהיתה גם קריינית התוכנית, ערכה עם הצוות שלה צילומים במישרדי בימות.

לדברי אגמון, נאמרו בתוכנית „שקרים מגמתיים, חצאי־אמיתות וסילופים." אגמון



מנהל צוקרמן
לפני או אחרי הקלעים

טוען כי אפילו סכומי־התקציבים שצויינו בתוכנית על־ידי עורכיה ומרואייניה היו שקרים מוחלטים, ומגמתם היתה לתמוך באורה נמיר במילחמתה בתיאטראות. אגמון שטח את טענותיו בפני מנהל הטלוויזיה, **ארנון צוקרמן**. תגובתו: „אם מה שאתה אומר זה נכון, הרי זה חמור ביותר."

בינתיים הגיעו אף תגובות חריפות ביותר מצידו של שר־החינוך־והתרבות, **אהרון ידלין**. לידלין ולאגמון תיערך הקרנה פרטית חוזרת של התוכנית ב־27 בחודש, ובה הם יוכלו להצביע בפני צוקרמן על השקרים והעיוותים שהיו, לדעתם, בשידור.

אין ספק כי אם יתברר שטענותיו של אגמון נכונות, הן תשמשנה כנשק בידיהם של מתנגדי טסלר במחלקת החדשות, המנסים מזה תקופה ארוכה לגרום להתפטרותו.

השידורים סגרו את הבידור

שידורי הטלוויזיה מאולימפיאדת מונטריאול גרמו למהפכה גדולה בענף מוצרי־החשמל, ובענפי הבידור והאירוח בארץ.

ערב תחילת השידורים, ובימים הראשונים שלהם, עלתה, על פי ההערכה, מכירת מקלטי־הטלוויזיה בכ־20 אחוזים. מכירת המקלטים הציבעוניים עלתה כימעט ב־50 אחוזים. מירדן אפשר לקלוט שעות לוויין רבות ממונטריאול בשידורי־צבע.



שיחי־לאומי אורן
חופשה בארצות־הברית

לעומת עלייה במכירת מקלטים, חלה ירידה תלולה בעיסקי הבידור. האירוח והמיסעדות. הצגות־בידור רבות בוטלו, ואותן שלא בוטלו נערכו לפני קהל מועט. גם במכירת כרטיסי־הקולנוע חלה ירידה תלולה. מיסעדות ובתי־קפה, שהיו פתוחים עד שעה מאוחרת, נסגרים לפני שעה 11.30 בלילה, שעת תחילת השידורים ממונטריאול.

מניות הנפט והטלוויזיה

מילבד שידורי מונטריאול הוכיחה הטלוויזיה, בשבוע שעבר, מה עצום הכוח הטמון בה, דווקא בשוק המניות.

ביום הרביעי לפני שבוע שודרה במבט כתבתו של **יצחק ארגז** על חיפושי הנפט בישראל. עתיד חיפושי הנפט בארץ, לאור אותה כתבה, לא נראה ורוד ביותר. למחרת בבוקר ירדו מניות החברות העוסקות בחיפושי נפט בישראל באופן תלול.

יומיים אחר־כך, ביומן השבוע של היום השישי האחרון, שידר ארגז כתבה נרחבת יותר על חיפושי הנפט. בכתבה זה הובעה אופטימיות רבה לגבי הסיכויים למצוא בישראל נפט בכמויות מיסחריות. עם פתיחת שערי הבורסה, אחרי השבת, קפצו מניות החברות המחפשות נפט.

הרמאי הורשע וממשיך לקבל משכורת ממשלתית - כדי שיוכל לשלם מזונות לבת הרב שמינה אותו

ב עוד כעשרה ימים, באחד מבתי־הכלא שבמרכז הארץ, עלול להתרחש מחזה כגון זה: סוהר לבוש מדים מגיע הצים יתקרב לאחד התאים ויודיע בקול רועם: „כבוד הרב חיים סגל, הגיעה המשכורת שלך. הואל־נא לחתום על הצ'ק."

הרב, יהודי טוב ושומר־מיצוות, במדי אסיר, יקדם בחיוך של ברכה את פני השליח, שימסור לידו את משכורתו הממשלתית, בסך כ־6000 ל"י.

זאת, מאחר שבשבוע שעבר הסביר זאב רוזנברג, דובר מישרד־הדתות, כי הרב־הדיין חיים סגל עלול לקבל את משכורתו מהמדינה „עד שישתחרר מבית־הסוהר, וגם לאחר־מכן."

ועדת־מינויים מיוחדת אישרה את מועמדותו של סגל, הגאון בהלכה, לתפקיד של דיין רבני בבית־הדין־הרבני הגבוה. הוועדה שנתנה לסגל אור ירוק היתה מורכבת מ־10 חברים. ארבעה מהם השתייכו למחנהו של הרב הראשי הספרדי עובדיה יוסף — הרב עובדיה יוסף עצמו, ח"כ ידידיה בארי, הרב קוליץ (מי ש־הוציא את פסק־הדין הראשון בפרשת המזורים) והרב אליעזר גולדשמידט, חבר בית־הדין־הגדול־לעיר־עורים.

מצידו האחר של המיתרס, במחנהו של הרב גורן, היו ארבעה חברים נוספים של ועדת־המינויים: הרב שלמה גורן עצמו, עורך־הדין ישעיהו פריבס, ח"כ הרב מנחם הכהן, ועורך־הדין פרופסור יעקב נאמן. שני החברים הנוספים בוועדה: השרים חיים צדוק ויצחק רפאל.

הדיין החדש השתייך למחנהו של הרב גורן, אך עבורו הצביע גם אחד מאנשיו של המחנה היריב, חבר בית־הדין־הגבוה לעיררים, הרב אליעזר גולדשמידט.

קול בעד תמורת מזונות

מ דוע החליט גולדשמידט לתמוך במינויו של סגל? היו לו סיבות טובות מאד לכך (השולם הזה 2000). בתו של הרב בעל ההשפעה הגדולה היתה נשואה בעבר לחיים סגל, אך הם התגרשו והבעל חוייב לשלם לה מזונות. בגלל קשיים כספיים לא הצליח סגל לעמוד בכך בקביעות. במוחו של הרב גולדשמידט צץ רעיון. ההותן־לשעבר, יהודי פיקח, הבין שאם ייבחר חתנו־לשעבר כדיין, הוא יקבל משכורת מכובדת הדומה לשכרם של ה־שופטים בבתי־המישפט־המחוזיים בארץ. אז יוכל החתן־לשעבר לשלם את המזונות כסידרם.

כך עלה הרב גולדשמידט על הבריקאדות, ונלחם למען בחירתו של חיים סגל, בניגוד לאינטרסים שקישרו אותו לרב עובדיה יוסף. אך גולדשמידט ידע שסגל הוא בעל עבר פלילי, וכי הורשע כבר פעמיים, בבית־המישפט־המחוזי בתל־אביב, על מישיכת צ'קים ללא כיסוי. ביולי 73', נידון הרב סגל למאסר על־תנאי, ובינואר 75', הורשע שוב, באותו בית־מישפט, על עבירה דומה.

חיים סגל התחתן עם בתו של הרב גולדשמידט כשהיה בן 21. סגל, בנו של ד"ר לכימיה, בן למישפחה שהיתה עשירה. שש שנים אחרי שהתחתן עם בתו של הרב גולדשמידט, ואחרי שנולדו להם שני ילדים, הודיע חיים סגל שאינו רוצה עוד בנישואין אלה. הגירושין נערכו בשנת 1965. שנה אחר־כך החל מחזר אחרי אשה

לרב כדאי להיות רמאי



נוכל־מורשע

הדיין הרב חיים סגל

צעירה, שעזבה את הארץ ונסעה לארצות־הברית. סגל לא נכנע, נסע אחריה ושם התחתן אימה. תוך זמן קצר הפך הרב אחד המצליחים בבורסה. רווחיו הצטברו, תוך תקופה קצרה, יחסית, לחצי מיליון דולר. אך פיתאום ירדו שערי המניות בבורסה, סגל ששט את הרגל, נשאר חייב סכומים רציניים ועזב את אמריקה.

לפני שחזר ארצה, ניסה שוב את מזלו בבורסה של לונדון, אך גם הפעם לא שיחק לו המזל. לפני שלוש שנים חזר לאנגליה, כדי לעשות קצת כסף. הוא עסק ב־בוררות, ושיפר את מצבו הכלכלי. אולם האנשים שלהם נשאר חייב כספים באמ־

לחיים סגל את כהונת הדיין. בחודש ינואר השנה נכנס הרב לתפקידו החדש. גולדשמידט היה מרוצה מאד. סוף־סוף הבטיח את תשלום המזונות לבתו.

אך גם אחרי שנבחר כדיין, לא חדל הרב־הנוכל לנהוג כעבריין מנוסה. תוך פחות מחודשיים, (דצמבר 75' — ינואר 76') הוציא במירמה סכום בן כ־40 אלף דולר מבנקים שונים בתל־אביב, והעביר את הכסף לארצות־הברית.

תוך יום אחד, למשל, בהיותו כבר דיין, ב־14 בינואר 76', נסע הרב הרמאי במונית לשלושה בנקים, בזה אחר זה, הוציא מהם במירמה 3000 דולר.



THE OFFICE OF DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM - ISRAEL

המנהל הכללי
משרד הדתות

ב"ה,כ' בתמוז תשל"ו
18 ביולי 1976

לכבוד
מערכת "העולם הזה",
ת.ד. 136,
תל-אביב.

א.ב.,

הנדון: תשלום לדיין חיים סגל

בתשובה למכתבכם מיום 11.7.76 הריני להודיעכם כי אנו מסכימים ליתנים לתשלום משכורתו של הדיין חיים סגל באישור היועץ המשפטי לממשלה.

בכבוד רב

דוד גלס
המנהל הכללי

ההוכחה

מיכתבו של מנכ"ל משרד־הדתות, דויד גלס להעולם הזה, המאשר כי הרב חיים סגל, אשר הורשע בעוון מירמה ונידון לשנת מאסר בפועל, ממשיך לקבל את משכורתו כדיין בבית־הדין־הרבני־הגבוה. גלס תולה זאת בהנחייתו של היועץ־המשפטי־לממשלה, הפרופסור אהרון ברק, אך ברק מסר חוות־דעת משפטית לגבי התקופה שבה חיה דויד סגל מושעה, עוד לפני שנגזר דינו.

ריקה, גילו אותו בלונדון והוא נאלץ לברוח מפניהם לארץ.

הוצאת דולרים במירמה

ב חודש דצמבר אשתקד גילה לו הרב גולדשמידט שהוא יתמוך ב־מועמדותו כדיין, נוסף לתמיכתם של הרב שלמה גורן ואנשיו בוועדה־למינויים. גולדשמידט שיכנע את גורן לתמוך ב־מועמדותו של סגל, והרב הראשי לחץ גם על השרים צדוק ורפאל והשיג את תמי־כתם. האדם היחידי שהתנגד בעצם ל־קנוניה זו היה הרב הראשי עובדיה, ש־אליו הצטרפו גם שלושת חבריו.

בדצמבר 76' עמדה תוכניתו של סגל, להיבחר כדיין בית־הדין־הרבני הגבוה, שר־הדתות, ששמע על עסקיו הפעיל את היועץ־המישפטי־ לסכל את בחירתו כדיין. גולדשמידט חצליח, והשיג

חודשיים אחרי הבהלה לדולרים של חיים סגל, הגישה המדינה כתב־אישום נגד הגאון בהלכה, על שרימה אותה והעביר את המטבע הזר אל מחוץ לגבולותיה.

חיים סגל פנה 31 פעמים למישרדי־נסי־עות, הודיע כי הוא ומישפחתו עומדים לנסוע לקפריסין. על סמך טענה זו קיבל טפסים מתאימים, שאישרו לו לקבל מ־הבנקים הקצבת מטבע חוץ. הוא לא נסע, אך חזר על התרגיל שוב עד שנתפס.

ב־29 ביולי השנה גזר בית־ה־מישפט־המחוזי בתל־אביב על הרב חיים סגל שנתיים מאסר, מהן שנה אחת בפועל ואחת על תנאי.

אולם, מישחקם המכוער של הרב סגל ותומכיו עדיין לא הסתיים. הרב הרמאי יישב בבית־הסוהר, אך את משכורתו כ־דיין ימשיך לקבל. בתו של הרב גולד־שמידט תקבל את דמי־המזונות שלה. כדי להנציח את המצב הזה, כל מה ש־צריכים אנשיו של האסיר חיים סגל לע־שות הוא לדאוג לכך ששני הרבנים הראשיים, שלמה גורן ועובדיה יוסף, לא ייפגשו ליד שולחן אחד ולא יסכימו לשבת יחד. ואין פשוט מזה. כבר היום מסרבים שני הרב־ים הראשיים לחתום יחד על פרוטוקול משותף. אם הם לא יישבו אל שולחן אחד, לא יוקם בית־דין מישמעתי, שרק הוא יכול להחליט על הפסקת עבו־דתו של הדיין סגל.

מנכ"ל מישרד־הדתות, דויד גלס, ביקש את חוות־דעתו של היועץ המישפטי ל־ממשלה, הפרופסור אהרון ברק, כיצד יש לנהוג במשכורתו של סגל.

ברק התבקש על־ידי גלס לחוות את דעתו אם יש לשלם לרב סגל, בתקופה שבה הוא היה מושעה מעבודתו ועוד טרם נגזר דינו, משכורת, חצי־משכורת או ביכלל לא לשלם לו.

התקשי"ר, החוקה הפנימית של עוב־די־המדינה, קובע כי למי שמושעה מעבו־דתו ועומד לפני מישפט, יש לשלם רק מחצית שכרו. דעתו האישית של היועץ המישפטי לממשלה היא "שגם מי שמוש־עה מעבודתו, לא צריך לגווע מרעב." לדעתו יש לשלם משכורת מלאה לכל אדם שמושעה מעבודתו, עד שבית־מיש־פט מצא אותו חייב בדין. ברק אף מת־כונן ליזום חקיקה בכיוון זה, שתשנה את הוראות התקשי"ר בהתאם לכך. אך כיום עדיין מקבל פקיד־מדינה מושעה רק חצי השכר.

גם ברק אינו סבור שעובד מורשע צריך לקבל שכר.

אולם דיין בבית־הדין הרבני משול ל־שופטים, ועל אלה אין הוראות התקשי"ר חלים. ברק מצא במיקרהו של סגל הז־דמנות להפעיל מייד את דעתו על תש־לום המשכורות בתקופת ההשעיה. חוות־הדעת, שאותה מסר לגלס, היתה שמכיוון שעל סגל אין הוראות התקשי"ר חלות, יש לשלם לו את מלוא משכורתו.

עד מתי?

הדבר לא פורט בחוות־דעתו של ברק. ברק עצמו אומר שנתבקש לחוות דעתו רק על תשלום השכר בתקופת־ההשעייה — כלומר, עד ההרשעה בדין. אולם, הו־סיף ברק, במיקרהו של דיין יש להמשיך בתשלום השכר עד לפיטוריו על־ידי בית־דין מישמעתי של הרבנים — כי עד אז הוא ממשיך רישמית לכהן כדיין, אף כשהוא יושב בבית־הסוהר. כי דיין משול לשופט, ושום סמכות מילבד אותו בית־הדין אינה מוסמכת לפטרו.

שר־הדתות, שמצא עצמו בלחצים כבדים מצד חוגי הרבנות להמשיך לשלם את משכורתו של סגל גם אחרי גזר־הדין, ושידע כי עלולה לקום שע־רורייה ציבורית אם הדבר יתגלה, הס־תמך על חוות־הדעת של היועץ המישפטי לממשלה. אמנם, הוא התעלם מהעובדה שחוות־הדעת התייחסה לתקופה שבה היה סגל רק מושעה ולא בחזקת נאשם שכבר הורשע, אך גם אילו פנו רפאל או גלס אל ברק אחרי גזר־הדין, היו מקבלים את התשובה שעליהם להמשיך לשלם את מש־כורתו של סגל.

מי יפטר דיין?

אך תודות ליחץ הציבורי, בעיק־בות פיצוץ הפרשה בעיתונים, הובטח ליועץ המישפטי לממשלה כי בשבוע הבא יכונס בית־הדין המישמעתי וידון בפר־שת הרב חיים סגל. לגבי כל עו־בד־מדינה אחר היה התהליך פשוט הר־בה יותר. התקשי"ר קובע שעם הרשעתו בדין של עובד מדינה, בעבירה שיש עי־מה קלון, הוא מפוטר כימעט אוטומטית מעבודתו ומפסיק לקבל משכורת כלל. גם דיני־העבודה קובעים כי אדם הנעדר מ־עבודתו מפני שבילה בבית־הסוהר, בעוון עבירה שיש עימה קלון, יכול מעבידו ה־פרטי לפטר אותו מעבודתו, ולא לקבלו חזרה אחרי שריצה את עונשו.

אם אמנם יפסוק בית־הדין המישמעתי של הרבנות כי הרב סגל מפסיק מלכהן כדיין, יפסידו מכך מיספר גורמים:

● הרב סגל עצמו, אשר יפסיד כ־6000 לירות בחודש.

● שר־הדתות, אשר נכנס בכך לעי־מות נוסף עם חוגים רבניים, עימות שאי־נו דרוש לו בימים אלה.

● בתו של הרב אליעזר גולדשמידט, אשר דמי־המזונות הגבוהים, שאותם הס־כים בעלה לשלם לה, לא יוכרו על־ידי מו סכום־עתק של כסף שהיה צריך להיות משכורת לרב היושב בבית־הסוהר.

ובינתיים נמשכת השערורייה המחפי־רה: לא זה בילבד שנתמנה לתפקיד דיין אדם שהיה ידוע כבר אז כנוכל בינלאו־מי, אלא שנוכל זה ממשיך בינתיים לקבל משכורת שמנה על חשבון הציבור, אחרי שבית־המישפט הרשיע אותו כרמאי.







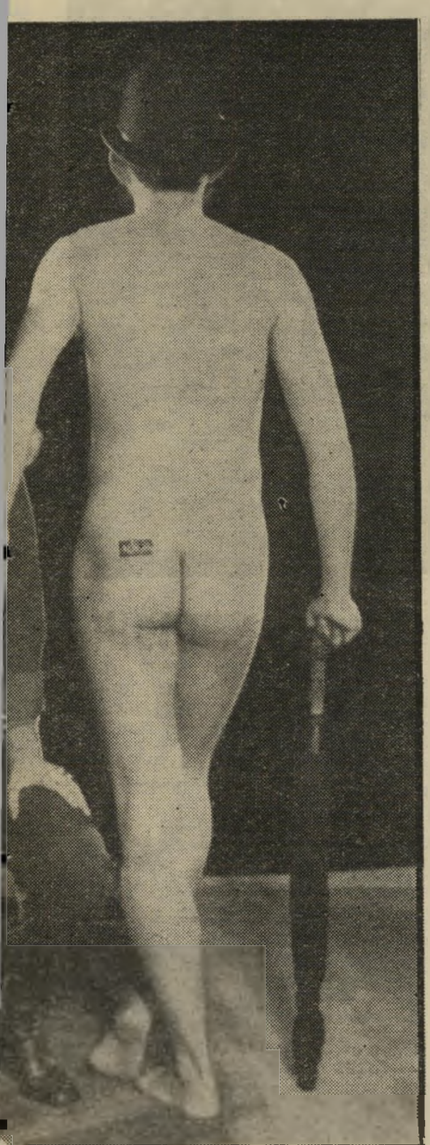
תעשיית האופנה ה
חורף

פרווה סינתטית

לואיז פרידמן וארנולד וולקוביץ, שעלו מבלגיה, הקימו מיפעל לייצור מעילים מפרווה סינתטית.

מאחרי המסלול

בתצוגות־האופנה שנערכו במיסגרת מיפגש־האופנה פלאש, שלטה עדיין בכיפה הדוגמנית הוותיקה קארן דונסקי. בתמונה מתכוננת לתצוגה.



במשך ארבעה ימים בשבוע שעבר המו האולמות, המיסדרונות והחדרים במלון פאל בתל־אביב, ככוורת דבורים עסקניות. היה זה כאשר נערך שם יריד־בעלי־הבוטיקים הישראלי, הנושא את השם מיפגש־האופנה פלאש.

היריד, שהיווה מיפגש סגור בין קניינים, אופנאים ויצרני־הלבשה, נשא אומנם חותם מיסחרי, אולם הוא היווה סימפטום



ד"ר זיוואגו שימש השראה

למעיל חורפי זה, מעוטר בפרווה של קיי קוטנר. בתמונה למעלה במרכז מאלי צינס מדגימה אוברול ג'ינס של **אופנת קדוש**, שיהיה אחד מלהיטי החורף.

לאחת התופעות החברתיות והמחותיות ביותר בחברה הישראלית: סופו של הישראלי ה"שלומפר".

זהו תהליך שנמשך שנים מיספר ומאפיין את חברת־השפע הישראלית: לידתו של הישראלי הנגדרן, המקפיד בלבושו ושסעיף ההלבשה בתקציב־ההוצאות השנתי שלו,



הכדורגלן עושה אופנה

אלי סנדלר, לשעבר כדורגלן מכבי תל־אביב, עושה חיל כיצרן־אופנה. בתמונה: ענת גלייט מדגימה את אחת החליפות שייצר הכדורגלן.

עירום גברי

הצמרת, דיגמנה בעת ביק





שראלית מכינה לך

לוהט



גויים לעידוד מכירות חליפות־ג׳ינס לנשים. ג׳ודי מילר, ישראלית שנישאה לבמאי־קולנוע ברזילאי, הפכה בברזיל אחת מדוגמניות־ רה האחרון בארץ את אחד מדגמי חליפות הג׳ינס של אופנת **אלפי.**

גבר בהריון

לנשים המתכוננות לבלות את החו־ רף הקרוב בהריון, הכינה אופנת **אפרודיטה** קולקציה שלמה של דגמי הריון, שרובם דו־תכליתיים, עשויים לשמש גם אחרי ההריון או לפניו. חולצת־ההריון של **אפרודיטה** מתאימה אפילו לגבר, כמו שמוכיח הדוגמן בנצי גרשון, הניצב בין רעיה זיסקינד (משמאל), לבין הדוגמנית בת־שבע פכט.



חצוגה לקניינים

שחקן־התיאטרון יוסי אלפי (משמאל) התגייס לעזרת אשתו, שהיא יצרנית־אופנה זעירה, כדי לחציג בפני הקניינים היושבים את חליפות־הספורט הלבנות שמייצר המיפעל הנושא את השם: **אלפי.**

טופח משנה לשנה. תהליך חברתי זה, המשותף לשני המינים בישראל, הוליד מעמד חדש — בעלי־הבוטיקים. אלפי בעלי הבוטיקים, שחלקם עדיין מסתפקים בתו־ אר בעלי־חנויות־הלבשה, מנהלים את אחד העסקים המשגשגים והמשתלמים ביותר בכלכלה הישראלית.

פריחה זו של אופנת הקונפקציה גרמה מנגד להתעצמות חסרת־תקדים של יצרני ההלבשה הקטנים. מעצם טבעם נוטים בע־ לי הבוטיקים להיות קניינים של מיפעלים קטנים ובינוניים, המייצרים את דגמיהם בסדרות קטנות, ולא של מיפעלי אופנה ותעשיית ההלבשה הגדולים. כך אירע שכתוצאה מהביקוש החלו לצוץ בישראל בחמש השנים האחרונות יצרני־אופנה זעירים, כפטריות אחר הגשם.

עשרות בתי־מלאכה קטנים הפכו ליצ־ רני אופנה בסרט־נע. כל מי שהיתה בידו מכונת־תפירה וקצת דימיון וחוש־מיס־ חרי, הקים מתפרה והחל לייצר אופנה. תוך פרק זמן קצר יחסית הפכו כמה מבעלי מתפרות אלה, שהחלו את דרכם בחדרים צרים וחשוכים עם מכונת־תפירה אחת, לבעלי מיפעלים שהתפשטו על פני בניינים שלימים, המעסיקים עשרות עוב־

(המשך בעמוד 30)

(המשך מעמוד 29)

דים ושמחזור עסקיהם השנתי מגיע ל־מיליונים.

שמות כמו אופנת קדוש, אופנת בנין, או אופנת מוריס, אינם אומרים אולי הר־בה לצרכן הממוצע. אבל הם מופיעים יותר ויותר על הג׳ינסים שהוא לובש, על החולצות שהוא רוכש, ואפילו על מיש־לוחי הייצוא הישראלי לחו״ל. שלושת אלה הם רק הדוגמאות הבולטות ביותר מעש־רות סיפורי־הצלחה דומים, של יצרנים קטנים שהפכו מתחרים מסוכנים למיפ־עלי ההלבשה הגדולים והוותיקים.

דב שטיר, פירסומאי צעיר (30), זרין ובעל חוש־ריח, היה אולי הראשון שהב־



מלכת־היופי

לשעבר, חנה אורדן,

היתה אחת מדוגמניות־הבית של כמה יצ־רנים שהציגו את דגמי הקולקציות שלהם במיפגש האופנה. כאן היא מציגה דגם חדש של חליפה חורפית, עשוי קורדרוי ירוק, של **אופנת קומודור**, שניבאו לה הצלחה.

חין בתופעה הסוציולוגית והכלכלית הזו, והבין את הפוטנציאל העצום הטמון בה. היה זה הוא שהגה ויזם את מיפגש־האופ־נה בין היצרנים העצמאיים לבין בעלי הבוטיקים. למעשה נועד מיפגש זה להוות מעין תחליף לשבוע־האופנה־הישראלי ה־נערך ביוזמת מכון הייצוא. שבוע האופנה הוא אומנם אירוע יוקרתי יותר, אולם הוא מיועד בעיקרו לעיסקות־ייצוא, ברמה של תפירה עילית, מצד מיפעלים המת־רפקים כבר על מעמד של „בתים.״

שטיר החליט לקיים מיפגש דומה בין הקניינים הזעירים לבין היצרנים הבי־נוניים והקטנים. מיפגש זה אישר היכ־רות אישית בין שני הצדדים, שהמגעים ביניהם נעשים בשאר ימות השנה באמ־צעות סוכני־מכירות. הוא נועד גם לאפשר לבעלי־המיפעלים לבחון לאיזה מהדגמים שהם מכינים לעונה הקרובה צפויה הצ־לחה ומה עשוי להפוך ללהיט מבוקש בשוק.

בפלאש הראשון שערך השתתפו כ־20 יצרנים, בפלאש השני, שנערך כעבור חצי שנה, כבר עלה מיספרם ל־45. ה־פלאש השלישי, שנערך בשבוע שעבר, כינס יחד למעלה מ־80 יצרנים, שהם כמחצית המיפעלים הפועלים כיום בענף זה.

■ ■ ■

ה קניינים, בהם רכים מהגדה־המערבית, שמבחינה אופנתית הש־תלבה כמעט לחלוטין בישראל־של־הג׳ינס, פשטו על מיפגש־האופנה בהמוניהם. הם מיעטו אולי לבקר בחדרי התצוגה של היצרנים, שהפכו חדרי־מלון רגילים ל־חלונות־ראווה של מפעליהם. לעומת זאת, הם מילאו את האולמות בהם נערכו פע־מיים־שלוש ביום תצוגות־אופנה.

היו אלה תצוגות־אופנה קולקטיביות, בהן הציגו דוגמניות־הצמרת המקצועיות



מוריס

צרף בן השלושים, שתוך עשר שנים הפך אופנאי אופנת מוריס, מכין לקראת החורף הקרוב שלל של חליפות־קטיפה, במחיר של כ־500 ל״י החליפה, שאת אחת מהן הוא מלביש על הדוגמנית החיננת ענת גלייט.

של ישראל כמאה דגמים בתצוגה, כשלכל מיפעל ניתנת ההזדמנות להציג עד חמישה דגמים מקסימום בתצוגה.

שם הסתבר כי מבחינת הצרכן יש ל־תעשיית הקונפקציה הישראלית הזעירה מה להציע, ושמוצריה מסוגלים לעמוד בתחרות מבחינת הטיב, היופי והמחיר, עם כל תעשייה דומה במערב.

התחרות בין היצרנים השונים, המת־חרים על השוק המקומי המשגשג, מחייבת רבים מהם להעסיק מתכנני־אופנה וגז־רנים מקצועיים, המאמצים את דימיונם כדי ליצור דגמים מלהיבים שיענו על כל תביעות האופנה החדישות ביותר.

כך, למשל, אם בקיץ האחרון היה הצבע השולט באופנה האירופאית הצבע הלבן, כשהוא מקושט לעיתים בגווני אדום וכחול, שלטו צבעים אלה גם בקולקציות הקיץ הנציפות עתה את הבוטיקים. קו־לקציות־החורף הקרוב, שהוצגו במיסגרת מיפגש־האופנה ושהמיתפרות עוסקות עתה במלוא הקיטור בייצרן, מבטיחות חורף לוהט ביותר ברחוב הישראלי.

אפילו בתחום הג׳ינס, שנדמה כי אין כבר מה להוסיף ולחדש בו, נוצרו יצי־רות חדשות, בקווים וגזרות חדשות, שיש בהם להסביר מדוע צועדת ישראל, לפחות בנושא אופנת הג׳ינס, באחד המקומות הראשונים בעולם. אוברולים וחליפות ג׳ינס יתנו את הטון בשטח שהפך כמעט מדי־חובה לנוער.

אולם כל מי שסבור כי אופנת הקונ־פקציה הישראלית מצטמצמת רק בתחום הג׳ינס ובגדי־הספורט, טועה בהחלט. יותר ויותר פולשים היצרנים הזעירים לתחום האופנה האלגנטית יותר.

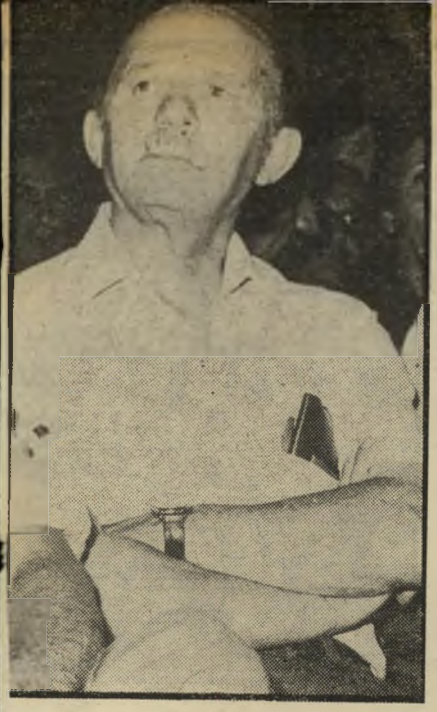
כך, למשל, החל מוריס צרף, מאופנת מוריס, לייצר השנה חליפות קטיפה ב־

צבעים מבהיקים. קנייני המשביר לצרכן שראו את הדגמים יצאו מכליהם: „כמה יש לך?״ שאלו. מוריס תיכנן לייצר 500 חליפת כאלה השנה. „אנחנו לוקחים הכל,״ אמרו יצרני המשביר, אלא שמוריס סרב למכור. הוא חייב לדאוג גם ללקוחות אחרים שלו.

יצרנים אחרים הכינו גם הם קולקציות עשירות, בהם שולטים הקו הגולש, הבדים המשובצים, המכנסיים הצרים לנשים ה־נשרכות מלמטה בשרוכים או בחולות דוגמת מדים צבאיים.

רבבות הישראלים, הפושטים הקיץ על אירופה — בין השאר כדי להכין לעצמם מלתחה ספוגנית לקראת החורף הקרוב — יכולים לפיכך לחסוך לעצמם ריצות ודולרים שחורים. מה שאירע לתעשיית הבוטיקים הישראלית להציע, אינו נופל — אם לא עולה — על מה שיוכלו למצוא באירופה. ומבחינת המחיר אין כמעט מה להשוות. אפילו לישראלי — שלא לדבר על התייר — נשארה ישראל עדיין מדינה זולה בתחום ההלבשה האופנתית.

המנהלים של בתי־החולים הממשלתיים חתמו ביחד על עצומה החושפת מצב מחריד:



כ מה עיבדות על המתרחש בבית החולים איכילוב בתל־אביב: ליל שבת. בית־החולים תורן. שתי ה־מעליות מקולקלות. הדרך היחידה להעביר חולים לחדרי־הניתוחים ולמחלקות — לס־חוב את האלונקות על הגב.

שני לילות קודם־לכן — באחת המעליות פרצה שריפה באמצע הלילה. היה צורך החולים יוסיפו לסבול בחדרי החולים וב־מיסדרונות, והמעליות יתקלקלו חדשים־לבקרים.

שאלת תם: מה קרה עם הבנייה? ובכן, אגדת הבנייה החלה לפני שנים אחדות מכספי תרומות. החל בתרומות סורסקי (שעל־שמו אמור להיקרא המרכז הרפואי החדש), וכלה בתרומות אחרות

בתי־החולים שלנו מתמוטטים!

לפנות חולים מחדר־ההתאוששות, מפחד פן תתפשט לשם האש. חזיונות של מיל־חמת יום־הכיפורים, בעיצומם של ימי שלום.

המחלקה האורולוגית היחידה הממשל־תית באיזור תל־אביב, עומדת להיסגר על מנעול ובריח בתחילת חודש אוגוסט. הסיבה: אין כוח־אדם. זה זמן רב שה־מחלקה פועלת בלי אחיות מיקצועיות מת־אימות, ובסיועם של ממלאי־מקום למי־ניהם שהם, במיקרה הטוב, תלמידות בית־הספר לאחיות. תל־אביב, שהיא עיר מז־דקנת, תישאר ללא מחלקה חיונית, יחידה מסוגה.

דיברי רופא־מנתח בבית־החולים: „אני מתבייש לספר, אבל בכל פעם שאני גומר ניתוח, אני ניגש לכיור וסוחט שם את תחתוני, שנרטבו לחלוטין מרוב זיעה.״ הסיבה: חדרי הניתוח חסרים מיזוג־אוויר מתאים. בית־החולים כולו מצוייד במז־גנים, במרבית חדריו, אלא שאלה אינם פועלים כראוי. מדי־בוקר חוזר ונשנה מחזה מוכר: עובדי־התחזוקה מנתקים את כבלי המזגנים, לבל יפעילו אותם. עומס רב מדי על מערכת החשמל עלול לגרום לקצר כללי, דבר שאירע כבר לא אחת. לוח־החשמל אינו מסוגל לעמוד בעומס של בית־החולים כולו. היתה כוונה להח־ליפו בחדש, אבל מאחר שזה יקר מאד, הוחלט להמתין עד שייפתח האגף החדש, ולהתקין לוח משותף לשני האגפים. עתה, משנפסקה כליל בניית האגף החדש, אין כמובן כל סיכוי להשיג, בעתיד הנראה־לעין, לוח־חשמל שיענה על הצרכים. ה־רופאים ימשיכו להזיע בחדרי־הניתוחים, שקיבצו רופאים שונים ששהו בחו״ל, מ־נדבנים שונים. על 180 המיליון שצריכים היו להספיק, נוספו במשך הזמן מיליונים חדשים — התמורות הכלכליות, הפיחו־תים וכולי.

מאבק חסר־תקדים

א ז, עדיין היה לאוצר רצון, לפחות, להשתתף בחמישים אחוזים מן הסכום, שווה בשווה עם עיריית תל־אביב. היום אומר האוצר: אין כסף! איש אינו מעז לשאול: ושמא אין כסף, רק מפני ששר־האוצר הנוכחי וראש־העירייה הנוכחי של תל־אביב אינם שייכים לאותה מיפלגה?

וכך, עקב המצב הכללי והמיתון המוצהר בבנייה, הופסקה הבנייה לחלוטין. הבנייה הוזחלת בתוך בית־החולים הקיים הש־אירה חורים פעורים בתיקרה, צינורות חשופים בקירות, ואבנים המידרדרות על ראשי חולים ורופאים כל אימת שמישהו מזיז משהו. למחזות של טיפול בתוך פי־גומים כבר התרגלו כולם. האם זוכר מי־שהו את איכילוב בלי דפיקות פטישים וטירטור מקדחים? פעם אמרו שבבית־חולים רצוי לשמור על השקט.

ואומנם, הדממה רועמת. רופא מסויים הגדיר אותה כשתיקתה המבוישת של ה־עיתונות, נוכח הפרוטקציוניזם של העי־תונאים. הוא אומר: „הסיבה היחידה לכך שלא מרעישים את הכנסת בנושאים הק־שורים במתרחש בבתי־החולים הממשל־



תיים, כמו שעושים זאת לגבי הטלוויזיה, למשל, נעוצה בעובדה שכל עיתונאי ה־נזקק לשירותיו של בית־חולים ממשלתי, יגיע אליו תמיד בזכות קשריו. הוא לעולם אינו נפגש עם החרפה שבה נתקלים המוני ,עמך', אנשים מן השורה, אנשים שאין להם לא שם, לא טור יומי ולא רופא־כוכב־תורן מרואיין־קבוע.

מגהלי המחלקות הרפואיות והגל הבכיר של בתי־החולים הממשלתיים, הקימו ועד־פעולה שהחליט כי הגיעו מים עד נפש, וכי מצב האישפוז הגיע לשפל שכמותו לא ידעה המדינה מאז היווסדה. ועד־פעולה זה אינו מוכן להמשיך ולהשלים עם ההידרדרות הדוהרת בשירותי האישפוז, ובמצב שלאחר ייאוש החליט לפנות אל כל הרופאים הראשיים בבתי־החולים הממשלתיים: בצפת, בפוריה, נהריה, רמב"ם, חדרה, שיבא, דונולו, איכילוב, אסף הרופא ואשקלון, ולצאת במאבק חסר־תקדים, שלא בצינורות המקובלים הסתו־מים.

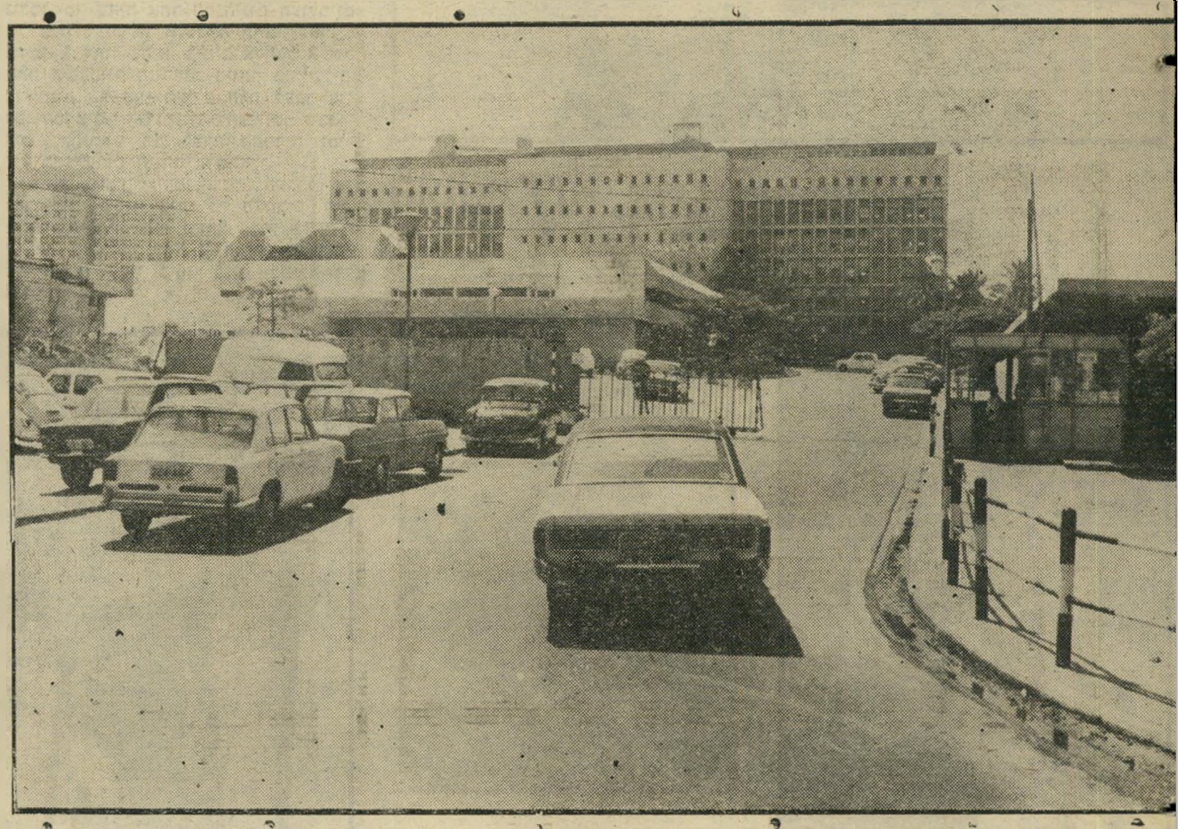
מה קורה במציאות? מחסור חמור ב־

עם הפחתת התפוסה — שהיא, כמובן, הפחתה מלאכותית — פוחת תקציב ההכ־נסות, ומישרד־הבריאות דורש לקצץ בתק־נים ולפטר רופאים העומדים לסיים את התמחותם. כל זאת, בגלל תרגיל כספי של העברה מכיס לכיס. שהרי מי מכסה בסופו של דבר את החלק־הארי של תק־ציב קופת־חולים לאישפוז, ואת גירעו־נותיה הענקיים? מי אם לא הממשלה וה־אזרח הקטן, שכאשר יש לו אבן בכלייה יצטרך להמתין שנה וחצי בכאבי־תופת, עד שיגיע תורו החדש שנוצר בצורה שרירותית ומלאכותית?

השר הודיע, בשיחה עם מנהלי בתי־החולים, שעקב ירידת התפוסה בבתי־החו־לים הממשלתיים יפחית את תקציבם, ויג־רום לסגירת מחלקות ושירותים ולפיטורי אנשי צוות (יש כבר הודעה, בבתי־חולים אחדים, שלא לקבל רופאים־מתמחים, וזאת בשעה שהולך וגדל מיספר הרופאים ה־צעירים היורדים מן הארץ ומחפשים להם מקום עבודה אחר. כל זאת, כשהארץ כולה זועקת על מצוקת האישפוז!

האם המתיחות בין שר־האוצר

לממיפלגת־העבודה לבין ראש־העירייה מהליכוד הורסת את בי"ח איכילוב?



איכילוב: שריפה במעליות, מרחץ־זיעה בחדרי־הניתוח, חורים בחיקרה

כוח־אדם מיקצועי, ובמייוחד באחיות, מביא לצימצום שירותים ולהארכת תורים. בנו־סף, יצאה הוראה ממישרד־הבריאות, ש־קופות־החולים צריכות לשלם 350 לירות ליום־אישפוז לחברייהן, בבית־חולים מ־שלתי. עד לאותו רגע כיסתה הממשלה את חלק־הארי מדמי־האישפוז, וקופת־החולים רק הרוויחה הון־תועפות ממשלוח חוליה לטיפול בבית־חולים ממשלתי, משך 28 שנים טיפלו בתי־החולים הממשלתיים ב־חוליה של קופת־חולים ועתה, משהוטל עליה התשלום הגבוה עבורם נתנה הוראה לרופאיה להפסיק משלוח חולים שאינם מיקרים דחופים לבתי־החולים הממשלתיים, ותחת זאת להפנותם לבתי־חולים שלה.

העברה מכיס לכיס

דוגמה: חולים שהיו מייועדים להינתח בבית־חולים ממשלתי תוך שבוע, קיבלו תור להינתח בבית־חולים של קופת חולים כעבור שנה. התפוסה בבתי־החולים הממ־שלתיים פוחתת, מיטות עומדות ריקות — וכל זה על חשבון האוכלוסיה, בייחוד זו המחוסרת קשרים ואפשרויות, הצריכה כעת להמתין זמן רב יותר.

המצב הגיע לידי כך, שבבתי־החולים הממשלתיים שרויים במצב של צימצום משמעותי, ובסכנה של הפיכתם לבתי־חולים מסוג ב' או ג', עם כל המשתמע מכך לגבי רמת הרפואה בארץ בכלל.

עם זאת, קיימת היום בישראל בנייה אמביציוזית. שמועות מדברות על העב־רת תל־גיבורים לקופת־חולים לפחות ב־50 אחוזים, ועל כך שבקרוב תשלים קו־פת־חולים את בית־החולים בתל־ברוך, המ־יועד לשמש בית־חולים־יוקרה לאוכלוסיית צפון תל־אביב. לפי חוק הביטוח, שייכנס בקרוב לתוקפו, תמצא הממשלה דרך לכ־סות את גירעונות קופת־חולים. החלוקה האיזוריית תיעשה לפי התפוסה בשנת 76'.

ומה קורה בבתי־החולים הממשלתיים שעה שבונים היכלי־פאר? בבית־החולים שיבא, שעוד מצליה איכשהו לגייס תרו־מות פה ושם, בשל השם הצבאי שיצא לו, עובדים בצריפים. בית־החולים דונולו עובד בתת־תנאים, ונאבק כבר שנים על תי־קונים קוסמטיים, מתוך הבטחות שפעם יעבור למישכן חדש, ואילו בינתיים מס־תבר שימות המשיח מתרחקים והולכים.

אגף היולדות של דונולו, הידוע בטי־פולו המסור לאוכלוסיה נזקקת, החסרה את הברק והקשרים של צפון תל־אביב, נלחם בציפורניים כדי להדביק פיגור של עשר שנים, ואינו יכול לקבל כמה אלפי לירות לסגירת מירפסת כדי להפכה ל־פגייה, לבל יצטרכו להעביר את הפגים לאורך כל הדרך מיפו לצפון תל־אביב, או לבניית מעלית לקומה השנייה, כדי שלא להעביר נשים אחרי ניתוחים דרך החצר, בכל מזג־אוויר.

כאשר מדובר בבית־חולים ממשלתי נס־תמים המקורות, ולא מדובר כאן בהיכלי־פאר חדשים או בהתקדמות אלא רק ב־הדבקת פיגור של נחשלות בת עשר שנים.

„להעיר את המיפלצת"

כך החמזרה מכל היא בעיית ה־מחסור באחיות. הרבה דובר בנושא, ים של דיו נשפך עליו, אך המציאות בעינה: אין אחיות!

במישמרת־לילה על ביתן של 50־40 מי־טות מופקדת אחות מוסמכת אחת ויחידה. אין צורך בדימיון, כדי לשער את האסו־נות העלולים להתרחש כתוצאה מכך. ב־מחלקות מסויימות, כמו אורולוגיה או לב, התור לניתוח הוא בין שנה לשלוש שנים, למרות שיש רופאים, וציוד רפואי, וגם מיטות. אחיות — אין.

מיקצוע האחות הוא הקשה מכל המיק־צועות הנשיים, והאבסורד הוא שבישראל זהו כוח־העבודה הזול ביותר הנמצא ב־שוק. משכורת־הנטו של אחות פחותה מזו של העוזרת המטפלת בילדיה, שאותה היא חייבת להחזיק.

בתקופה של תורים מתארכים, סגירת מחלקות, צימצום שירותים וחוסר כוח־אדם, הקציבו הממשלה ושאר מוסדות הבריאות כ־800 מיליון לירות לבנייה, המ־יועדת בחלקה להעברת בתי־חולים קיי־מים לתנאים פיסיים נוחים יותר. האם זו הדרך? האם סכומי־העתק המוקצבים ל־בנייה הם האמצעי היעיל ביותר להקל על האוכלוסיה? האם יש טעם לבנות בתי־חולים חדשים, בשעה שאין מי ש־יאייש אותם, והקיימים מצמצמים משום כך שירותים וסוגרים מחלקות?

ועד־הפעולה של רופאי בתי־החולים ה־ממשלתיים* דורש שורת דברים שהם מחוייבי ההיגיון הבריא:

- העלאה משמעותית של משכורות האחיות, והכוונה אינה לכיבוי שריפות, כי־אם לשינוי טוטאלי של תנאי עבודתן. וכל מי שחושב בהיגיון יודע, כי לא ייתכן להצמיד את שכרה של אחות לדירוג כלשהו, ולשים ללעג צעירה המוכנה לס־גות לדרך־חיים כה קשה.
- ביטול מיידי של המניפולאציה ה־כספית עם קופת־חולים, ומציאת הסדר כספי שקופת־חולים תוכל לעמוד בו, תחת ההסדר המלאכותי הקובע שתשלח את חוליה רק לבתי־החולים המשתלמים לה.
- השוואה מיידית מלאה של תקציב הפעלת מיטות ושירותים רפואיים אחרים, מקבילים, בבתי־החולים בארץ. המדובר בתקציב כולל למיטה, החייב להשתוות בבתי־החולים הממשלתיים למה שקיים ב־פועל בבתי־החולים של קופת־חולים.
- חלוקת הארץ לאיזורים, כאשר ב־מרכז כל איזור יעמוד בית־חולים אחד בילבד שאליו יישלחו כל חולי האיזור, ללא אפלייה וללא זכויות־יתר (כדוגמת באר־שבע או בית־החולים באילת).
- רוויזיה בתוכנית הבנייה. בדיקה מ־חדש של כל בתי־החולים העומדים ב־בנייה, האם באמת בונים החלפה לבתי־חולים שמיתקניהם מיושנים ביותר, או האם בונים דווקא במקומות ששם אין הדבר כך.

כוונת הוועד אינה, לדברי חבריו, „להר־עיר עוד מיפלצת פוליטית משותקת ש־גרדמה, כי־אם להעיר את המצפון הלאומי, שמחירו יקר ודמיו נגבים מן האוכלוסיה הדוממת."

---

* נימנים עימו בכירי הרופאים של כל בתי־החולים הממשלתיים בישראל: ד"ר שונדר (בית־חולים צפת), ד"ר מירב (פו־ריה), ד"ר איזיקיאל (נהריה), ד"ר חיים (רמב"ם) ד"ר עובדיה (חדרה), ד"ר גור (שיבא), ד"ר ברונר (דונולו), ד"ר שפירר (איכילוב), ד"ר גלבוע (אסף הרופא), ד"ר ורדי (אשקלון).

נכדתו של הארי גודמן, המנהיג העולמי הקיצוני של אגודת

האלוהים של טרי



ג'ו גודמן נדהם. הוא ידע אמנם כי מדובר רק בצילומי סרט, אבל אין ספק שתשובה זו היתה לגביו זעזוע רב. ג'ו גודמן הוא אמנם אביה של טרי, יפהפיה בלונדית בעלת שיער זהוב ופני־מלאך, אך הוא גם בנו של הארי גודמן, מי שהיה מנהיגה הקיצוני של אגודת ישראל, אחת הדמויות החרדיות הקיצוניות ביותר שהיו לנטורי קרתא.

דימיון להיטלר ולשרת

כאשר יכתבו תולדות הכיתות היהודיות השונות בירושלים, ייזכרו שניים למישפחת גודמן כמי שגרמו לסערות עזות בחיים הדתיים של העיר. האחד: הארי גודמן, מי שהיה אחד המנהיגים העולמיים של אגודת ישראל והשנייה תרזה („טרי") גודמן, נכדתו, שהיא, בימים אלה, ללא ספק אחת היפהפיות הזוהרות ביותר בירושלים. פזילותיה של טרי מעולם הדת לעבר עולם הסרטים, הדוגמנות והצילום, מבטיחים כאב־ראש רב לעדה החרדית וסיפוק רב לעולם הזוהר הישראלי.

ישראל אהרון גודמן בשמו העברי, או הארי, כפי שכינו אותו כל האחרים, היה ממנהיגיה התקיפים ביותר של אגודת ישראל באירופה. הוא נולד וחי כל חייו, עד שנפטר לפני כ־10 שנים, בבירה ה־אנגלית.



הנאנסת

יחד עם פנינה גולן (הראשונה בתמונה) הופיעה טרי בסצינת אונס במערבון אקדח האלוהים. המישחק בסרט היווה לגבי טרי מיפנה חד בדרכה בחיים.

הטלפון צילצל על בימת־הצילומים של מערבונו של מנחם גולן אקדח האלוהים. מישהו מהצוות הרים את האפרכסת. „אני אבקש את טרי גודמן, מדבר אבא שלה," אמר המטלפן. „אי אפשר לדבר איתה עכשיו," היתה התשובה, „כרגע אונסים אותה."

המתפללת

למרות חיי הזוהר שלה נישארה טרי, כאן בדרכה לכותל המערבי, צעירה דתיה ושומרת מסורת. „אני לא אנשא אף פעם לגוי, גרוש או אפיקורס," מצהירה טרי והחלטה זו היא, לדעתה, עדות מספקת לדתיותה. טרי מקפידה לנהל, לפחות כאשר היא בבית הוריה, חיים דתיים מסורתיים „לא כמו של סבא, אבל כפי שאני מבינה את הדת."





בבית־הכנסת

טרי אוהבת בתי כנסת ומרבה לבקר בהם, להצטלם בהם ואפילו להתפלל בהם. בתמונה למטה: בבית כנסת בעיר העתיקה.

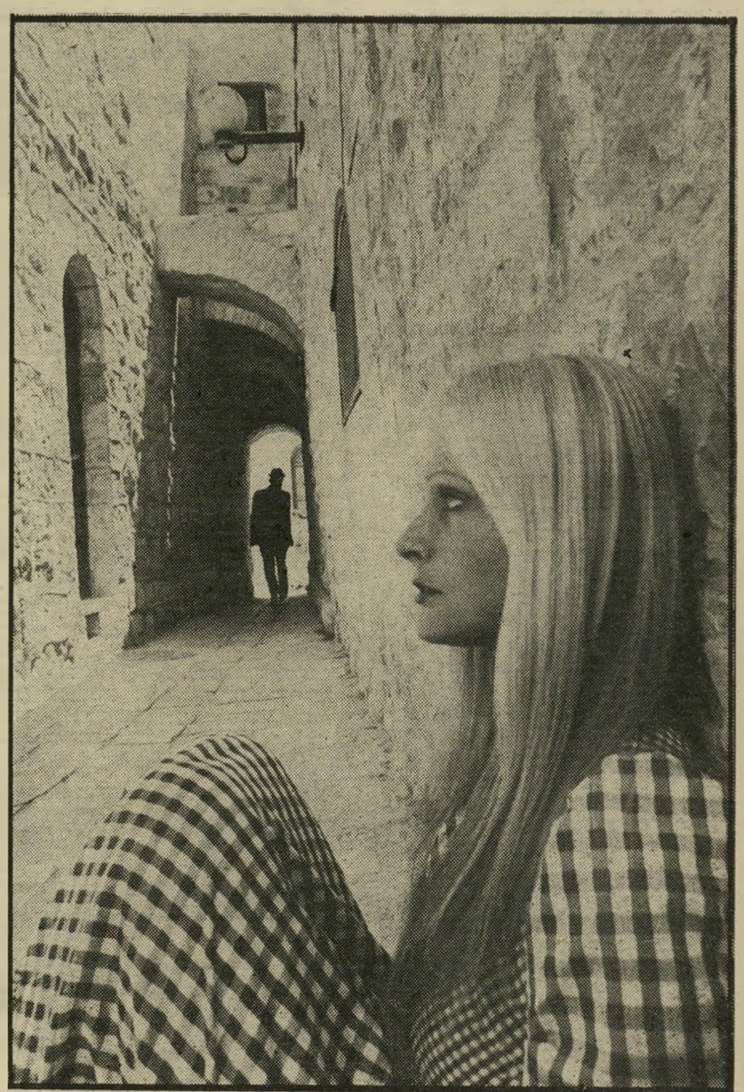


השחקנית

עולם הסרטים, אותו הכירה רק לאחרונה, קוסם לטרי, הטוענת שאין סתירה בין צעירה דתית וחסודה לבין שחקנית.

הארי גודמן היה סוכן לונדוני של בתי חרושת לטכסטיל במנצ'סטר. בצעירותו הוא נשא לאשה בת למישפחת הרלינגר, מישפחה יהודית מפורסמת בלוצרן שבשוויץ. למרות שהיה נוהג ללבוש לבוש מודרני ולא הלבוש הדתי המסורבל, נודע הארי גודמן במהרה כמנהיג קיצוני ביותר של אגודת ישראל באירופה, ומי שהיתה לו השפעה רבה על חוגי האגודה בישראל.

את מרבית חייו הקדיש העסקן הדתי לשני עיסוקים חשובים: לחימה בציונות והצלת יהודים מהשואה הנאצית. עוד לפני קום המדינה דרש הארי להכיר בו כמנהיג החוגים החרדיים באירופה ולהכיר באגודת ישראל כמייצגת האמיתית של היהדות העולמית, בעוד שלדעתו היתה הסוכנות היהודית מייצגת רק את הציונות. ערב הקמת המדינה דרש גודמן, לו



בעיר העתיקה

את שעותיה הפנויות מרבה טרי לבלות בעיר העתיקה בירושלים. היא מכירה שם פינות רבות שאפילו ירושלמים ותיקים אינם מכירים, מביאה לשם את צלמי הפירסומת ומגלה להם אתרים חדשים.

ישראל, היא שחקנית ונערת זוהר בארץ

היו מהלכים ניכבדים בקרב הממשלה הבריטית, להבטיח את מעמדן של הקהילות החרדיות בירושלים, כאשר תקום מדינת ישראל, ולתת ליהדות החרדית אפשרות להתקיים בירושלים שלא תחת שלטון הציונות.

להארי גודמן חד־הלשון וחריף־המחשבה היו מתנגדים רבים, הן בקרב הזרם הציוני והן בקרב החוגים הדתיים הפחות־חרדים ממנו. חלק ממתנגדיו טענו שהוא מזכיר בדמותו החיצונית, התיסרוקת והשפמפם הקטן, את היטלר. החוגים החרדיים שהתנגדו לו טענו שדמותו מזכירה את זו של הציוני משה שרת ה־מנוח — וגם אלה התכוונו להשמיץ אותו.

משימות ריגול בטנג'יר

לש עדיין המוכנים להישבע כי גודמן עבד בשרות הריגול הנגדי הבריטי ועסק בעיקר בהכנת חומר הסברה בגרמנית, בה שלט היטב, אשר שימש את הלוחמה הפסיכולוגית במערכה נגד הנאצים. אם בגלל עובדה זו, או בגלל עובדות שעדיין אינן ידועות, נודע גודמן כמי שהציל אלפי יהודים מציפרני החיה הנאצית. מספיקה היתה חתימתו של גודמן על בקשה להעניק רשיון כניסה לאיים הבריטיים, כדי שהממשלה הבריטית תמהר להעניק רשיון זה. כיום חיים ברחבי אנגליה כ־50 אלף יהודים חרדיים אשר מרביתם חייבים את חייהם להארי גודמן.

סיפורי ואגדות הארי גודמן כאיש ביון ומרגל מהלכים הן בסימטאות מאה שערים בירושלים והן ברחובות וויטצ'אפל * ב־לונדון. יש המספרים כי הוא פעל באומץ רב בתוככי גרמניה הנאצית והיה במשימות ריגול מטעם הבריטים בטנג'יר ובמרוקו.

כשקמה מדינת ישראל הציונית וכאשר הכירה בה אגודת ישראל ואף הצטרפה לממשלתה, ניתק גודמן את קשריו עם האגודה, ונקשר עם החוגים הקיצוניים ביותר בקרב נטורי־קרתא. מלונדון הרחוקה היה גודמן מושך בחוטים ומנחה את ראשי נטורי קרתא בפעולותיהם נגד הממשלה הציונית, כשעל דיגלו חרוטה אי־ההכרה במדינת ישראל.

* רובע יהודי בלונדון.



הקוסמטיקאית

בדירתה הפרטית בירושלים, בה היא מקפידה שלא לשהות אף פעם בלילה, הקימה טרי מכון ליופי שבעודתו פירנסה עצמה לפני שהכירה את עולם הדוגמנות והסרטים. טרי אינה בוחלת בלקוחות מקרב הגברים בסלון שלה ומוכנה אפילו לספר את ידידיה הקרובים ביותר.



הזוהרת

פני המלאך של טרי הקסימו את צלמי האופנה הדורשים ממנה לחייך למצלמה מה שיותר.



חתיכה של זהב

למרות שעד גיל 17 גדלה טרי בלונדון, היא אוהבת את ירושלים ומצהירה כי „מעולם לא היה לי בית אחר." אחד מאתרי הצילום האהובים על טרי הוא הר הזיתים, על פיסגתו אפשר לצלם אותה כאילו גופה חובק את ירושלים כולה. בתמונה למטה: טרי ליד אורנאמנט בבית־הכנסת ברובע היהודי בירושלים.



הדוגמנית

למרות שאין טרי מופיעה ב־תצוגת אופנה, מרבה להצטלם, בדוגמנות.



משלושת ילדיו של גודמן היה יוסי, או כפי שהוא מכונה — ג'ו, הכיבושה השחורה. ג'ו, אביה של טרי, הוא בעל חנות לעתיקות ומזכרות ברחוב הלני המלכה בירושלים. יהודי דתי ושומר מסורת זה חינך את שלושת ילדיו, טרי ושני אחיה, המשרתים ביחידות קרביות בצה"ל, חינוך דתי קפדני. אולם דתיותו של ג'ו לא היתה מספיקה לאביו המחמיר שהתנגד גם לנטיותיו הציוניות של ג'ו.

עיוורת בעין אחת

תכן שכל מה שהארי גודמן לא אהב אצל בנו, מתרכז בנכדתו טרי. למרות האהבה הגדולה בין הסב לנכדתו אין ספק שאילו היה יודע הארי גודמן שנכדתו משתתפת כשחקנית במערבון, בו היא ממלאת תפקיד של נאנסת, או שהיא מופיעה על גבי מודעות פירסומת לטמפונים, היה חרב עליו עולמו.

הארי גודמן נפטר בלונדון לפני עשר שנים, בשבת בבוקר, שבת הזכורה

(המשך בעמוד 34)

במדינה

(המשך מעמוד 23)

חור בברעם כמזכ"ל או להישמע להנ־חיותיה של גולדה ולהתנצל בפני זרמי. הוא בחר באפשרות השנייה. זרמי הובהל אל מישרד ראש־הממשלה, ובנוכחות אנ־שים אמר לו רבין: „היתה כאן אי־הבנה. אני מתנצל בפניך. עשינו לך בשגגה עוול."

לטיפה לאגו. זרמי יצא מהפגישה כשליבו טוב עליו. שוב הוא הכריח את ראש־הממשלה להתנצל וללטף את האגו שלו. אך עסקני מיפלגת־העבודה מודאגים ביותר. הם יודעים כי כוח־העבודה של זרמי מוגבל ביותר. המזכ"ל סובל מלחץ דם נמוך, ובמשך ימים שלמים הוא מרו־תק למיטתו ואינו מתפקד.

המיפקד הכושל חזר ועלה שוב על ה־שירטון שממנו הוא כימעט ירד, וגורל ועידת מיפלגת־העבודה נתון בסימן־שאלה גדול.

דרכי חיים

השפעת הוויסקי על הראש המת

מה קרה לטייס כאשר עבר את ביקורת הדרכונים בניו־יורק?

כמו כל קברניט של אל על, אורי בר־לב הוא מלך במטוסו. אך על חבריו אינו פופולרי ביותר.

אי־פופולריות זו גברה לאחרונה, כאשר השמיע בר־לב ברדיו סיפור־גבורה על נס־יונה של ליילה אחלד לחטוף את המטוס שלו בשעתו. גיבור הסיפור היה אורי בר־לב.

אלא שיש אנשים בחברה הזוכרים מה קרה או, ונראה כי זיכרונם טוב מזיכ־רונו של הקברניט. הם זוכרים, למשל, שאורי בר־לב הפר את התקנות והכניס את אחד מאנשי־הביטחון לתא־הטייס — בדיוק לפני נסיון־החטיפה. על עבירה חמורה זו קורקע לתקופה מסויימת. לדב־רי הלשונות הרעות של חבריו, השאיר אז את הנחיתה לטייס השני, מפאת ההת־רגשות.

היד ושמאי. בינתיים נחו הלשונות



טיס בר־לב
ליילה אחלד היתה חסרה

הרעות — עד שמצאו מזון חדש. עתה הן פועלות שוב במלוא המרץ.

בר־לב טס לניו־יורק, יחד עם קברניט שני, טום ג'ונס. השניים נסעו DEAD HEAD („ראש מת") — כלך־מר, הם לא היו בתפקיד, אלא טסו כ־נוסעים כדי לקבל מטוסים בניו־יורק. כששסים דד־הד, לובשים הטייסים בדרך כלל בגדים אזרחיים, וכך עשו השניים.

כל נהג יודע שנעים לנסוע כאשר מי־שהו אחר נוהג ודואג. גם לבר־לב היה

(המשך בעמוד 36)

האלוהים של טרי

(המשך מעמוד 33)

היטב לחוגים הדתיים בלונדון. מישפחתו של בנו ג'ו עלתה לישראל מיספר חודשים אחרי פטירת האב, כשטרי היתה בת 17. עוד בלונדון היתה הצעירה הבלונ־דית היפהפיה שייכת להוגי המבלים־הסו־ערים של הנוער הלונדוני.

באחת הפעמים שבהן יצאה לפיקניק על סוסים עם קבוצת ידידים, נפלה טרי מ־הסוס ונחבלה בעינה. מאז אין היא רואה כלל בעיין אחת. העיוורון בעיין אחת אינו ניכר עליה חיצונית, ורק מעטים מידידיה יודעים על כך, אך משילטונות צה"ל היא לא הצליחה להסתיר זאת. כאשר היא הלכה לבדיקות במרכז הגיוס גילו זאת הרופאים ושיחררו אותה משירות.

מאז חייה טרי כולה בערפל הזוהר. היא משתדלת שלא לגרום להתנגשויות חריפות מדי עם הוריה. למרות שיש לה דירה בירושלים, מקפידה טרי לישון, חוץ מאשר במיקרים מיוחדים, רק בדירת ההורים ולבלות איתם את יום השבת. גם המחז־רים הרבים הם בעייה לגבי טרי. היא מנסה להקפיד ולבחור מביניהם רק את הדתיים, כשהיא מסבירה: „אני מעולם לא אנשא לגוי, גרוש או אפיקורס."

האהבה הגדולה שלה היתה בני, זמר וגיטאריסט מהצמד הדתי צמד רעים, אבל טרי היתה פחות מדי דתית לטעמם של הוריו של בני. הוא ניפרד ממנה וגרם לה לשיברון לב. צחוק הגורל הוא שדווקא נכדתו של הארי גודמן, החרדי־הקיצוני, נידחתה על־ידי מישפחת בחיר־ליבה, משום שלא היתה די דתית לטעמם.

יותר יפה

מפנינה גולן

כ**שהציע מנחם גוזן** לטרי להשתתף יחד עם פנינה רוזנבלום במערבון אקדח האלוהים, לא ידעה טרי כי לגבי רבים מידידי הוריה הדתיים, היא מחליפה בזאת את האלוהים שלה. במקום זה של הדתיים היא בוחרת בזה של המערבונים.

אולם הסרט נתן דחיפה נוספת לטרי לעבר עולם הדוגמנות. פנינה רוזנבלום־גולן, שהופיעה עימה בסרט, היא דוגמנית מיקצועית ושחקנית כמעט מיקצועית. „אמ־רו לי שאני הרבה יותר יפה ועדינה מפנינה, אז מדוע שגם אני לא אהיה דוג־מנית ושחקנית?" שאלה את עצמה טרי אחרי שהסתיים הסרט.

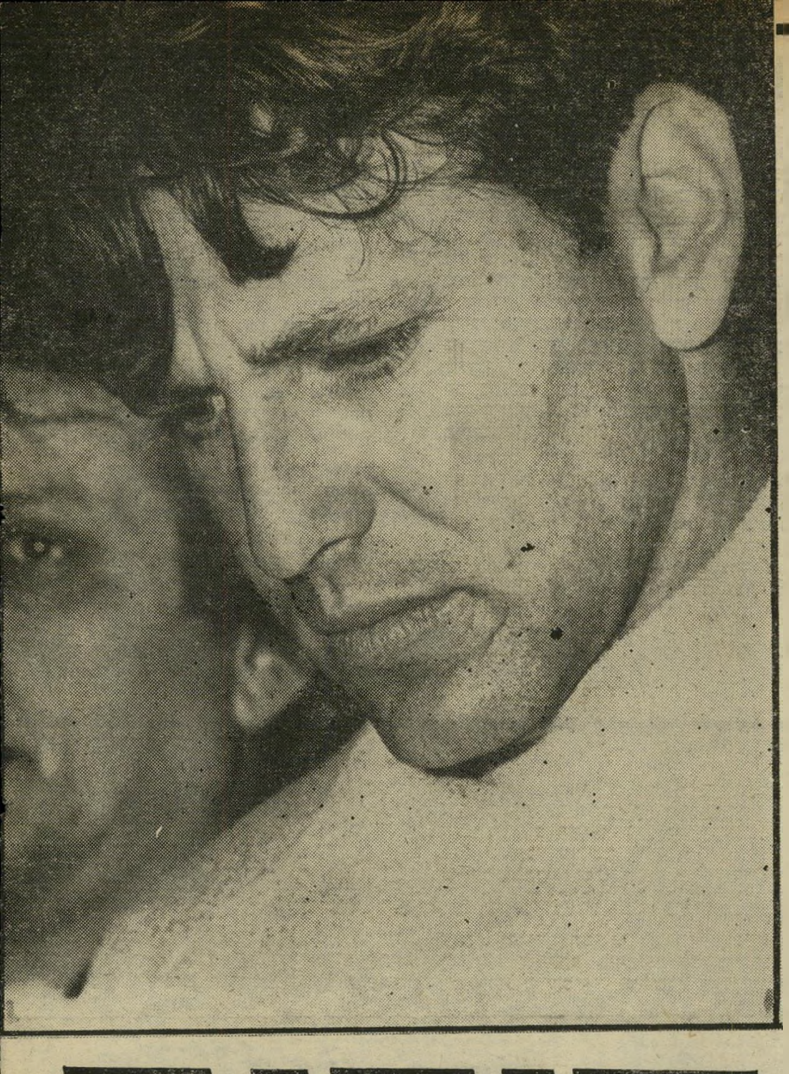
ומאותה תקופה מחלקת טרי את זמנה, כמעט שווה בשווה, בין סלון־היופי שאותו הקימה בדירתה הפרטית בירושלים לבין נסיעות לתל־אביב לשם צילומים ותצוגות. אמנם אין היא יכולה להופיע בתצוגות אופנה, מפני שגופה אינו מתאים לפני המל־אך שלה, אך היא מתאימה מאד לצילומי פירסומת ואופנה.

„אני יודעת שאני מהווה בעייה גם לחור־גים הדתיים וגם לחילוניים," מחייכת טרי. „הדתיים לא מבינים כיצד נכדתו של הארי גודמן יכולה להיות בלונדית־חתיכה, ללכת בביקיני, לרקוד, להשתולל, לצאת עם בחורים, להחזיק בדירה פרטית, והחמור מכל — לתת שיעשו ממנה פסל ותמונה. „החילוניים לא מבינים איך בחורה כמו־ני נסגרת כאשר מציעים לה לאכול סר־טנים במיסעדה מפוארת, או סטייק לבן ביפו. הם גם אינם מבינים מדוע אי־אפשר לצאת איתי לבילויים בליל־שבת או ל־טיולים עם המכונית בשבת עצמה."

אך טרי מצליחה לשחות בין שני עו־למות אלה, תוך שהיא מנצלת את טיבו של כל אחד מהם.

„אני לא חושבת שבחורה דתית צרי־כה לשבת כל היום בבית. לבחורה דתית מותר לבלות וליהנות מהחיים. אני לא פוגעת בשום חוק דתי ובמסורת הקדו־שה שלנו, אבל כפי שאני מבינה את ה־חוקים ואת המסורת, אני שלמה עם עצ־מי לגמרי."

אבל טרי עצמה מודה שלהיות דתית פירושו להיות מוגבלת, לפחות בכל מה שנוגע לחיי־האהבה. „בחורות דתיות בנות גילי, ואני כבר בת 23, נשואות, ויש להן לפחות שני ילדים. בחורות חילוניות יותר חופשיות ממני ביחסים עם בני המין השני. „אני נפלתי בין שני העולמות האלה, והיו לי יותר מדי פעמים שנפגעתי, משום שלא הייתי די הופשית, די ונותית, או צנועה וחסודה מדי. אבל אני עדיין מא־תינה. זה יקח עוד הרבה זמן, אבל בסוף אני אמצא את הבחור שאני גם אוהב אותו כמו שחילונית יודעת לאהוב, ושהוא גם יתאים למיגבלות שמטילה עלי המיס־גרת הדתית."



סיבוב הצגה הרעה

כ**רוב ל־48 שעות** נשמרה הידיעה המרה בסוד.

מה שגרם לכך היה, אולי, העובדה ש־תחום התמחותם של שוטרי מישטרת רמ־לה, אינו דווקא הסיפרות. הם לא זיהו את הפצוע שנפגע קשות בתאונה שאירעה ביום הראשון השבוע בכביש לטרון, לא לפי מראהו ולא לפי שמו. וכך, לא טרח איש לפרסם הודעה על הפציעה, או לדווח עליה לעיתונים.

ואולי מוטב היה כך. שכן אחרת, עלו־לים היו אלפי מעריצים לעלות לרגל אל בית־החולים שערי־צדק בירושלים, לצבוא על שעריו, לשבש את התנועה שם תוך ציפייה מתוחה ודואגת לידיעות על גורלו של הסופר הנערץ עליהם.

שם, בחדר היחידה לטיפול־נמרץ שב־בית־החולים שערי־צדק, כשהוא מחובר ל־מסיכת־חמצן, לבקבוקי־פלאסמה ולמשגיח (מוניטור) שבאמצעותו ניתן לעקוב אחר סיעימות־ליבו, נלחם על חייו הסופר עמוס (מיכאל שלי) **עוז.**

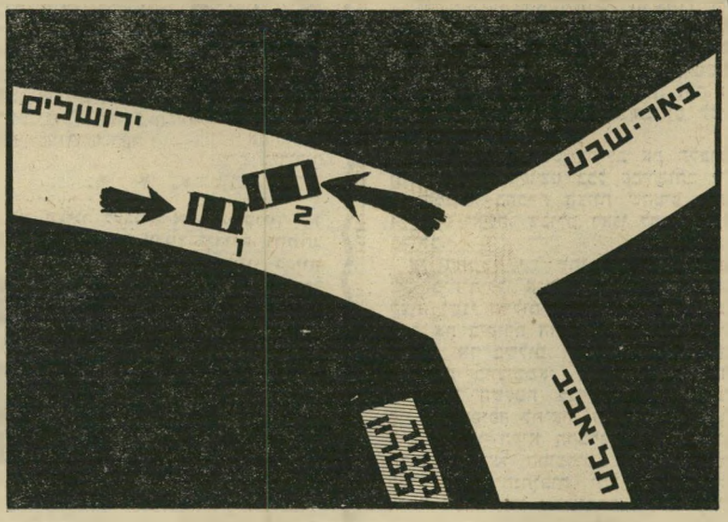
ביום הראשון השבוע יצא עמוס עוז, במכונית הפיאט 124 שלו, מכיוון מוצא־עילית לכיוון קבוצתו, חולדה. עימו ב־מכונית נמצאו שתי בנותיו, פניה וגליה. הן בילו חופשת־קייץ בבית מישפחת ידי־דים במוצא־עילית, שבמבואות ירושלים, ועתה עמד הסופר הצעיר (37) ויפה־התו־אר להחזירן הביתה, לחולדה.

כשהתקרב, מכיוון ירושלים, לצומת לטרון, קצת לפני מינזר השתקנים, הוא האט את מהירות נסיעתו, התקרב לקן הלבן והתכונן לעצור לפני שיפנה להס־תעפות, המובילה לחולדה ומשם לכביש באר־שבע.

השעה היתה שלוש וחצי אחר־הצהריים. השמש להטה בכל עוזה, כאשר מכיוון תל־אביב הופיעה לפתע מונית אדומה מדגם מרצדס. במונית, השייכת לנהג רמלאי, היו שיבעה נוסעים. נהג המרצדס סיים זה־עתה את הסיבוב שבצומת והחל דוהר על כביש ישר, שיש בו סיבובים מסוכנים למדי. לפתע איבד נהג־המונית את השליטה על ההגה, סטה לעבר המסלול השמאלי, כש־הוא חוצה את הקו הלבן המפריד בין שני המסלולים.

ההתנגשות החזיתית היתה בלתי־נמנעת. המרצדס והפיאט התנגשו זו בזו בעוצמה רבה. שילדותיהן לא עמדו להן. שתי ה־

הסופר עמוס עוז נפצע קשה בתאונה



כך זה קרה

זהו ציור האיזור שבו התרחשה התאונה, אשר בה נפצעו הסופר עמוס עוז ועוד עשרה אנשים. מכוניתו של עוז, מסוג פיאט (מיספר 1) באה מכיוון ירושלים, כשהוא מתכוון לפנות להסתעפות המובילה לכיוון באר־שבע, שם שוכנת קבוצתו — חולדה. מונית מרצדס (2) שבאה מכיוון רמלה, סטתה ממסלולה והתנגשה במכוניתו של עמוס עוז, חזיתית.

מכוניות כאחת נמעכו והתרסקו, כשהן מו־עכות את כל היושבים בהן: שמונה נוס־עי המרצדס ושלושה נוסעי הפיאט.

11 הפצועים הועברו במהירות לבתי־חולים. רק שם התברר, כי האיש שנפגע באופן החמור ביותר מכל המעורבים ב־תאונה היה הסופר עמוס עוז. בתו האחת יצאה מהתאונה בנס, כמעט מבלי שנפגעה. הבת השנייה נפצעה באורח בינוני, היא מאושפזת בבית־חולים ומצבה משתפר.

הדאגה העיקרית היתה לחייו של עמוס, הסופר הצעיר שכבש לו, באיטיות ובהת־מדה, מקום בשורה הראשונה של סופרי ישראל, ומעמד והכרה הרחק מגבולות ה־ארץ, כמי שמבטא יותר מכל סופר ישר־אלי אחר את המציאות וההתלבטות של הדור הישראלי החדש.

עמוס, יליד ירושלים, הוא בנו של הסופר והחוקר יהודה אריה קלוזנר. דודו היה הפרופסור יוסף קלוזנר, מרא־שוני מבקרי הסיפרות העברית, היסטו־ריון, בלשן ופובליציסט, מעורכי האנציק־לופדיה העברית בראשיתה.

בילדותו היה עמוס ילד בעייתי, ועל רקע זה נטש בגיל צעיר את הבית ועבר להתחנך בקבוצת חולדה, שאותה אימץ כביתו. כשהיה בן 18 התקבל כחבר בקבו־צה. הוא שירת בנח"ל, וכהשתחרר, נשא לאשה את בת הקבוצה, גילי צוקרמן.

את ראשית פעילותו הציבורית עשה דווקא על הבמה הפוליטית. בין השנים 64—1962 היה עמוס מפעילי מן־היסוד, הקבוצה שפרשה ממפא"י עם פינחס לבון, שהיה בעצמו חבר קבוצת חולדה. עמוס היה מורה בבית־הספר התיכון בקבוצה.

את ראשית דרכו הספרותית הוא עשה בכתב־העת הסיפרותי קשת, בראשית שנות השישים. שם פירסם את סיפוריו הראשו־נים, שלוקטו אחר־כך בקובץ ארצות התן, שמהדורה חדשה שלו ראתה אור באחרונה.

באמצע שנות השישים פירסם רומן ב־שם מקום אחר, העוסק במארג חייו של קיבוץ צפוני. את סיפרו המפורסם ביותר, מיכאל שלי, כתב עמוס עוז ערב מילחמת ששת־הימים. הסיפור, שהוסרט מאז ותור־גם ללשונות אחדות, הוא סיפור אהבתה וחיי־נישואיה של נערה ירושלמית ב־שנות החמישים. זהו עולמה של נערה, אשר הסיוטים הולכים ומשתלטים עליה ושיגרת חייה הופכת טבעת־חנק הסוגרת, עד שהיא ניתקת מכל הנפשות האהובות.

במהלך מילחמת ששת־הימים שירת עמוס עוז לצידו של האלוף ישראל טל. אחרי המילחמה היה בין משתתפי ועורכי הקובץ שיח־לוחמים שבו קבע, בין השאר: „חולות חולון, העיר שצמחה מן החולות, קדושים לי יותר מאשר אדמת ירושלים."

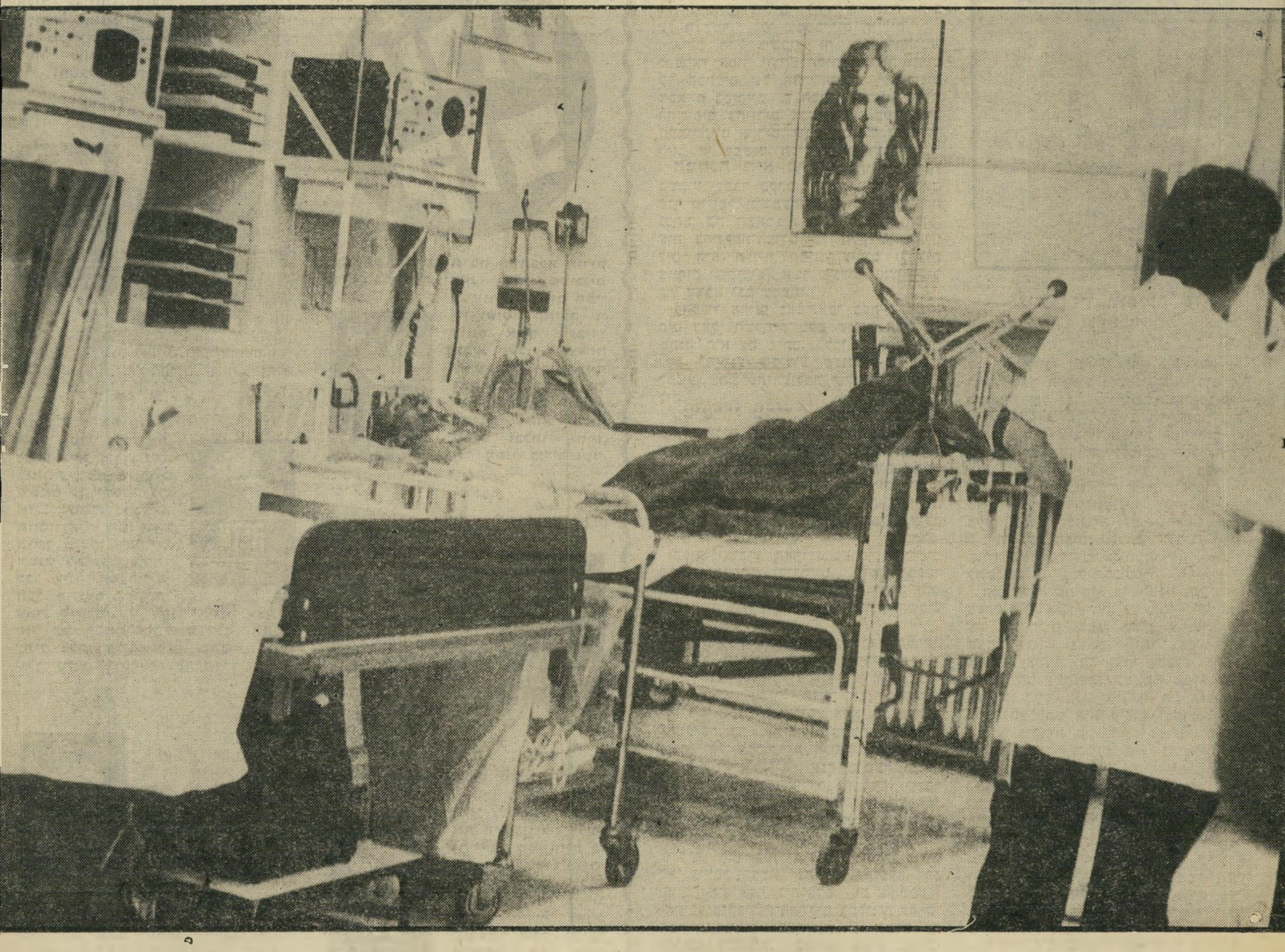
ב־1970, אחרי תקופת לימודים, זכה ב־תואר מוסמך באוניברסיטת אוכספורד. בשנים האחרונות פירסם עוד מיספר ספ־רים, שהבולט ביניהם הוא עד מוות, ובו שתי נובלות: אהבה מאוחרת, ועד מוות, העוסק במסעי־הצלב הנוצריים בארץ.

סיפרו לגעת במים לגעת ברוח, אשר יריעת עלילתו מנסה לכרוך את כל הת־ווייה היהודית של המאה העשרים — החל מיערות פולין, דרך השואה ועד למיקלט בקיבוץ בארץ־ישראל — זכה אף הוא בהצלחה גדולה. לפני חודשים אחדים ראה אור סיפרו הר העצה הרעה, ובו כמה סי־פורים העוסקים בהווי ירושלים של שנות הארבעים, ומתמקדים בזיכרונות הילדות של עוז.

ספריו, שתורגמו לאנגלית, צרפתית ו־גרמנית, זכו בביקורות אוהדות ביותר.

כל זה היה תלוי על בלימה ביום הרא־שון בלילה. מצבו של עוז הוגדר כחמור ביותר. היה חשש כי שבר את מפרקתו. עצמות רגליו רוסקו. איברים פנימיים ב־חלל ביטנו נקרעו ונפגעו. היה צורך לנת־חו בדחיפות, שורה ארוכה של ניתוחים מסובכים. כאשר הסתיימו הניתוחים, אוש־פז עוז בחדר היחידה לטיפול־נמרץ, כש־הרופאים עושים כל שביכולתם כדי לסייע לו להתגבר על פציעותיו החמורות.

למרות מצבו הקשה שרוי עוז כל העת בהכרה, כשאשתו ואחותו אינן משות מ־פתח החדר שבו הוא מאושפז. מאות אל־פי קוראיו וחסידיו של הסופר הצעיר, יראו עצמם השבוע כמי שנוטלים חלק במאבקו על חייו.



בחדר היחידה לטיפול הנמרץ בביה"ח „שערי צדק": עוז מחובר למסיכת־חמצן



מחכה לך שבוע יוצא מן הכלל. הצלחה גדולה במישור העיסקי בתחילת השבוע. כי־בושים ותענוגות בחיק המין השני יעימו לך את שעות הפנאי, והיחסים הטובים והלבביים עם בני מישפחתך יעניקו לך סוף־סוף את השלווה לה אתה זקוק. השבוע אידיאלי לטיול או פיקניק בחיק הטבע, בת טלה — האמון העיוור שאת רוחשת לו יגרום לך עוגמת נפש. היי מעשית, וחשבי על עתידך.

* * *



הפגיעה החמורה בכבוד העצמי, ממנה אתה כל כך סובל תפסיק לד־מרר את חייך, כי הפוגע יבוא על עונשו. קור־הרוח שגילית ביחסיך עם חברים לעבודה יביא לך הצלחה, וישפר את מצבך הכספי. כנותך תהיה בעוכריך בסוף השבוע, אך לטווח ארוך תצא נישכר מכל העסק. קבלי את הצעת ידידתך, ותיווכחי כמה היא הגיונית ונכונה. את הבעייה המטרידה אותך תוכלי לפתור אך ורק באמצעות הגיון קר ושליטה עצמית.

* * *



בעיות מישפחתיות חמורות יטרידו אותך בתחילת השבוע, אך הן תפתרנה מעצמן, ובידך יישאר יתרון בלתי צפוי. הפעל את השכל חישר שלך לפני ההחלטה החשובה שתיאלץ להחליט ביום רביעי או חמישי. לאדם קרוב אליך צפוייה נסיעה ארוכה, שתוצאותיה יהיו קשורות בעתידך. בת תאומים — תשומת חלב שחקדשת לחיצוניותך, תישא סוף סוף פרי, וחשבוע יהיה עבורך הצלחה רבה.

* * *



למרות שהמעשה שעליך לעשות אינו נעים — עשה אותו ואל תניח לסטטוס קוו להימשך בלי סוף. הקניה הגדולה שעשית תוכיח את עצמה השבוע כהשקעה נבונה מאד. היחס הרומנטי של הבוס שלך לא יקדם אותך בעבודה. במקום לעודד אותו, השקיעי את מירצך בשיפור אישיותך, ובהתקדמות מיקצועית. לימודי השתלמות לא יזיקו לך, וגם קצת מנוחה מחיי החברה הסוערים יחר על המידה שאת מנהלת.

* * *



אתה לוקח את החיים יותר מדי ברצינות, ונפגע ללא צורך. נסה ליהנות ממה שהחיים נותנים לך, והפסק לדאוג לעתיד. חבעייה החמורה המטרידה אותך תיפתר בקרוב, אמנם לא השבוע, אך כבר עתה המצב יש־תפר. החצעה הקוסמת שאת שוקלת אם לקבל איננה רצינית, ואל תסכני את מה שיש לך תמורת עתיד בלתי ברור. כושר ההבחנה החד שלך יסייע לך למצוא את הדרך הנכונה.

* * *



אתה מניח לאנשים לרכב עליך, ויש לך נטייה להאשים את הגורל בצרות שאתה מביא על עצמך במו ידיך. התאושש והיה גבר. היא לא האשה האחרונה בחייך, ואל תניח לה למרר לך את החיים. העמד אותה על מקומה, ולהפתעתך תיווכח שהיא תישאר בו. השקעה כספית נבונה תישא השבוע פרי, ומצבך הכספי ישתפר. הנדיבות שגילית כלפי ידיד קרוב תבוא גם היא השבוע על גמולה. בת בתולה — הנסיעה עליה את חלמת מזמן — תתגשם!

אל תיקח על עצמך יותר ממה שיש בידך לבצע, כי זו הדרך הטובה ביותר לא להצליח לבצע כלום. זכור כי אינך חייב דבר לאיש, ואל תניח לרגשי האשמה שאתה חש כלפי ידיד ותיק להכתיב את תגובותיך. חופשה קצרה ונעימה צפוייה לך בסוף השבוע, בה תצבור כוח למאמץ שיידרש בעתיד.



* * *

אם לא תעזור לעצמך, איש במקומך לא יעשה זאת. קח את עצמך בידיים, והתחל לעשות משהו בכיוון עליו אתה חושב כבר זמן רב. אל תהסס מלנקוט ביוזמה נועזת, שתביא לך את ההצלחה לה קיווית. תוכניותיך הרומנטיות תצטרכנה להידחות לזמן מה, אך בסופו של דבר זה ישתלם לך.



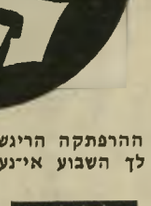
* * *

צניעותך הטבעית, שעד כה הפריעה להתקדמות אליה אתה שואף, תביא סוף־סוף על גמולה, וההערכה אליך תגבר. אל תהסס מלהחליט החלטות חשובות, וסמוך על שיפוטך הטוב עי. אם בכל זאת תתייעץ עם מכריך, בדוק היטב את עצותיהם, וראה אם אתה אומנם מסוגל לבצע את הנדרש.





ההרפתקה הרגשית בה הסתבכת תגרום לך השבוע אי־נעימות רבה. מסוכנים במיוחד הם יום חמישי ושישי. החיבה שרוחש אליך מעריצך תביא השבוע הצלחה לא צפוייה, והתקדמות רבה בעבודה. בת גדי — הזהרי מבן הסרטן. למרות שהוא נראה תמים ובלתי מזיק, אל תתני בידיו נשק.



* * *

הרגשתך הפיסית תשתפר השבוע, אך אתה עדיין זקוק למנוחה. קח לך חופש מהבילויים המסוערים שהעסיקו אותך לאחרונה, ומבני המין השני. צפוייה לך נסיעה קצרה שתביא תוצאות נעימות מאד. אל תסתבך בעניינים של אחרים, אפילו אם אתה מתבקש לעשות זאת. התאזר נא בסבלנות.



* * *

אדם קשיש ממך משפיע יותר מדי על דעותיך ועל מעשיך. הגיע הזמן שתגלה יותר עצמאות ושתיקח את חיוזמה לידיך. תחסים המתוחים בעבודה ייפסקו ותזכה לרגיעה יחסית. מכתב שיגיע אליך בקרוב יחדש ידידות ישנה, שנפסקה בגלל נסיעה ארוכה. בת דגים — היי עצמאית.



במדינה

(המשך מעמוד 34)

נעים במחלקה הראשונה של הג'אמבו. הוא הזמין אוכל, וכדי ליהנות ממנו השקה אותו ביין אדום ובייין לבן. לפני כן, כאשר יטיב, קצת קוניאק. וכך, מן הון להון, היה הבחור די שיכור כשהתקרב המטוס לניויורק.

לפני הנחיתה לבש בר־לב את תלבושתו הטייסית. מקושט בכל פסי־ההזהב ירד מן המטוס, בחברת הצוות שהטיס אותו, 24 איש ואשה, שכולם דאגו להגן על קו בר־לב.

על ההמשך יש שתי גירסות. הגירסה של בית־הילל אומרת שבר־לב התנדנד קצת, ושני דיילים תמכו בו מכל צד. כך עבר את ביקורת הדרכונים והמכס, והגיע בקושי, אך בשלום, למיטתו בבית־המלון.

גירסת בית־שמאי — ונדמה כי זוהי האסכולה השלטת בבית־המידרש המעופף — מוסיפה לחיאור זה עוד כמה פרטים, כאילו הקיא הקברניט על ביקורת הדרכונים ועל המוכסים, גרם למהומה כללית בבית־הנתיבות, ורק ליילה חאלד היתה חסרה כדי שהשימחה תהיה שלמה.

ביטחון

צבא בלי עירום

„אסור לתלות תמונות־עירום," קיבעת הוראה חדשה, שהופצה בין יחידות צה"ל

אחד הסימנים המאפיינים כל מחנה צבאי בכל מקום בעולם הוא תמונות של נערות חיטניות, בעירום או בלבוש בלתי־צנוע במייוחד, המעטרות את חדרי החיילים ואת מועדוני־הבידור הצבאיים. הם שמעניקים גוון קל של ציבעוניות ושימחת־חיים, „ועושים לחיילים קצת טוב על הנשמה," כפי שמסבירים חיילים.

אולם החל משבוע זה, בצבא־ההגנה לישראל אסור יהיה לתלות תמונות־עירום על הכתלים של חדרי־חיילים ומועדונים צבאיים בסיסיים. מן הסתם יתכסו הקירות החשופים בחוזרים צבאיים או בפלקאטים תעמולתיים אחרים, שמפיץ צה"ל בין חייליו. „או שפשוט, הקירות יישארו ריקים."

המחנה הוא ביתך. בחוזר שהופץ בשבוע שעבר בקרב יחידות צה"ל, מטעם ענף מישטר ומשמעת באגף כוח־אדם־פרט נכתב, בין השאר: „אחת הפעולות הפוגעות בהשקפת־העולם של חלק מן החיילים היא תליית תמונות־עירום (לרבות ציורים וצילומים), אשר פוגעת בסדר הטוב של הצבא ובמישמעתו."

בהמשך החוזר נאמר, כי בצה"ל משרתים בעלי השקפות־עולם שונות אשר המחנה הוא גם ביתם. „לכן," נכתב בו, „יש להימנע מביצוע פעולות העלולות לפגוע בהשקפת־העולמו של מי מהחיילים."

„מיסדרי טרור." לאחר דיבורי־ההסבר הארוכים, באה ההוראה החדשה: „אסור לתלות תמונות־עירום (גם עירום אמנותי) במיתקנים, במחנות, ובכל המקומות שבהם מתכנסים חיילים." מפקדי היחידות נקראו להורות לפיקודיהם שלא לתלות תמונות, ולדאוג להסרת התמונות שניתלו קודם למתן ההוראה.

בסוף השבוע האחרון נערכו בבסיסים רבים, עורפיים וקידמיים, מיסדרי־מפקד מיוחדים, שנועדו לוודא אם ההוראה החדשה, שהופצה בין החיילים במהלך השבוע האחרון, אכן קויימה.

סיפר קצין, המשרת במרכז הארץ: „קיבלנו הוראות לערוך מיסדרים קפדניים. לנו עצמנו, במגורי־קצינים, עשו ממש מיסדר־טרור. תלשו לנו מהקירות לא רק תמונות עירום, אלא כל תמונה שהופיעה בה ‚חתיכה' מחייכת. את התמונות של המכוערות השאירו."

תלונות דתיים. ענף מישטר ומישמעת החליט להוציא את ההוראה, שכבר עכשיו מעוררת התמרמרות רבה בין חיילים, אחרי שקבוצה של דתיים קיצוניים, שהתגייסה לצבא במיסגרת הרפורמה לגיוס חיילים, שעד לפני מילחמת יום־הכיפורים לא גוייסו לצבא, נתקלה בתופעה. הם הציפו את אגף כוח־אדם, את הרמטכ"ל ואת נציב־קבילות־החיילים בתלונות על ש„תמונות־העירום „מפריעות לנו למלא את חובתנו הצבאית." במחנה צה"ל במרכז הארץ, שבו הוצבו מרבית חברי הקבוצה, מספרים כי „הם התגייסו במגמה להביא את הכפייה הדתית לצבא. זה גם התירוץ שהם מקבלים מרבניהם, המבקרים אצלם לעיתים תכופות."

התלונות על תמונות־העירום הן רק הצעד הראשון של אותה קבוצה דתית. „עכשיו הצבא אולי יהיה יותר מוסרי. המוראל יהיה גבוה, ובמקום להסתכל כל היום בתמונות־עירום, חיילים וקציניים יתחילו לעבוד ויבקרו יותר בבית־הכנסת," אמר בחיוך לעגני קצין חילוני צעיר, המשרת בבסיס זה.

אמנים

מי זה קולומבוס?

הישראלי איציק לוי הוא הדמות המיסתורית, המסתתרת מאחרי יהיט־זהב, המשגע את הצרפתים והיפאנים

„נוסע נצחי, שזינק ממעמקי הים, גר בכל העולם, אין לו גיל, יש לו זקן, יש לו משקפיים, מנגן על גיטרה ושר שירים." עובדות מוזרות אלה הן היחידות הידוע למיליוני מאזיני רדיו באירופה ובייפאן, אשר חוטפים מדוכני התקליטים את תקליטיו של זמר עלום־שם: קולומבוס.



שוקי לוי ואביבה פז
הזוג הוא אימפריה

תכסים מיסחרי? מאחרי הטריק המיסחרי הזה עומדת חבורת ישראלים שעושה חיל באירופה, ולמרבה הפליאה גם ביפאן. הם מתגוררים דרך־קבע בפאריס. משם הם ערוכים ניחות ומתרוממים אל מרומי מיצעדי־הפיזמונים בגרמניה, איטליה, בלגיה, שוודיה וגם ישראל.

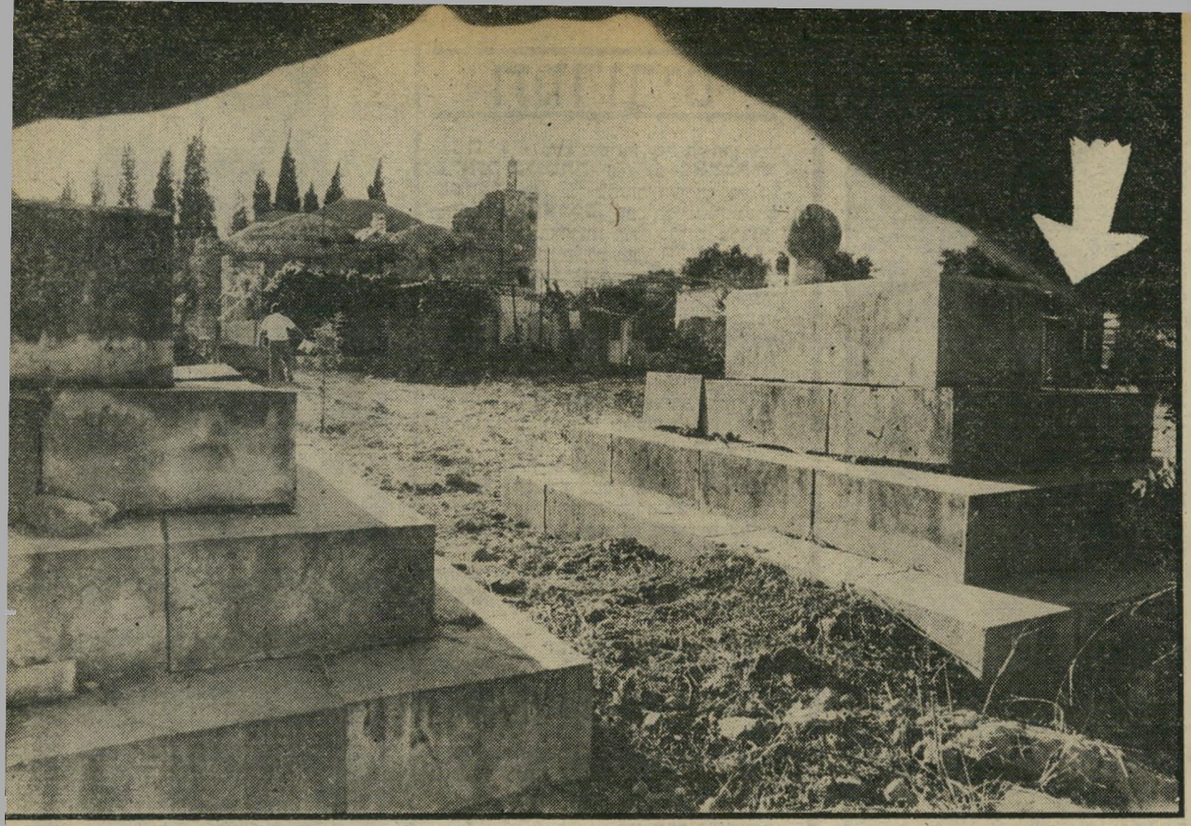
מיהו קולומבוס, השובר לבבות של בנות שש־עשרה בלהיט הזהב דרכי החלבן? לתשובה יש שני חלקים.

הזמר־ללא־שם הוא הישראלי מזמן־מזמן, שוקי לוי, אשר יחד עם הרקדנית אביבה פז הקים, לפני שנים אחדות, את הצמד שוקי ואביבה. יחד עם אחיו אמרגן איציק, הם יצאו לכבוש את העולם. והם עשו זאת. „כיום," מספר יצחק (איציק) לוי, „שוקי ואביבה הם אימפריה. עיקר הצלחתם היא ביפאן ובצרפת. הם הוציאו עשרות תקליטים ותקליטונים, מופיעים בטלוויזיה בצרפת, בגרמניה ובייפאן ושוברים קופות בהופעותיהם.

„אבל הרעיון הגאוני היה קולומבוס. ישבנו, שוקי ואני, באולפן־ההקלטות, ופתאום עלה הרעיון בראש. למה לא להקליט שירים שאנשים פשוט לא יידעו מי שר אותם? זה מסקרן, מפעיל את הדימיון, ואנשים רצים לקנות תקליטים. זה היה כפי שתיכננו. הקלטנו, הפצנו ביוגראפיה קצת שמיימית על הזמר, ואנשים רצו לחנויות־התקליטים."

הקול קול שוקי והפרצוף שלי יצ"

(המשך בעמוד 44)



אבטיחים נמכרים ליד הקברים

זה יהיה אולם־התחונות המקורי ב־יותר בעולם כולו. עסק משגשג, לא־נורמלי. בלב רמלה, מול התחנה המרכזית של אגד בעיר זו. דרך השער הראשי ייכנ־סו הסועדים והתזמורת, והמלצרים יעברו עם המגשים העמוסים ריבעי־עוף וארגזי משקאות. ובאותו מקום עצמו יצטופפו גם המתפללים המוסלמיים, ליד הקברים ה־עתיקים.

שתי הקבוצות ייפגשו זו עם זו בחצר המיסגד אבו־אלעון, וכל אחת תפנה ל־דרכה. היהודים ישתו לחיים, ירקדו עם הכלה בשימחה ובששון, והמוסלמים ית־ייחדו עם זכר קדושיהם ליד הקברים, וינשקו את קירות המיסגד היישן שלהם לצלילי התיזמורת ולקול מיצהלות החו־גגים.

אולם־חתונות בבית־קברות ובחצר מיס־גד מוסלמי, הרי זו המצאה שאיש עדיין לא חשב עליה. אך היא קיימת עתה ב־תוכניתם של ארבעה יהודים יוצאי עדות המזרח מרמלה. בידיהם של רחמים צלח, רחמים חוגי, מזל עזריה ויחזקאל יהלומי, נמצא חוזה־חכירה ל־49 שנים של השטח הנקרא מיסגד אבו־אלעון. בהסכם כתוב, בסעיף מס׳ 7: „החוכר יהיה רשאי להש־תמש במקרקעין הנ״ל ובבניין שיוקם...

אולם חתונות בבית־הקברות

עליהם, לצורך קיומם של אולמות לחתו־נות, מסיבות, או אירועים ציבוריים־חברי־תיים מכל סוג, וכן מופעי־בידור.״ באותו סעיף צויין, כמו־כן, שהחוכר ייזהר שלא לפגוע בערכי הדת ו/או המוסר.

הפרשה כולה התפוצצה בחודש שעבר, בבית־המישפט־המחוזי בתל־אביב. אלקרס עטאווה, חבר ועד־הנאמנים של הווקף ה־מוסלמי ברמלה, פנה לבית־המישפט וביקש



„זה תקף!"

טוען לגבי ההס־כם ניצב־מישנה מנשה גולן. „אך לי אין שום קשר לזה."

מתן פסק־דין הצהרתי לגבי מה שהתרחש במיסגד אבו־אלעון.

עטאווה, גילה כי בתאריך 5.10.1972 הת־חייב ועד־הנאמנים של הווקף המוסלמי ברמלה, להחכיר את אבו־אלעון לארבעת היהודים הנ״ל לתקופה של 49 שנים תמו־רת סכום כולל של 56 אלף ל״י!

מבקש הצו סיפר, שחלקו הגדול של אבו־אלעון מהווה מיסגד, וכן יש בו בית־קברות שהינו, מטבע בריאתו, מקום קדוש עוד יותר מן המיסגד. המדובר בשטח כולל של 2.5 דונם.

ארבעת היהודים שחתמו על כוונתם להקים אולם־חתונות במיסגד טענו, בסעיף 4 לניספח ג׳ בחוזה, כי המקרקעין פנויים מכל מיבנה ואינם מנוצלים היום. אולם מבקש הצו, טוען שהדבר אינו נכון. הוא טוען שהמקום שהוכחר מהווה בחלקו מס־גד ובחלקו השני מהווה בית קברות, וכי

בתוך חלק מהמיסגד מתגוררת מישפחה מוסלמית השומרת על המקום, זה יותר ממחמש־עשרה שנים. במיסגד זה אין מת־פללים היום, והקהילה המוסלמית בעיר מתרכזת במיסגד עומר. ואם לא די בתוכ־ניות האלה לחילול המקום הקדוש למוס־למים, הצטרפה גם עיריית רמלה לפרשה האומללה. היא נתנה, בתאריך 13.6.76, אישור בכתב לפלישה למיסגד, ולהקמת סככה למכירת אבטיחים בחצרו, ליד ה־קברים. האישור ניתן ליחזקאל ט. מ־רמלה, והמיסמך של העירייה נחתם על־ידי ד. אבירם, ראש מחלקת תברואה, רישוי ופיתוח עירוני. ראש־העיר הדתי, חובש הכיפה, של רמלה, אהרון אבו־חצירא, לא הזדעזע עד תיום מחילול המקום הקדוש, ולא פצה פיו בנדון.

עיסקה בטלה מעיקרה

חברי שחבר ועד־הנאמנים התלונן ב־מישטרה על הפלישה לצורך מכירת אב־טיחים במיסגד, נערכה חקירה. כפי שגילה אלקרס עטאווה בבית־המישפט, סיפר אחד הנחקרים, נעים עזריה (בעלה של מזל עזריה, השותפה לתוכנית הקמתו של או־לם־התחונות במיסגד), כי בימים הקרו־בים הוא יביא טרקטורים כדי לחרוס את המיסגד ולבנות במקום מיבנים אחרים.

עטאווה ביקש מהשופטת המחוזית, חנה אבנור, לתת צו הצהרתי נגד מיסחר האב־טיחים במיסגד ובבית הקברות של אבו־אלעון.

קבעה השופטת בהחלטתה: „יוצא, אי־פוא, שבגדר בקשה זו עלי לדון בשאלה מישפטית נכבדה ביותר, והיא: מה דינו של הסכם־חכירה כגון זה שנעשה על־ידי ועד־הנאמנים המוסלמי כפי שנעשה. „והו־סיפה השופטת: „מתברר כי באותו הסכם יש סעיף שבו ראו עצמם חברי ועד־הנאמנים זקוקים להסכם של שר־הדתות לעריכת ההסכם הנ״ל, ואף הצהירו כי ניתן אישור כזה של השר. אך מתוך ה־מיסמכים שצורפו לבקשה מתברר, כי אישור של שר־הדתות לא ניתן."

סיכמה השופטת: „לכאורה נראה לי כי החוזה הזה אינו תקף ועל כן, עד אשר תתברר המחלוקת שבין הצדדים, יש מקום למתן צו־המניעה כפי שהתבקש."

הקרב על המיסגד אבו־אלעון נמשך זה ארבע שנים. החמור מכל הוא ש־שילטונות המדינה, ואלה שעומדים מ־אחרי חקלעים בפרשה זו, ידעו ללא־ספק על הפשע־שבדרך: הקמת אולם־חתונות על־ידי יהודים, במקום קדוש למוסלמים. מישרד־הדתות, האפוטרופוס המוסרי וה־חוקי, לא נקט את הצעדים המישפטיים הדרושים לביטולו המיידי של הסכם־הח־כירה בין ארבעת היהודים לבין ועד־הנאמנים. גם שמואל טולדנו, יועץ־ראש־הממשלה לענייני ערבים, וגם מישרד מב־קר־המדינה, שותפו בידיעה על קיום הפרשה. אך לא נעשה כל צעד מישפטי שבכוחו למחות על השערורייה, לבטל את ההסכם ולהעניש את חזייפנים שטענו כי התקבל אישור ממשלתי לביצוע העיסקה.

כתב שלמה נאווי, מנהל המחלקה ה־מוסלמית במישרד־הדתות, למזכיר ועד־הנאמנים ברמלה ב־10.12.72: „בזמנו הודעתי לך כי קבענו כלל לעצמנו, ש־מישרד זה לא יתן יד לעשות עסקות ב־מקומות קדושים בניגוד להלכה המוס־למית וללא אישור בית־דין שרעי מוס־מך. לאור הנ״ל בוטלה העיסקה עם עורך־הדין חזון בזמנו, והכסף שנתקבל הוחזר לבעליו, לגופו של עניין, ובקשר לעיסקה האחרונה, צויין גם כן שהיא בוצעה בני־גור להלכה ובניגוד לחוקי הווקף. לוועד־הנאמנים לא היתה סמכות מלכתחילה לדון בעיסקה זו, ולאשר אותה ללא אישור בית־הדין, וללא אישור מישרד־הדתות ה־ממונה על שמירת המקומות הקדושים."

ומסכם שלמה נאווי: „יש לראות ב־עיסקה זו בטלה מעיקרה, כי החוזה עם החוכר נערך מטעם גוף בלתי־מוסמך. יש לחתזיר את הסכום של 56 אלף ל״י מייד לצד השני. יש לבטל את חוזה־העבודה לביצוע עבודות (שיפוצים) במיסגד עומר, עבודות האמורות להיות ממומנות על־ידי כספי העיסקה הנ״ל."

עיסקה כשרה?

ניצב־מישנה גולן אינו אלא גיסו של יחזקאל יהלומי, אחד מארבעת היהודים ששיכנעו את ועד־הנאמנים ב־רמלה לחתום עימם על חוזה־החכירה של המיסגד. מוחמד תאג׳י, המבקש את ביטול ההסכם בטענה שזה גורם לחילול המיס־גד ובית־הקברות, התלונן שהותקף ואיימו על חייו אם ימשיך לגלות התנגדות ל־תוכניות של יהלומי וחבריו.

יחזקאל יהלומי עצמו סירב להגיב על פרשת בניית אולם החתונות במיסגד, ב־אומרו שאין זה עניין ציבורי, אלא פרטי.

ניצב־מישנה גולן, גיסו של יהלומי, מס־ביר שאינו קשור לפרשה כלל. הוא גם אינו משוכנע שהעיסקה בלתי־כשרה. ל־דעתו, מדובר בעיסקה פרטית, שלא נתגלה בה עד עתה כל דבר בלתי־חוקי.

מוזר הדבר שקצין בכיר זה לא שמע עד עתה שבסעיף 29 לחוק ניכסי נפקדים, נאמר במפורש: „לא יעשה ועד־הנאמנים, בדרך כלשהי, העברת מקרקעין שיש בהם מיסגד."

יש לחניח שהמטה־הארצי של המישטרה יטיל על קצין בכיר לא־מקומי לחקור ב־פרשת המיסגד אבו־אלעון, כדי שלא לג־רום אי־נעימות וחשדות כלפי ניצב־מישנה גולן, איש־מישטרה ותיק ורב־ניסיון.

הגיס — קצין־מישטרה

מדוע חתמו חברי ועד־הנאמנים ה־מוסלמי ברמלה הסכם־חכירה זה? ב־ישיבה שהתקיימה במישרד־הדתות ב־3.2.73 הצהירו חברי־הוועד, שחתמו על ההסכם, בדבר התוכניות לבניית אולם־חתונות במיסגד, עם ארבעת היהודים, כי הם לא ידעו במה מדובר, איש לא העמידם על תנאי החוזה ולא קיבל הסבר כלשהו על המיסמך שעליו חתמו.

ממקורות מוסמכים נודע לכתב העולם הזה, שאחד מחברי הוועד הקודם שחתם על ההסכם טוען שהופעלו עליו לחצים מגורם מקומי בדבר העברת המיסגד אבו־אלעון לידיהם של ארבעת היהודים, תמ־קופה של 49 שנים. אך המישטרה עדיין לא חקרה אפשרות זו. מוחמד תאג׳י, יושב־ראש ועד־הנאמנים של הווקף המוסלמי ברמלה התלונן, לפני כמה שבועות, ב־מישטרת מרחב המרכז, כי הותקף על־ידי נעים עזריה אשר גם איים עליו. קצין־מישטרה ברמלה עמד לעצור את עזריה ולהביאו לחקירה, אך לאחר התערבותה של אישיות בכירה במישטרת מרחב ה־מרכז, בוטל המעצר.

סגן־ניצב שימעון סביר, ראש מחלקת החקירות במרחב המרכז של המישטרה, סיפר לכתב העולם הזה: „בדקנו את תת־לונה של תאג׳י. חקרנו גם אותו לגבי התלונה שהגיש נעים עזריה נגדו. יש פה תלונה נגד תלונה. בית־המישפט יחליט מי צודק. אין פה סיכסוך בין יהודים ומוסלמים." סגן־ניצב סביר סירב לתיכנס לפירטי הפרשה. הוא רק תוסיף, שטיפולה של המישטרה בפרשה היה הוגן.

ספק אם חוקרי מישטרת מרחב המרכז של המישטרה יתגברו על יחסם כלפי סגן מפקד־היחידה שלהם, ניצב־מישנה מנשה גולן (אלוף־מישנה בצה״ל), וישבעו נחת מגילוי הסיפור שמאחרי הקלעים.

תמרורים

נחוג • טכס־נישואיו של השחקן־זמר **פראנק סינטרה** (60) עם **בארבארה מארכס** (46), מי שהיתה רעייתו של ה־שחקן **זפי מארכס**. טכס־הנישואין נערך בוושינגטון, באחוזתו של שגריר ארצות־הברית בבריטניה לשעבר, **וולטר אנן־ברג**, כשמידות־החום מגיעות באותו יום ל־41.7 מעלות. אלה הם נישואיו הרבי־עיים של „פראנקי", שהיה נשוי בעבר **לנאנסי בארבטו**, שהיא אם שלושת ילדיו. אשתו השנייה היתה השחקנית היפהפיה **אווה גארדנר**, והשלישית ה־שחקנית **מיה פארו**, הצעירה ממנו ב־שנים רבות. רעייתו הנוכחית נלוותה ב־שנה האחרונה לכל מסעותיו ברחבי ה־עולם, שהתה עימו גם בישראל בדצמבר האחרון, והם גרו במלון הילטון הירושלמי בדירה נפרדת, כשבארבארה מצלצלת מדי־יום לטבח המלון ומזמינה מצרכים לארו־חות איטלקיות אותן בישלה בעצמה ב־מיטבח הדירה עבור אהובה, שהוא ממוצא איטלקי.

נחוג • יום הולדתו ה־64 של נשיא ארצות־הברית **ג'ראלד פורד**. לנשיא נערך נשף מישפחתי צנוע, שהחל בביקורו של הנשיא אצל רופאו האישי לבדיקות מקיפות, שקבעו שהוא במצב מצויין. רק אחרי קבלת תוצאות הבדיקה הצטרף ה־נשיא לחגיגה שנערך הכבודו.

הועלה • לדרגת סגן־ניצב במישטרת ישראל, **זכריה בנאי**, ראש מדור־המו־דיעין ביחידה המרכזית של מישטרת מחוז תל־אביב. בנאי נחשב כאחד המוחות ה־מבריקים של המישטרה ולזכותו נזקף פיענוח פרשיות מסובכות הקשורות ב־מודיעין, שעדיין אי־אפשר לפרסמן.

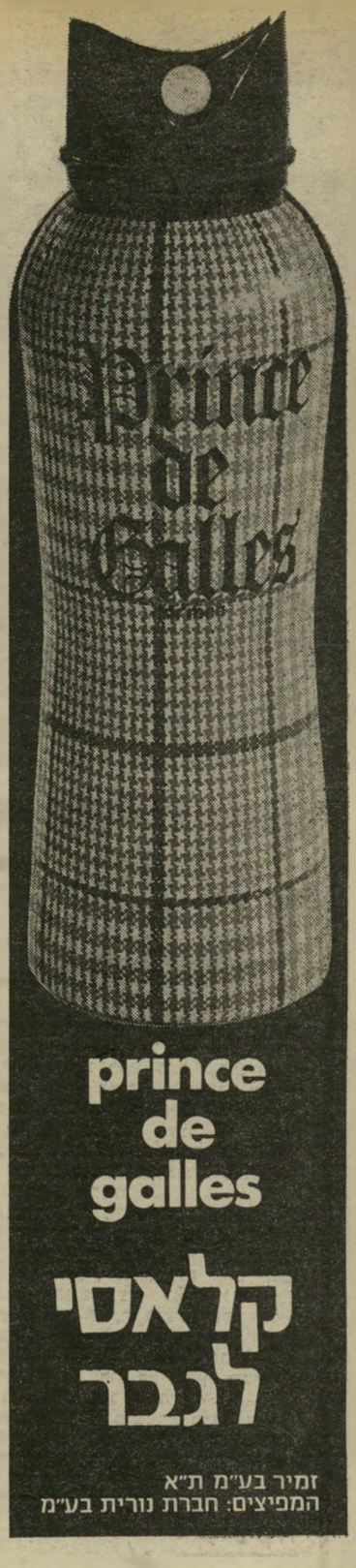
פרש • לאחר 25 שנות עבודה, העי־תנאי, **חיים בלצן**, מנהלה ומייסדה של סוכנות החדשות והידיעות עתי"ם (עיתו־נות־ישראל־מאוגדת). הוא הקים את ה־סוכנות שהתחילה מחדר־מישרדים עלוב ו־מכונת־כתיבה ניידת והפכה סוכנות־ידיעות גדולה, המונה היום מאה עובדים. עתה יתמסר בלצן לחלומו הישן בשטח הבל־שנות, שבה הוא מנסה להקל על כתיבת השפה העברית. את מקומו בתפקיד ממלא עתה העיתונאי **אלתר וינר**, שהיה מנהל אדמיניסטרטיבי של הצופה וכתב צבאי.

נפטר • בגיל 52, **יחזקאל מר־חיים**, מנהלו האדמיניסטרטיבי של ידי־עות אחרונות, שם עבד במשך 18 השנים האחרונות. הגיע לעיתון אחרי שמילא תפקיד דומה בחיל־המודיעין. מר־חיים, ש־היה איש מסביר פנים לכל, סבל בשנים האחרונות מלחץ־דם גבוה, נפטר בעת ש־אושפז לבדיקות שיגרתיות.

נפטר • פיתאומית, במקום עבודתו, **אהרון שנידרר** (64), מעובדי מוזיאון תל־אביב. רעייתו, **טובה שנידרר**, היא מן העובדים הבכירים והוותיקים של ה־תיאטרון הקאמרי, ובנו **צבי שורר** הוא דמות ידועה במישקי עמק בית־שאן וחבר קיבוץ גונה־איתן.

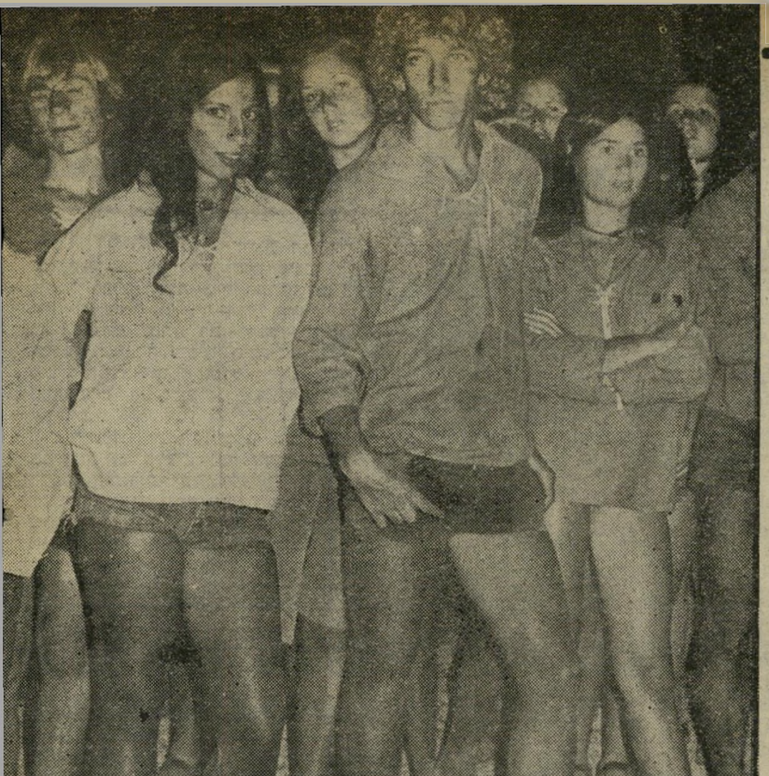
נפטר • **יונה איתן (אייזנ־שטיין)** (73), היה בזמנו חבר הנהלת המיפלגה הליברלית וסגן ראש־עיריית רמת־גן בימי כהונתו של **אברהם קרי־ניצי**. באותה עת התפרסם במישפט ש־הוגש נגדו, שבו הואשם בכך שניהל עס־קים עם הקבלן **שלמה בלייזובסקי**, ש־חפסו את תפקידיו בעירייה. ביגלל ה־מישפט לא הציגה המיפלגה הליברלית את מועמדיותו לכהונה נוספת בעירייה.

נפטר • ד"ר **יוסף קוט** (78) נשיא מגן דוד אדום בישראל, רופא ותיק בארץ. עוד לפני קום המדינה עשה מחקר בתחנת־הכוח של חברת החשמל בנהריים על הש־פעות פיזיולוגיות של העובדים בתחנה בתנאי אקלים חם — מחקרו זה פיתח שו־רה של מחקרים נוספים, המשמשים היום את חיל־הרפואה של צה"ל. היה ראש שירותי־הרפואה של ההגנה, לאחר־מכן עסק בשיקום רפואי של פליטי־השואה, ניהל את בית־החולים מאיר בכפר־סבא. בשנת 1973 מינה אותו נשיא המדינה ל־תפקידו כנשיא מגן דוד אדום. בניו הם הד"ר **איתמר קוט**, מנהל המחלקה הכי־רורגית בבית־החולים בילינסון, וד"ר **יהודה קוט**, המשמש כפרופסור בטכניון.



prince de galles
קלאסי לגבר
זמין בע"מ ת"א
המפיצים: חברת נורית בע"מ

החנות תהיה סגורה
25.7.76—30.7
ועד אז נשמח לשרתכם במבחר העשיר וביעוץ המקצועי שלנו.
צלומי דרכון בן־רגע!
פוטו־ברנר
חיפה, רחוב הלוחמים 12



השומר־הצעיר חי ומסתתר ביערות הראל, שם נערכה השומריה

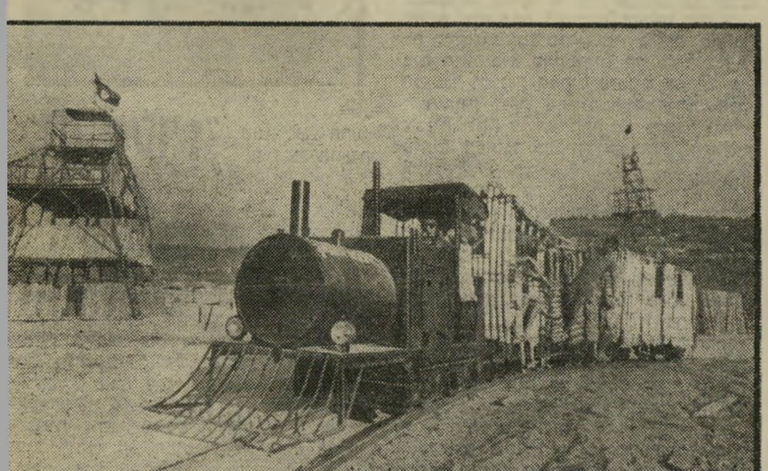
שלושים אלף המבקרים, שפש־טו בשבת האחרונה בחום לוהט ובי־דרכי אבק על אחת הבקעות שבהרי ירו־שלים, מזרחית לקיבוץ הראל, נראה המ־קום כמו גן־שעשועים ענק.

דגלים מתנופפים ברוח, סככות צבעו־ניות המזדקרות בנוף סלעי, מאות אוהלים לבנים הפרושים בין חורשות הירק, מג־רשי־ספורט, במות־בידור, ומעל לכל: עשרות מיבני־עץ ענקיים מרהיבים ב־יופיים — כל אלה שיוו למקום מראה של ארץ אגדות קסומה. הקיימת רק בדימיונם של ילדים.

רבבות המבקרים, בזקניהם ובטפם, עמו־סי מאכלים לעייפה, נהרו מגשר־לונדון עשויי־העץ של קיבוצי מבואות הנגב, אל נעל־העץ הענקית של קיבוץ גן־שמואל; הם נדדו בין אוהלי כפר אינדיאני, סיירו בסלון של המערב הפרוע, השתעשעו ב־לונה־פארק שכל מיתקניו עשויים עץ וחבל ודהרו ברכבת־נגס שפסיה הונחו בין המיבנים.

נמצא כבר מי שהציע שלא לפרק את מחנה השומריה החמישית — הג'מבורי של השומר־הצעיר — להשאיר את כל המיתקנים במקום ולהפכו לפארק־לאומי. סוף־סוף, קרוב לשלושה מיליון ל"י הוצאו להכשרת השטח. רבבות ימי־עבודה נוס־פים, שלא לדבר על הדימיון והכישרון, הושקעו בהקמת המיתקנים והמיבנים מר־היבי־העין. אלה נועדו להמחיש כי השומר־הצעיר אינה דווקא המישמרת־הצעירה של תנועה־פוליטית, מיסגרת לתהלוכות האחד־במאי או להפגנות־מחאה ברחוב — אלא תנועת־נוער חיה ותוססת שהצופיות וה־מחנאות הם עדיין מסממניה העיקריים.

אלא שהתרשמות החיצונית הזו מכושר־העשייה והדימיון היוצר, ומהצופיות דה־



רכבת־העמק

היתה האטרקציה של השומריה החמישית, לאלפי המש־תתפים ולרבבות המבקרים שנהרו למחנה השומריה. הרכבת הנוסעת נעה על גבי פסים בתוך קרייה של מיבנים צופיים לתיפארת, עשויים כולם מקני־סוף, מוטות־עץ וקישורי־חבלים. כל קן עסק בבניין מיתקן כזה במשך שבועות רבים.



השמוצניקיאדה



ספורט שימושי מסלול ארוך מן הסוג המכונה בצה"ל מסלול־מיכשולים, היווה אחד ממוקדי התעסוקה של החניכים.



היפים ארץ־ישראל היפה, התגלתה בכל תיפארתה בשומריה, כ־מו בדמותה של עירית רוזנטל מניר־יצחק (למעלה) וביפים בחולצות הכחולות (למטה).



לוכס העומדת כמעט על סף הפאר — עלולה היתה להטעות, כי לאמיתו של דבר מה שה־ה לתנועת השומר הצעיר להציג הם לא המיבנים והמיתקנים שהוקמו ב־שומריה, אלא האנשים שעשו אותם.

אלה, 7500 חניכי השכבות הבינוניות והבוגרות של קיני השומר־הצעיר בכל רחבי הארץ, הם שאיכלסו את השומריה ומילאו אותה חיים ותוכן. הם גם שהו־כיחו כי השמוצניקים (חניכי השומר־הצעיר כפי שהם מכונים בסלנג הנוער) נשארו גם כיום האצולה החברתית, המוסרית והרעיונית של הנוער הישראלי. זוהי אצו־לה שסמליה החיצוניים כמעט זלא השתנו מזה 40 שנה ויותר: סנדלים תנ"כיות, מכנסיים קצרצרים הדוקים, חולצה כחולה רחבה עם שרוך לבן, שיער מתולתל ו־פרוע, והמון מליצות וניסחאות רציניות מהולות בשובבות־נעורים.

קשה להאמין, אבל ביסודה נותרה תנועת השומר־הצעיר ממש כפי שכוננו אותה מייסדיה לפני 60 שנה, בעת שברחו ב־מילחמת־העולם־הראשונה מאימת הרוסים מעיירות גאליציה לווינה. שם התמזגו נצי־גי תנועה רעיונית שכונתה בשם צעירי־ציון, עם חברי אירגון צופי בשם השומר, הולידו את השומר־הצעיר שנועדה להיות תנועת־הנוער הראשונה של העם היהודי.

המתכונת והאידיאולוגיה, שגרסה מתן הגדרה עצמית וחינוך עצמי של הנוער, הושפעו לא מעט מתנועת־הנוער הגר־מנית ואנדרפוגל שנולדה כריאקציה ל־מישטר הפטריארכלי השמרני, המקפיד ו־המחמיר, של אירופה בשלהי המאה ה־19.

ערב מילחמת־העולם־השניה, כבר היתה השומר־הצעיר תנועה חובקת־עולם. מאות קיניה שהיו פזורים בכל יבשות תבל, כמעט בכל מקום שהיתה בו קהילה יהו־דית גדולה, מנו כמעט מאה אלף חברים. היה זה הישג כביר לתנועה שמאז 1930 חינכה את חבריה וחייבה אותם להגשמה עצמית במיסגרת קיבוצי הקיבוץ־הארצי בארץ.

לגלות כי בעולם של חומרנות וציניות הולכת וגוברת יש עדיין קיום וכוח־משי־כה לנוער בתנועה התובעת מחבריה מח־שבה וכושר־עיוני בצד הגשמה מעשית של האידיאלים שלה; להיווכח כי גם ב־שנתה השישים עדיין נותרו לתנועת השומר־הצעיר עדנה, קסם־נעורים וחיר־ניות; להתפעל מכך שניתן היה לשמר שמורת־טבע אנושית של ארץ־ישראל ה־יפה וה־שכחת — זה מה שיכלה השומריה החמישית להציע לאלה שנטלו בה חלק או צפו בה כאורחים.



שמורת־טבע אנושית — כך נראתה השומריה החמישית למבקריה. הם יכלו לגלות בה דמויות, טיפוסים, מראות ונופים אנושיים שניראו כאילו יצאו מאלבומי־זיכרון לתקופת החלוציות והחגשמה האישית. הנערות והנערים במכנסיים הקצרים היו העתק מושלם של בני דור הפלמ"ח או דור תש"ח.

פסטיבל המים מגיע לחיפה עם בחירת נסיכת־הכרמל

החידה של חיפה









ראיון עם דודו

הבדרן דודו דותן היה מנחה נשף בחירת נסיכת־הכרמל, שנערך בחיפה. הוא הציג את המועמדות לפני הקהל, סייע להן להתגבר על התרגשותן ובעזרת ראיון קצרצר איפשר להן להציג את אישיותן, על קצה־המזלג, לפני הצופים. בתמונות נראות המוע־מדות מיכל דובי, מרינה כץ וסימונה בלומנפלד, בעת הראיונות.



בתחרות בתשואות, קריאות־הידד ואפילו שריקות־התפעלות. אבל כאשר ראיין מנ־חה הערב, דוד דותן, את אורלי, יצא הקהל מגידרו.

העובדה שאורלי הציגה את עצמה כ־חיילת וכקיבוצניקית בטרם גיוסה, ש־הגיעה אל תחרות היופי והנעורים מהרפת וגני־הילדים של דגניה א' שעל חוף־הכי־נרת, לא הרשימה את הקהל במיוחד. גם תוכניותיה וחלומותיה של אורלי לעתיד, הכוללים, בין השאר, לימודי־דראמה והו־פעה על במת התיאטרון, לא גרמו לגלי התרגשות. אבל כאשר הזכירה אורלי ה־יפה את העובדה שהיא בת להורים יוצאי מרוקו, שעשתה את שנות ילדותה הרא־שונות בחיפה, הפכה לחביבת־הקהל.

השופטים לא יכלו להתעלם מקבלת־הפנים שערך הקהל החיפאי לאורלי. היא התקבלה כבת האובדת שחזרה סוף סוף לצור מחצבתה. וכך זכתה אורלי חידה באהדת־הקהל ובכתר נסיכת־הכרמל כ־אחד.

בתואר הסגנית הראשונה לנסיכה זכתה הפעם חנה סלומון, בלונדית ירוקת־עיניים מהרצליה, בעלת חיוך כובש שהיא גם שחיינית מצטיינת. ואילו נינט אסור מיפו, שבתחרות באילת הוכתרה בתואר הסגנית־הראשונה לנסיכת ים־סוף, הוסי־פה לרשימת תוארי־ה תואר נוסף: סגנית־שניה לנסיכת־הכרמל.

מלאי התוארים למשתתפות בתחרות

מיס־תבל באה

הקהל בנשף הבחירה מחא־כף בהתלהבות כאשר נמסר לו כי מיס־תבל הישראלית, שהגיעה לביקור בישראל, באה להכתיר את נסיכת־הכרמל. הסתבר כי היתה זו מתיחה של דודו דותן, שעלה על הבמה בתילבושת נשית באמצע הופעתן של בנות שלישיית **שוקולד־מנטה־מסטיק.**





טיולי הגליל

חברת הנסיעות והתיירות **טיולי־הגליל** העמידה לרשות המועמדות את אחד האוטובוסים המרווחים וממוזגי־האוויר שלה. ג'ימי, מסלון ג'ימי בחיפה (משמאל), טיפל ודאג לתסרוקותיהן של המועמדות.

ריקוד־בטן

אביבה שפר, מועמדת מיספר 2, שהיא תושבת חיפה היחידה בין המוע־מדות בתחרות מלכת־המים, גילתה בעת הראיון עימה כי בין תחביביה כלולים גם ריקודי־בטן וריקודים אכסוטיים. כאשר ביקש ממנה המנחה להמחיש את תחביבה, לא היססה, פתחה במחול סוער על הבמה.

ך לפני שבועות מיספר, בתחרות הנערכת ביוזמה פרטית בין נערות העושות את צעדיהן הראשונים בעולם הדגמנות, זכתה **אורלי חידה**, חיילת בת 19, **בתואר** מיס אלגאנס. **לפני שבועיים**, כאשר נפתחו אירועי בחירת מלכות־המים, התייצבו המתחרות על התואר ל־הופעת־בכורה באילת, שם נערך טכס בחירת נסיכת ים־סוף. אורלי חטובת־הגו, בעלת העיניים־הצוחקות־תמיד, ניבחרה אז על ידי השופטים כסגניתה השניה של נסיכת ים־סוף.

השבוע, בעת שפסטיבל מלכות־המים הגיע לראשונה בתולדותיו לחיפה, הצ־ליחה אורלי חידה לכבוש את הקהל ב־אולם ארמון בחיפה. היה זה קהל ער ונדיב, שזיכה את כל תריסר המועמדות



הניבחרות

בתחרות שנערכה בחיפה, לראשונה ב־19 שנות קיומה של תחרות מלכת־המים, נבחרה לראשונה נסיכת הכרמל. בתואר זכתה החיילת אורלי חידה, (מס' 11, במרכז) שהיא חיפאית במוצאה, אולם גדלה ולמדה בקיבוץ דגניה א'. כסגניתה הראשונה נבחרה חנה סלומון (מימין, מס' 4), מהרצליה ואילו בתואר הסגנית השנייה זכתה נינט אסור (מיספר 10, משמאל). נוסף לתאוים זכו השלוש ב־תשורות מיוחדות, מתנת החברות **עין־הזית**, ו**אאוסדור גירל**.



נשיקה

לסגנית השנייה, נינט אסור, מעניק יונה יהב, מנכ"ל האגודה לפיתוח ותיירות בחיפה. בתחרות קודמת, באילת, זכתה נינט בתו־אר הסגנית הראשונה לנסיכת ים־סוף.



הסגנית

הראשונה לנסיכת־הכר־מל היא חנה סלומון מ־הרצליה. את סרט־ההכתרה עוטה לה ארית בוגנר, מהנהלת **מיפעלי הבירה**.



הנסיכה

אברהם סיטון, מנכ"ל **העולם הזה**, מכתיר את החיילת אורלי חידה בתואר נסיכת הכרמל.



השופטים

מלאכת בחירת הנסיכה הוטלה על חבר השופטים (משמאל לימין): דויד קנדלר, נציג **מיפעלי הבירה**; טובה ישעיה **מעין־הזית**; יצחק קליידר, נציג **אאוסדור גירל**; אלכס רבינו, נציג **אולימפיק** וקרלוס ורשבסקי **מוולה**.

לקצב מנגינתו של אלקיים. „בקצב הזה," אמרה אחת המועמדות, „אני אשכח מה זה להתרגש, אפילו אם אצטרך לחופיע בבלומפילד."

מצוי עוד בשפע. עד לטכס הבחירה ה־סופי של מלכת־המים, שייערך בחודש הבא בהיכל־התרבות **בתל־אביב**, מצפה למוע־מדות הסופיות בתחרות — אליהן הצטרפה השבוע גם שלי קופפרברג, חיילת חיב"ה מתל־אביב — עוד שורה ארוכה של מיב־חנים ברחבי הארץ, מטבריה ועד אשקלון.

אירועים איזוריים אלה משמשים עבורן כהופעות־הרצה לקראת ההתמודדות ה־מכרעת, שם תהיה הבחירה בידי הקהל עצמו ולא בידי חבר שופטים ממונה. עבור הנערות, גימנזיסטיות וחיילות, שלרובן זוהי ההופעה הראשונה לעיני קהל — ועוד בביקיני קצרצר של גוטקס — יש בכך כדי לסייע להתגבר על פחד הבמה, על אור הזרקורים ועל ההתרגשות מה־ראיון הפומבי הראשון מול המיקרופון הפתוח. הן לומדות משגיאותיהן, משפ־רות את תנועתם על הבמה ומכירות כיצד ניתן בעזרת חיוך לבבי או אימרה קצרה אחת, לכבוש קהל שלם.

בחיפה כבר הופיעו הניצנים הראשונים של הביטחון העצמי שהחלו כמה מיפה־פיות־הקייץ לקבל. כאשר הצליח הזמר ג'קי אלקיים לסחוף עמו את הקהל בהת־להבות כששר את אחד מלהיטיו, לא נשארו גם המתחרות אדישות. כמה מהן נענו להזמנתו של מנחה הערב, דודו דותן, יצאו יחד עמו אל הבמה בריקוד עליז

משקה חדש חוסס ללא סוכר ואינו משמין

משקה חדש תוסס, מרענן ומרווה, אך לא משמין, יצא בימים אלה אל השוק הישראלי.

שם המשקה הוא: נו־קל (NO°CAL). זהו משקה אמריקני המיוצר ומשווק בארץ ע"י חברת „טמפו" לפי הסכם ידע עם חברת נו־קל קורפוריישן ניו־יורק.

חברת נו־קל נודעת בכל רחבי ארצות־הברית כמתמחה בייצור משקאות תוססים ללא סוכר.

נו־קל הינו משקה מגוזז הממותק בממתיקים סינטטיים, ומיוצר ללא סוכר וללא ציקלומט.

נו־קל מכיל 1 קלוריה ל־c.c 100, ולכן אינו משמין. ניתן להשיגו ב־3 טעמים: לימון, אורנז' וקולה.

נו־קל הינו משקה תוסס, מרענן ומעל לכל טעים. הוא משווק בבקבוקים חד־פעמיים בתכולה של c.c 330.

נו־קל יחווה, ללא ספק, הקלה לכל אלה השומרים על משקלם וגזרתם.

* ליטר אחד של משקה מתוק רגיל מכיל כ־390 קלוריות. בעזרת נו־קל ניתן לחסוך קלוריות אלה בצורה קלה ונעימה.
* הוכח כי על־ידי שתית נו־קל, המשקה המתוק חעשוי בלי סוכר וללא ציקלומט, ניתן לחסוך כ־12,000 קלוריות לחודש, דבר השווה ל־80 מנות בשר או תחליף ל־3 עד 5 ימי צום.
* נו־קל נמכר בבקבוק חד־פעמי.
* לפי מחקרים בארצות הברית עברו כ־70% לשתית משקאות ללא סוכר, כלומר, למשקאות הממותקים בממתיקים סינטטיים.
* נו־קל ישווק באופן כלל־ארצי באמצעות מערכת השיווק של צי המכוניות המסחריות של חברת טמפו.

המשטרה בחדשות:

חדשות המשטרה

ירחון המשטרה בארץ ובעולם

בכותרות!

בגליון חודש יולי של „חדשות המשטרה", 88 עמודים של חומר בלעדי, מרתק וחד פעמי, בין השאר:

★ הזייפן הבינלאומי נפל בחיפה

★ הגנה עצמית וקארטה - מדורו האישי של
רפאל הלפרין

★ כך פוצחה כנופיית שודדי הבנקים של אהרון קרן ואשר מסר

★ דו"ח המפכ"ל: פרסום מלא ונרחב

★ נשות השוטרים יוצאות למאבק

מדור נשק נרחב — וכל המדורים הקבועים בהשתתפות: אריה אבנרי, פרופ' שבח וויס, עו"ד צבי לידסקי ואחרים.

המצה: „גד", צ'לנוב 13, תל־אביב.

תן טרמפ לחייל

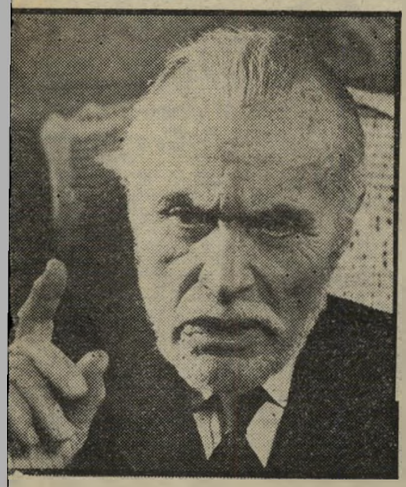
קולנוע

סרטים

האצולה הקולנועית

משחקת

הפקת עניין של זמן היתה באמת־וב־תמים — עניין של זמן. רעיון ההסרטה, שצץ במוחו של הבמאי וינסנט מינלי עוד לפני שלוש שנים, עבר גילגולים, תס־ריטים וליהוקים רבים עד שלפני שנה החלו הצילומים ברומא, כאשר בתו של הבמאי, הלא היא ליזה מינלי המפורסמת, מופיעה בתפקיד הראשי. ולידה אינגריד ברגמן, שארל בואייה, גבריאלה פרצטי



שרך בואייה'
מאז שער־הניצחון

ועוד מאורות בולטים של הגווארדיה ה־וותיקה.

אבל גם תחילת הצילומים לא היתה אלא אמצע הדרך, שנמשכה בעד מהמורות אין־סוף, במסורת העבודה בארץ המגף, שאילצה את מינלי להפסיק, בכל פעם ש־נדמה היה לו כי סוף כל סוף הוא נמצא בתנופה. „לעולם אינך יודע, היום מה יקרה מחר על בימת הצילומים," הפליט לא פעם בזעם. וכל אימת שהגיעה ההפקה להסכם כלשהו עם אחד האיגודים המעו־רבים, הכריז למחרת השני על שביתה ל־צורך התייעצות, ועל התייעצות לצורך שביתה. העיקר, לצלם אי־אפשר היה.

כך בעלי האוסקר. כנחמה־פורתא, אפשר היה להתפעל מעצם העובדה ש־למרות תריסר הפקות שונות שהתנהלו ב־רומא בעת־ובעונה־אחת, היתה זו של מינלי בעלת כוח־המשיכה הגדול ביותר לעיתונאים. בסופו של דבר, הרי היתה זו הפעם הראשונה שאב, זוכה אוסקר (עבור ג'יג'י) מביים בת, זוכת אוסקר, (על קאברט, כאשר הצלם ג'פרי אנסוורת עצמו הוא בעל־אוסקר על קאברט). ו־מעל כולם, גברת אינגריד ברגמן, שבכיסה כבר שלושה אוסקרים (אורות הגז, אנס־טסיה ורצח באוריינט אכספרס).

בנוסף, המוצא האיטלקי של מישפחת מינלי החמיא לעיתונות המקומית, וחייה הפרטיים של ליזה, אחת משתי הכוכבות הבודדות היום באמריקה המסוגלות לשאת סרט שלם על כתפיה (האחרת היא ברי־ברה סטרייסנד), מהווים מקור סקרנות בלתי־פוסקים לרכילאים. בתקופה מסויימת, כשהטרידו אותה במיוחד בשאלות על ברט ריינולדס, התפרצה בזעם ושלחה אותם לברר את העניינים אצל אחותה לורנה לופט (שכמו ליזה, גם היא בתה של ג'ודי גרלנד, אבל אביה הוא מנצח־התיזמורת סיד לופט).

הטיפול בעיתונאים. ומאחר ומש־תתפי הסרט נהנו מהרבה זמן פנוי, סידרו מפיקי הסרט, בשיתוף־פעולה עם מינלי האב, שאינו אוהב טרדנים, שיטה מיוחדת לטיפול בעיתונאים: הכוכבים הסבירו להם מה בדיוק מתרחש בתוך הסיפור וכיצד הוא ייראה על המסך, והכל יצאו מרוצים.

אם כן, מה בדיוק מתרחש בסיפור? במרכזו, הידידות בין רוזנת מזדקנת ו־חסרת־פרוטה, המתגוררת במלון מפואר־לשעבר, לבין חדרנית באותו מלון. ה־רוזנת היתה פעם יפהפייה, שכל אצולת אירופה נפלה לרגליה, והיה היום (ליתר דיוק ב־1949, כאשר מתרחשת העלילה)

מזיכרונותיה, שאותם היא מעלה בצורה כה חיה וצבעונית, עד שהחדרנית נסחפת בהם, זרואה את עצמה בדמות הרוזנת. היא חגה בעולם שהוא ספק סרי דימיונה־שלה, ספק צללים מעברה של המספרת. מסעות אלה משגים את בת הכפר הקטן, שנראית בתחילת הסרט נבוכה מול הכרך הגדול, לאשה שונה ובשלה לגמרי, בסוף הסרט.

מי זה מינלי? למעשה, מכיל סרט זה מעין סיכום לכל הקאריירה של מינלי. אומנם, במבט ראשון, מי שאינו מיטיב להכירו, רואה במינלי את סמל „ההידור המפואר והאסתטיקה המושלמת," האיש שעיצב מלודראמות וקומדיות מוסיקליות מלוטשות להפליא, עם תיפאורות ותילבו־שות מופלגות ביופיין, ועם מעט מאד נוסף על כך.

אבל במבט שני מסתבר, שמינלי הוא אחד היוצרים הבודדים בהוליבוד, אשר למרות היותו פועל במסחנה הענקית של אם־ג׳י־אם בימי־הזוהר שלה, כאשר נאלץ לקבל על עצמו תוכניות ותסריטים שהוכ־תבו לו מלמעלה, הצליח לעצב ליצירתו קו אחיד ונמשך, כימעט בכל סרטיו, ו־לעסוק תמיד בנושאים שהיו קרובים מאד לליבו.

מינלי, בנם של מוסיקאי ושחקנית, נולד כמעט על קרשי הבמה (באיזו שנה לא ברור כלל, ולפי הערכות שונות הוא יכול להיות היום בכל גיל שבין 64 ל־74). לפני שהגיע לבימוי סרטים היה צייר־שלטים, צייר־תיפאורות, מתכנן־תילבושות, במאי הצגות מוסיקליות מפוארות, ומנהל תיאט־רון מוסיקלי גדול. הוא הכיר את כל עולם הבידור והשעשועים מבפנים. היה קרוב לאמנים ולאמנות כל חייו, ומביים סרטים בפועל מזה 34 שנים.

אמנים משוגעים. ומזה 34 שנים, מעמיד מינלי זה מול זה את עולם הדימיון הפנימי של גיבוריו, מול העולם החיצוני הסובב אותם, כשהוא מעדיף בכל פעם את העולם הפנימי באשר הוא. כמה מן הסרטים שעשה מוקדשים בפירוש רק לעולמות דמיוניים מסוג זה (למשל בריגא־דון, שבו הודגש המימד הבלתי־ריאלי בכך שהנוף הסקוטי עוצב באולפן), ובסרטים אחרים מקבל העולם צורה כימעט סוריי־אליסטית (החלום באמריקאי בפארים הוא דוגמה טובה לכך).

מאחר שהעולם הפנימי חשוב לו כל־כך, מובן שמינלי מעדיף גיבורים שהתברכו בעולם כזה המצטיין בעושר מיוחד, כלומר אמנים, ולא חשוב מאיזה סוג: ציירים (התאווה לחיים, אמריקאי בפארים), סופ־רים (אחדים באו במרוצה) או אנשי־קול־נוע (הנבל והיפהפייה, שבועיים בעיר זרה). ואמנים אלה הם לא פעם על סף השיגעון, כאשר אינם משוגעים לגמרי, בשל חוסר־היכולת שלהם לעמוד במאבק שלהם מול הריאליות.

נקודה מעניינת אחרת אצל מינלי היא המיפגש בין נציגי דורות שונים. ההפרייה ההדדית הנובעת ממיפגש כזה, בין אם המדובר באשה מבוגרת וגבר צעיר (חה וסימפטיה), גבר מבוגר ואשה צעירה (אמריקאי בפארים), בין סבתא לנכדתה (ג׳יג׳), אב לבניו (חזרה מן הגבעות), בכל המיפגשים הללו, בין אם הם מסתיי־מים בטרגדיה או בהפי־אנד, סופג נציג הדור הצעיר חלק נכבד מן העולם הפנימי של הדור המבוגר, אשר הופך בסופו של דבר חלק מן החווייה הפנימית החשובה כל־כך לכל גיבור של מינלי.

עולמה של חדרנית. ולבסוף ההידור והסיגנון המלוטש, סממנים של מיקצועיות עילאית, אבל עוד יותר מכך, כי התיפ־אורות והתלבושות בסרטיו של מינלי הם יותר מקישוטים בעלמא. אלה הן השתק־פויות של מה שקורה בתוך גיבוריו פני־מה.

את כל אלה אפשר למצוא בשפע בסירטו החדש. עולמה הפנימי של החדרנית ה־צעירה מופרה מן הזכרונות של הרוזנת הזקנה והוא נוטה, בסופו של דבר, להוות בעיניה מרכיב חשוב יותר מן המציאות הפוחתת בפניה, בסוף הסרט, אפשרויות חדשות ומפתות. הרוזנת עצמה חיה את כל חייה בתוך עולם דימיוני שיצרה לעצמה, ואם היא נותרה בחוסר־כל הרי זה משום שכל רכושה ירד לטימיון, במאמציה לשמור על שלמות האשלייה. היא חיה, תתלבשה ואהבה באופן שונה מכל השאר, ושילמה את המחיר מבלי להניד עפעף.

לאור הזכרונות. למען האמת, היא היתה הגיבורה הראשית בסיפור המקורי, ספר של מוריס דרואון (מי שהיה בעבר שר־החינוך בצרפת) שנקרא (בערך, משום שאין הקבלה מדוייקת לשם הצרפתי) החושניות שבקיום. הספר התרכז סביב זיכרונות הרוזנת, ואף תורגם לאנגלית תחת השם רוזנת. אבל זה עדיין אינו סוף האודיסיאה של השמות. ויויאן לי הופיעה, זמן קצר לפני מותה, במחזה מבוסס על ספר זה, ואחר־כך הוא הופיע בארצות־הברית, בשם סרט של זיכרונות. מאז נרכש כדי להפוך תסריט, עלתה חשי־בותה של החדרנית בהשוואה לזו של ה־רוזנת („הצופים הצעירים אינם מעוניינים היום לצפות בשעתיים של זיכרונות ישי־שה," מסבירה ליזה מינלי), והוא נקרא לסירוגין נינה, כשם הגיבורה הצעירה, ועניין של זמן.

מבחינת מרכיבי הלהקה המופיעה בסרט, יש כאן כל מיני שילובים המסתים כל פירסומאי, למשל: אינגריד ברגמן הופיעה עם שארל בואייה (המופיע בתפקיד־אורח) בשלושה סרטים (אורות הגג, אנסטסיה ו־שער־הניצחון). בשניים מהם זכתה בפרס האוסקר, ג׳פרי אנסוורת צילם את ליזה מינלי פעמיים (קאבארט וגברת בת־מזל), ובאחד משני הסרטים זכו שניהם באוסקר. ואילו כאשר צילם אנסוורת את אינגריד ברגמן (רצח באוריינט אכספרס), היא זכתה באוסקר השלישי שלה.

אנסוורת, שצילם גם סרטים כמו אודי־סיאה בחלל ובקט זכה תוך כדי צילומי הסרט בתואר־אצולה מטעם מלכת אנגליה. וכן הלאה וכן הלאה, כל מיני פנינים ל־העשרת החומר הפירטומי של הסרט, וגירוי תאבונו של הקהל. כמו, למשל, רשימת 26 התילבושות המפוארות שהוכנו במיוחד למען הסרט, ובייחוד זו העשויה סאטן לבן, עם מלמלה שחורה וכובע מקושט בשלוש ציפורי גן־עדן, שהיא הציפור האהובה ביותר על ליזה. או השימוש בהחזרות רומא וארמונותיה בכל תיפאורתם, מאחר שאין דבר הדומה יותר לתיפאורה אמיתית, מן הרחוב המצוי בעיר הנצח.

כל זה טוב ויפה, והסרט יוצג כנראה בקרוב בכל רחבי העולם. אז אפשר יהיה לדעת כיצד בדיוק השתלבו כל המרכיבים המפתים הללו יחדיו. ובשעת רצון, אם יתמזל המזל, אולי אפילו יראו אותו ב־ישראל בעוד שנה או יותר.





אינגריד ברגמן בתפקיד חרוזנת
שלושה אוסקרים —

ליזה מינלי בתפקיד החדרנית
— ועוד אחד



ליזה מינלי כ„עניין של זמן"
מזיכרונות של רוזנת —

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב: קן הקוקיה, אידי אמין דאדא, להיות או לא להיות.
ירושלים: קן הקוקיה, חליל־הקסם.
חיפה: קן הקוקיה.

תל־אביב

★★★★ **קן הקוקיה** (פאר, ארצות־הברית) — עימות בין מתחזה למטורף לאחות ראשית בבית־משוגעים, כמשל ל־דיכוי הפרט בחברה טוטאליטארית. סרט מרתק, מבויים להפליא על־ידי מילוש פורמן. בתפקיד ראשי: ג׳ק ניקולסון.

★★★½ **להיות או לא להיות** (גת, ארצות־הברית) — פארסה על הכיבוש ה־נאצי בפולין, המפזרת עקיצות בכל רגע, מבריקה בברק האופייני לבמאי ארנסט לוביטש, ובכל־זאת מצליחה לצבוט בלב ברגעים מסויימים. למרות שנעשתה לפני 34 שנים, היא עדיין רעננה. קארול לומ־בארד וג׳ק בני מצויינים בתפקידים ה־ראשיים.



מינלי בביגדי ברגמן
— לחלום של חדרנית

במדינה

(המשך מעמוד 36)

חק, „הבעייה השנייה," ממשיך לספר אי־ציק, ארוך־השיער הנמצא עכשיו בחופשת־מולדת בארץ, „היתה הדיוקן שיופיע על עטיפות התקליטים. לבסוף החלטנו להש־



יצחק לוי בחיים —
אין לו גיל —



— ועל תקליט קולומבוס
— ויש לו זקן

תמש בדיוקני, אבל לעשות את זה כך שזה ייראה פרצוף סתמי. בצרפת וביפאן משתגעים לדעת מי האיש המזמר, ושל מי הפרצוף המופיע על עטיפות התק־ליטים."

הטריק הצליח, ועדיין נשמר בחו"ל ב־סודי־סודות. „כותבי־פיזמונים ושדרני־רדיו משתגעים לדעת מיהו קולומבוס, וכמובן גם מיליוני מעריציו, אבל לא נגלה את זה." רק לפני חבריו הישראלים לא יכול איציק שלא להתפאר ב„טריק הכי גדול שהמציאו ישראלים בחו"ל." וזוהי, אולי, הוכחה נוספת שלגנייוס היהודי יש מעט מאד מתחריפ.

דרכי חיים

מי יחזיר את שרלי?

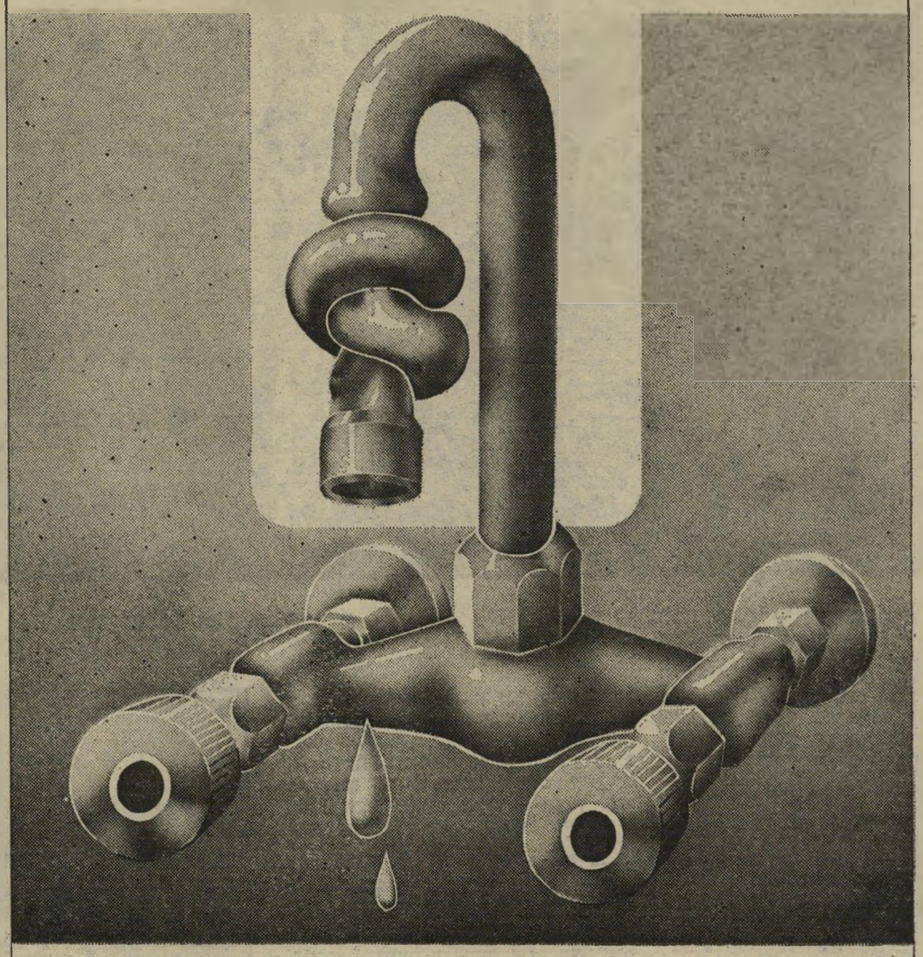
„בעלי נעלם! הוא יצא למילואים, פחד מכריקת־שתן ומאז אבדו עיקבותיו," אמרה הזונה שחזרה למוטב לשוטרים

האשה הבוכיה פרצה בריצה מבוהלת אל תחנת־המישטרה ביפו. היומנאי חייך לעב־רה ושאל: „מה קרה הפעם, שולמית?" האשה לא חדלה לבכות. שולמית חמיאס (37) מוכרת בתחנות־המישטרה בתל־אביב. פעמים רבות נעצרה באשמת שידול לז־זנות. אך הפעם היתה בפיה תלונה שונה מתלונותיה הרגילות.

„בעלי נעלם," הצליחה לפלוט בקושי רב, אחרי שאחד השוטרים הרגיע אותה. לאחר־מכן סיפרה את סיפורה לשוטרים שהתאספו סביבה: „בעלי, שרלי חמיאס, יצא למילואים. הוא יצא לפני חודש — ועוד לא חזר, למרות שנקרא רק לעשרה ימים. פניתי לקצין־העיר, ואמרו לי שהוא שוחרר לפני שבועיים. טילפנתי לכל בני־מישפחתו ולמכריו, אבל הוא לא היה ב־שום מקום."

זונה שרוצה לחזור למוטב. שו־למית חמיאס מצהירה ללא־בושה: „אני

אינגו דורשים את הבלתי־אפשרי



סגור את הברז בזמן

נציבות המים — מרכז ההסברה

שיגינו כתובת בת"א!
אולפן גרג (בריקמא)
ל־קצרנות
עברית ו/או אנגלית
עבר לרח' וייצמן 22
(אין עדיין טלפון)
קורס חדש נפתח ב־1.8.76
הירשמו מיד! הצלחה מובטחת!

בכל בית „עץ הזית"



פרס ראשון עשוי להצטבר ל:	600.000 ל"י
פרס ראשי:	500,000 ל"י
פרס כדור הזהב:	100.000 ל"י

25 שנות פעילות לקידום החינוך והבריאות

זונה," ומוסיפה מייד: „אבל זונה שרוצה לחזור למוטב. זונה מכורח הנסיבות." את הבעל שנעלם הכירה לפני 16 שנים, אז עבדה כמלצרית. „התחתנו, ואני ירדתי לרחוב בגללו. הוא לא רצה לעבוד, ולא היתה לי ברירה. ה„אידיליה" נמשכה שמונה שנים. אחרי שמונה שנים היה ביניינו סיכסוך. הוא קילל את אבי, ואני ברחתי לו והתגרשנו. כשיצאנו מבית־הדין הרבני, הוא התחיל ללכת אחרי ולהציק לי ברחוב. חזרתי הביתה, שם הוא גר עד או, כי את הבית קיבלתי על־פי הסכם הגירושין.

„הוא סירב לעזוב. אחרי זמן קצר שחיינו יחד, הוא שוב הכריח אותי לרדת לרחוב. אז נודע לי שהוא התמכר לסמים. לא היתה לי ברירה. את המנה שלו הייתי צריכה להביא כל בוקר. בסוף הוא השתגע, והחליט לנסוע לפראנקפורט בגרמניה."

חמש הפלות. בכספים שהרוויחה שולמית הצליח שרלי במשך השנים לקנות לעצמו סטייקייה במרכז תל־אביב. „את הסטייקייה הוא רשם על שמו," מספרת שולמית, „וכשהוא נסע לגרמניה נאלצתי לרדוף אחריו כדי להשיג ייפוי־כוח על הסטייקייה. אותה תקופה, בגרמניה, החלטתי לחזור למוטב ולעזוב את שרלי מה שלא יהיה. בגרמניה הוא נתן לי את ייפוי־הכוח על הסטייקייה, אבל הגיע אחרי לארץ.

„עוד לפני שהספקתי לגשת לעורך־דין, הוא קרע את ייפוי־הכוח. אחר־כך נקרא למילואים, וברח לי. הסטייקייה, שיכולה להחזיר אותי למוטב, נמצאת בידי שותפו, והוא כמובן לא רוצה שאני אבוא במקום שרלי. עיזרו לי למצוא אותו!" סיימה את סיפורה בתחינה לשוטרי תחנת יפו שהתאספו סביבה במעגל והיטו אוזן לסיפור הסיקנטי.

לאחר חקירה קצרה התברר, שבעבר עשתה שולמית חמש הפלות. כתוצאה מכך נפגע רחמה. „רציתי ילדים. ילדים שיהיו שלי," היא מתייפחת. היא פנתה למיר־פאה, שם הבטיחו לנתח אותה. במהלך הבדיקות הרפואיות ביקשו ממנה שתביא גם את בעלה, לשם בדיקת שתן. היא הביאה, כמובן, את שרלי שלה. „הוא לא הסכים לבדיקת השתן. פעם כבר ביקשו ממנו לעשות בדיקה כזו באיזה מרפאה, כשטיפלו בי, והתברר שהזרע שלו לא בסדר. אני נדנדתי לו," — „והוא ברח," השלים אחד השוטרים.

„לא יכולים לעזור הרבה." „הרבה המישטרה לא יכולה לעזור לך," הבהיר לה אחד השוטרים, „סך־הכל אתם גרושים, והסטייקייה רשומה על שמו." שולמית המיואשת, העובדת עכשיו בניקוי מישרדים, פנתה אל שרלי בבקשה שיחזור, גם באמצעות מודעה באחד מעיתוני־הערב. „אבל הוא לא חזר. אולי תחזירו לי את שרלי שלי?" היא מתחננת.

ישראלים בחו"ל

בירה בבירה

תל־אביב היא חנות בניו־יורק, וירושלים חיא מיסעדה

נצרת היא בירת־הגליל בישראל, אך בארצות־הברית היא להקת־פופ סקוטית. ירושלים היא בירת ישראל, אבל בקווינס, ניו־יורק, היא מיסעדה: ירושלים של זחב. כדי להגדיר את זיקתה לבירה האמיתית, מפרסמת המיסעדה הישראלית כי מגישים בה בירה „שחורה", מישראל כמובן.

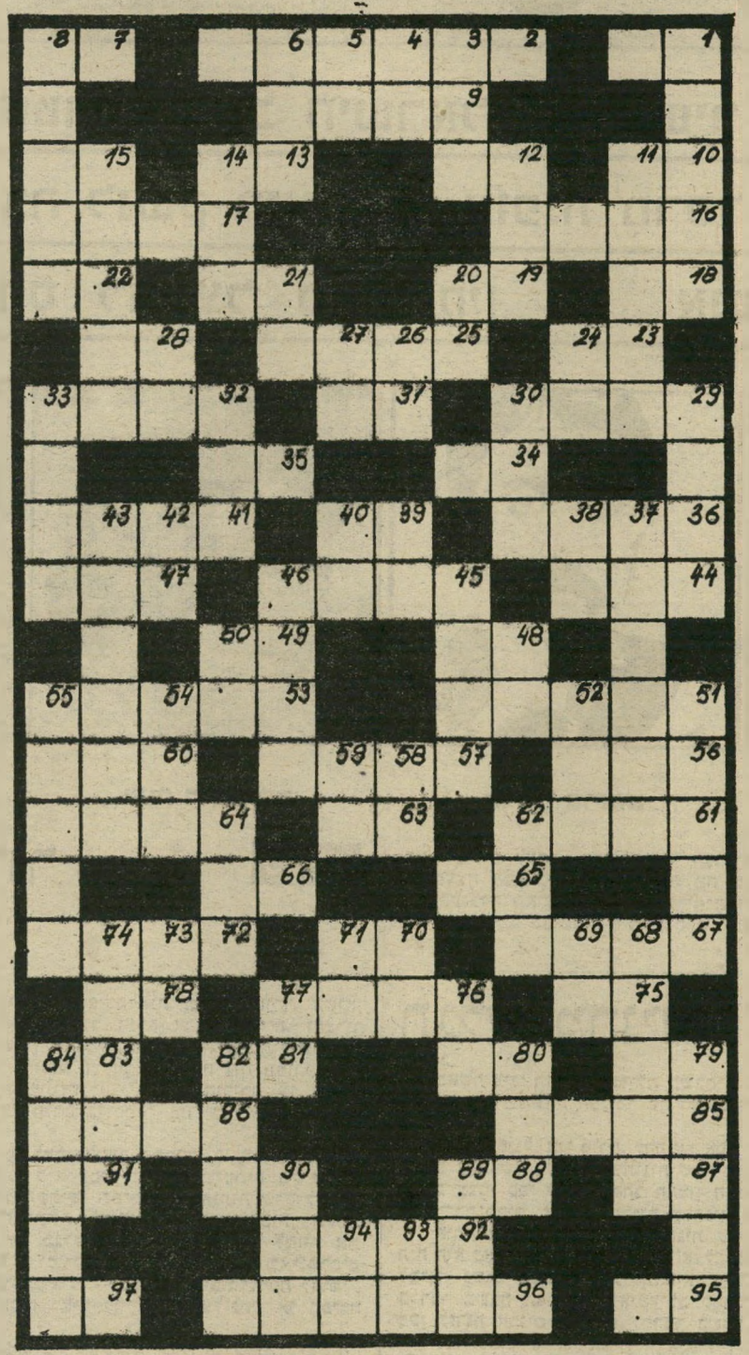
תל־אביב היא הבירה האמיתית של ישראל, ובניו־יורק ירדה העיר העברית הראשונה לדרגת חנות לצורכי־חשמל.

ילדי היורדים הישראליים בארצות־הברית יוכלו ללמוד את שעורי ה„מולדת" שלהם, בעזרת החנויות והלהקות הנושאות את שם עריה של ארץ־הקודש. אם ירצו ללמוד פרק במדיניות ישראלית, יוכלו להאזין לכאן ישראל, תחנת־השידור הממומנת בכספי רשות־השידור והמקדישה חלק רב מזמנה, בצד הודעות משולמות של המיסעדות והחנויות הישראליות, להשמצת יריבו של ראש־ממשלת ישראל.

השמצת השבוע שעבר כוונה לעברו של ד"ר ייגאל ידין. הקריין סיפר ש„לוי אשכול ז"ל שאל פעם, כשהודיעו לו כי ידין רוצה להתקבל אצלו לראיון: ‚איזה ידין, השחקן (יוסף) או הארטיסט'?"

„שמע ישראל," בביצוע צביקה פיק, הוא שיר פופולארי בתחנה, המשמיעה אותו כמעט מדי־יום.

תשבץ העולם הזה 2029



מאוזן:

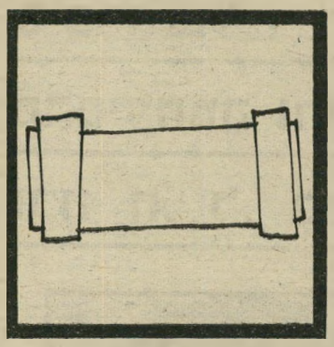
1. חזק; 2. עץ־נוי גבוה ונאה ממישפחת המישיים; 7. ישן; 9. ענק לצוואר; 10. מחודשי השנה העיברית; 12. מרושע; 13. לא קשה; 15. אות; 16. חרק טורדני; 17. לבוש; 18. עבורו; 19. מבלה את הלילה; 21. אפס כוחו; 22. מתווי־הנגינה; 23. אלוהות; 25. סנדוויץ'; 28. כעס; 29. חיבה עמוקה; 31. שוקט. רוגע; 32. שן־פיל; 34. מנעול פטנטי; 35. תמים; 36. מנהיג האופוזיציה (ש"מ); 39. קיטור; 41. אחד המינים; 44. אל ההר; 45. מקום שלם בגוף; 47. מתגוררת; 48. צץ. מופיע; 49. בית בלי ראש; 51. סיום; 53. אבן קשה ביותר; 56. יעשה יותר קל; 57. לכאן; 60. גוון של אדום; 61. לא היו דברים מעולם (ר"ת); 63. רוח רעה; 64. גשם; 65. אברי־תנועה באדם; 66. אחורי הגוף; 67. רכוס; 70. חייב; 72. מן האבות; 75. רוך, נועם; 76. מסיפרי התנ"ך; 78. תבואה; 79. בתוכו; 80. נוכרי; 81. אחד השוואים; 83. מיקווה־מים ענקי; 85. תלמיד־חכם; 86. אשרה; 87. קריאת־תימהון; 88. צאצאה; 90. תנועה בים; 91. קריאה; 92. קוף גדול; 95. חי לילי; 96. ארץ צייה; 97. מתווי־הנגינה.

מאונך:

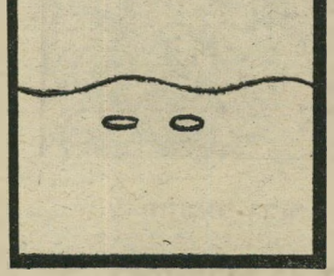
1. הצוק שמעליו הושלך שעיר־העיזים ביום־הכיפורים; 3. פרח־נוי; 4. מקל־תמיכה להליכה; 5. מכינויי האלוהות; 6. הוא יופיטר; 8. פיל קדום ענקי; 11. השתקפות הדמות במים; 12. אשפה; 14. רפיה; 15. נקודת־חולשה; 20. נביאים כתובים (ר"ת); 21. יחידה בתפר; 24. בהשאלה: מרכז; 26. שר; 27. בן... לחוסה; 28. לאן?; 29. מעשר המכות; 30. מידת־לח קדומה; 32. כך מכנים את הארנבת בטעות; 33. לוטש עיניים ניכחו; 37. ציור מפורסם של פיקאסו; 38. מכינויי האלוהות; 39. כלי־חפירה; 40. מתווי־הנגינה; 42. משתחווה; 43. מנצח ישראלי ידוע (ש"מ); 45. כלי להוצאת נחלים מן האש; 46. מין קומקום; 48. בתוספת; 50. גיבעה קטנה; 51. עיוות; 52. תינוק בן־יומו; 54. נשיבה קלה; 55. חיתוך לשבבים; 58. מעבד את הבצק; 59. עוד בלי ראש; 62. מינעל חורפי; 64. גדול בתורה; 68. בעלת לב טוב ורך; 69. קידומת הולנדית; 70. מרגיש; 71. מילת שלילה; 73. ענן; 74. „שיגעון" פיתאומי; 76. לא טעים; 77. מטבע יפאני; 79. סיוטים; 80. יש לכל בעל־חיים — באדם הוא מנוון; 82. עיקר אדמת המידבר; 84. באלאגן; 89. יקום; 90. חגונב מכזה — פטור; 93. מגיע; 94. קרס.

קשקשת 2029

הפעל את דימיונך ונסח למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת," ת.ד. 136, תל־אביב. **החג־דרות הקולעות ביותר תפורסמנה, ובעליהן יזכו בכרטיס כניסה חוזי לקולנוע דרייב־אין בתל־אביב, קולנוע־המכוניות היחיד בישראל.**

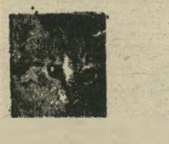


קשקשת 2027



- זוג מלאכים שיצאו לטייל בגבעות.
  אירים ניישטט, קיבוץ כרמיה, ד.נ. חוף אשקלון
- סימון טמפלר ושותפו במארב.
  משה עזריה, דרך רחובות הנחר 1/9, רמת־גן
- „אם מכל קימור יוצאות לך חיניים, לך לחוף הנפרד!"
  דב טיבי, משכנות 228, רכסים
- אסיר עושה שמיניות באוויר.
  שאול יהישלום, רח' אורלנסקי 7, פתח־תיקווה
- טובים שני חרצפים מן האחד.
  שלמה רשף, רח' מנדלשטם 14, תל־אביב

חשבון בדרייב־אין
בשעה 7.15
זולט דיסני
„שרגיה ו־7 הגמדים"
בשעה 9.30
„טנגו של חצות"



אנו מחפשים בתים חמים עבור חתלתולינו החמודים אגודת צער בעלי חיים



רחוב סלמח 30, יפו, טל. 827621.

סיפרו של ד"ר סטריינג'לאב הישראלי ✶ השיר של הצבר החוזר

מהמילחמה והרוצה לנשק מזוזה ✶ אופנת מרסל פרוסט ✶ כיצד

זכה ח. ל. בורחס להינצל מאות'קין ✶ אנטישמי ב„מעריב"



יחזקאל דרור



יאיר רוזנבלום



מרסל פרוסט



חורחה בורחס

ספרים

ד"ר סטריינג'־דרור

מדינות מטורפות, מאת פרופסור יחזקאל דרור
חוצאת „מערכות", 166 עמודים,
ראת־אור בשנת 1973 (דצמבר)

באחת מקטעי־הסיום בספרו דוקטור סטריינג'לאב ניצב אותו מדען מטורף, השואף לחסל את העולם, כשהוא רוטט, עצבני והיסטרי מול נשיא ארצות־הברית, ולמרות כל פגמיו הגופניים, יש לו הפיתרון לאופן שבו יש למיין את הניצולים מתוך עולמנו.

הופעתו של יועץ שר־הביטחון, פרופסור יחזקאל דרור, **מחבר** מדינות מטורפות — פנטיזם וטרור כבעייה בטחונית, **בתוכנית הטלוויזיה** עלי־כותרת **הזכירה עד למאוד** את מישחקו המעולה של השחקן הבריטי פיטר סלרס בדוקטור סטריינג'לאב **של הבמאי** סטנלי קובריק.

הקריאה בספרו של פרופסור דרור מביאה לאסוציאציה מתמדת, כי **המחבר מתחזה** לדמות של דוקטור סטריינג'לאב ישראלי. ואכן הוא מטיף לחלוקה שיטתית של העולם על בסיס גזעי פוליטי, וראוה במדינות העולם־השלישי תת־חברות נחותות שיש לחסלן.

פרופסור דרור קובע תבניות מדיניות־חברתיות לאותן מדינות־מטורפות, ודומה כי ישראל, משתלבת בהן: **„במיוחד קשה — בגלל כשל־חשיבה זה — לחזות את התנהגותה של מדינה, כשיש באותה התנהגות יסודית ברורים של ניתוק לאינטרסים** ארציי־המצוה של אותה מדינה, כגון — **במיקרה קיצוני — נטיה ל„איבוד־דרעת לאומי", או, במיקרים פחות קיצוניים, נכונות לקורבנות רבים למען אידיאולוגיה, או תפיסה פיצונית של „יעוד השליחות לאומית".**"

דומה שהפרופסור הנכבד, המלמד באוניברסיטת ירושלים, מתלהב במהלך פיתוח־התיזות שלו, ומציין כי תנועות דתיות כמו: **„הצלבנים, הנוצרים, או המוסלמים לוחמי מילחמת הקודש" נושאות בקרבן את זרע המדינה־המטורפת, ואז הוא משליך** במודע ובהכרה את ישראל למיסגרת המדינות המטורפות:

„התנועה הציונית ומדינת ישראל דומות יותר לאבות־טיפוס מפוייסים של „טירפון" מאשר למדינה „נורמאלית". לא זו בילבד, אלא שאנו נאים על כך וחוזים בעצם השוני פינניד לבין רוב מדינות המערב משום הצדקה למדינת ישראל וביטוי ליחידה של התנועה הציונית. עצם החזון של מדינה יהודית, הדרישה להגשמה עצמית, העמדת ערכים רעיוניים מעל ומעבר לרווחה מיידית, ובדלנות מפוייסת, הכרוכה במסורת היהודית ובתפיסה ה„אתה בחרתנו" — כל אלה מציבים את מדינת ישראל מבחינות אחדות בשורה אחת עם אבות־טיפוס אחדים של מדינות „מטורפות"..."

כך ממשיך פרופסור דרור לפתח את הפילוסופיה־המדינית־צבאית של מדיניות־על־סף־תהום, תוך בוחות והתעלמות ממרכיב־הכלכלה, וכל מיני מרכיבים־טכניים. גם בור ועם־הארץ היה מבחין באי־שלימות התמונה אותה מצייר פרופסור דרור בספרו, כשהוא, למשל, קובע כי סין היא מעצמה מדרגה־שניה, ומפזר כל מיני חלומות מתוקים ותיאורטיים על הקמת „קומנדו־של־מיציאים־להורג" כמכשיר של הרתעה. כאשר קוראים: **„ככל שהמדינה ה„מטורפת" מפותחת יותר, קשה לארגן מבחוץ מהפיכות פנימיות."** כנראה שבמסגרת הכשרתו המיקצועית, טרם הגיע פרופסור דרור **ללימוד ההבדל בין „מהפיכה" ל„הפיכה", וש„הפיכה" ניתן להשתיל מבחוץ, ו„מהפיכה" קשה.**

המאלף בפרקי ספרו של פרופסור דרור הוא הפרק החשיעי, העוסק והמנתח את מגעה של ישראל עם המדינות המטורפות, ובמהלך הפרק מחבר הפרופסור תסריטים שונים, המבליטים את חלומותיו הנסבים בהפצצות־גרעיניות על מרכזי־אוכלוסיה ישראלים. מתוך פרק זה ניתן להבין, שפרופסור דרור הוא, במידה רבה, אידיאולוג של מערכת־הביטחון, אשר מטרתו להכשיר את הקרקע האידיאולוגית לפיתוחה של אידיאולוגיה אחת, אשר תביא את ישראל לעמדה של מאזן־אימה עם שכנותיה.

מאחר והספר ראה אור בדצמבר 1973, הרי שניתן לבחון כימעט את כל הנחות־היסוד של פרופסור דרור בפרספקטיבה של מילחמת יום־הכיפורים ואחריה, כאשר מרביתם אינם עומדים במיבחן הזמן, וההיסטוריה הקצרה שחלפה מאז.

יתכן וישנן סיבות מדיניות־חברתיות, שהביאו את הפרופסור דרור לפרסם עכשיו את סיפרו בטלוויזיה, שלוש שנים לאחר הופעתו, ויתכן גם שדוקטור סטריינג'לאב ישראלי יש לו החלום הלקוח מתוך אחד מספרי־המדע הבדיוני, על המילחמה האחרונה בין ישראל לערב, כאשר שני הצדדים מושמדים, אך מערכות הטילים המטוסים וההפצצה ממשיכים להשמיד את מה שכבר הושמד.

העובדה האיש זה — שהטירוף־המדעי ניבט בספרו ובהופעתו בטלוויזיה — הוא היוצע של שר־הביטחון שימעון פרס, יתכן ויש בה ללמד על מידת־הטירוף של מדינת־ישראל.

תגלית מרנינה

כאשר עיני העייפה מטיילת בשבתות על שני המוספים הסיפרותיים למיניהם, הזרועים להג אנונימי למינהו, המנומר פה ושם בשורות מנוקדות הקרויות שירה, לפתע נוגה אור גדול.

אינני מסוגל, אני מודה, להתמיץ אפילו רשימה אחת של הגב' יהודית אוריין בן־הרצל. בימים אלה של בילבול־עשתונות מתירני, כאשר אפילו השמרן הקרתני ביותר אינו מעז להציג עצמו כפי שהוא מפחד ההמון המתירני, כמה מרענן לראות אדם המפגין באומץ, בשער־בת־רבים, אותה שמרנות קרתנית שכימעט ואזלה מן השוק!

אותה שמרנות קלאסית, פוריטנית, שדורות של אמנים ניסו להדהים אותה עד שנעלמה, הנה היא כאן שוב. מה שאני אוהב אצלה במייוחד, זה כאשר היא מודה שסופר כמו בורחס, למשל, נשגב מביגתה. את זה היא עושה בהתמדה ראויה לשמה, כאשר אינה עסוקה בלדבר בשבח הצנזורה, באומץ־לב קרתני נוגע ללב. מי עוד, חוץ משמרן קרתן, היה מעז לידות אבנים בבורחס, ולדבר בשבח הצנזורה?

כמו שמרן קרתני אמיתי ולא מזוייף, אף סיגנונה של גב' יהודית אוריין בן־הרצל אינו מתקשט בנוצות לא לו. היא כותבת על הספרות הגדולה של ימינו, בסיגנון פשוט ועממי מאד, עם לוויית חן של שבוען לעקרת־הבית. לזכותה יש לציין שהיא מעוניינת פחות בתופעות מקומיות, ומעדיפה הגיגים על מצבה של האנושות בימינו, כמובן מגקודת מבטה של עקרת־הבית היודעת שאף ספרות היא נושא לשיחה על מקלות מלוחים ופיסטוקים. אני חש כימעט גאווה מסותרת, בראותי את המקלות המלוחים מונפים על ראשם של לואיס בורחס וג'ין בארת, ומציע להם בכל הכנות לא לבוא לבקר אצלנו בלילות־שבת.

כן, תגלית מרנינה, ממש משהו שיצא מהסאטירות של סוף המאה הקודמת. אבל אני שואל עצמי בנסיון לכנות: האם היא כזאת ביגלל עצם העובדה שהיא כותבת במוספים הספרותיים? התשובה אינה קלה, שכן יש לנו בשפע גם פרופסורים מכובדים, שאם גם אינם כותבים במוספים, אין זאת מפני שיש להם מה לומר. איני בטוח שאילו היו הפרופסורים — והם, לפחות, קוראים ספרות כי זה מיקצועם — תורמים למוספים, היה מה לקרוא, ואולי טוב שמול הגב' יהודית אוריין בן־הרצל עדיין הם נשארו בחזקת נעלמים, ורק בין דפי־הכרומו של הרבעונים המסובסדים, שם יאירו באור יקרות מוצנע מעין הרבים, הללויה.

עמוס קינן

הצאן של האימפריה

צאן ברזל

יותר ויותר הופכת הטלוויזיה הישראלית מכשיר לרימום אפסים, והכנסתם אל תוך אמומים לאומיים. אחת התוכניות הפעילות ביותר בנושא זה היא התוכנית כל המנגינות, שניתן לראות בה את נועם שריף שהיה בעבר הלא־רחוק מלחין מצליח, כקונפרנסיה לכל מיני מלחינים, לעתים הראויים לכינוי זה, ולרוב לא, שהוא משבח אותם, מרומם ומקדש את תרומתם למוסיקה המקורית.

האחרון בגיבורי נועם שריף היה יאיר רוזנבלום, מלחין־חצר של להקות צבאיות במשך למעלה מעשר שנים, ואחד מאבות ההלחנה הישראלית האימפריאלית, אשר זיבלה תמלילים צבאיים בתקופה שבין מילחמת ששת הימים ויום־הכיפורים.

כך הציג נועם שריף שירים כמו „יש לי חבר" כפאר היצירה המוסיקלית בארץ, תוך

זרזירי־תרבות בודדים לאירופה

א. ברונובסקי בפירנצה

האנתרופולוג קלוד לוי־שטראוס, משווה בסיפרו החשיבה־הפראית את טקסי החניכה של ילידי־אוסטרליה לסיורים־המודרכים לבתי־סופרים ומשוררים כגיתה או ויקטור הוגו. לטענת לוי־שטראוס, הרי שהרהיטים בבתי־המשוררים מעוררים אצל המבקרים מתח גבוה של תחושות חזקות, ללא סיבה משמעותית. דומה כי המבקר, שיראה את המיטה עליה ישן ואן־גוך, תפענח לו את ציוריו.

כך, מדי קייץ, מפליגה סיעת זרזירי־תרבות ישראליים לעבר אירופה, מתפלגת על פני היבשת, ואט באט שולחת את רשמיה הכתובים לעיתונים ולכתבי־העת השונים. כך זוכה הישראלי, שוחר־התרבות, שאין ידו משגת לשלם את מחיר העלייה לקברות גדולי וענקי התרבות, לתיאור סטנוגראמי של פרחי מבקרים העולים על קברי מבקרים מתים, ופרחי משוררים המטפסים על קברי משוררים, וחוזר חלילה.

במוסף־הסיפרות של הארץ מתאר עורך המדור, יורם ברונובסקי, את ביקורו בבית ברנרד ברנסון, מבקר אמנות, בפירנצה:

„הווילה פשוטת־הקווים וההדורה, הקאפלה הקטנה בה קבורים בעלי־הבית, העשורה מטפסים ירוקים וורדי־שני זעירים וכראשה צלב. הגן הסימטרי שחוצה אותו רחבת־מדרגות ארוכה — הכל אומר עושר עתיק ונכבד ששורשיו קדומים ובלתי־מעורערים. רק מי שמאומן במחשבה דיי־אלקטית־יהודית יבין מייד שזה יכול להיות ביתו של יהודי בן מהגרים מליטא. ואכן, כאן, בווילה, אי מאמי׳ שבקירבת פירנצה, חי קרוב לשישים שנה ברנרד ברנסון, החוקר והאספן, ומעל לכל: נושאו של אחד המיתוסים השוליים, אך המאלפים של המאה העשרים...״

אם להתעלם ממישפטים אווליים כמו: „...רק מי שמאומן במחשבה דיאלקטית־יהודית יבין מייד שזה יכול להיות ביתו של יהודי בן מהגרים מליטא,״ הרי שניתן לציין כי כתביו של אותו ברנרד ברנסון, שברונובסקי עולה בשיקיעה כזאת לרגל אל ארמונו, הרי שכתביו על אמנות, אינם מהחשובים עליי־אדמות, ואפילו תלושים עד למאד מניתוח של אמנות בפרספקטיבת הזמן וההיסטוריה.

אלא שלנוכח הווילה, בה התגורר וכתב אותו ברנסון, ניצב ברונובסקי, ומעלה מתהום הנשייה מאמר שפירסם אחד בשם מאיר שפירא, בכתב־העת הבריטי אנקאונטר, בו טען שפירא כי ברנסון התכחש ליהדותו והביע הערצה לכנסיה כמיפעל גדול של האנושות. וכדי לסתור את טענתו של שפירא מציין ברונובסקי, כי מצא ביומניו המאוחרים של ברנסון את ישראל מוזכרת לעיתים קרובות, ומתוך אהדה ועניין רב.

משוררים ופרחי־משוררים עולים על קברי משוררים באירופה, וברונובסקי המבקר עולה לווילה של מבקר, ותוך כדי נסיונות אימוץ והדבקה, מוסיף ברונובסקי מהגיגיו לברנסון: **„אני חוזר לסוד המיתוס של ברנסון. הוא לא היה אמן במובן המקובל של המילה (אפילו בעל סיגנון משובח לא היה) ולא היה חוקר־אמנות דגול. הוא עצמו היה יצירת האמנות של עצמו. במובן — ובהצלחה! — הוא ביקש לעשות את חייו למעשה־אמנות. גם כאן ניכרת במובן המורשת הפאסטרי־ווילדית („הקדשתי את כישרונותי לכתבי ואת גאוניותי לחיי״). הוא כתב לא פעם על כך שחשוב יותר להעשות מאשר לעשות, לחיות־היטב מאשר ליצור...״**

וכך יכול הקורא הישראלי להתרפק על זכרו ועל ביתו של ברנרד ברנסון, שלא היה אמן במובן המקובל של המילה ולא „חוקר־אמנות דגול״ כדברי ברונובסקי.

ב. כיצד רילקה מת מדקירת ורד

הערצתו של יורם ברונובסקי בהארץ את ברנסון היא כאין וכאפס לעומת הערצתה של גברת בשם עדה ברודסקי את המשורר ריינר מריה רילקה. חוויותיה של הגברת ברודסקי באו לידי ביטויים בירחון מושג, שבהוצאת האגודה לקידום אמנות בישראל, אשר אמני תל־אביב נחלצו לאחרונה לעידוד המשך הופעתו.

במאמר בן כמה עמודים מעפילה הגברת ברודסקי לקברו של המשורר־בלשון־הגרמנית רילקה, והיא גם אינה חוששת מלתאר לקוראי האגודה לקידום אמנות (בישראל?) את מניעיה ותחושותיה:

„אל הקבר בראדון לא באנו כעולים־לרגל, אלא כסתם ישראלים מן השורה, שהחליטו לבלות את השבוע האחרון של טיולם באירופה בישיבה במקום אחד, ובחרו למטרה זו בעיירת־הקיט השוויצית מונמאנה, בחבל ואליז. אם בחירת המקום הושפעה מקירבתו הגיאוגרפית אל מירת האלגיות הדואיניזיות׳ ואל מקום הקבורה של יוצרן, הרי שלא דובר על כך במפורש: הרומן עם רילקה, שריתק אותנו במשך מרבית שנות חיינו, כבר הגיע באותו זמן אל קצו, ואף שאין דבר מסעיר יותר מן הפגישה עם אהוב מימי עבר, אין אנו ממהרים להודות, שהזימון המיקרי־לכאורה אינו אלא פרי תיכנון קפדני...״

עכשיו, כאשר קהל שוחרי התרבות הישראלי, שלא יצא הקייץ לאירופה, ולא היה גם הסיפק בידו להזכיר



את „הרומן עם רילקה, שריתק אותנו במשך מרבית שנות חיינו,״ נאלץ להילוות אל הגברת ברודסקי, שמוליכה את העם ההולכי־בחושך ל„פגישה עם אהוב מימי עבר״ במרחבי אחוזתו של ריינר מאריה רילקה, ומספרת לנו על הלבטים שהיו למשורר בטרם בחר את המקום **„ידידים מכל קצווי אירופה הציעו עזרה והכנסת אורחים. אך המשורר העקור משורש התקשה להחליט היכן כרצונו לתקוע יתד...״**

אלא שלבסוף בחר רילקה במקום שבו דורכות כפות רגליה של הגברת ברודסקי, ואז היא מוליכה אותנו כך: **„לפני הבית גן־ורדים, המשתפל במורד. מאחוריו כר־דשא וליד השער צפצפה מרהיבה, זקופה כסימן־קריאה („הנה! זהו!״). יש בה, בסירה זעירה זו, מבודרו ומנוקשותו של שריון, אך מנוי וגמור עימו להעטות עליו שריון זה, עם כל המועקה ואי־הנוחות, כדי שלא להחמיץ שיעור שעת כושר. שפיכוייה נראים מבטיחים ביותר...״**

אומנם הגברת ברודסקי, נמנעת מלספר לנו, על סמך התבוננותה בטירתו של רילקה, בדומה להתבוננותו של ברונובסקי בפירנצה, כי „מי שמאומן במחשבה דיאלקטית־יהודית יבין מייד שזה יכול להיות ביתו של יהודי בן־מהגרים מליטא.״ אך יחד עם זאת, הרי שהגברת ברודסקי נוטלת אותנו (את הפרובינציאלים הישראליים, שאין ידנו משגת לבקר את קברי המשוררים), כך שנוכל ללוות את ריינר מאריה רילקה בדרכו: **„רילקה נכנס אל מצודתו ומניף את השער בעדו. עכשיו, כשהוכטחה לו שלווה כלא קיצוב, לא אצה לו השעה...״**

וכאשר לרילקה לא אצה השעה, הרי שמסתבר מדברי הגברת ברודסקי, שהוא עסק בוורדים, שדקרוהו לבסוף למוות: **„שכהוא משלים את הערצתו הנושנה אל הווייתו של פרח זה באינטימיות החדשה של מאהב. מקץ חמש שנים ימות (רילקה) מדקירת ורד, כמסופר בסיפורי האגדות...״**

וכך מוליכה הגברת ברודסקי את עמך ישראל מסביב לטירתו של רילקה, וכותבת את תיאורה בלשון רבים, ואז אנחנו פוגשים בפועל חקלאי שפוסע ליד הטירה:

„,לא פה. מסביב. מצד דרום׳.

„התקשינו להבין את הניב השווייצי, המשתדל לחיי־רמות לגרמנית.

„,מה — מסביב?׳

„,הקבר. הרי אל הרילקה אתם באים?׳

„,הממקנו בנתפסים בדבר עבירה.

„,רבים עולים הנה לראות את הקבר?׳...

„,...אני זוכר את הלוויה. הייתי בין הילדים שנשאו את הזרים. היה יום קר מאד וידינו קפאו כימעט, עד שגמרו לכסות את הקבר. זה לקח הרבה זמן. האדמה היתה קפואה, היתה עבודה קשה.

„,זה היה לפני הרבה שנים׳...״

ובתשובה לשאלה מדוע נקבר רילקה כאן, משיב הפוליטר: **„בחורה אחת מכנות הכפר ילדה ילד מחוץ לנישואין. אחרי הלידה נסעה עם התינוק — וחזרה בגפה. אומרים אצלנו, שהתינוק הזה היה הרילקה. כשנטה למות ביקש להיקבר בכפר־מולדתו...״**

וכך ממשיכה הגברת ברודסקי לרתק את קהל שוחרי־התרבות בישראל במסעותיה מסביב לקברו של ריינר מאריה רילקה, משורר בלשון הגרמנית, כשהיא מתרבתת אותנו במאמרה.

ג. גם בארץ־ישראל קבורים משוררים

בירושלים קבורה משוררת שוות־ערך בלשון הגרמנית לריינר מאריה רילקה. שירתה שוות ערך לשירת רילקה, רק בגרמנית, אך לא בישראל. המשוררת היא אלזה לאסקר שילר, שהוגלתה מגרמניה בראשית שנות ה־30׳, ואשר זכתה להיקבר בירושלים.

אומנם, בניגוד לרילקה שמת מדקירת ורד, כמאמר הגברת ברודסקי, הרי שאלזה לאסקר שילר מתה כתוצאה מנאצים, מעקירתה מתרבותה ועוד מיני דקירות. אומנם, לאסקר־שילר אינה קבורה בטירה, אלא שפיסור קבורתה יכול לעניין את גברת ברודסקי, ואולי אפילו את קוראי כתב־העת מושג.

אלזה לאסקר שילר נקברה פעמיים. פעם ב־1945, כאשר מתה, ופעם נוספת ב־1968, כאשר מצבת קברה המחוללת נמצאה בהר־הזיתים, ושאריות מוקיריה באו אל לווייתה השנייה.

יתכן וברונובסקי וברודסקי נזקקים לטירות ולארמונות, כך שניתן להפנות אותם למותו של שאול טשרניחובסקי, שנפטר במינזר סן־סימון שבירושלים, בשנת 1944, כשהוא רעב ונידח, ביגות לנזירים, ונקבר לראשונה באדמת המינזר, ורק בלילה נטלו את גווייתו וקברוה אחר־כך בתל־אביב.

מיום ליום ניתן יותר ויותר להבחין בנגע הפרובינציאליות התרבותית, אשר פושה בחברה־הישראלית. כתב־העת מושג לא יטרח לכתוב על קברה של אלזה לאסקר־שילר, כפי שדף־הסיפרות של הארץ לא יתאר את המוות האמיתי של שאול טשרניחובסקי, וכולם יהיו מאושרים ותרבותיים עד אחרית הימים, ואפילו יכאבו את כאב מותם של ברנרד ברנסון וריינר מאריה רילקה.

ליטוף השמאלץ הסכריני של יאיר רוזנבלום. שריף הציג את השיר כמו היה חצי הימנון לאומי, תוך ליווי קביעות פסקניות של בר־סמכא: („...יאיר רוזנבלום הוא אישיות מוסיקלית מורכבת.״) ומהמשך דבריו ניתן היה להבין כי יתכן ומילחמת ששת־הימים פרצה על־מנת שיאיר רוזנבלום ילחין את השיר „הייתי נער״.

כך השמיעה להקת זמרים, שהורכבה במייוחד לאירוע טלוויזיוני־לאומי זה, את שיריו של רוזנבלום, כשהם משרים על הצופים תחושה של פקודות־יום מולחנות.

לאחד משיאי האיוולת בתוכנית זו מגיע נועם שריף בתארו מנגינה של רוזנבלום למונולוג של צבר, האומר לנערתו כי בשובו הביתה „מהמילחמה — כמובן״ היה רוצה קודם כל לנשק למזוזה.

תרבות א״י השלמה

בחטף

הסיפרות שניכנסה לאופנת בגדי־הנשים, לפני כמה שנים, בגירסה הקולנועית של גטסבי הגדול ל**סקוט פיצג׳רלד**, החליפה עכשיו את כיוונה מן הסיפרות האמריקאית לצרפתית. הסרט בחיפוש אחר הזמן האבוד, המבוסס על־פי סיפרו של **מרסל פרוסט** ותסריט מאת **הארולד פינטר**, הביא לאופנה חדשה של שמלות עשירות־תחרה־מלמלה וכל השאר, כמתואר בסיפרו של פרוסט ● מוסף הסיפרות של מעריב, בעריכתו של סופר א״י השלמה **משה שמיר**, הגיע לאחת מדרגות הגראפומניה הגבוהות שבישראל, ובתולדות סיפרותה. המוסף, הרצוף בשירי משוררות נודעות כ**מנוחה** (שם המשוררת!) ו**מרים דרור**, שלא הצליחו להאפיל על שירה של המשוררת **אסיה** (משוררת, ולא יבשת). אסיה נוטלת מוטו משל המשוררת הרוסיה הנודעת **אנה אחמטובה**: „...אני גדלתי בדממה ציורית״ וכותבת את שירתה המקורית והאסיאתית „אני גדלתי, / גדלתי כצליל, / הנוגן מתוך יסורים...״. באותו מוסף לא נפקד גם מקומה של סופרת צעירה בשם **זיוה קרן** בסיפורה ג׳יהאד, אשר מספר על גבר ערבי העובד כשרת בביתה ● גם לא נפקד במדור מקומה של ה„סיפרות־המוזמנת״ (סיפרות בה מיפעלים שוכרים כתבנים על־מנת שיכתבו עליהם) והמבקר **אורי מישטיין**, כותב על סיפרם של **שלמה שבא וסוזל בונה** סיפורו של סוזל בונה, שהוא שיר־הלל לסוזל בונה.

מראיכת בן עומר

עם ראש עיריית חברון, פהד קוואסמה

„על הישראלים לבחור בין שתי דרכים: מדינה דמוקרטית לפי תוכנית אש"ף או דו־קיום בין שתי מדינות נפרדות"

הראיון המתפרסם בעמודים אלה נערך לפני שבועיים, בלישכתו של ראש־העירייה החדש של חברון, פהד קוואסמה.

מכל הניצחונות המפתיעים של המנהיגים הצעירים בבחירות האחרונות בגדה, נחשב ניצחונו של קוואסמה כמפתיע ביותר, כי הוא הצליח לחכות שוק על ירך את עלי מוחמד אל־ג'עברי, שנחשב עד לאותו יום כשליט מוחלט, מדיני ודתי, של כל הר־חברון — עמדה שבה החזיק במשך למעלה משלושים שנה.

הבחירות נערכו ב־12 באפריל 1976, והתוצאות נודעו לקוואסמה למחרת היום, שהיה יום־הולדתו ה־37. הוא נולד בחברון, בן למשפחה שעברה לגור בין 1942 ו־1948 בירושלים, שם יש לה נכסים רבים. לאביו של פהד היו שלושה בניינים בירושלים המערבית, מהם אחד בן חמש קומות. כיום בונים על אדמתו, ליד שער יפו, בתים נוספים. כל הרכוש חזה הופקע, כמובן, על־ידי מדינת־ישראל.

ב־1948 חולקה חברון זמנית בין הצבא המצרי והצבא הירדני. גם דיעות תו־שביה התחלקו בין שתי המדינות. אביו של פהד היה ראש ממחנה הפרו־מיצרי, ואילו אל־ג'עברי היה ראש המחנה הפרו־ירדני. המלך עבדאללה דן את אביו של פהד למוות, ביולי 1948, אך פסק־הדין לא בוצע. בדצמבר 1948 הוטסה המישפחה משדה־התעופה במפרק, בעבר־הירדן, לקהיר, ושם גדל פהד. ב־1962 סיים את לימודי ההנדסה באוניברסיטה בקהיר — שבה סיים כמה שנים לפני כן יאסר עראפאת את חוק לימודיו באותו מיקצוע, ולאחר מכן חזר לחברון.

פהד קוואסמה עבר ב־1968 עוד פעם לקהיר, אך ב־1970 השתקע סופית בחברון, וכיהן בת כראש מחלקת־החקלאות, תחת השילטון הישראלי, עד לבחירות שבהן נחל ניצחון מוחץ.

מישפחת קוואסמה, שמוצאה מעיראק, פרושה על פני העולם הערבי כולו. אחיו, המבקר כעת בארץ, הוא קבלן בלוב, ובני־מישפחה אחרים חיים במיפרץ הפרסי, בירדן ובסוריה.

ראש־העיר החדש מצטיין בתומור דק, המבצבץ לעיתים קרובות בדיבורו. במשך הראיון התנהג בצורה בלתי־פורמלית, כאשר מדי פעם נפתחת הדלת ותושבים חב־רוניים נכנסים, מחליפים דברים או מקשיבים. אף שהוא מדבר אנגלית רהוטה, הוא הקפיד בראיון לדבר ערבית, כדי לדייק בדבריו.

„אנחנו הפנים הנקיות של העם הפלסטיני!"

● מכך ראשי־הערים החדשים שנבחרו כי־גדה, אתה נחלת את חניצחון הגדול ביותר. אתה התמודדת עם איש ששלט שילטון אישי מזא בעיר הזאת, ושויצג מישטר חברתי. איך אתה מסביר את טיב השינוי שחל?

זהו שינוי מדיני, חברתי וכלכלי כאחד.

● מהו טיב השינוי החברתי?

מעתה יהיה מצד העירייה יחס שווה לעשירים ולעניים. עד כה לא יכלו העניים להתקדם. הם הקימו אגודות מיק־צועיות, ורצו להחליף את המנהיגות המסורתית.

דרוש שינוי בכל המוסדות — בלישכות־המיסחר, במוסדות הספורט, באגודות הפועלים, בכל. אנחנו נבצע זאת.

● האם זוהי מהפכה של צעירים?

של צעירים־ברוח. זה איננו, בהכרח, עניין של גיל. בגדה המערבית נבחרו אנשים צעירים, המעוים להגיד את דעתם לכל, גם למושל הצבאי.

● האם יש לך תוכנית כלכלית?

עד 1967 היתה חברון תלוייה בחקלאות. אנחנו רוצים

> **במאורעות 1929 שלחו האנגלים את משרתיהם להרוג יהודים, ואילו תושבי חברון הצילו את היהודים**

להקים בה מיפעלים. בעזרת ההון המקומי. ניזום גם מיפעלים מטעם העירייה.

● כמה תושבים יש עכשיו בעיר ובכ־ביכה?

בחברון עצמה יש 60 אלף. בכל הגוש יש 150 אלף נפש.

● מה אתם, ראשי־הערים החדשים, מייצ־גים בעצם?

אנחנו מייצגים את הפנים הנקיות של העם הפלסטיני.

● אתה סבור שאתם יכולים למלא תפקיד פוליטי?

אנחנו איננו מורשים לנהל משא־ומתן בשם העם הפלסטיני. אבל אנחנו יכולים לתמוך באנשים הנכונים.

● מי הם?

האירגון לשיחרור פלסטין.

● אם אינכם יכולים לנהל בעצמכם משא־ומתן מדיני, האם אתה חושב שאתם יכולים להוציא ביצירת קשרים בין ישראל ואש"ף, כבוא היום?

הישראלים התעלמו מאיתנו, כעם פלסטיני. הם הת־עלמו מדרישותינו, מזכותנו להגדרה עצמית.

כאשר הישראלים יכירו בזה, נוכל לדבר על התפקיד שכל אחד יוכל למלא ביצירת הקשרים.

● אם ראש־הממשלה, מר יצחק רבין, יז־מין מחר את ראשי־הערים בגדה לשיחה, מה תציעו לו?

נציע לו להוציא את הצבא הישראלי מן הגדה המערבית.

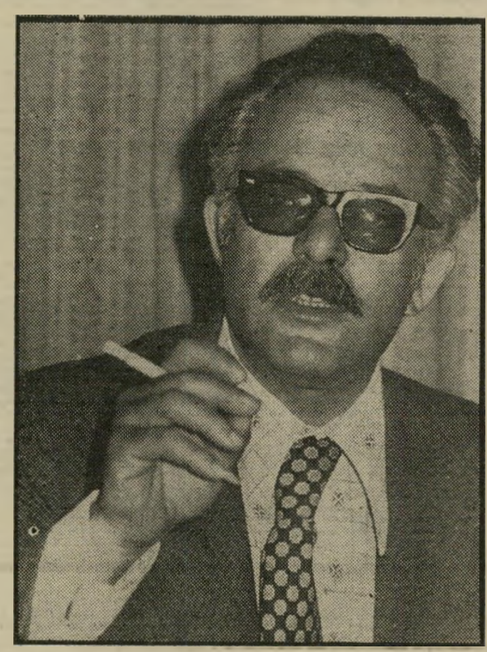
● ומה יקרה אז?

אם הצבא ייצא, נקים ממשלה משלנו.

● איך?

זה עניין שלנו. עזבו אותנו, ותראו!

● מדוע לא תקימו את המוסדות המתאי־מים לפני כן?



„אנחנו מקבלים שיש עם יהודי בארץ..."

איפה? בבית? באוהל? בבית־קפה?

● מה גודלו של העם הפלסטיני כיום, לדעתך?

העם הפלסטיני מונה עכשיו כ־4 מיליון נפש.

700 אלף חיים בגדה, 500 אלף בעזה, 500 בישראל עצמה. מחוץ לגבולות הארץ חיים כשני מיליון פלסטינים נוספים. מהם 200 אלף בסוריה, 200 אלף בלבנון, מיליון בעבר־הירדן והשאר מפוזרים בכל העולם.

● ואם תקום מדינה פלסטינית, כך אמה יחזרו אליה, לדעתך?

לכל הפלסטינים בעולם הזכות לחזור למדינתם, אם תקום. המדינה תקבל כל מי שירצה לחזור. אנחנו חלק מהעולם הערבי, וכל ערבי שירצה לחזור, יחזור.

● איזו מדינה זאת תהיה? מה יהיה הי־מישטר בה?

אנחנו רוצים במישטר שישרת את המטרות הלאומיות שלנו. סתם מדינה — דגל, מישטרה — זה לא מעניין אותנו.

> **אינכם פוחדים מפני האריה, ואתם פוחדים מפני השפן? האם המדינות הערביות מסוכנות פחות ממדינה פלסטינית קטנה?**

הישראלים שואלים מה תהיה דמות מדינתנו בעתיד. זה נותן לנו להרגיש שיש להם, לדעתם, הזכות לקבוע מה יהיה המישטר שלנו, להסכים למישטר אחד ולדחות מישטר אחר.

האם אפשר להכתיב לארצות־הברית את המישטר שלה? או לברית־המועצות? או אפילו לישראל עצמה?

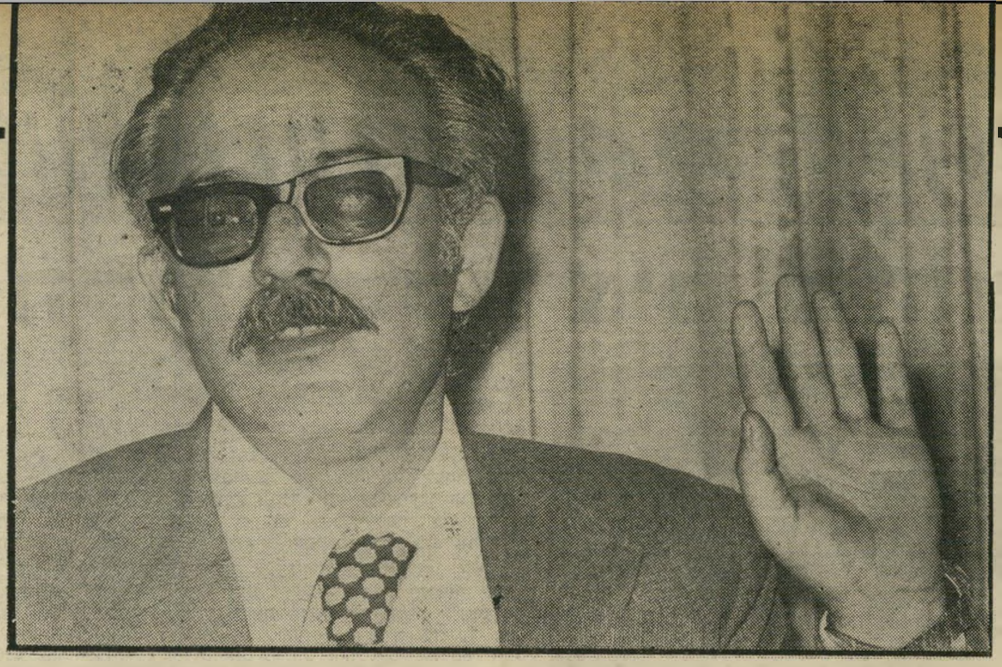
מה הם רוצים שיהיה לנו, מישטר שישרת אותם?

אנחנו כמו כל עם אחר. במה שהעם יבחר, זה מה שיקום. מישטר קומוניסטי, או סוציאליסטי, או קפיטליס־טי — העם יקבע.

בישראל יש החולמים שתקום אצלנו מדינה של משת־פי־פעולה, שתשרת את ישראל. זה לא מה שאנחנו רוצים.

● בכך זאת, כאשר נדרשים הישראלים לסגת את השטח הזה, מעניין אותם לדעת מי יקבל לידיו את השילטון כאן.

מי בחר ביצחק רבין? הישראלים. גם לפלסטינים



„מדינה פלסטינית תקום! כל הדרכים מובילות אליה..."

הזכות לבחור בראש־הממשלה שלהם. זוהי משמעות המו־שג „הגדרה עצמית". לבחור את עתידנו, את מדינתנו, את המישטר שלנו, את צורת־הכלכלה שלנו.

זה חשוב לשלום — שהעם הפלסטיני יבחר בגורלו. זה יהיה שלום אמיתי, ולא שלום של משתפי־פעולה. תקום מדינה עצמאית, ולא מדינה שתשרת את ישראל, או את ארצות־הברית, או כל מדינה זרה אחרת.

אנא, הגד לי משהו שיאפשר לי להאמין שישראל רוצה באמת בשלום?

● אתה מאמין שמדינה כזאת תקום?

מדינה פלסטינית תקום. כל הדרכים מובילות אליה. המוסד שיכול לעשות שלום, ולדבר בשם הפלסטינים, ושאת החלטתו יקבלו הפלסטינים — זהו אש"ף.

■ ■ ■

● מהי דמותו של ההסכם בין ישראל והעם הפלסטיני, העומד לנגד עיניך?

אחרי שיוסכם על העיקרון, איני רואה כל מיכשול בדרך להסכמה על הפרטים.

קודם כל צריכה ישראל לקבל את הרעיון של מדינה פלסטינית. אחרי קבלת הרעיון יבואו שני שלבים:

השלב הראשון — חיסול המצב שנוצר ב־1967. אין אפשרות להתפשר על נסיגה מהשטחים שנכבשו ב־1967. על כך אין משא־ומתן. שם תקום המדינה הפלסטינית.

השלב השני — טיפול בבעיות שמלפני 1967. את כולן אפשר לפתור בדרך של שלום — בעיית הפליטים, בעיית השיבה.

● האם פירוש הדבר, שאתה מקבל את גבולות 1967?

אני מקבל אותם כגבולות זמניים. תקום מדינה פלס־טינית בגדה המערבית וברצועת־עזה, והיא תנהל את המשא־ומתן על זכויות הפלסטינים בשטחי ישראל מלפני 1967. הזכות לאדמה, לשיבה.

עניין זה אינו מיכשול, ואינו קשה. אם יש רצון לפתור את הבעייה, היא תיפתר.

הצרה היא שהישראלים חיים עדיין באווירה מסויימת. הם רוצים להקים את מלכות ישראל מהנילוס עד הפרת. הם רואים את עצמם כזרים באיזור.

אם הישראלים רוצים לחיות בשלום במרחב הזה, עליהם לקבל את העובדות של המיזרח התיכון. עליכם לקבל את העובדה שהם חיים בין ערבים, בים של ערבים, ושאינכם יכולים לחלום על מלכות עד הפרת.

על ישראל להשלים עם המציאות במרחב, להשלים עם העובדה שהיא חיה בין הערבים, ואז יימצא פיתרון לכל הבעיות.

● הדבר לא יקום כך עוד לא ישתכנע הרוב בישראל שזה יביא באמת לשלום. רוב הישראלים אינם מאמינים בכך כיום. מה אתה יכול להגיד להם?

ההיסטוריה של היחסים בין ערבים ויהודים היא נקייה. היהודים חיים במרחב הזה למעלה מאלף שנים בשלום. הערבים לא התערבו בחייהם, לא פגעו בכבודם. בעיראק ובמצריים הם היו עשירים, היו להם בתי־חרושת. הציונות בגדה בהם, והביאה אותם לארץ המובטחת, כדי לחיות על חשבון הפלסטינים.

על הישראלים להבין שאפילו אם יכבשו את הער־בים עשר פעמים, זה לא יבטיח את מעמדם לנצח. קשה מדי להשמיד את כל הערבים. עליהם לקבל את העובדה שהם צריכים לחיות במרחב הזה!

ישראל לא תוכל להתקיים כאן כמדינה גזענית. יש־ראל היא המדינה היחידה בעולם המזדהית עם דת...

● מה עם פאקיסטאן, למשל?

זה יותר גרוע.

● האם מותר למכור כחברון אינסולין (כניגוד לצו האיסלאם)?

יש אלכוהול בבתים, קונים אותו בבית־לחם.

■ ■ ■

מה ההבדל בינינו, ביניך וביני? יש לי עיניים חו־מות, ולך עיניים כחולות. אז מה? במישפחה שלי יש הרבה בעלי עיניים כחולות!

● זה שרד מתקופת הצלבנים.

בחברון יש הרבה בעלי עיניים כחולות ושיער בלונ־די. כשתשוטטו ברחובות, תראו אותם.

מה ההבדל בין יהודים, נוצרים, מוסלמים? האמא שלך אמרה לך שאתה יהודי, והאמא שלי אמרה לי שאני מוסלמי. זה כל ההבדל!

אנחנו, הפלסטינים, רוצים לחיות כמו האחרים. למה נסבול ממה שעשו לכם הנאצים?

אנו, הפלסטינים, לא לחמנו נגד מדינה יהודית! כל הסיכסוכים באו בגלל הבריטים והציונים.

ב־1929 רצו האנגלים ומשרתיהם לפגוע ביהודים. משתפי־לפעולה של האנגלים הרגו יהודים. אך רוב החב־רונים מנעו מהם להמשיך בזה, ופתחו את דלתותיהם לפני היהודים בשעת־צרה.*

זה כמו בדיר־יאסין. כמה יהודים רעים עשו מה שעשו.

● מר קוואסמה, האם אתה מקבל את זכותם של הישראלים להגדרה עצמית משלהם?

עליכם לקבל את העובדה שאתם חיים בין ערבים, בים של ערבים!

יש שני עמים בפלסטין — יהודים וערבים.

יש שתי דרכים לחיים משותפים:

הדרך האחת היא „מדינה דמוקרטית", שבה יחיו כולם ביחד. זהו מה שהציע אש"ף. הפלסטינים מוכנים לחיות בשלום עם היהודים במדינה דמוקרטית חילונית, בשיוויון מלא, בלי הפלייה גזעית.

הדרך השנייה היא הקמתה של מדינה פלסטינית, כך שיהיו זו בצד זו מדינה יהודית ומדינה ערבית.

אנחנו, הפלסטינים, מוכנים לשתי הדרכים. על הישר־ראלים לבחור באיזו דרך הם בוחרים.

אנחנו מקבלים עכשיו את העובדה שיש עם יהודי בארץ, ואיננו רוצים לזרוק אותו לים. איננו רוצים לזרוק איש לים. זה לא מינהגנו, לזרוק מישהו לים.

אנחנו מוכנים לחיות איתכם במדינה אחת. אך הישר־ראלים דוחים רעיון זה, כי הם חושבים את עצמם לעם נבחר. אלוהים בחר בהם, ולהם עליונות.

הישראלים היו כאן לפני 1948. היו להם כפרים וקי־בוצים וערים. אנחנו לא מתעלמים מהעובדה שהם כאן. העובדה היא שהישראלים אינם מכירים בפלסטינים!

● איני חושב שתמצא הרכה ישראלים המוכנים לקבל את התוכנית הישנה של אש"ף, בעניין „המדינה הדמוקרטית". האם אתה מו־כן להסכים לדוריקיום של שתי מדינות נפ־רדות — ישראל ופלסטינים — שיחיו זו בצד זו בשלום?

אם הישראלים רוצים שנחיה בשתי מדינות נפרדות, אנחנו מוכנים לכך. הכוח הוא בידיכם. הארץ בידיכם. א ת ם צריכים להחליט מה אתם רוצים!

אבל קודם כל עליכם להחליט לוותר על החלום של מלכות־ישראל מהנילוס עד הפרת, כפי שכתוב על תקיר בכנסת.

● אני יכול להכטיח לך שאין כתובת כזאת בכנסת, ומעולם לא היתה. זוהי אגדה.

באמת? אני שומע זאת בפעם הראשונה!

■ ■ ■

● העניין הוא שישראלים רבים פוחדים מפני מדינה פלסטינית, ורואים בה מקור לסכ־נות רבות.

איפה ההגיון? אתם אינכם פוחדים מפני האריה, ואתם פוחדים מפני השפן?

אתם אומרים שאתם חזקים יותר מכל העולם הערבי, מ־20 מדינות ערביות ביחד, ואתם פוחדים מפני מדינה פלסטינית קטנה?

למה אתם פוחדים מפני הפלסטינים? הרי מעולם לא העמדתם את הרעיון הזה במיבחן, לא נתתם לו צ'אנס. תנו לנו צ'אנס להוכיח שאנחנו יכולים לחקים מדינה ולחיות בשלום!

ממשלת ישראל מרמה את עמה, כאשר היא מדברת על הפלסטינים כעל סכנה גדולה, סכנה שאין ישראל יכו־לה לעמוד בפניה!

● אתם צריכים לשכנע את דעת־הקהל הישראלית שעם הקמת המדינה הפלסטינית יבוא השלום.

מה הישראלים מדברים תמיד על השלום? הם עושים צעדים נגד השלום, ומדברים על השלום!

מה עם ההתנחלויות? לשם מה הן הוקמו? האם זה יביא שלום? אתם לוקחים את האדמה מבעליה, האם זוהי הדרך לשלום?

מתקבל הרושם שממשלת ישראל רוצה באדמה, ולא בשלום. היא רוצה באדמה בלי אנשים, באדמה ריקה. האם מה שעשתה הממשלה בשנים האחרונות בגדה מוכיח שהיא רוצה בשלום?

יש חצי מיליון ערבים בישראל. עד היום אין להם זכויות מלאות. מתייחסים אליהם כאל אזרחים ממדרגה שנייה, או רביעית, או עשירית. אילו היו להם זכויות מלאות — היו צריכים להיות בממשלת ישראל ארבע שרים ערביים, ובכנסת 20 ח"כים ערביים. אם יתנו לער־בים בתוך ישראל זכויות שוות, יהיה זה רמז לרצון הטוב ולכוונות הטובות של ישראל. אך כאשר הערבים תובעים את זכויותיהם, אומרים שהם טרוריסטים, מחבלים.

למה הישראלים הם נגד ההסגנות בגדה? כל עם מסרב לחיות תחת כיבוש! האם א ת ה מוכן לחיות תחת כיבוש? התהליך לקראת השלום מורכב ממעשים! צריכים לא רק לדבר על השלום, אלא לעשות מעשים למען השלום. ואילו ממשלתכם עושה מעשים בכיוון ההפוך.

אני מחפש הגיון, מחפש צעדים ממשיים, ולא רק די־בורים על השלום ברדיו, ומפי השרים שלכם.

אנא, הגד לי משהו שיאפשר לי להאמין שישראל רוצה באמת בשלום!



„יש בחברון הרבה ילדים עם עיניים כחולות..."

* באותו יום ריאיין **העולם הזה** גם את הראש החדש של מועצת הכפר חלחול, במבואות חברון, מוחמד חסן עבד־אל־רחמן מילחם, מורה בן 47. הוא סיפר כי אביו ראה במו עיניו, בעת המאורעות ב־1929, כיצד מסיתים קצינים בריטיים במדים את סוכניהם הערביים לרצוח את היהודים, בעוד שהערבים המקומיים השתדלו להגן על הקורבנות. מישפחת מילחם עצמה הצילה בביתה יהודי אחד, סלומון, „המבקר בביתנו, לעיתים קרובות, עד היום," כדיברי מילחם־הבן.

רחל מרחלת על כל העולם

יהלומים קורצים בהוואי

אם אתם חושבים שיש היום חתיכות בלי סוף, וכל מה שצריך לעשות זה רק לשרוק להן, כמאמר האמפרי בוגארט, אז הנה לכם הוכחה שזה לא בדיוק כמו שזה נשמע בסרטים.

קחו, למשל, רווק צעיר ומצליח כמו **דויד לנגר**, שהוא בעצם יכול בשקט להיות חלומה של כל נערה. כיוון שחוץ מזה שהוא מיליונר ובעל אחת מרישתות־השיווק לחפצי־חן הגדולות ביותר בארצות־הברית, הוא גם גבר נחמד, ספורטיבי, שופע חומור, אוהב לחיות טוב — אפילו אם זה כרוך בנסיעות כל יומיים לארץ אחרת.

מה אפשר לדרוש יותר מזה? אבל עובדה, הבחור כבר מחפש בנרות בחורה שתוכל לשאת בגאון את שמו — ואין.

עד היום, כל מי שיצאה איתו, התחתנה מייד אחר־כך עם מישהו אחר. הבחור גידל וטיפח, ומישהו אחר קצר את הפירות. עד שהוא נועץ באסטרולוגית שלו, אשר ראתה בכוכבים, וזו אמרה לו שמוטב שהוא יגרום לנשים רבות אושר, מאשר לאשה אחת שתהיה אומללה. וכך הוא גרם אושר לכמה שיותר נשים, עד שהאסטרולוגית אמרה לו דיינו, הגיע הזמן שתהפוך אומללה אחת לאשה מאושרת. טוב, מאז הוא פתח בחיפושים קדחתניים, ואפילו גייס לו לעזרה מומחית כמוני, היודעת לעזור בשעת משבר הרת־גורל.

לנגר פותח בחודש הבא חנות אכסלוסיבית ליהלומים במלון ריג'נט שבהוואי, ככה שלסופר־סופר בחורה שתמצא חן בעיניו, גם לא תהיה בעייה עם האבנים הקורצות. היא רק צריכה להראות סופר־טוב, להיות בין הגילים 30־20, ולדעת לדבר לפחות ארבע שפות, כמו למשל צרפתית, איטלקית, ספרדית, ערבית, יפאנית וכמובן אנגלית. ואחרי שהיא כבר תדע לדבר ארבע שפות בבחירה חופשית, היא צריכה להיות אחת כזאת שלא איכפת לה במיוחד לחיות איזה שנתיים במקום משגע כמו הוואי ולפגוש את **ג'ק זורד**, הלא הוא סטיב מקגארט, השוטר האמיץ מהוואי חמש־אפס, ולפגוש אולי אפילו את זולו ואונו.

ואם היא תהיה בחורה שדויד לנגר יאהב באמת, הוא מבטיח לה טובות־הנאה מייוחדות כמו את עצמו לסופי־שבוע, שאליהם הוא יגיע במייוחד מאיפה שלא יהיה בעולם. כי דייוויד מתכוון לתת לבחורה הזאת גם לנהל לו את חנות היהלומים הקורצים שבהוואי, וזה דבר שלא הולך ברגל.

כי המסכנה תיאלץ להסתובב עמוסה בעדיים, ומשום כך



דויד לנגר (עם אנט ברוקמן)
לפגוש את מקגארט

הוא מוכרח לסמוך עליה בעיניים עצומות. וכפי שהוא טרח לציין באוזני במייוחד, הוא יכול לסמוך על בחורה רק אחרי שהוא קושר איתה קשרים אישיים.

„מי יודע?" אומר לי לנגר טוב־הלב, „אולי את תצליחי לג־רום אושר לנשמה מסכנה מישראל, שתראה קצת עולם ותכיר גבר כמוני." אז מי אני ומה אני שאמנע מכן, נשמות מיסכנות שלי, לראות עולם ולהשיג את אושרכן המעושר?

א־פרופו, לנגר הנ"ל יגיע ארצה, לפי כל הציפיות, לקראת סוף אוגוסט, אז נא להתאזר בסבלנות ולא לדחוף, יש לו די יהלומים לכולכן.

אוויר שפלה

צלול ביין

בעונה זו שבה כמעט כולם נופשים ובחופש, ונוסעים ומבלים ונפגשים, מת־חילים גם להרגיש מי נעדר מהנוף הבו־המי. אז זה שידידותי מספרות לי עליו בלחישות רמות הוא האדריכל **דן איתן**, אשר פנה עורף לנטיותיו הסיפרותיות לטובת נטייה חדשה שפיתח, בתחום ה־ציור.

למי שלא זוכר, הרי שתי הנשים היותר ידרעות בחייו של איתן עסקו בסיפרות. הראשונה היתה הסופרת **רחל איתן**, שממנה התגרש מזמן מזמן, והיא אם ל־בתו הבכירה **טולה** שהיא היום כבר גברת צעירה בזכות עצמה, וממשיכה להת־גורר איתו בדירתו.

האשה השנייה היתה המשוררת **רינה שני**, שחזרה זה לא מכבר מארצות־הברית, ומיהרה להפקיד את בתם המשו־תפת **תמר**, בת השש, אצל האבא ה־מסור.

דן, שידוע היה במעריצותיו הצעירות הרבות, מתגורר עכשיו עם ציירת הצעי־רה ממנו בכמעט 20 שנה ועונה לשם **מימי**. ולכל המתעניינים, אני יכולה לבשר שהנ"ל בהחלט נראה מאושר מחילוף זה של המוזות, מה גם שחברתו העכשווית מתגלה כבעלת נטיות אימהיות חזקות,



רינה שני ודן איתן
לחיות עם נשים

ומטפלת במסירות בבנותיו, שאחת מהן קרו־בה לגילה, ומאידך גיסא דואגת שגם לאבא לא יחסר דבר.

ביניתיים עברה המישפחה הסבה נוספת, והפעם מהעיר אל הכפר. דן נטש את די־רתו ביפו העתיקה, ועבר לגור בבית יפה מוקף ירק ברמת־השרון, שם חיה המיש־פחה העליזה הזאת, הגבר ושלושת הנשים הקסנות שלו, בשלווה יוגית. נושמים הם בכיף אוויר־שפלה צלול, מטפלים איש ב־רעהו, ויודעי־דבר יודעים לספר לי שמימי, הציירת הצעירה מתאמנת כעת לקראת גידול של פרי־בטן עצמי. אבל מי יודע מה כבר יכול להתרחש, כשחיים בנירוונה כזאת.

יובל אביב

תאמינו או לא, אבל עברו כבר 25 שנים מאז עלה על הקרקע נשיא מדינת אכזיב, הניף גם הדגל והכריז על עצ־מאות מדינתו, חלקת אלוהים הקטנה שלו אכזיב. הלא הוא מיודענו **אלי אביבי** אשר לא הופיע בחדשותינו זה עידן ועי־דנים. ובכן, אשת־בשורה אני לכל שוחרי אכזיב בימים להוטים אלה.

כי אלי הולך לעשות את זה שוב, והפעם זה יהיה סטוץ מארץ הסטוצים, כי יש לו סיבה כפולה ומכופלת. הסיבה הראשונה, והחשובה מכולן, היא שמלאו 25 שנים להקמת המדינה שלו, ואם המדי־נה השכנה — ישראל — עשתה הילולות בחצי־היובל שלה, אין סיבה שהוא לא יעשה חגיגות ביום־העצמאות שלו. טוב, מיצעד צבאי הוא הרי לא יכול לעשות, אבל הוא מבטיח שיהיה שם מיצעד־חתי־כות כזה, שישים בכיס הקטן את כל הפצצות שצה"ל מסוגל להציע. שנאמר — עשו אהבה, לא מילחמה.

ההאפניגג הזה, שייערך אם ירצה השם באמצע החודש הבא, יימשך שלושה ימים ושלושה לילות, וכתוספת חינם יוכלו ה־משתתפים והאוהדים להנות משישמחה נו־ספת, מלאות 11 שנים לנישואיו של אלי עם אשתו האוהבת, הגברת הראשונה של המדינה — הלא היא רינהל"ה, המלווה אותו במסירות משך כל שנות קיום ה־מדינה.

אומנם היא לא מייצגת את האשה היש־ראלית בכל מיני קונגרסים, אבל תאמינו לי שהגברת קציר עוד יכולה ללמוד ממנה על שיחרור האשה.

כי לא זו בלבד שהחתונה בין אלי לבין **רינה לייבוביץ** שלו נערכה בהסכם־התקשרות לפי חוקי אכזיב, הרי הוא גם נתן לה למישמרת מוצג ארכיאולוגי ש־חפר באדמת המקום במו־ידיו, וזה הרבה יותר חזק מסתם טבעת שהולכים וקונים, נכון? עובדה, זה כבר מחזיק אצלם 11 שנה. „אזכור לך חסד נעוריך, בלכתך אחרי אל חורבות אכזיב להיות עזר כנגדי במאבק חיי על אידיאל הטבע והי־כל ביתי," אמר לה אביבי באביב חייו, ביום חתימת הסכם אכזיב.

ואילו הכלה החסודה השיבה לו באותו מעמד: „איתך אני בכל מאבקיך." ככה הם חגכו את נישואיהם, ותראו איך שזה מחזיק. לכן, רק תארו לעצמכם מה הולך להיות שם.



רינה ואלי אביבי
לחגוג 11 שנה

המורה העליז

במכון לאמנות שבו הוא מלמד, הספיק **אבינועם קוסובסקי** בן ה־27 לשבור כבר כמה וכמה לבבות, הכל לפי המסורת הקלאסית של המורה הנערץ. הוא עצמו אינו מתרגש מכך, כי למרות גילו הצעיר הספיק מורנו להיות כבר תיפאורן בטל־ויזיה ובתיאטרון, להיות נשוי לעלמה תמימה בשם **ענת**, שאותה נשא ללא אז־הרה מוקדמת והתגרש ממנה כעבור חו־דשים אחדים, למשוש־ליבן של ידידותיו הנאמנות, אשר יכולות עתה להירשם שוב בשורות בפינקס התלוי על דלת דירת־הרווקים המחודשת שלו.

הוא גר שם בצוותא עם כלב דני גדול ומנומר, ועם שפן לבן. ומי שחושבת שהמורה הזה עוסק רק בהעברת הוראה, טעות בידו, כי מסתבר שגם מורים זקו־קים להשתלמות. אחרי הכל, גם מורה הוא רק אדם, וכדי להשתלם בחומר ולהשלים את הפיגורים, הוא עושה את זה עם **חתיכה** הגדולה עליו בכמה מיספרים טובים, אשר בקרוב תחגוג את התחלת העשור הרביעי שלה.

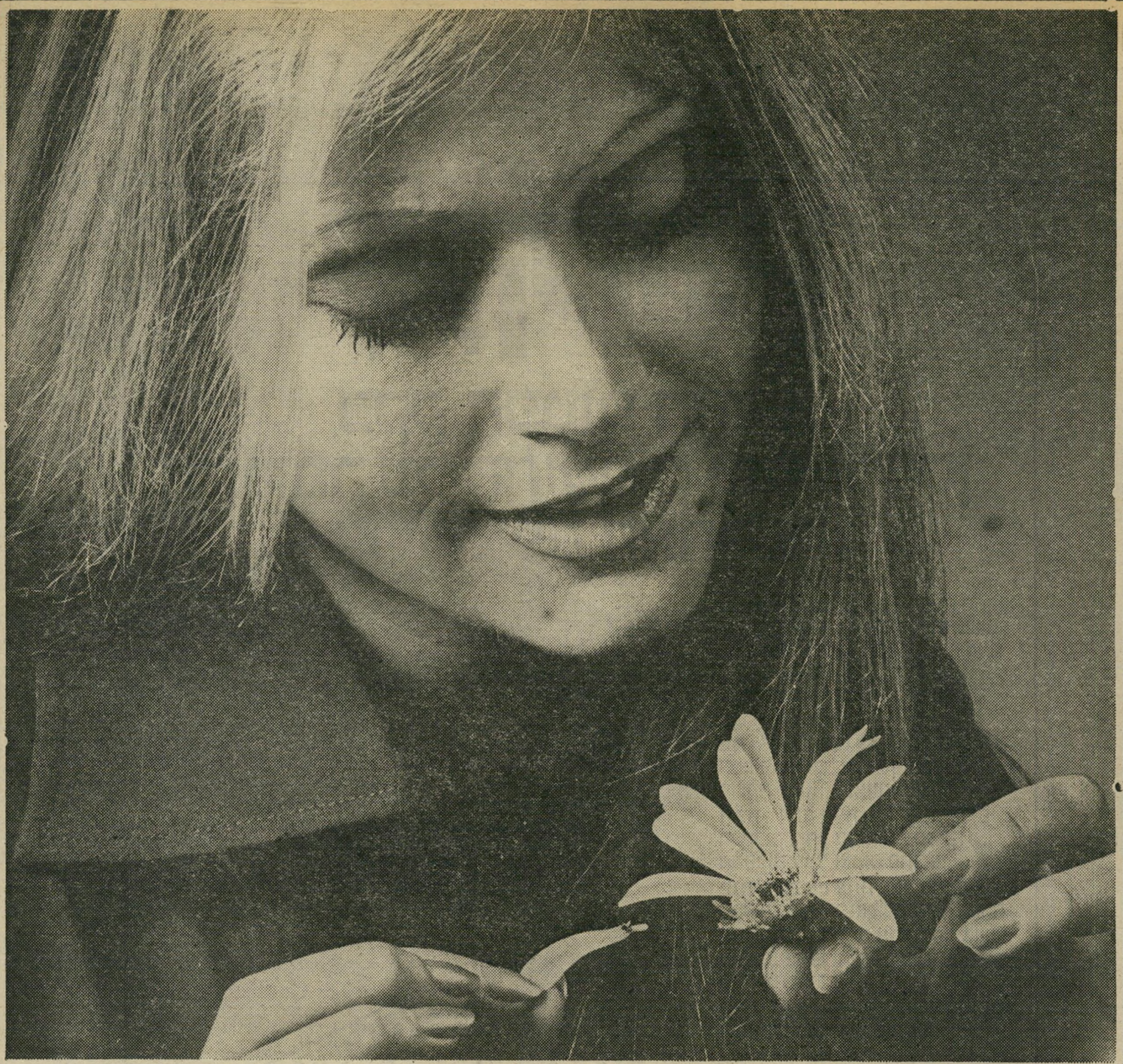
מה שמוכיח שהיא עתירת־ידע ורבת־עניין. עובדה היא, שאבינועם משתדל מאד שלא להחסיר אף שיעור פרטי בקורס ה־אינטנסיבי שהוא ערך בחודשי הקייץ ה־אינדיאני של תל־אביב, עם אותה גברת נכבדה.

אומנם, לא מעט מתלמידותיו היו מו־כנות להכין איתו את שעורי־הבית ולתר־גל בחומר, אבל גם את העבודה הזאת הוא מעדיף לעשות במחיצתה של המורה הפרטית שלו. כי כמורה מסור, מעדיף אבינועם שתלמידותיו לא תתעייפנה בת־קופת הפגרה, ותאגורנה כוחות לשנת־הלימודים הקרובה, כשהוא נותן כעת צ'אנס חדש לחובבות המוסיקה שבמכון לציור.

הנ"ל החל לפרוט על גיטארה, ולא יזיק לו לשפר את ידיעותיו, כך שלאלה מבי־ניכן היודעות לקרוא תווים, הוא מבטיח להיות תלמיד טוב. אבל רק שלא תח־שבו שמר קוסובסקי זונח סתם כך את אהובתו המורה, המבלה איתו במסירות את כל חודשי הקייץ.

הוא פשוט סיים את ההשתלמות בחר־מר, ומעביר אותה עכשיו בחזרה לבעלה. אחרי הכל, גם לו מגיע חופש.

ואם יש ביניכם זוגות נשואים, או כאלה שעומדים להינשא, אלי מוכן למכור להם את נוסחת ההצלחה הנישואית בכתובה המיוחדת שלו, שכבר הוכיחה את עצמה כסגולה לאריכות חיי נישואין, למי שמוכן לקחת את הריזיקו.



...כן. ת"ם כח 18,000

כן, יש תכנית חסכון חדשה בבנק לאומי. **כן**, יש בה כל ההטבות של תכנית כח 10,000 אך תקרת החסכון הועלתה ל 18,000 ל"י. **כן**, גם עכשיו תמשיך לקבל מענק של 10% ורבית על הקרן והמענק. **כן**, 100% הצמדה של הקרן ושל המענק. **כן**, פטור ממס על המענק, הריבית והפרשי ההצמדה. **כן**, תהנה מכל היתרונות הנ"ל אם תתמיד בחסכון למשך 6 שנים. **כן**, כראי לך (ולכל בני משפחתך) להצטרף לתכנית החסכון החדשה ת"י כח 18,000.

כח 18,000

■ פרטים בכל סניפי בנק לאומי, בנק אגוד, בנק קופת־עם ובנק ערבי־ישראלי.

בנק לאומי
לישראל בע"מ
הבנק הצועד עם הזמן

כן! תוכל לחסוך עד 18,000 ל"י בתכנית החדשה גם אם חסכת בתכנית „כח 10,000".

פרסום א. פל

פְּקְקוּנְץ

פקק הפטנט החדש
השומר על התוססים של גולדסן
עד לטיפה האחרונה.



פטנט חדש: פקקונץ. הפקק החדש של בקבוקי הענק של גולדסן השומר על המשקה בתוך הבקבוק ולא מניח לאף טיפת משקה או בועת גז להימלט החוצה. גם בשימוש חוזר ונשנה. שוב ושוב.

נוח! אתה פותח את הבקבוק המשפחתי של גולדסן ומוזג לך משקה מרענן - כאוות נפשך.

חכם! אתה מניח את הפקק על פי הבקבוק לוחץ קלות ו... קליק! הבקבוק סגור ואטום מחדש.

יעיל! עכשיו אתה יכול להניח את הבקבוק במקרר ואף טיפה לא תברח!

שימושי! ללגימה נוספת פתח שוב באצבע או בפותחן... וסגור שוב. בלחיצת אצבע.

כדאי! בקבוקי הליטר של גולדסן משווקים מעתה עם פקקונץ ללא תוספת מחיר.

פקקונץ-הפטנט החדש
של גולדסן
להנאה עד הטיפה האחרונה



התוססים
של גולדסן
רק 2.75 ל"ר*

(כולל מע"מ)

גולדסן

אריאלי

רחל מרחלת של כל השולם

ממודל למודל

כוחנו גדל

תאמינו לי, יש לי הרגשה שבקרוב מאד, יקחו הירושלמים מהתל־אביבים גם את כתר הבילויים. אחרי שהם הפכו רישמית העיר הכי גדולה במדינה. עובדה, הם עושים הכל כדי לשחק אותה עד הסוף.

הנה, הם הלכו ופתחו לפני שבוע מקום־



עודד שמיר ומודיסטית
רשימה של עכוזים

בילוי חדש, שכל מי שמכבד את עצמו כבר הפגין שם נוכחות, וזאת החצר ה־ירושלמית. אומנם, את השם הם גנבו מ־החצר ביפו, של **בני אמדורסקי**, אבל מתרחשים שם דברים לא פחות מרתקים. כמו למשל, סיפור מהחיים שקרה כבר על השבוע הראשון של תנוכת המקום. זה התחיל בכך שהצייר־פסל **עודד שמיר** הוזמן לערוך שם את תערוכת־הבכורה. טוב, או הוא ערך, כי הוא אף פעם לא מסרב להזמנות יפות. ואם הוא כבר במקום, אז בטח ובטח שהוא לא יסרב להזמנות יפות שהגיעו אליו מכמה חתיכות ירושלמיות יפות לא פחות.

עודד, הידוע בציורי־העכוזים שלו, בחן לו במשך כל הערב כמה עכוזים, שהיו שייכים במיקרה לכמה חתיכות ידועות בעיר, ומן הון להון, הוא גם ערך לו, תוך כדי מהלך הערב, רשימה ארוכה של בנות ירושלמיות עכוזיות המוכנות לדגמן לו. מי שלא הפריעה לו במלאכת איסוף הדגמניות, היתה דווקא זו אשר שימשה אותו, בעבר הרחוק, בין השאר גם כמודל, ואשר הפכה לימים לאשת האמן, הלא היא אשתו הדאגנית **מאירה**.

מאירה הבלונדית פשוט נעלמה לעודד מהעיניים, והבחור החל להיות מודאג. כי אחרי הכל, במצבים כאלה, שהרשימה כבר בכיסו, הוא בדרך־כלל מחפש את מאירה. חיפש, חיפש, ולא מצא. אלא שעודד מאמין בפיתגם „יגעת ומצאת — תאמין".

חיפש, עד שמצא אותה משוחחת בלהט עם גבר זר. ברור ששמיר המזוקן דרש מייד הסברים, ואישתו שופעת העדיים לא היססה להשיב לו מניה־וביה. הוא אומנם יודע שהיא מורה במיקצועה, אבל אם הוא כבר גילה התעניינות באיש־שיחה, אז היא סיפרה לו קבל עם ועדה שגם היא בין המציירים, והנ"ל פשוט הסכים לשמש לה כמודל.

בקיצור, עם רשימת המודליסטיות ש־היתה לו ביד, שמיר לא יכול היה לומר בדיוק מה שרצה, אבל כמו שאני מכירה את הזוג הזה, עודד יחליט לתת למאירה שלו השתלמות יסודית בציור, עוד לפני שהיא מתחילה לצייר לה מודלים להנאתה.

אדיפוס שמדיפוס

זה שהמציאות עולה על כל דמיון, זה בטח לא חדש עבורכם, ואם אתם עוד מצרפים לזה את הקיץ החם שעובר עלינו, או אפשר לצפות לסיפורים מעניינים, כמו למשל הסיפור הבא.

ראשיתו, אי־שם בכרך התל־אביבי, ב־תיכורת שבין **מנהל־חברה** בכיר מאד ועדרוש מאד עם **כלכלנית** נאה, שאף היא היתה עדושה. עד מהרה התגלה לשניים שיש להם כל־כך הרבה דברים משותפים, עד שהם גם החליטו שהם יכולים להיות בשותפות, וכמו כל עדוש ועדושה שמקב־לים החלטות גורליות כאלה, הם התחתנו ועשו ניסיון נוסף. כנדוניה, הביא כל צד את צאצאו מגישואיו הקודמים. התתן הביא **בן**, והכלה הביאה **בת**. וכך התנהלו להם תחיים באושר ושלוה. בוקר בוקר היו יוצאים בני־הזוג למקום־עבודתם המשותף, וערב־ערב בילו בשקט ובנעימים במעונם.

טוב, קרה לפעמים שהבעל עבד שעות נוספות וחזר מאוחר הביתה, אבל האשה קיבלה את זה בהבנה, כי אחרי הכל בעלת הוא מנהל בכיר, וזה לא הולך ברגל. היא לא טיפוס כזה שיהכה לו בבית עם סטופר ביד. זה ודאי גרם לה צער, אך כידוע — העסקים קודמים לתענוגות.

אז תרשו לי לחזור לנדונית שהביא כל אחד מהם לחתונה. ובכן, הבן היה בצבא, והבת למדה באוניברסיטה. ואם אתם חושבים לרגע שלצעירים היו בעיות של הסתגלות לקן החדש, אינכם אלא טועים. נהפוך הוא. המצב היה ממש אידי־אלי. האב החדש דווקא מאד מצא חן בעיני הבת, ואילו הבן התחיל לגלות סממנים ברורים של תסביך אדיפוס.

הכל עוד יכול היה להימשך בכי־טוב, כשאדיפוס שלנו, יחד עם אביו, אוהבים גורא את אמא. עד שציפור קטנה החלה מציצת זמירות באוזניה של האם, בעיקר ביחס לשעות הנוספות שעושה בעלה. כי־אשה מנוסה, נדמה היה לה שהציפור קצת מזייפת. עד שגברו חששותיה, והיא הח־ליטה לבדוק את הנושא לגופו של עניין או לעניינו של גוף. נכנסה למכוניתה, והחליטה לנסוע אל הבת ולשוחח איתה כדבר אם אל בתה. אבל כשהגיעה אל דירת הסטודנטים של הקטנה, לא היה גבול להפתעתה, כשראתה את מכוניתו של בעלה חונה לפני המידרכה. ומתוך מה שהתברר לה לאחר־מכן, לא היה מקום לספק שהאב לא בא רק כדי לעזור לבתו־התורגת להת־כונן לבחינות סוף־השנה.

אולם, כיאה לאנשי־משק בכירים ורצי־ניים, החליטו הנוגעים־בדבר שלא להכריז על פשיטת־רגל, אלא פשוט פתחו חשבון משותף לכל המישפחה, וכך הם חיים להם באושר וגם בעושר עד עצם היום הזה.

סיונארה בארבל

אולי אתם לא יודעים, אבל גם ישראל רשמה לזכותה שיא אולימפי באולימפיאדה שמשגעת עכשיו את כולם, והשיא הזה הוא לא בספורט חלילה, אלא במספר ה־צופים בטלוויזיה, וגם זה הישג.

אבל ההישג המרשים של אחד הכת־בים, המעבירים אלינו בשידורים מרתקים את מהלך האירועים, הוא זה של **יורם ארבל**, שהצליח להגיע לגמר — אבל בכלל לא ספורטיבי, אם כי אני מכירה הרבה גברים שאצלם תעניין הזה זה ספורט. כי הבחור החליט שבמונטריאול היה גם הגמר של תיי־הרווקות שלו.

יורם, שנסע לארצות־הברית לפני חוד־שים אחדים, בקשר לכל מיני עסקים לא ברורים ובמטרה לשהות שם תקופה ממו־שכת, החל להתארגן שם. אבל לא לפני שהוא סיפר לחברים שלו, בארץ, שהוא נפרד מחברתו היפאנית ונוסע לפתוח לו דף חדש בארץ האפשרויות הפתוחות.

אלא שמסתבר שהזמן עושה את שלו, וחברתו האכזוטית החליטה לעזוב את עבודתה בשגרירות היפאנית בארץ, ונס־עה לארצות־הברית להצטרף אל יורם. ורק כדי שתראו איך הבחור, שהיה כבר גרוש פעמיים, שומר לה אמונים, אז משם נמסר לי שהשניים החליטו להינשא זה לזו כדת, בתום המישחקים האולימפיים, ויחדיו ימשיכו לחיות בניו־יורק העיר.

וכעת, אם יש לכם אליו אי־אלו טענות על זה שהוא בגד במעריצותיו הישראליות והעדיף על פניהן אחת מייד־אין־ג'פאן, אתן מוזמנות לשלוח אליו את זה בכתב.

אבל קודם תנו לו להגיע לגמר בפעם השלישית. סיונארה.

ברכה ואהבה בציידה

אני יודעת שאתם מרותקים למישמע עלילותיה של **ביאטריס** („ברכה") **שוורץ** בארץ־הקודש. ובכן, הרי לפניכם הפרק האחרון, אבל לפני תקציר הפרקים הקוד־מים. ביאטריס הנ"ל עמדה להינשא לאיש־עסקים הולנדי, מיליונר, חכם וחתיך בשם



יום פרדמן
טבעות יהלומים

יום פרדמן. אולם לדאבונה, דרכונה ה־לאומי נגנב לה, זו הפעם השנייה תוך זמן קצר, והיא באה ארצה על מנת לקבל דרכון חדש ואישורים שיאפשרו לה להי־נשא לבחיר־לבבה. הוא היה שם, היא היתה פה, וכמו בכל מקום, ברכה זו לא יושבת בחיבוק־ידיים. כך היא הספיקה, תוך זמן קצר, לשבור כאן כמה לבבות זמניים.

הפרק האחרון בסיפור־בהמשכים הזה החל לפני שבועיים, כשברכה דיגמנה ב־שבוע־התיסרוקות שנערך במלון הילטון בתל־אביב. כמו שהיא יוצאת מהאולם, את מי רואות עיניה בדלפק הקבלה, אם



ביאטריס שוורץ
ספרים וגרעינים

לא את יוסי שלה בהופעת־אורח? איזה הפתעה! יוסי בכבודו ובעצמו — פאקס.

מובן שבמצבים כאלה, ברכה לא חושבת פעמיים. היא ישר זינקה עליו בחיבוקים ונישוקים, אמרה לו יפה תודה על כל ה־מתנות שהוא הביא לה, משהו כמו שתי שבעות־יהלומים גדולות וצמיד־זהב משובץ יהלומים, ועברה לגור איתו בחדרו שבמלון הילטון, כי הרי הוא בעלה־לעתיד.

למחרת הסכימה הקטנה להסתפר לכ־בודו, ולהסתרק בדיוק כמו שהוא אוהב, והוא אהב את זה. הוא פינק אותה סטייל חו"ל, והודיע לה שהמכונית והמדיח־כלים והמיקסר והבית בכלל כבר מחכים לה בהולנד, אבל הוא מוכרח לנסוע. היא היתה המומה. תכיצד זה, לנסוע כבר אחרי שבוע ולהשאיר אותה עם לב שבור?

היא לקחה את יוסי אל ידידה הטוב **שמחליק יודוביץ**, ושמוליק פתח לכבודו בקבוק שמפניה ודיבר ודיבר, אבל זה לא עזר. הוא היה מוכרח לנסוע, וברכה נשארה שוב לבדה ומאוהבת. ומי שלא ראה אותה בוכה ביום שיוסי נסע, לא ראה אהבה מימיו.

כל מה ששמוליק לא אמר לה, לא עזר. היא פשוט נשברה מהעניין, והודיעה חגי־גית שנמאסו עליה האנשים, למרות שלא רואים עליה.

רק מדי פעם היא קופצת למסיבות, כדי לפגוש קצת את החברה של פעם. כמו למשל, במסיבה שנערכה ביום השיש־האחרון אצל הבי־נסאי **יחי עמרני**. שם היא הוכיחה לכולם מה שהיא טוענת תמיד, שאין לה אפילו עם מי להתחרות בלבוש, היא שוב הגיעה למסקנה שבארץ מוטב לה לשבת בבית עם המוקיון של היינריך בל, ולפצח גרעינים ולדבר עם יוסי בטלי־פון.

מי שמודאג מהעניין ביותר הוא ידידה הוותיק שמוליק, אשר קנה לה במתנה חולצת טריקו עם הכתובת „אני ציוני", והייתם צריכים לראות איך ברכה והחולצה הצמודה הופכים אנשים ציוניים על ה־מקום. ובבניין ציון תנוחמו.

חם בירושלים

מרוב שבזמן האחרון עליז בירושלים, הם התחילו ממש להפריז. כן, כן, הירו־שלמים לא התביישו, וגילו את אוזני שסגנו הנאמן של ראש העיר **טדי קולק**, הלא הוא **מירון בנבנישתי**, עומד להתגרש מאשתו השנייה, ועוד כהנה וכהנה, מכל מיני סיבות הנובעות ממדיניות של של־מות העיר ואחוות תושביה.

אינני יודעת מה אתם חושבים על מירון, אבל אני דיברתי איתו, ואני חייבת לומר לכם שהוא היה ממש מופתע לשמוע ש־השמועה הגיעתני.

„זו הפעם הראשונה שאני שומע על זה," הוא אמר לי, וכראייה נתן לי מייד את אישתו, שאמרה לי בפה מלא כי אין שחר לשמועה, וכי אני הראשונה שאומ־רת לה את זה.

אבל העיקר שהעם היושב בבירה יידע אל נכון שלמירון בכלל אין גירושין בראש, חם, חם היום.



מירון בנבנישתי
הכחשות ורינונים



האירועים המרכזיים בדרום הארץ

במיסגרת אירועי בחירת

מלכת המים 1976

מטעם **השולם הזה** בחסות **בירה גולדסטאר**

אשקלון

בחסות ראש העירייה מר אהרון חייבי

טקס בחירת

נסיכת הים התיכון

ביום שבת, 24.7.76
בשעה 9.00 בערב במלון
„המלך שאול"

בתוכנית האמנותית:

- ✶ צביקה פיק
- ✶ ג'קי אלקיים
- ✶ אורי שבח
- ✶ טוני ריי

מנחה: **דודו דותן**

באר־שבע

טקס בחירת

נסיכת הדרום

ביום שישי, 30.7.76
בשעה 9.00 בערב באולם
קולנוע „קרן"

בתוכנית האמנותית:

- ✶ צביקה פיק
- ✶ ג'קי אלקיים

מנחה: **אורי זוהר**

12 יפהפיות ✶ תוכנית אמנותית מפוארת ✶ תזמורת ✶ תצוגת בגדי־ים מתוך של „גוטקס" ✶ מתנה לכל אשה ונערה בקהל: איפור עיניים של „אאודרי גירל" ✶ שעשועונים ✶ הגדלות של מערכות איפור

מושלמות של „אאודרי גירל" בשווי אלפי ל"י חינם

✶ ✶ ✶

אשקלון: מכירת כרטיסים מוקדמת ובערב המופע במלון „המלך שאול".
באר־שבע: מכירה מוקדמת בקופת „מרקור", פסג' רסקו ובערב המופע ב„קרן".
לוועדי עובדים וחיילים תינתן הנחה

✶ ✶ ✶

הקהל יחזה במועמדות המשתמשות במיבחר מוצרי „אוליביה" של „עץ הזית" ● טיפול בשיער המועמדות על־ידי מוצרי „וולה" ● המשתתפות תצוגה סנדלי „אל־גה" ● הכנת הכתרים: רחל גרא ● הסעת המועמדות: חברת „טיולי הגליל" ● מלכת המים 1967 תטוס לאירופה וחזרה במטוסי „אולימפיק"

משרדי הפקה: „י. גיזרי — מופעים", טל. 03-227063

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה", שיצא לפני 25 שנה בדיוק, התרכז קריין בבחירות שעמדו להיערך לכנסת השניה. הסידרה „כ־30 בחודש אתה מחליט" עסקה הפעם בעמדת המיפלגות השונות למשק המדינה. כתבת־תחקיר נופשת ומצולמת היתה „הבחירות כאות לעקרון", כה יישמה המערכת את אחת ממטרותיה, לכסות מהבחינה העיתונאית על המתרחש בכל המדינה, ולא רק בערים הגדולות.

בגיליון זה של „העולם הזה" היתה כתבה מצולמת על „ריתי" כאב־טיפוס לנערה הישראלית של הימים ההם. היתה גם כתבה על תערוכת ציוריו של הצייר מארק שאגל בתל־אביב. לא נפקד מקומו של דיווח על הופעת „שדות פלשת" נאת אזרי אבנרי בארגנטינה, והקשיים שעשה המימשל הזה באספקת נייר לספרי השני של אבנרי „הצד השני של המטבע", שהוחרם תוך שימוש בקיצוב.

לקורא של 1976 מעניין הגיליון גם מבחינה אחרת: בפעם הראשונה הוצג כו לקהל הישראלי שחקן כשם רונלד רגן — כיום מתחרה על המועמדות לתפקיד נשיא ארצות־הברית.

שער הגיליון עסק בניקמת צלם־המערכת, רוני בר, באנשי המיפלגות, שהפכו חלום־כלהות של הבוחר, עד שזה אינו „זוכר עוד כראוי מי מקבץ גלויות, מי מתנגד לשחיתות, לקור־פורציה ולפרוטקציה, מי רוצה שלום וכל טוב..."

במדור „במדינה" הופיעו התמודדים „המעמד השני" ו„המעמד השלישי" — שני מושגים העולם־החדים שמהם צמחו ההגדרות „ישראל השניה" ו„ישראל השלישית."



„העולם הזה" 716
התאריך: 19.7.51. המחיר: 120 פרוטה

פיזמון בחירות של בן־גוריון ✱ הקאריירה של רונלד רגן ✱ אוסף הבובות של סוזי אבן

העם

הקרח לא זז

המועמד חום, המתחרה הגדול של מועמדי כל הרשימות, הוליד השבוע מתחרה רציני עוד יותר, את המועמד קרח. אנשים עמדו בתור (לקרח) קיללו זה את זה (וכן את הממשלה, העירייה, היזמה הפרטית והפ־קידות הפפא"ית). על רקע זה נראו הוויי־כוחים בין המיפלגות בלתי־חשובים לחלו־טין, פשוט לא לעניין.

המיפלגות ניסו להתגבר על אדישות גוברת והולכת זו של הבוחרים בגסות גוברת והולכת של התקפות אישיות אר־סיות. אך הקרח לא זז בליבו של הבוחר הבינוני. בבתי־הקולנוע הוצג סרט של 10 דקות מטעם צ"כ (ציונים כללים), המאשים את מפא"י בכל הרעה בעולם, כימעט בנוסח האמריקאי הידוע: הממשלה אשמה אם אין לך בעל, הממשלה אשמה אם לתינוק כואבת השן, הממשלה אשמה אם התרוף ארוך מדי.

תועמלני מפא"י היו גם הם רחוקים מלהיות ציפחוניים. הם כיסו את קירות התחנה המרכזית בתל־אביב בשיר־ענק:

רוקח, רוקח, היה בן־אדם:
שב בתל־אביב ושהר את הים!
עבודה זו רבת, ואין לך פנאי —
הנח את שילטון המדינה למפא"י!
למחרת היום עבר משה לאזון פיזמון ארסי עוד יותר, פרי־יצירתו של גאון אלמוני, בן אחת המיפלגות הימניות:

---

* ישראל רוקח, ראש־עיריית תל־אביב, שאף להיות שר־הפנים. שאיפתו נתגשמה לאחר הבחירות לכנסת השניה.

** חזאן פרון היה שליט ארגנטינה, ואשתו אוויטה היפהפיה היתה אז היפה בנשות הפוליטיות בזירה העולמית. פולה, אשתו של בן־גוריון, היתה דמות פופולרית בין מחברי־הבדיחות.

הממשלה

„מה יהיה אתי?"

בעשרות מישרדים, בקריה ובירושלים ישבו עשרות פקידים גבוהים של ממשלת־ישראל, ושאלו את עצמם אותה שאלה גורלית: „מה יהיה אתי?"

לרבבות אזרחי המדינה, שנטלו לידיהם עפרון ופיסת־נייר וניסו לחשב לעצמם את תוצאות הבחירות, היה זה מעין ספורט. אולם לגבי אותם הפקידים הגבוהים לא היה זה ספורט כלל, כי אם שאלה של פרנסה, כלכלת נשותיהם וילדיהם, מעמדם בחברה. התוצאה: מנגנון המדינה, שלא הצטיין מעולם בזריזות יתרה, נעצר בכמה מקומות כימעט כליל.

קשה היה להאשים את הפקידים. הם זוכרים את אשר קרה אחרי הבחירות לכנסת הראשונה, כשגולדה מאירסון (מאיר) קיבלה לידיה את מישרד־העבודה במקום מרדכי בנטוב, וזרקה את כל העובדים הפמ"מים בעמדות־המפתח החוצה. פקידי מישרד־האוצר ומישרד־המסחר־והתעשיה חוששים כי יעברו לרשות ציונית־כללית, ופקידי מישרד־הפנים, העליה, הבריאות והסעד, חוששים כי הדתיים ייצאו מן הקואליציה העתידה, החלו שואלים עצמם אם גורלם יהיה שונה.

שרש הרעה הוא, כמובן, בעצם המישטר המבריש, המבוסס על כרטיסי־מיפלגה, אינו משאיר מקום לשירות אזרחי מיקצועי, בלתי־תלוי. פקיד היושב על מיזוודתו הפר־ליטית, מוכן להיכנס ולצאת ממישרתו בהתאם לרוח המיפלגתית הנושבת, אינו מסוגל להקדיש את כוחו לעבודתו, לחקים בניין מינהלי יציב. הקורבן האמיתי הוא, כמובן, הפקיד המיקצועי, הבקיא בשיטתו, הרחוק מן הפוליטיקה של המיפלגות, אך שגורלו תלוי בהן בכל זאת.



המעמד השני

מונופול על החורה

אחר שהרב סעדיה ועלאני ניסה משך שישה חודשים להשיג את אישור הרבנות הראשית להכיר בו כרב המושב אשתאול שבשרון־ירושלים, בלי שיצליח בכך, פנה לעיתונות ותינה את צרותיו:

„שלחו לי מיכתב מטעם הרבנות הרא־שית, שאלך אליהם. הגעתי לשם, שאלוני — אתה רוצה להיות רב ושוחט? אמרתי: כן. אמרו לי, תן לנו חתימת הכפר. הלכתי ואספתי כל הכפר, וחתמו שתי פעמים. לקחתי את החתימה ומסרתי להם. אמרו, תלך אל הרב עובדיה בפתח־תקוה. אמרתי, חסרים רבנים בירושלים? אמרו, אתה אתה צריך ללכת לשם. נסעתי לפתח־תקוה. באתי אצל הרב, ישב ודומם. אמר: אתה בא להיבחן. השבתי: כן. התחיל לשאול אותי שאלות. עניתי לו. השיב לי שזה לא נכון. אמרתי, תפתח (בספר) אורח חיים. פתח וראה שהצדק אתי.

„אז אמר לי: אתם התימנים מקפחים (מנצחים בוויכוח תורני). אין לי יכולת, לך אצל הרבנים התימניים. הלכתי לירו־שלים ושחטי להם כל המעשים. אמרו: לך להיבחן אצל הרב יוסף קפח. הלכתי אליו ונבחנתי אצלו. שלח מיכתב אליהם, שיתנו לי אישור. כיוון שראו הכתב עמדו והחליטו על מינויי ושלחו מיכתב אל הרב כס (כץ) וגם הוא הסכים למינוי זה. שלח אליהם מיכתב, שיתנו לי אישור. הלכתי אל הרבנות, אמרו לי, עוד אתה צריך ללכת אל הרב עובדיה. אמרתי להם: חברים, כבר יש לי ששה חודשים שאני נוסע מאשתאול לירושלים, והפסדתי כמה כספים וכמה ימי־עבודה. אמרו: אם תלך לפתח־תקוה, תקבל אישור ואם לאו, לא תקבל."

שאלתו הסופית של הרב ועלאני: „האם ניתנה תורה מהר־סיני רק להם, ואין לאחר חלק ונחלה בה?"

המעמד השלישי

כולם פושעים

בכפר ערבי באיזור המימשל הצבאי בגליל המערבי, נעצר יום אחד קצין המימשל בתדהמה. על גג בית־הקפה הוצב רמקול, וממנו בקעו קריאות נרגשות: „בן־גוריון פושע, רוקח פושע, בגין פושע."

המושל גיגש לקריין הערבי, שאל מה פשר ההשמצות הללו, „אלה לא השמצות, יא סידי," ענה הערבי, „אצלכם בתל־אביב כל אחד קורא לשני פושע ורמאי ובוגד. אם להם מותר לומר זאת אחד על רעהו, מדוע יהיה לנו אסור?" המושל הלך לדרכו, והערבי המשיך להקריא מתוך רשימתו, שכללה את שמות כל המנהיגים העבריים.

סרטים

„נסיכת הים"

צייר (רונלד רגן) וסוכן פירסומת (אדי ברקן) מנסים לשכנע מורה צעירה (וירג'יניה מאיו), המרבה לצטט את שקספיר וביירון, לשמש להם דוגמנית. כשהיא לבושה בגדים. בדיחה מרכזית זו צריכה לעשות את הסרט לקומדיה משעשעת.

רונלד רגן, שהוא יותר משחקן הוליוודי רגיל, מאציל קצת עניין לסרט, אך יותר מעניין עברו: רגן, 38, חום־שיער, גבה־קומה, בעל הגוף האתליטי, שימש לפני הגיעו להוליווד קריין ספורט ברדיו, שידר מהלכי מישחקי־כדורגל רבים. להרן חולשה מיוחדת למישחק זה; הוא עסק בו ברצי־נות אמריקאית אופיינית בהיותו תלמיד מכללה. נוסף לכדורגל * שימש רגן משך שיבעה קיצים מציל בנהר, לא הרחק מעיר הולדתו; ולזכותו נזקפות 77 הצלות.

דרכו בהוליווד היתה ללא מיכשולים רציניים, פרט לשירות בצבא במשך שלוש וחצי שנים (דרגה: סרן), והתנגשות (ספור־טיבית) עם ג'ורג' טוביאס, בעת מישחק כדורגל. רגן שבר אז את רגלו.

אם סרטיו של רגן אינם מרובים, ושמו אינו מן המזהירים ביותר בהוליווד, הסיבה אינה בחוסר־הכישרון — אין ספק שהוא אחד השחקנים הצעירים המעניינים באמ־ריקה; הוא מבכר את הפעילות הציבורית (הוא ראש האיגוד המיקצועי של שחקני הקולנוע בארצות־הברית זה חמש שנים) על עבודת ההסרטה שלו.

אנשים

✱ בהתבקש הסופר **יהושע** (עצי שיטים עומדים) **בר־יוסף** שליוזה את אוניות צה"ל לארצות־הברית, לפרט את רשמיו, הסביר, תוך שהתמיד בלעיסת גומי (תכונה שקנה לעצמו באה"ב) כי גדולי כובשי הלבבות בין המלחים היו: יוצאי תימן.

✱ **אליהו אליישר**, ראשון רשימת ס"צ הספרדית, גילה נימוק תעמולה חדש: השני ברשימה, נציג יהודי עיראק, הוא **סילם בנימין ששון**, אשר שם־מישפחתו לא שונה משך 2600 השנים האחרונות. אך מתנגדים פוליטיים הסבירו כי עודך־הדין יליד בגדד, שגדל בהודו וחונך ב־אוכספורד, רכש את שמו לפני 26 שנים בילבד. ההסבר: צירוף השם ששון לשמו הקודם (סילס בנימין) בא אחר אישור קרוב־רחוק, **סיר פיליפ ששון**, מעשירי יהודי אנגליה, שהיה שר־התעופה בממ־שלה השמרנית.**

✱ ציר ישראל בארגנטינה, **ד"ר יעקב צור**, רשם את בנו שמואל (מוקי), חודי־שיים אחר תגיגת בר־המיצווה שלו, בסמינר המורים העברי בבואנוס־אירס, עורר סערה בקרב הציבור היהודי בארגנטינה (המונה 360 אלף נפש). הסיבה: הוא תבע לא ללמד את בנו אידיש (אחד ממיקצועות־החובה בסמינר).

✱ בין 32 נשות השגרירים החונים בוושינגטון, בירת ארה"ב, בלטה **שושנה** (סוזי) **אבן** הצעירה (30), בהגישה שתי בובות, דמויות נוער ישראלי, לעסקנית וושינגטונית שיזמה תערוכה לילדי־הבירה. בה יכירו, לפי הבובות, את העמים השונים.

---

* הכוונה לרוגבי (כדורגל אמריקאי).

** סילס בנימין ששון, היה אחד מקרובי מישפחת ששון, שאוסף ששון, שנרכש לאחרונה לספריה הלאומית בירושלים, היה אחד מנכסיה.

משק בית
56 עמודים
מספר 2030
שנה 40
ב"ג תמוז תשל"ו, 21.7.76

כנרתן של מנהיג

אגודת ישראל

נאנסת

בסרט

שוודי